

MEB Programına
%100 Uyumlu

4
SINIF

Keşif Takımı

EXTRA
GÜÇLÜ

“ Yeni Nesil Çocuklara
Yeni Nesil Sorular ”

PARAGRAF

LKOKULLUYUM
YAYINLARI

**Genel
Yayın
Yönetmeni**

-----● Burak DEMİR

Editör

-----● Dilan KOMAT

Yazar

-----● Tanca GÜLTEKİN

Dizgi & Grafik

-----● İLKOKULLUYUM YAYINLARI

Adres

-----● İLKOKULLUYUM YAYINLARI
Ostim OSB Mah. 1220. Cadde
No: 31-33 Yenimahalle / ANKARA
Tel: (0312) 342 42 43
● www.ilkokulluyumyayinlari.com
● e-mail: iletisim@ilkokulluyum.com

Baskı

-----● Korza Yayıncılık Basım San. ve Tic.
Tel: (0312) 341 14 27
Matbaa Sertifika No: 40961

ISBN-978-625-93707-8-1

© İlkokulluyum Yayınları

Bu kitabın her türlü hakkı İlkokulluyum Yayınlarına aittir. Yayınevinin izni olmadan, eğitim ve tanıtım amaçları kısmi alıntılar hariç olmak üzere hiçbir şekilde kitabın tümü veya bir kısmı yayımlanamaz ve çoğaltılamaz.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
○ benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
○ benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Âkif Ersoy

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜKTE ANLAM

1.Bölüm

Zıt (Karşıt) Anamlı Sözcükler.....	5
Eş Anamlı Sözcükler.....	13
Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler.....	21
Gerçek Anlam - Mecaz Anlam - Terim Anlam.....	29

CÜMLEDE ANLAM

2.Bölüm

Anamlı ve Kurallı Cümleler.....	37
Hikâye Unsurları.....	45
Olayların Oluş Sırası.....	53
Atasözleri.....	61
Deyimler.....	69
Neden-Sonuç (Sebep-Sonuç) Cümleleri.....	77
Karşılaştırma Cümleleri.....	85
Benzetme Cümleleri.....	93
Örneklendirme Cümleleri.....	101
Gerçek ve Hayalî Unsurlar.....	109
5NİK.....	117

PARÇADA ANLAM

3.Bölüm

Metinle İlgili Soruları Cevaplama.....	125
Metnin Konusu - Metnin Ana Fikri.....	133
Şiirin Konusu - Şirin Ana Duygusu.....	141
Metinde Başlık.....	149

METNİN BÖLÜMLERİ

4.Bölüm

Giriş - Gelişme - Sonuç.....	157
Metin Tamamlama.....	165
Paragraf Oluşturma.....	175
Hikâye - Masal - Fabl.....	185
Anı - Günlük - Şiir.....	193

GÖRSEL OKUMA

5.Bölüm

Görsel Yorumlama.....	201
İnfografik Yorumlama.....	210
Karikatür ve Afiş.....	212
Tablo ve Grafik Yorumlama.....	213
Cevap Anahtarı.....	215

Zıt (Karşıt) Anamlı Sözcükler

Anlamca birbirinin karşıtı olan, birbiriyle çelişen sözcüklere **zıt anlamlı** sözcükler denir.

Örneğin, "**zor**" sözcüğünün zıt anlamlısı "**kolay**" sözcüğüdür. Zor kolayın tam tersi, zıttı, karşıt anlamlısıdır.

Bir sözcüğün olumsuzluğu onun zıt anlamlısı değildir. Yani sözcüğün başına veya sonuna "-ma / -me" ekleri getirilerek oluşturulan olumsuzluk o sözcüğün zıt anlamlısı olmaz.

Cümle İçinde Kullanım Örnekleri:

Zıt anlamlı sözcükleri cümle içinde nasıl kullandığımıza bakalım.

- Bu kitap **kalın**, diğer kitap **ince**.
- **Büyük, küçük** tüm taşları topladı.

UMAMI

İnsan dilinin dört farklı tadı alabildiğini hepimiz biliriz: tatlı, ekşi, acı ve tuzlu. Yiyip içtiğimiz besinlerin tatları da bu dördünün karışımıdır.

Ancak tat konusunda bilmediğimiz çok şey var. Bu konunun uzmanları, bir yemeğin tadını belirlemede yemeğin kokusunun, ağızda nasıl hissedildiğinin ve lokmaları çiğnerken çıkan seslerin bile etkili olduğunu belirtiyorlar.

Son yıllarda kimi uzmanlar bu dört tattan başka beşinci bir tat daha olduğunu ileri sürüyorlar. Bu tada "umami" deniyor. Umami, Japonca bir sözcük. Japon kültüründe çok öteden beri bilinen umami, nefis, lezzetli, iştah açıcı gibi anlamlarda kullanılıyor. Japonlar, umami sözcüğünü kimi zaman da çok güzel bir tat alan kişinin duygusunu tanımlamak için kullanıyorlar.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

A) Tatlı

B) Az

C) Yok

D) Yakın

2. "İnsan dilinin dört farklı tadı alabildiğini hepimiz biliriz."

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Cümlenin 4. sözcüğünün zıt anlamlısı "aynı" sözcüğüdür.

B) Cümlede geçen "alabilmek" sözcüğünün zıt anlamlısı "verebilmek" sözcüğüdür.

C) Cümlede geçen "bilmek" sözcüğünün zıt anlamlısı "bilmemek" sözcüğüdür.

D) "Tat" sözcüğünün zıt anlamlısı yoktur.

1. Tan, sınıfta genellikle kitap okur ve sessiz ortamları sever.

Bu cümledeki "sessiz" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşkan B) Gürültülü
C) Saygılı D) Mesafeli

2. Yanımıza oturan yaşlı teyze, Yusuf'a çok nazik davrandı.

Bu cümledeki "nazik" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaba B) Sevimli
C) Güzel D) Yardımcı

3. Kitabın sonu beni oldukça üzdü çünkü karakter mutsuzdu.

Bu cümledeki "üzdü" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğlendirdi B) Sevindirdi
C) Şaşırttı D) Korkuttu

4. Alp, sorunları geçici çözümlerle halletmeye çalışıyordu.

Bu cümledeki "geçici" kelimesinin zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçersiz B) Kalıcı
C) Kolay D) Kısa

5.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görseledeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin zıt anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) Uzun süre boyunca yaşadığı yerden şehre inmedi.
B) Rehberin anlattıklarının az bir kısmı aklında kalmıştı.
C) Önce ikisini birden kaldırmak istese de sonra ayrı ayrı taşıdı.
D) Sabah ezaniyle yola düşmemize rağmen az önce geldik.

6. Aşağıdakilerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Kuzenimle çok güzel anılar biriktirdik.
B) Genç adam ekmek almaya gitti.
C) İleri geri yürüyüp durdu.
D) Yukarıdaki dairede kimse yaşıyor mu?

7.

Yaz tatilinde ailemle sıcak bir sahil köyüne gittik. Köy, kasabaya oldukça uzaktı ama manzarası harikaydı. Arabamızla uzun, engebeli yollardan geçtik. Deniz çarşaf gibi dümdüz, gün batımı ise unutulmazdı.

Bu paragrafta aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

- A) Soğuk B) Yakın
C) Kısa D) Geniş

8.

cesur - geç - akşam - yoksul

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen sözcüklerden birinin zıt anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) "Siyasetçi" ile "korkak" sözcükleri yan yana bile kullanılamaz.
B) Annesi sabah evden aceleyle pürtelaş çıkmış.
C) Paranın olmaması değildi asıl fakirlik.
D) Hafta içi canı istemese de erken kalktı yatağından.

9.

Ben ağacım, oksijen üretim dünyaya. Kâğıt olurum bazen, girerim sınıflara. Kitap olur, defter olurum. Dolaşırım çantalarda.

Bu şiire göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1. mısradaki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı "tüketmek"tir.
B) 2. mısradaki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı "çıkarım"dır.
C) 3. mısradaki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı yoktur.
D) 4. mısradaki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı "oturmak"tır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Sahilden küçük taşlar topladım.
B) Konuşmaya dalınca az kalsın yemekleri yakıyordum.
C) Önünü arkasını düşünmeden konuşan ve hareket eden biriydi.
D) Yağmur saatlerdir durmadan yağıyor.

1.

Bulmacadaki kutucuklara gizlenmiş zıt anlamlı sözcükleri bulunuz.

Sözcüklerin üzerini çizdikten sonra kalan harflerin oluşturduğu çocuk oyununun görseli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Kış öyle soğuk geçiyordu ki sokaklarda tek bir canlı yoktu.
- B) Artık sıkıldığı deniz tatili yerine bu yıl dağda kamp kuracaktı.
- C) Tüm dünyanın, yaşadığı evin penceresinden görünen sokak olduğunu sanıyordu.
- D) O zamanlar bu yeni telefonlar yerine çevirmeli eski telefonları kullanıyorduk.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin zıt anlamı vardır?

- A) İzin verirsiniz bugün erken çıkmak isterim.
- B) Bahar sözcüğünü duyan içinde bir kıpırtı hisseder.
- C) Büyük şair "Türkçem ses bayrağımdır." demez mi?
- D) İfadesinin bir yerinde genç olduğunu vurgulamak için "Baharımdayım." dedi.

4. Emir, 4. sınıfa gidiyordu ve okuldaki atletizm seçmeleri yaklaşıyordu. Çok heyecanlıydı. Bir hafta boyunca sabahları koştu, sağlıklı beslendi, dinlendi. Seçme günü geldiğinde kalbi yerinden çıkma üzereydi. Koşuya başladığında arkadaşlarının “Hadi Emir, yapabilirsin!” diye desteklemesi onu daha da motive etti. Var gücüyle koştu, son anda birinci oldu. Sonuçlar açıklandığında adını listede görmek onu çok mutlu etti. Takıma seçilmişti!

Metindeki altı çizili sözcüklerin zıt anlamlıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

sert	bitirdiğinde	akşam	sonuncu	uzaklaşıyordu	üzgün
yok	masum	ilk	az	gittiğinde	girmek

Buna göre metinde zıt anlamlısı bulunmayan tablodaki iki sözcük aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Bitirdiğinde – gittiğinde
B) Üzgün – girmek
C) Sert – masum
D) İlk – yok

5.

Popi, evin önünden aldığı bir nesneyi saklamak için evin arkasına gidiyor. Tabloda verilen sözcüklerin zıt anlamlılarını karşlarına yazalım. Baş harflerini yukarıdan aşağıya sırayla okuyarak Popi'nin sakladığı nesneyi bulalım.

Ucuz		
Yüksek		
Savaş		
Yakın		
Az		

Buna göre Popi'nin sakladığı nesne aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

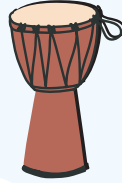

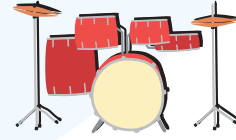
C)

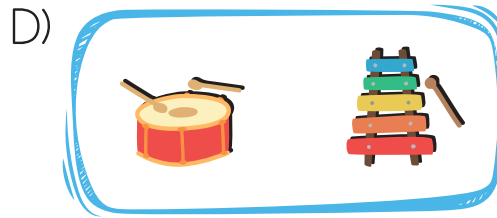
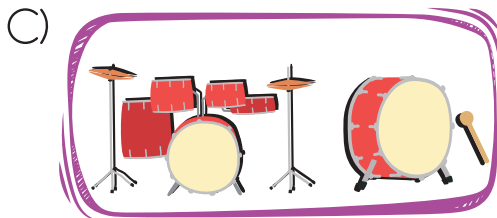
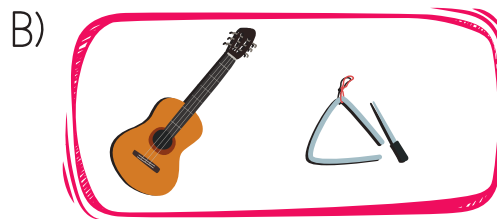
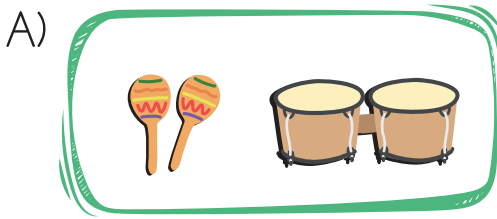
D)

6.

					
zengin	alt	tatlı	üvey	alıcı	arka
					
acemi	ön	öz	acı	fakir	genç
					
soru	tok	yaşlı	cevap	üst	aç

Müzik aletlerindeki sözcükler zıt anlamlılarıyla eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

7.

Bilge, sınıfının (1) - - - - öğrencilerinden biridir. Planlı, düzenli ve yardımseverdir. Kendinden yardım isteyen arkadaşlarının ödevlerine yardım eder, onlarla bildiklerini paylaşır. Bilge'nin tek bir (2) - - - - huyu vardır. Çabuk küser. Bir olaya alındığında konuşmak, problemi çözmek yerine küsmeyi tercih eder. Bu nedenle arkadaşları onu incitmemeye (3) - - - - dikkat ederler. Bilge de bu huyundan memnun değildir. "Aslında (4) - - - - dünyanın en saçma davranışıdır." der.

- Metindeki 1. boş yere "tembel" sözcüğünün zıt anlamlısı gelebilir.
- ★ Metindeki 2. boş yere "yok" sözcüğünün zıt anlamlısı gelebilir.
- ▲ Metindeki 3. boş yere "az" sözcüğünün zıt anlamlısı gelebilir.
- Metindeki 4. boş yere "barışmak" sözcüğünün zıt anlamlısı gelebilir.

Bu metne göre sembollerle verilen bilgilerden hangisi hatalıdır?

A) ■

B) ★

C) ▲

D) ●

8. Sevgi; cebimizde hiç paramız olmasa bile sahip olduğumuz ve olabileceğimiz en güzel, en değerli, en güçlü şey. Sevgiyi yaşatmak için pahalı armağanlar, gösterişli saraylar gerekmiyor. Çoğu kez en saf, en içten sevgiler yokluğun, zorlu mücadelelerinin içinde büyüyüp geliyor. En üzgün anımızda omzumuza konan elin, yoklukta paylaşılan ekmeğin, yürekten söylenen bir çift tatlı sözün yaşattığı duyguları maddi bedeli ne olursa olsun hangi hediye yaşatabilir?

Bu metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

A) Acı

B) Varlık

C) İleri

D) Ucuz

Eş Anılamlı Sözcükler

Yazılışı ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere **eş anlamlı** sözcükler denir.

Eş anlamlı sözcükler birbirlerinin yerini tutabilir.

Eş anlamlı sözcükler, cümlede birbirleri ile yer değiştirdikleri zaman cümlenin anlamında herhangi bir değişiklik ve bozulma olmaz.

- Akşam olunca misafirlerimiz gelecek.
- Akşam olunca konuklarımız gelecek.

Bu cümlelerde "**konuk**" ve "**misafir**" sözcükleri eş anlamlıdır.

Sözcüklerin eş anlamlı sayılabilmesi için farklı anlamlarının ve kullanımlarının örtüşmesi gerekir. Konut ve ev sözcükleri "bir kimsenin veya bir ailenin içinde yaşadığı yer" anlamında aynı bağlamda kullanılabilir.

Eş anlamlı olarak kabul edilen sözcüklerin kökenleri incelendiğinde birçoğunun yabancı dillerden gelip dilimize yerleştiği görülebilir. Örneğin "sözcük" Türkçe bir ifade iken, eş anlamlısı olan "kelime" Arapçadan dilimize yerleşmiştir.

ÇİZGİ ROMAN

Resimlerle bir şeyler anlatmak oldukça eski bir gelenektir. Kökeni Antik Mısır Uygarlığı'nın hiyeroglif yazısına kadar uzanır. Resimlerle bir öykü anlatmak geleneği, Eski Yunan dönemine ait vazoların üzerine işlenmiş resimlerle anlatılan öykülerde de karşımıza çıkar. Çinliler de ipek kumaşlar üzerine çizdikleri resimlerle öyküler anlatırlardı. Bu tarihî örnekler, bir anlamda çizgi romanın ilk örnekleridir denilebilir. Çizgi roman sanat mıdır? Bu soruya birçok kişi hiç duraksamadan evet yanıtını verecektir. Çizgi roman, bir anlamda günümüzün masal anlatım biçimidir. Tıpkı masallarda olduğu gibi çizgi romanlarda da kahramanlar yaşlanmaz, ölmez ya da hayvanlar ve bitkileri olmuş; insanlar gibi konuşur, davranır. Olağanüstü olaylar olur, gerçekle düş iç içe geçer. Bu özellikleriyle çizgi roman tıpkı masallar gibi, hem eğlendirir hem de bazı dersler verir.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bu metinde kullanılan "gelenek" sözcüğü yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa anlam bozulur?
A) Anane B) Tören C) Adet D) Töre
2. Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
A) Metinde "medeniyet" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
B) Metinde "hikâye" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
C) Metinde "armağan" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
D) Metinde "hayal" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
3. "Yanıt" sözcüğünün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Soru B) Sual C) Cevap D) Merak

1. Yurt, üzerinde özgürce yaşadığımız kutsal topraktır. Bir yurt, sadece toprak değil; milletin kalbidir. Millet, bu yurdu koruyan ve yaşatan insanların bütünüdür. Her şehir, yurdun geçmişinin izlerini taşır. Aile ise milletin temel taşıdır; yurt ve millet sevgisi burada öğrenilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerden birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Akraba B) Vatan
C) Ulus D) Kent

2. Ünlü bir bilim insanı "Kendisini bilime adanmış olan insanların hayatı savaşmakla geçer. Bilimsel buluşlar kolay ortaya çıkmaz. Bilim yolculuğu çetin ve zor bir yoldur." demiştir.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Metinde "savaş" sözcüğünün eş anlamlısı vardır.
B) "Bilim" sözcüğünün eş anlamlısı "mucit"tir.
C) "Zor" sözcüğünün eş anlamlısı "güç"tür.
D) "Ünlü" sözcüğünün eş anlamlısı "ünsüz"dür.

3. Londra'nın simgesi hâline gelen **kır-mızı** İngiliz otobüslerine, hem turistler **çok** fazla **ilgi** gösterir hem de bu otobüsler **şehir** halkının günlük ulaşımını kolaylaştırır. İngiliz otobüsleri, katlı yapısıyla dikkat çeken, nostaljik bir hava sunar.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kırmızı renk ile yazılan sözcüğün eş anlamlısı "al" sözcüğüdür.
B) Yeşil renk ile yazılan sözcüğün eş anlamlısı "alaka" sözcüğüdür.
C) Mavi ile yazılan sözcüğün eş anlamlısı "kent" sözcüğüdür.
D) Mor renk ile yazılan sözcüğün eş anlamlısı "az" sözcüğüdür.

4. Mustafa Kemal, hedefine yavaş yavaş yaklaşıyordu. Buna rağmen sorunlar bir türlü bitmiyordu. Ama ne mutlu ki Türk milletinin bu sorunların üstesinden gelebilecek bir lideri vardı.

Bu metinde altı çizili sözcüklerden hangisinin yerine "önder" sözcüğü gelirse cümlenin anlamı bozulmaz?

- A) Hedef B) Yavaş
C) Sorun D) Lider

5. Ormanlar yapraktan bir engin deniz,
Burada yıkanır hava tertemiz.
Orman sağlık, hayat dolu bir kaynak,
Herkes bir ödev onu korumak.

Zeki TUNABOYLU

Bu dördüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) 1. mısradaki "derya" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- B) 2. mısradaki "alçak" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- C) 3. mısradaki "sihhat" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- D) 4. mısradaki "görev" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.

6. Benim en değerli hazinem göz nuru dökerek yazdığım kitaplarımdır.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Ben eminim ki vicdan sahibi insanlar vardır.
- B) Aklını başına al diye kükreyerek haykırdı.
- C) Size bir söz veriyorum bu yoldan dönmeyeceğim.
- D) O tüm kardeşlerinin prensesi, her birinin en kıymetli varlığıdır.

7. Büyükbabamın her akşam hatıralarını yazdığı deri kaplıklı defterini sandıkta buldum.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yine görevini yapmamış olduğu duygusu çörelendi benliğine.
- B) En güzel anılarını hatırlamanın garip huzurunu taşıyordu.
- C) Sınıf arkadaşlarının bile duvarlarını yıkamadığı mesafeli bir gençti.
- D) Her sabah çıktığı sabah koşusunda derin düşüncelere dalıp giderdi.

8.

Bir adamın bahçesinde, yan yana dikilen iki limon ağacı vardı. Mayıs ayı sonlarında açan limon çiçekleri, apartman denilen hapisanelerde yaşamaya çalışan insanlara nefes olurdu.

Aşağıdakilerden hangisi metinde apartmanların benzetildiği kurlara verilen adın yerine kullanılabilir?

- A) Tutsak
- B) Cezaevi
- C) Yatakhane
- D) Yurt

1. 1. Senin dediğinin olması için bütün şartların oluşması lazım.
2. Her şey yerli yerine otursun o zaman harekete geçersin.
3. Eğer acele edersen büyük hayal kırıklığına uğrarsın.
4. Bu da size son sözüm olsun.

1. cümlede kullanılan "şart" sözcüğünün eş anlamlısı "koşul" dur.
2. cümlede kullanılan "zaman" sözcüğünün eş anlamlısı "vakit" tir.
3. cümlede kullanılan "hayal" sözcüğünün eş anlamlısı "gerçek" tir.
4. cümlede kullanılan "son" sözcüğünün eş anlamlısı "ilk" tir.

Numaralanmış cümleler ile ilgili tablodaki ifadelerden hangileri doğrudur?

2. **VATAN**
Göğsüm kabarıp yanından geçerken
Dağların, ormanların, denizlerin
İşte burası benim derim
Bu topraklar, bu vatan...
Cennetten bir parça
Her adım şehit kanı, anaların gözyaşı,
Atalarımız bizim, bu toprağın
bağrında yatan
Tanca GÜLTEKİN

Şiirde kullanılan sözcüklerden eş anlamlı olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) dağ-orman B) toprak-kan
C) göğüs-bağır D) cennet-şehit

3.

Yaşlı	→*
Yürek	→*
Kırmızı	→*
Vakit	→*

Tabloda verilen sözcüklerin eş anlamlılarını karşılıklarına yazdığımızda, ilk harflerinin oluşturduğu sözcüğün eş anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçmektedir?

- A) Futbolcu gelmeden transfer haberleri gazetelerde yer aldı.
B) Yaşlı kadın yaşının etkisiyle mi bilinmez hep üşürdü.
C) Ergenlik denilen şey sadece uyarılara itiraz etmek olmamalıydı.
D) Hedefimiz tüm halkın takdir ve rızasını kazanmaktır.

4. Pırl ve arkadaşları hafta sonu ırmak kenarına gitmeye karar verdiler. Pırl'ın annesi onların yemeleri için börek, kek ve tatlı yaptı. Pırl da annesine bu hazırlıkları yaparken yardım etti. Sevda içecekleri aldı. Üç arkadaş meydanı toplanıp kendilerinden büyük kuzenlerini beklemeye başladılar. Pırl'ın Deniz ablası ve Ümit abisi onlarla birlikte geleceklerdi. Deniz'in arabası köşeyi dönünce kızların kalbi daha hızlı çarpmaya başladı. Ümit abileri de Deniz'in yanında ön koltukta oturuyordu. Pırl ve arkadaşları sevinçle arabanın arka koltuğuna yerleştiler. Irmak kenarına gittiklerinde şehir dışından gelen gruplar olduğunu gördüler, kendilerine uygun bir yer seçtiler. Hayatları boyunca bu günü unutmayacaklar, en güzel hatıraları olarak anacaklardı.

Bu metinde renkli yazılan sözcüklerin eş anlamlıları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) yürek geçmek alan mutlu dere sağlam yürüyüş
- B) nehir uzun haber teklif acı kanepa uyku
- C) anı yardımcı anmak soğuk kent üzgün tasa
- D) nehir hatırlamak yürek süratli alan kent anı

5.

Tören	→	Ant
Yaşlı	→	İhtiyar
Cevap	→	Yanıt
Yemin	→	Merasim
Hasret	→	Özlem

Eş anlamlı sözcükler tablosunun doğru olabilmesi için hangi sözcükler yer değiştirmelidir?

- A) Ant - İhtiyar
B) Merasim - Özlem
C) Ant - Merasim
D) Yanıt - Özlem

6.

Kurtuluş Savaşı (1919-1922)

Türklerin esaret altında yaşayacağını gösteren en önemli savaşlardan bir tanesidir. Mustafa Kemal Atatürk ve Türk milletinin gücü ile İtilaf Devletlerinin orduları teker teker mağlup edilmiştir. Anadolu'da bağımsız bir Türk devleti kurulmuştur. Kurtuluş Savaşı, tüm dünyada büyük yankı uyandırmıştır.

Bu metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Gökyüzü B) Tutsaklık
C) Harp D) Yenik

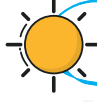

7.

Hava Olayı

İnsanların ruh hâlini hava olaylarına benzetirim. Örneğin üzüntülü, mutsuz bir insan parçalı bulutlu gri bir gökyüzü gibidir.

Sevinçli güzel haber almış bir insan ise pırıl pırıl güneşli bir güne benzer.

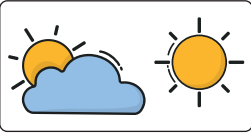
Kızgın bir insan, benim gözümde bakınca rüzgârlı bir havadır.

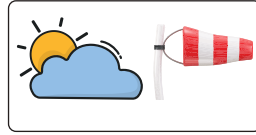
Korkmuş bir insan gördüğümde gözümün önüne sisli puslu bir hava gelir.

“Sema” ve “yel” sözcüklerinin eş anlamlıları hangi sembollerle verilen cümlelerde yer almaktadır?

A)

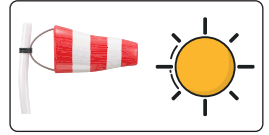
B)

C)

D)

8.

GÖÇMEN KUŞLAR

Gittiniz hep dizi dizi,
Bıraktınız ülkemizi,
İlkbaharda gene gelin,
Unutmayın sakın bizi.

Gelmeden kış, yağmadan kar,
Gidin, gidin güzel kuşlar,
Uzak güney illerinde,
Bol yiyecek, bol güneş var.

Türkülerle gidersiniz,
Kim gösterir size yol, iz?
Ürkütmez mi kalbinizi,
Yüce dağlar, coşkun deniz?

ZEKİ TUNABOYLU

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

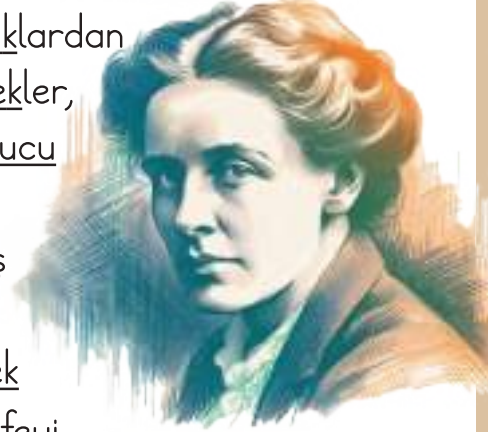
- A) Şiirin 3. mısrasında “güz” sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- B) Şiirin 7. mısrasında “irak” sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- C) Şiirin 9. mısrasında “şiir” sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.
- D) Şiirin 12. mısrasında “irmak” sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır.

9.

MARIE CURIE (KÜRI)

Bugünün insanı (s) buluşların getirdiği (k) kolaylıklardan yararlanırken bunların nasıl olduğunu, ne (s) emekler, üzüntüler, hayal kırıklıkları ve heyecanlar (y) sonucu meydana geldiğini istese de düşünemez.

Bunu, araştırma ve buluşlarıyla (e) üne kavuşmuş bir (f) bilgin olan Marie Curie, (Küri), bakın ne güzel anlatır. “Eşimin araştırmalarını (h) ilerletmek istiyorum. Bunun için üniversite, bu şerefli (i) vazifeyi bana verdi. Ben de bu (l) zor işi kabul ediyorum. Curie’nin (a) yürüdüğü yol güçlüklerle dolu idi. Şöyle der: “Bir bilginin (l) yaşamı sanıldığı gibi (n) rahatlık içinde geçmez. İnsan bu hayatta her şey ile savaşır. Bilimsel bir buluş kolay değildir. Eşim (m) sabrının tükendiği (e) zaman bana hep şunu söylerdi: “Seçtiğimiz yol çetin bir yoldur.” Evet, bütün (f) bilimsel araştırmacıların yolu çetin olmuştur. Hem de çok çetin. Bu (s) nedenle hepsinin hayatı güç (r) şartlar içinde geçmiştir. Bir asker, bir (ç) devlet adamı yaptıklarıyla kendi (u) ulusunun gözünde yücelir. Oysa bilim (d) insanları bir devlete değil insanlığa mal olur.

Metinde “çaba – şöhret – alim – görev – güç – hayat – vakit – koşul” sözcüklerinin eş anlamlıları bulunmaktadır.

Bu sözcüklerin başındaki harfleri sırasıyla birleştirdiğimizde aşağıdaki klasik romanlardan hangisinin adı oluşur?

A)

B)

C)

D)

Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler

Yazılışları ve okunuşları aynı olan ancak anlam olarak birbirinden farklı olan sözcüklere **eş sesli (sesteş)** sözcükler denir.

Eş sesli (sesteş) sözcüklere örnek olarak millî içeceğimiz olan "**çay**" ve minik dere anlamına gelen "**çay**" verilebilir.

"Eş seslilik aynı seslerle birbiriyle hiç ilgisi olmayan kavramların anlatılması durumudur." Yani ses kalıbı aynı olan sözcüklerin karşıladıkları kavramlar tamamen farklıdır.

Dilimizde en çok karşılaştığımız eş sesli sözcüklerin görsellerini inceleyelim.

Bükme

Kemiklerimizin birbiriyle birleştiği yerlere “eklem” denir. Eklemler sayesinde kollarımızı, bacaklarımızı bükebiliriz.

Kol ve bacaklarınızı hiç bükmeden yürümeyi deneyin. Peki, kollarınızı ve bacaklarınızı hiç bükmeden oturup kalkabiliyor musunuz? Bir de başınızı kaşmayı deneyin.

Şimdi de kollarınızı ve bacaklarınızı bükün. Kimi eklemlerinizin yukarı-aşağı bükülebildiğini göreceksiniz. Ötekilerse bir daire biçiminde hareket ederler.

Eklemler olmasaydı ne mi olurdu? Birçok hareketi yapamazdık. Ama ben herhalde en fazla diz çökmeyi özlerdim. Ya da uykudan kalkınca gözümü ovuşturmayı. Ya tokam düşünce saçımı nasıl toplardım?

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Metnin 1. paragrafındaki “kol” sözcüğü eş sesli bir sözcüktür.
- B) Metnin 2. paragrafındaki “baş” sözcüğü eş sesli bir sözcüktür.
- C) Metnin 3. paragrafındaki “daire” sözcüğü eş seslidir.
- D) Metnin 4. paragrafında “diz, ben, göz” sözcükleri dışında eş sesli sözcük yoktur.

2. Aşağıdakilerden hangisinde metnin 4. paragrafındaki altı çizili kelimelerden biri metindeki anlamında kullanılmıştır?

- A) Anneannem diz ağrılarının tedavisi için termal havuza gidiyor.
- B) Canan halam en çok yanağımdaki beni seviyormuş.
- C) Bahar temizliğinde bana dolabın gözlerini silme görevi düştü.
- D) Pikniğe giderken topu unutmak Kenan'ı çok üzdü.

1. Aşağıdakilerden hangisi eş sesli bir sözcüktür?
A) Kır B) Dünya
C) Şehir D) Yakın
2. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi eş sesli bir sözcük değildir?
A) Çay B) Ocak
C) Atlet D) Dergi
3. "Bin" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?
A) Sana bin kez söylesem de anlatamadım.
B) Telefonu kapatıp otobüse bindi.
C) Uçağa binmeden önce görüşmelerimi tamamlamalıyım.
D) Babaların birinci görevi bisiklete binmeyi öğretmektir.
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün sesteşi yoktur?
A) Sporcu ilk birkaç saniyede kazanacağını belli etmişti.
B) On dört yaşımın tüm huysuzluğunu birkaç sözcükle anlatıverdi bana.
C) Yüz yıllık bir yüzüğü gözünü kırpmadan hediye etti oğluna.
D) Beni buraya o çağırmamış gibi görmezden geldi.

5. "Çay" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?
A) Hasan Dağı'nı gören pencere-
min önünde içtik çaylarımızı.
B) Cennet vatanımın ırmak, çay,
dağ ve ormanlarının güzelliğini
yazalım, çizelim.
C) Zihni Derin, yurt dışından getir-
diği çay tohumlarıyla ülkemizde
çay tarımını başlattı.
D) Ben masaya dönene kadar gar-
son çayı götürmüştü.

6.

Japonya'daki kiraz ağaçları sakuraların pembe dalları kadar güzeldi, pembe elbisesi.

Bu cümledeki altı çizili sözcük aşağıdakilerin hangisinde verilen cümledekinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Minicik serçe bahçenin en görkemli ağacının çitir dalına kurdu minik yuvasını.
- B) En büyük zevkimdir, sabah erkenden denizin en derinine kadar dalıp çıkmak.
- C) Ormancı kestiği dalları bir yere toplayıp görevlinin gelmesini bekledi.
- D) Aldığı limon fidanını, başka bir ağacın dalıyla aşıladı.

7.

Deniz kenarında otururken birden (1) koluma bir şey çarptı. Dönüp baktım, suyun içinden bir (2) dal sürüklenmişti. O sırada annem (3) “Dilimiz damağımız kurudu, şuradan (4) bir su alıp gelelim.” dedi.

Bu metinde numaralanmış altı çizili sözcüklerden hangisi eş sesli değildir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

Pablo Picasso doksan bir yaşında öldüğünde geriye iki yüz kırk bin tablo, çizim ve renkli eser bıraktı. Bebekliği bile dahil etsek her güne yaklaşık dokuz eser düşmektedir. Bir keresinde Picasso çalışma konusunda şunları söylemişti: “Çalıştığımda rahatlıyorum ve dinleniyorum. Ben asıl hiçbir şey yapmamaktan yorulurum.”

Bu metinde renkli yazılan sözcüklerden hangileri eş sesli sözcük değildir?

- A) Yaş–Bin B) Yüz–Ben
C) Bin–Ben D) Renkli–Dokuz

9.

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi eş seslidir?

- A) Annesini beklerken etrafı da gözünün ucuyla süzüyordu.
B) Anlattıklarının hiç kimseyi ilgilendirmediğini anlamıştı.
C) Bu sefer de saçlarımı kısa kestireceğim diye tutturmuştu.
D) Müzik insanı sakinleştirmeli, böyle kulak tırmalamamalıdır.

10.

Ankara’da ilk sabah boru sesiyle uyandım. Bu ses, benim için bir sıla ve hasret sesiydi. Karların üstünde sırtları bana dönük askerler gördüm. Bunlar bizim askerlerimizdi. Önlerinde bizim bayrağımız (1) ağır ağır yükseldi. Göklere (2) doğru uçmak ister gibi heyecanlıydı. Sallanışında hürriyetin; istikbalin şen ve ateşli (3) lezzeti vardı. Yalnız bir bayrak gibi anlamlı değildi. Bir (4) yol gösterici gibi anlamlıydı.

Bu metinde numaralanmış renkli yazılan sözcüklerden hangileri eş seslidir?

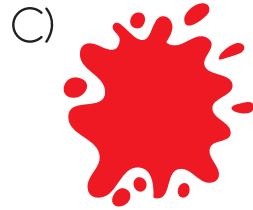
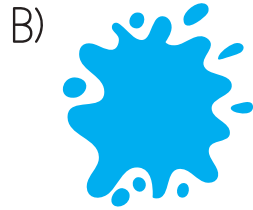
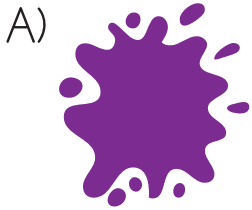
- A) 1 ve 2 B) 2, 3 ve 4
C) 1, 2 ve 4 D) 1, 3 ve 4

1. Gövdesiz ya da çok kısa gövdeli bir bitkidir. Boyu yüz santimetreye ulaşabilir. Anavatanı Arap Yarımadası'dır ancak dünya genelinde tropik iklimlerde yetişir. Ayrıca, uygun ev koşullarında saksı bitkisi olarak da kullanılabilir. Bilimsel adı da "Aloe vera" olan bu bitkiye Türkçede "tıbbi sarısabır" denmektedir. Bu isimden de anlaşılacağı gibi "Aloe vera" tıbbi amaçla kullanılan bitkilerdendir. Kozmetik alanında da yararlanılan bu bitki, bazı vücut kremlerinin ya da şampuanların içeriğinde bulunmaktadır. Rengârenk saksılarda yetiştirilebilen "Aloe vera" evlerimizde güzel bir görüntü sağlar.

Bu metinde altı çizili sözcüklerden eş sesli olan sözcük hangi renkle yazılmıştır?

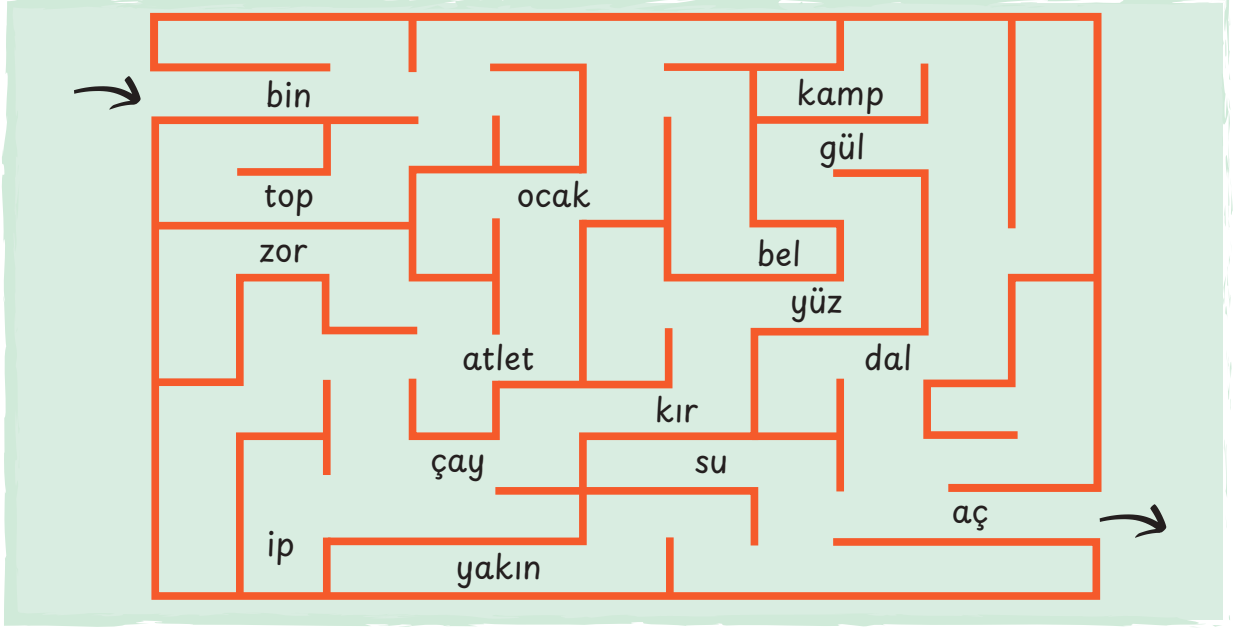
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bağ" sözcüğü "Güneydoğunun uçsuz bucaksız bağlarından üzümler kamyonlarla taşındı." cümlesindeki farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Köy halkı bağ bozumunu heyecanla ve telaşla bekledi.
B) Sabah erkenden bağdan gelen işçileri karşılamaya koşturdular.
C) Üstü başı dökülür vaziyette eğilip bağısız ayakkabısını ayağından çıkardı.
D) Bağa dolu vurduğu haberi tüm köyü yasa boğdu.

3.

Labirentte okla gösterilen yerden başlayarak sadece eş sesli sözcüklerin yazılı olduğu yollardan gidip çıkışa ulaşacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Doğru yol üzerindeki 1. sözcük eş seslidir.
- B) Doğru yol üzerindeki 2. sözcük bir ay adı ve bir mutfak eşyasıdır.
- C) Doğru yol üzerindeki 4. sözcük bir içecek adı ve küçük deredir.
- D) Doğru yol üzerindeki 9. sözcük dört harflidir.

4.

▲ Okul bizim yuvarımız
 ■ Öğretmen de canımız
 ● Tek yol çalışmak, dedi
 ★ Önderimiz, Atamız.

Yukarıdaki şiirde eş sesli sözcük kullanılan dize hangi sembolle gösterilmiştir?

- A) ▲
- B) ■
- C) ●
- D) ★

5.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı eş seslidir?

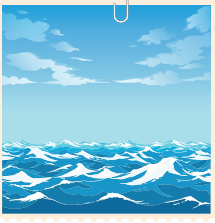
- A)
 - Dal • Kır
 - Bal • Sır
 - Can
- B)
 - Ekmek • Sal
 - Dal • Tel
 - mum
- C)
 - Atlet • Yüz
 - Ocak • Bin
 - al
- D)
 - Sur • Kul
 - Tur • Mal
 - Cem

6.

Cemil, fabrikadan arkadaşı Semih ile telefonda konuşuyordu. Nereden geldiyse köyü geliverdi aklına. Dereleri, çayları, kuzuları, mis gibi çiçeklerin kokusunu düşündü. Çalıştığı yere baktı. Fabrika ve binalar vardı sadece.

Bu metinde kullanılan eş sesli sözcüğün görseli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

7.

Deniz hanım bakım maskesi aldı. Yönergeyi okudu. Aşamaları, yönergede okuduğu şekilde sırasıyla yerine getirdi. Yüzünü güzelce temizledi. Paketinden çıkardığı maskeyi suratına sürdü. On beş dakika bekledi. O arada ocakta kahve suyu kaynıyordu. Sürdüğü kil maskesini yıkadı. Deniz hanım aynada gördüğü pırıltıya gülümsedi.

Metinde altı çizili verilen sözcükler arasından eş sesli sözcüğü bulalım.

Eş sesli sözcüğün geçtiği cümlenin anlattığı durum görsellerde numaralanarak verilen hangi iki durum arasında yaşanmıştır?

A) 1 ve 2

B) 1 ve 3

C) 2 ve 3

D) 3 ve 4

8. Aşağıdaki “Çay demliyoruz.” yönergesinde bazı sözcüklerin altı çizilmiştir.

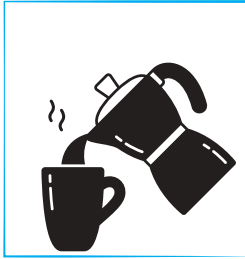
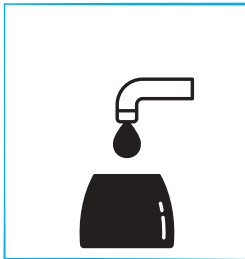

ÇAY DEMLİYORUZ

1	2	3	4	5	6
Alt demliğe su koyalım.	Sonra üst demliğe kuru çay koyalım.	Üst demliği alt demliğin üzerine yerleştirelim	Ocağın altını yakıp demliği ocağa koyalım.	Alttaki su kaynayınca demleyelim.	On dakika bekleyip bardağımıza dolduralım.

Altı çizili sözcüklerden eş sesli olanları bulalım.

Görsellerle verilen çay demleme aşamalarını cümlelerle eşleştirdiğimizde eş sesli sözcüklerin bulunduğu aşamalar aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A)   B)

C)   D)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kara” sözcüğü “Murat, sarı saçlarına tezat kara gözlü bir delikanlıydı.” cümlesindeki eş seslisi olarak kullanılmıştır?

- A) Kara bir kedi duvarın üzerinden tuhaf bir ses çıkararak üzerine atladı.
 B) Kara, parlak saçları rüzgârın etkisiyle uçuşuyordu.
 C) Elindeki kara bir bezi pis masalara sürüp durdu.
 D) Titanik karaya çıkabilseydi kim hatırlardı o efsane gemiyi?

Gerçek Anlam - Mecaz Anlam - Terim Anlam

Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk ve sözlükte yer alan anlamına **gerçek anlam** denir.

Örnek: Meltem'in kalemi kırıldı.

Bu cümlede altı çizili sözcüğün sözlükteki ilk anlamı "kıрма işine konu olmak, bir veya birçok parçaya ayrılmak"tır. Demek ki "kırıldı" sözcüğü cümlemizde gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

Bir sözcüğün gerçek anlamından uzaklaşarak kazandığı yeni anlamına **mecaz anlam** denir.

Örnek: Meltem'in kalbi kırıldı.

Bu cümledeki altı çizili sözcük, gerçek anlamının dışında gücenmek anlamıyla, yani mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

Bilim, sanat, spor ya da bir meslek dalıyla ilgili kullanılan kavramları anlatan sözcüklere **terim** denir.

Örnek: "yüklem", Türk dil bilimi ile ilgili bir terimdir.

"Nota", müzikle ilgili bir terimdir. İşte sözcüklerin belli alanlarda kullanılan ve bu alanlara özel kazandığı anlama **terim anlam** denir.

Sözcükler bazen bir cümlede terim anlamken diğer bir cümlede temel anlamı olabilir.

Örnek: Yolun kenarında bir kedi gördü.

(Gerçek anlam)

Karenin dört kenarı, dört köşesi vardır.

(Terim anlam)

Uykuda Nasıl Büyürüz?

(1) Çocuklar uyurken büyür. Çocuk ne kadar küçükse, büyüme o kadar hızlı, uyku gereksinimi de o kadar çok olur. Düzenli ve yeterli uyuyan çocuklar hızlı ve yeterince gelişir. Çocuklarda öğrenme becerisinin ve hafızanın daha güçlü olduğu ortaya çıkmıştır. Uykuda büyümeyi sağlayan şeylerden biri de büyüme hormonudur. Bu hormon, bedenimizde salgılanan birçok proteinden biridir. (2) Uyku sırasında salgılanır. Hücrelerimizin yenilenmesini ve büyümesini sağlar. Çocuklardaki etkilerinden biri de boy uzamasına yardımcı olmasıdır. Büyüme hormonunu geceleri artıran ve ona eşlik eden şey de "karanlıklar hormonu" olarak da bilinen melatonindir. Bu ikisi yakın arkadaştır. En büyük destekçileri de uyku! (3) Ama uyunan yer zifiri karanlık olmalı. En ufak ışığın bile büyümeyi, bedeni onarımını ve dinlenmeyi azalttığını söylüyor doktorlar. (4) Yani uyuduğunuz yerde ışık varsa boşa kürek çekersiniz.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi metinde kullanılan terim anlamlı sözcüklerden biri değildir?

A) Hücre

B) Protein

C) Beden

D) Hormon

2. Metinde numaralanmış cümlelerden hangisi mecaz anlamlıdır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

1.

(1) Saat dokuzu beş geçe Dolmabahçe Sarayı'ndan gelen haberle tüm yurttaşlar derin bir sessizliğe gömüldü. (2) 10 Kasım sabahı bayraklar yarıya indirildi. (3) O artık tarihin altın sayfalarına yazılmıştı. (4) Türk milletinin sevgisiyle geleceği aydınlatmaya devam edecekti.

Bu metindeki numaralanmış altı çizili ifadelerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2. Bu konseri aylarca beklemiştim. Nihayet o gün gelmişti ama sınavım yüzünden gidemedim. İçim yanarak perde kapanışını düşündüm. Sanki biletim değil, hayallerim yanmıştı. O an, zaman bile durmuş gibiydi.

Bu metinde geçen "biletim yanmıştı" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Biletin gerçekten yanarak zarar gördüğü
B) Konserin ertelendiği
C) Biletin geçerliliğini kaybettiği
D) Biletin başkasına verildiği

3.

Mine, ciddi görünmeye çalışsa da gözlerinin içi gülüyordu. Sözlerinde şaka kokusu almak mümkündü. En sonunda onun şaka yaptığını anladılar. O hep böyleydi. Onunla sohbet her zaman keyifliydi.

Bu metinde geçen "sözlerinde şaka kokusu almak" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mine'nin kötü espriler yaptığı
B) Sözlerinin gerçek olmadığı, şaka yaptığı
C) Mine'nin bir espri anlayışına sahip olmadığını
D) Mine'nin ciddi bir kişi olduğu

4.

Kardeşim flüt çalmayı öğrendi. Öğrendiği her nota onu heyecanlandırıyordu. Bana flüt çalmak istediğini söyledi. "Önce ödevimi bitirmeliyim." dedim. Kesirler konusunu çalışıyordum. Ödevim bitince flüt çaldı. İkimiz de mutlu olduk. Sonra bahçede top oynamaya başladık. Ben kaleci oldum. Kaleye giren her topta gol diye bağırdı.

Bu metinde aşağıdaki alanlardan hangisine ait terim anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

A) Matematik B) Müzik
C) Spor D) Tiyatro

5. Kitap, en iyi dostumuzdur çünkü bizi yalnız bırakmaz. Sessizce raflarda bekler ama kapağını açınca bir dünya fısıldar. Bilgi, macera ve hayal onun sayfalarında saklıdır. Kitap okudukça zihinlerimiz uçar, düşünceler kanatlanır. Kitaplar, kalbin anahtarını taşıyan gizli kapılardır.

Bu metinde geçen “zihinlerimiz uçar, düşünceler kanatlanır.” ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zihinlerimiz yorulur.
- B) Düşüncelerimiz hızla kaybolur.
- C) Hayal gücümüz genişler, farklı dünyalara dalarız.
- D) Kitaplar bizi uyutur.

6. Ayşe, sabah ödevini evde unuttuğunu fark edince etekleri tutuştu. Kalbi yerinden çıkıyor, eli ayağına dolanıyordu.

Bu metinde “telaşlanmak” anlamına gelen mecaz anlamlı söz grubu aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Evde unutmak
- B) Etekleri tutuşmak
- C) Kalbi yerinden çıkmak
- D) Eli ayağına dolaşmak

7. Ege ve ailesi babasının işi nedeniyle yeni bir şehre taşındılar. Ege yeni taşındıkları köyde kimseyi tanıyamıyordu. Okula ilk gittiğinde utangaçtı. Herkesen köşe bucak kaçıyordu. Herkes onu burnu havalarda biri olarak tanımaya başlamıştı. Okuluna alışmakta zorlanıyordu. Ama arkadaşlarının samimiyeti sayesinde okuluna içi ısınmıştı. Bir yıl sonra babasının tayini tekrar çıkınca Ege'nin dünyası başına yıkıldı. En büyük korkusu yeni bir okulda yaşayacağı alışma süreciydi.

Bu metinde geçen “çok üzülme” anlamına gelen mecaz anlamlı söz grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehre taşınmak
- B) Köşe bucak kaçmak
- C) İçi ısınmak
- D) Dünyası başına yıkılmak

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Maçın son setinde maalesef yenildik.
- B) Ders sırasında dışarıdan gelen sesle hepimiz irkildik.
- C) Oyunun son perdesinde sahne de tek bir oyuncu vardı.
- D) Öğretmenimiz aç çeşitlerini anlattı.

1.

Nasreddin Hoca pazarda dolaşırken bir papağanın on iki altına satıldığını görünce **gözleri yuvalarından fırlamış.** 😊 Yanındakilere sormuş:

– Bu kuş neden bu kadar para ediyor?

“Bu papağandır.” demişler, “Konuşur.” Hoca **paranın kokusunu alınca** 😞 doğru evine gitmiş. Bir taraftan da **keskin zekâsıyla** 😲 plan yapıyormuş. Hindisini koltuğunun altına alıp pazara getirmiş.

– “Kaça hindi?” diye sormuşlar .

– “On beş altın.” demiş Hoca.

– “Bir hindi on beş altın eder mi?” demişler.

– “Görmüyor musunuz?” demiş Hoca;

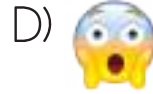
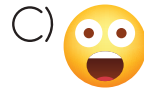
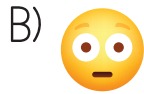
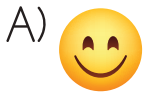
“Yumruk kadar papağanı **on iki altına satıyorlar.** 😲”

– “Onun marifeti var. İnsan gibi konuşur. Ya seninki ne yapar?” diye sormuşlar.

– “O konuşur ise bu da düşünür.” demiş.

Bu fıkrada kırmızıyla yazılan ifadelerden gerçek anlamıyla kullanılan hangi sembol ile gösterilmiştir?

2. “Dünya” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde “terim” anlamıyla kullanılmıştır?

A) Seninle gelmek isterdim ama bugün dünya kadar işim var.

B) Dünyanın öbür ucundaki olaydan birkaç saniyede haberimiz oluyor.

C) Dünya doğuya doğru, ileri yönlü bir hareketle döner.

D) Kardeşim bir yana, dünya bir yanadır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir bilim dalı ile ilgili terim vardır?

A) Dişlerinize köprü yaparak sağlam iki dişi kurtardık.

B) Ön çapraz bağ kopması nedeniyle ameliyata alındım.

C) Dilimizde iş oluş bildiren sözcükler cümle sonunda yer alır.

D) Kök hücre tedavisi ile gözünüz tedavi edilebilir.

4. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan terim anlamlı ifadelerle, kullanıldıkları alanlar harfler yardımıyla eşleştirilecektir.

Y

Dize sonlarındaki ses benzerliğine kafiye ya da uyak denir.

M

Oyun üç perdeden oluşuyordu.

A

İstiklal Marşını flütle çaldık.

U

Statta penaltı kararından sonra uğultu koptu.

N

Stetoskopla hastanın sırtını dikkatlice dinledi.

M

Öğretmenimiz kesirlerin birim kesrini bulmamızı istedi.

Matematik

Müzik

Türkçe

Tiyatro

Spor

Sağlık

Buna göre yukarıdan aşağıya oluşan sözcük aşağıdakilerden hangisinin adıdır?

A)

B)

C)

D)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ifade mecaz anlamlı değildir?

A) Boş bakışlarla uzun uzun karşı sokağa baktı.

B) Uykusu kaçan kadın camın önüne yürüdü.

C) En yakın arkadaşının kusurunu keskin bir dille yüzüne vurdu.

D) Gölete gidip kendisine sessiz bir köşe buldu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "göz" sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

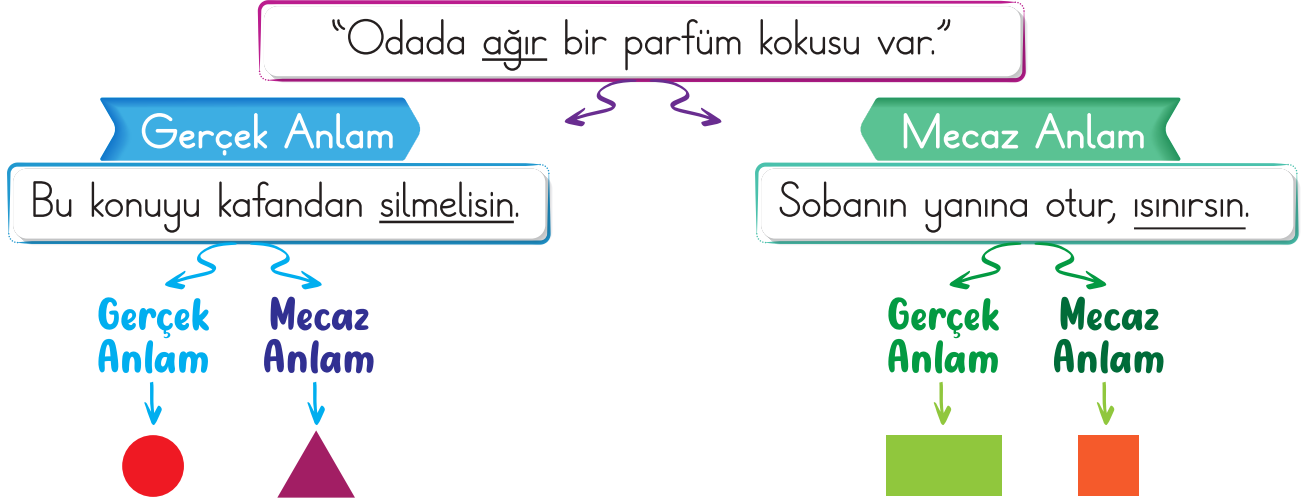
A) Çantamı göz kulak olması için güvenliğe bıraktım.

B) Göz merhemi almak için eczaneye gitti.

C) Sınav zamanı sıkışacağını göz önünde bulundurmalıydın.

D) Yola çıktıklarında sisten göz gözü görmüyordu.

7.

Kutucuklarda yer alan altı çizili sözcükler gerçek ve mecaz anlamlarına göre doğru değerlendirildiğinde hangi sembole ulaşılır?

8. Aşağıda Sinem’in kronolojisi verilmiştir.

3 Eğitim yolculuğuna adım attım.

2 Galiba boyum uzuyor.

1 Annem ayakkabı aldı.

4 Bale kıyafetle ışıklar saçıyorum.

5 Ön dişim yok.

6 Ailemin gözbebeğim.

7 Okumayı öğreniyorum.

Numaralanmış ifadelerden mecaz anlamlı olanlar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) 1, 2, 5

B) 1, 3, 4

C) 3, 4, 6

D) 4, 5, 7

9.

Dünya tiyatro oyunları ile ilgili bir liste yapıldığında elbette ki açılış ismi olarak herkesin aklına gelen ilk isim William Shakespeare (Vilyım Şekspir) olacaktır. Oyunları ve şiirleriyle yüzyıllardır (1) tüm dünyayı etkileyen İngiliz yazar sadece döneminin değil, tüm dünyanın gelmiş geçmiş en büyük oyun yazarı olarak kabul ediliyor. (2) Gözü hep yükseklerde olan yazarın dünyanın pek çok yerinde sergilenmiş başlıca oyunlarından biri olan Hamlet ise listenin ilk sırasında. Danimarka'da geçen hikâye, Prens Hamlet'in babası öldükten sonra yönetimi (3) ele geçiren ve annesi ile evlenen amcası Claudius'tan intikam almasını anlatır. Hamlet'in aldığı karar (4) ateşle oynamaktır. Acaba oyunun sonunda kazanan kim olacaktır?

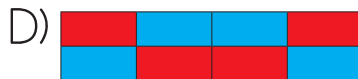
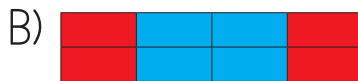
Bu metinde numaralanmış altı çizili ifadelerden hangisi "Bulunduğu durumdan daha üstün bir yere ulaşma arzusu" anlamındadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10. Aşağıdaki tablodaki altı çizili sözcükler gerçek anlamlı ise kutuyu kırmızıya, mecaz anlamlı ise kutuyu maviye boyanacaktır.

Yemek yaparken elini <u>yaktı.</u>	Yaptığın tatlıya <u>bayıldım.</u>	Tam anlamıyla <u>meydan okudu.</u>	Ağacın dalları <u>rüzgârdan kırıldı.</u>
Ceviz sağlığa çok <u> faydalıdır.</u>	Elbiseyi görünce <u>içi gitti.</u>	Köpeği görünce <u>yüreği hoptadı.</u>	Babası girince <u>ayağa kalktı.</u>

Buna göre tablonun son görünümü aşağıdakilerden hangisi olur?

Anlamalı ve Kurallı Cümleler

Cümle nedir? Bir duyguyu, bir düşüncüyü, bir haberi veya bir isteği bildiren sözcük ya da sözcük dizisine **cümle** denir.

Örnek: Telefon ısrarla çalıyordu.

Bir duyguyu, bir düşüncüyü, bir haberi veya bir isteği tam olarak anlatmayan söz dizileri cümle değildir.

Örnek: Televizyon bugün

Anlamalı cümle ne demektir? Bir cümledeki sözcükler bir araya geldiğinde anlamalı bir düşünce oluşturuyorsa o cümle anlamlıdır.

Örnek: Ali okula gitti.

Güneş sabah doğar.

İş, oluş veya hareket bildiren kelimelerin sonda bulunduğu cümlelere **kurallı cümleler** denir.

Örnek: Fırında börek pişiyor.

İş, oluş veya hareket bildiren kelimelerin başta ya da ortada olduğu cümlelere **devrik cümleler** denir.

Cümle Tamamlama: Yarım ya da eksik bırakılmış bir cümleyi anlamına uygun şekilde tamamlamaktır. Bu tür cümlelerde cümlelerin sonu ya da başı eksik olabilir. Bu durumda verilen kısımda ne anlatıldığını iyi anlayıp en uygun tamamlayıcı ifadeyi seçmeliyiz.

ESKİ ZAMANLAR

Anneanne ve annelerinizin çocukluğunda, gençliğinde olan ama 2000'li yıllardan bu yana doğanların yaşamadığı, bilmediği neler var? Düşünün bakalım! (1) Yani, büyüklere göre sizler yoksun kaldınız bazı güzel şeylerden. (2) Tebrik telgrafları gelmedi ve saklanmadı siz doğduğunuz için. (3) Yok artık dayınızın, teyzenizin ya da başka akrabalarınızın gezdiği kentlerden yolladığı kartpostallar. (4) Ya da yakın arkadaşlarınızdan gelmiş sır dolu mektuplara sahip değilsiniz. Beğendiğiniz bir kişinin kitap arasında sakladığınız bir fotoğrafı yok. Hiç olmadı fotoğraflarınızı bastırıp özenle yerleştirdiğiniz, yer/tarih/kişi bilgisi yazdığınız bir albümünüz. Okulun son günleri yaklaşırken, arkadaşlarınızın sizinle ilgili duygularını yazması için verdiğiniz defteriniz yok. Büyüklere göre en fecisi bir "günlüğünüz" bile yok önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi anlamlı ve kurallı cümledir?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
2. "Büyüklere göre en fecisi bir 'günlüğünüz' bile yok önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız." cümlesinin anlamlı ve kurallı bir cümle olarak yazılışı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Büyüklere göre en fecisi önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız bir "günlüğünüz" bile yok.
B) Büyüklere göre bir "günlüğünüz" bile yok en fecisi önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız.
C) En fecisi bir "günlüğünüz" bile yok önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız büyüklere göre.
D) Önemli ve özel bulduğunuz kişisel duygularınızı aktardığınız en fecisi bir "günlüğünüz" bile yok büyüklere göre.

1. 1. bıraktı 2. işçileri
3. erken
4. inşaat 5. işi

Karışık verilen sözcüklerin anlamlı ve kurallı bir cümle olabilmesi için doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 5-2-4-1-3
B) 2-3-5-1-4
C) 1-4-2-5-3
D) 4-2-5-3-1

2. 1. tatlı 2. aldığım
3. çok 4. çıktı
5. meyveler 6. manavdan

Karışık verilen sözcüklerin anlamlı ve kurallı bir cümle olabilmesi için doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 6-2-5-3-1-4
B) 4-2-3-5-6-1
C) 3-4-2-5-1-6
D) 2-1-3-5-4-6

3. 1. önünde 2. defa
3. gördüm 4. Atatürk'ü
5. Meclis'in 6. ilk

Karışık verilen sözcüklerin anlamlı ve kurallı bir cümle olabilmesi için doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-6-3-5-2-1
B) 6-5-3-4-2-1
C) 4-6-2-5-1-3
D) 3-2-4-6-5-1

4. 1. alanında 2. yaptığı
3. turizm 4. sevindirdi
5. ülkemizin 6. yatırımlar

Karışık verilen sözcüklerin anlamlı ve kurallı bir cümle olabilmesi için doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-3-6-2-1-5
B) 5-2-1-4-3-6
C) 5-3-1-2-6-4
D) 2-4-6-1-3-5

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurallı cümledir?

- A) Pencereden içeri giren güneş ışığı içimi ısıttı.
- B) Şiddetli rüzgâra dayanamayan şapkası uçtu başından.
- C) Karnım acıktı, diyerek girdi eve.
- D) Öğlen olunca gelebildiler ancak hastaneden.

6. Aşağıdakilerden hangisi devrik cümledir?

- A) Meydanda inanılmaz bir kalabalık birikmişti.
- B) Tetkikleri inceleyen doktor gülmüsedü kafasını kaldırmadan.
- C) Sana dünyanın en tatlı kavununu aldım, dedi.
- D) Sahilde toplanan kalabalık balıkçıları coşkuyla karşıladı.

7.

Ankara'nın kışı soğuk - - - -

Bu cümlede boş bırakılan yere yazılabilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) bilir. B) gider.
- C) tutar. D) olur.

8.

- - - - her yaz buraya gelmeye söz vermişlerdi.

Bu cümlede boş bırakılan yere yazılabilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birbirlerine
- B) Bizim
- C) Çocukların
- D) Senin

9.

Geçen yıl kararlaştırdıkları - - - - bu yıl hayata geçirdiler.

Bu cümle aşağıdaki ifadelerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) tatil planını
- B) yurda dönüş fikrini
- C) yemekten kalkıp
- D) işe başlama girişimini

10.

Başına gelen tüm olaylarda hep başkalarını

Bu cümlede boş bırakılan yere yazılabilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) sorumlu tutar. B) kötüler.
- C) suçlar. D) haklı çıkarır.

1. Masallardaki gibi hep iyiler kazansın isteyen eski - - - - çocuklarıyız biz.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	
XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	XXII	XXIII	XXIV	XXV	XXVI	XXVII	XXVIII	XXIX
L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z

Tabloda, harfler Romen rakamlarıyla sembollenenmiştir.

Romen rakamlarıyla sembollenen aşağıdaki sözcüklerden hangisi verilen cümlede noktalı yere yazılamaz?

A) XXIX-I-XVI-I-XVII

B) IV-I-IX

C) XVIII-XV-I-XXVII

D) V-XIX-XVII-VI-XVI

2.

Kocası Şeref Bey Deniz İşletmelerinden emekli olduğundan beri karı koca sabah yürüyüşlerini ihmal - - - -.

Bu cümle aşağıdaki iş, oluş hareket bildiren sözcüklerden hangisiyle tamamlanamaz?

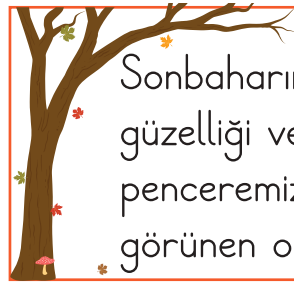
A) etmezlerdi.

B) etmiyorlardı.

C) etmeyecekti.

D) etmemişlerdi.

3.

Sonbaharın bütün hüznü, güzelliği ve renkleri pencereğimizden bakınca görünen ormana - - - -.

Bu cümle aşağıdaki ifadelerden hangisiyle tamamlanabilir?

A) çökmüştü.

B) göçmüştü.

C) görülmüştü.

D) sökülüyordu.

4. Aşağıdaki tabloda karışık verilen sözcüklerden anlamlı ve kurallı cümleler oluşturulacaktır.

1. kardeşiyle	birlikte	ders	çalıştı	Ebru
2. bir	mera	önünde	evin	var
3. gezdi	yeni	evinin	odalarını	hızlıca
4. dolaştı	sıkılınca	parkta	biraz	canı

Buna göre,

1. cümlenin
1. sözcüğü

2. cümlenin
1. sözcüğü

3. cümlenin
3. sözcüğü

4. cümlenin
5. sözcüğü

sıralandığında oluşan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dersin bitmesine az kaldı.
- B) Kardeşi bir pastayla geldi.
- C) Ödevlerini bitirip yatağa uzandı.
- D) Ebru evin odalarını dolaştı.

5.

karşımda	?	bir
anda	görünce	seni

Tabloda verilen sözcükler, anlamlı ve kurallı cümle olacak şekilde sıralandığında (?) olan kutucuğa aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) kırmızı
- B) şaşırdım
- C) suçlu
- D) yoruldu

6.

gidince	tembihledi	mutlaka
?	diye	beni
		eve

Tabloda verilen sözcükler, anlamlı ve kurallı cümle olacak şekilde sıralandığında (?) olan kutucuğa aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) su
- B) paket
- C) ara
- D) yalnız

7.

Yurt dışında kaldığı dönemlerde ev yemeklerinin tadını - - - .

unutmıştu

dönerdi

denize çıktılar gitmek yola için

pabuçlarını dolaba koydu bale özenle

Cümledeki noktalı yere gelecek sözcüğü takip ettiğimizde ulaşacağımız karışık sözcüklerin oluşturduğu anlamlı ve kurallı cümleyi karşılayan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

8.

SAKLAMBAÇ OYUNU NASIL OYNANIR?

Öncelikle bir ebe seçmelisiniz. Bunu kura çekerek ya da sayışarak yapabilirsiniz. Ebe olan kişi yüzünü bir duvara, ağaca ya da arkasını görmeyeceği bir cisme dayayarak gözlerini kapamalıdır. Ebe, en az 20 en fazla 50'ye kadar sayarak diğer oyuncuların saklanmasını beklemelidir. Saymayı bitirdiğinde: "Önüm, arkam, sağım, solum ebe! Saklanmayan sobe!" diye bağırarak saymayı bitirdiğine dair oyuncuları uyarmalıdır. Ebe etrafa bakarak bulmalıdır, oyuncuların nereye saklandığını. Ebe, duvardan ayrılıp onları ararken oyuncular da duvar boşken duvara koşup "sobe" demeye çalışmalıdır.

Bu metinde geçen devrik cümledeki olayı anlatan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

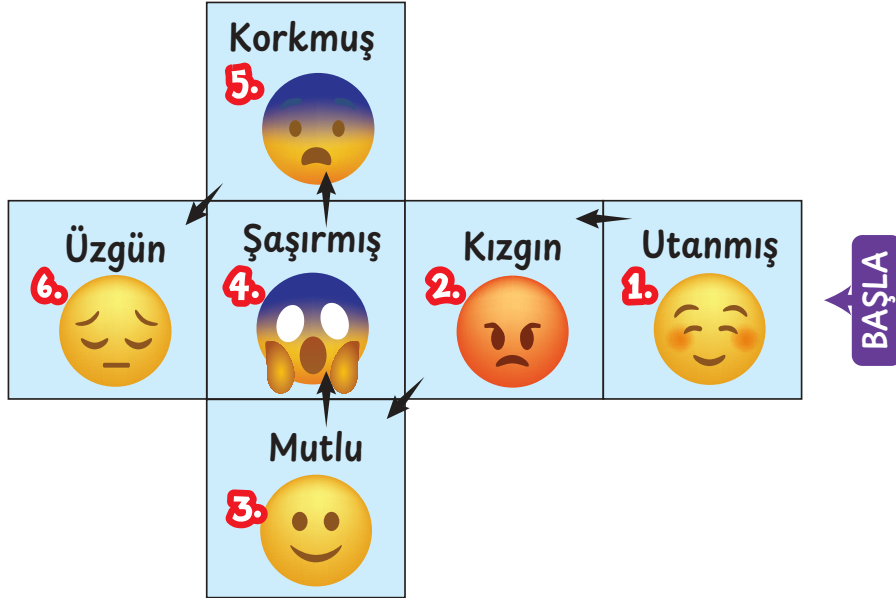

D)

9. Seksek oyunu oynayan Ece her adımda bir kurallı cümle söylüyor. Söylediği cümlelerin sözcükleri aşağıda karışık olarak verilmiştir.

1	sevdiğim	annem	yaptı	en	yemeği
2	sokağı	tanıdı	çocukluğunda	hemen	oturdukları
3	sonra	kahvesi	yemekten	içti	Türk
4	akşam	geleceğini	annem	söyledi	misafir
5	eli	su	yandı	sıcak	dökülünce
6	palamudu	gördük	sincapları	yerken	meşe

Buna göre Ece'nin kızgın ve üzgün yüzlerin bulunduğu adımlarda söylediği cümleler aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Annem en sevdiğim yemeği yaptı. – Sıcak su dökülünce eli yandı.
- B) Çocukluğunda oturdukları sokağı hemen tanıdı. – Sincapları meşe palamudu yerken gördük.
- C) Yemekten sonra Türk kahvesi içti. – Çocukluğunda oturdukları sokağı hemen tanıdı.
- D) Hemen tanıdı çocukluğunda oturdukları sokağı. – Sincapları gördük meşe palamudu yerken.

Hikâye Unsurları

Hikâye nedir?

Hikâyeler, olmuş ya da olması muhtemel olayları sürükleyici bir dil ile anlatma esasına dayanan edebî yazı türleridir. Hikâyelerde genellikle yaşanmış, yaşanması mümkün veya kurgusal olaylar birbirleri ile ilişkili olan hikâye unsurları etrafında geliştirilerek anlatılmaktadır.

Hikâye Unsurları

a) Olay, b) Şahıs / Varlık Kadrosu , c) Zaman, d) Mekân

Olay:

Hikâyelerin merkezindeki temel unsur olaydır. Hikâyenin ne anlattığı, hikâyede ne yaşandığı hikayenin olay unsurudur.

Şahıs/Varlık Kadrosu:

Hikâye içinde geçen olayları yaşayan karakterlerdir. Olayları yaşayan kişiler olduğundan hikâye onlar üzerinden anlatılır. Kimi zaman canlı cansız ya da sembol ve nesnelere üzerinden de hikâye anlatımları olmaktadır.

Zaman:

Hikâyelerde yaşanan olaylar, belirli bir zaman diliminde başlar ve sona erer. Hikâyelerde konunun işlendiği ve olay kurgusunun yaşandığı zaman dilimi, saat, gün, mevsim veya tarih (yıl) gibi ifadeler hikâyelerin zaman çerçevesini oluşturur.

Mekân:

Olayların oluştuğu ve geliştiği, karakterlerin içinde yaşadığı çevre veya yerdir. Hikâyelerde mekânlar, gerçek dünyadakilerin aynısı veya tamamen hayalî olabilir.

HASTA PADİŞAH

Günlerden bir gün, padişah hastalanmış. Yemiyor, içmiyor, gülmüyor, ağlamıyormuş. Ülkenin tüm hekimleri canla başla uğraşır her türlü tedaviyi deniyorlarmış. Tüm halk çok üzgünmüş. Çünkü padişahlarını çok severlmiş. Padişah çok iyi yürekli bir yöneticiymiş. Ülkesinde yaşayan kurt, kuş, kadın, erkek herkesin sıkıntısını çözmeye çalışırmış. Padişahın hastalığı ilerlemiş. Ül-

kesindeki tüm hekimler bir araya gelmiş. Yeni bir tedavi bulmuşlar. Bu tehlikeli ama çok etkili bir tedaviymiş. Hekimler bu tedaviyi uygulamaya başlamışlar. Padişah günden güne iyileşmeye başlamış. Her geçen gün yemesi, içmesi, yürümesi düzelmeye başlamış. Halk güzel haberleri aldıkça mutlu oluyormuş. En sonunda padişahın tamamen iyileştiği haberi gelmiş. Tüm ülkede şenlikler düzenlenmiş.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bu metnin hikâye unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hikâyenin olayı, iyi yürekli padişahın hastalanmasıdır.
- B) Hikâyede yer unsuru olarak sadece ülke sözcüğü geçtiği için zaman belirsizdir.
- C) Hikâyenin baş kahramanı padişaktır.
- D) Hikâyenin zaman unsuru Osmanlı İmparatorluğu Dönemidir.

2. Bu metne eklenecek "Orta çağın başlarıydı." cümlesi metnin hangi hikâye unsurunu değiştirir?

- A) Mekân
- B) Olay
- C) Zaman
- D) Kahramanlar

1. Sabah yağmur yağıyordu. Elif şemsiyesini alıp okula gitti. Yolda yavru bir kedi buldu. Islanmasın diye onu çantasına koyup okuluna götürdü. Gizlice sınıfa soktu. Öğretmenini beklemeye başladı.

Bu metinde altı çizili sözcük metnin hangi hikâye unsurudur?

- A) Olay B) Kişiler
C) Mekân D) Zaman

2. Sokak kedileri Minnoş ve Pamuk karar aldılar. Bu gün apartman görevlisi çöpün yanına geldiğinde ona bir sürpriz yapacaklardı. Planlarını yapmaya başlamışlardı ki karabaş, görevlinin köyüne gittiğini söyledi.

Bu metinde şahıs kadrosunda adı geçen ama kendisi görünmeyen karakter aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minnoş B) Karabaş
C) Pamuk D) Görevli

3. Selin ile Kerim üşüdükleri için sıcacık evlerinde birer bardak bitki çayı içtiler.

Bu cümlede hikâye unsurlarından hangisi belirtilmemiştir?

- A) Olay B) Zaman
C) Mekân D) Kişiler

4. Mert'in doğum günüydü. Eve gittiğinde onu bir sürpriz beklediğinden emindi. Her yıl aynı olay yaşanırdı. Tüm gün herkes doğum gününü unutmuş gibi davranırdı. Günün sonunda ise eve gittiğinde tüm sevdikleri masada pastanın başında onu bekliyor olurdu. Bugün de öyle oldu.

Bu metnin hikâye unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hikâyenin mekânı Mert'in evidir.
B) Hikâye'nin zamanı hafta sonudur.
C) Hikâyenin kahramanı Mert'tir.
D) Hikâyenin olayı Mert'in doğum günüdür.

5.

Hafta sonu okul bahçesinde uçurtma şenliği vardı. Hüseyin kendi yaptığı uçurtmayı uçurdu. Rüzgâr kuvvetliydi, uçurtması çok yükseğe çıktı.

Fırat ve Melisa onu alkışladılar. Öğretmenleri Hasan Bey koşarak Hüseyin'in yanına geldi. Onu tebrik etti.

Bu metnin şahıs kadrosu kaç kişiden oluşmaktadır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

6.

Sena sabah uyandığında dişi sallanıyordu. Gün boyu aynaya bakıp kontrol etti. Akşam dişi düştü. Gece dişini yastığın altına koyup uyudu. Rüyasında diş perisini görmeyi umuyordu.

Bu metinde hangi hikâye unsuru birden fazladır?

- A) Kişi B) Olay
C) Zaman D) Mekân

7.

1 Ayşe parkta oynarken kırmızı topunu çalıklara kaçırdı. Kardeşi Mehmet ona yardım etti. Birlikte topu bulunca çok sevindiler ve oynamaya devam ettiler.

2 Elif ailesiyle birlikte kış tatilinde dağa gitti. Kar topu oynadılar, kardan adam yaptılar. Akşam sıcak çikolata içip soba başında ısındılar.

3 Ali yeni kalemini sıraya koymuştu. Derste kalem bulamadı. Meğer kalem yere düşmüş. Öğretmeni görünce kalemi ona verdi. Ali çok mutlu oldu.

4 Zeynep'ler sıralarında kitap okuyorlardı bir arkadaşı yüksek sesle konuşunca öğretmen onu uyardı. Herkes tekrar sessizce okumaya başladı.

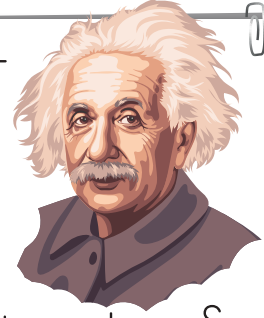
Numaralanmış metinlerden hangilerinin mekân unsuru aynıdır?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 4
C) 2 ve 3 D) 3 ve 4

1.

Einstein sabah aynaya baktı ve saçlarının yeni elektriklenmiş gibi olduğunu fark etti. Saç fırçasını aradı ama bulamadı. Fırçayı deney yaparken kullandığını hatırladı. Annesi olayı duyunca ona bir saç fırçası getirip verdi. Annesi gülerek "Bilim insanı olabilirsin ama saçlar ihmale gelmez." dedi. Einstein gülümsedi. "Saçlarım beni yansıtıyor. Son derece dağınık ama bir o kadar da zeki!"

1

Olay

Einstein'ın saç fırçasını bulamaması

2

Kişiler

Einstein ve yardımcısı

3

Zaman

Gece yarısı

4

Mekân

Einstein'ın çalışma ofisi

Bu metne göre numaralanmış hikâye unsurlarından hangisi doğrudur

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

2. Yaşlı zeytin ağacı, geniş bir ovada yalnız başına duruyordu. Bir gün yanında küçük bir kır papatyası belirdi. Zeytin ağacı papatyayı selamladı. O günden sonra her sabah güneşi birlikte karşıladılar, rüzgârla birlikte sallanıp sohbet ettiler. Farklıydılar ama çok iyi dost oldular. Doğa onların gülüşleriyle güzelleşti.

Bu metindeki yer unsuru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orman

B) Şehir

C) Geniş ova

D) Nehir kenarı

3.

Ege okullar kapandığında ailesiyle denize gitti. Yüzdükten sonra herkes dondurma aldı. Ege çikolatalı dondurmasını yerken denizi izledi. Mutluluğu yüzünden okunuyordu.

Bu hikâyenin zaman unsuru aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Kış tatili

B) Kurban Bayramı

C) Yaz tatili

D) Yılbaşı

4.

Saraybosna sokaklarında yürüyen Pilot Mustafa Kahraman, Osmanlı Dönemi'nden kalma birçok eser gördü. Taş camiler, çeşmeler ve köprüler Türk mirasının izlerini taşıyordu. Başçarşı'daki Gazi Hüsrev Bey Camii, zarif kubbesi ve ince minaresiyle dikkatini çekti. Mustafa hayranlığını gizleyemedi. Bu yapılar, Türklerin bölgeye kattığı mimari güzellikleri hâlâ yaşatmaktaydı.

Bu metnin hikâye unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hikâyenin zamanı Osmanlı Dönemi'dir.
- B) Hikâyenin olayı, Mustafa'nın gittiği Saraybosna'da Türk izlerine hayran olmasıdır.
- C) Hikâyenin kişisi, Mustafa Kahraman adında bir pilottur.
- D) Hikâyenin yaşandığı yer, Saraybosna'dır.

5.

Atatürk, Yalova'da bir köşkte dinleniyordu. Köşkün yanındaki çınar ağacı büyümüş, dalları binaya değmeye başlamıştı. Görevliler ağacı kesmek istediler. Atatürk buna izin vermedi. "Ağaç kesilmesin, köşk yerinden kaydırılsın." dedi. Köşk, raylar üzerinde kaydırıldı. Böylece hem köşk hem de çınar ağacı kurtarıldı.

Atatürk'ün "Yürüyen Köşk" anısının anlatıldığı metnin olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atatürk'ün köşkte resim yapması
- B) Çınar ağacının kesilmesi
- C) Atatürk'ün köşkü başka şehre taşıması
- D) Ağaca zarar vermemesi için köşkün yerinin değiştirilmesi

6. Aşağıdaki metinlerin hangisinde zaman unsuru farklıdır?

- A) Ayşelerin evinde telaş çok büyüktü. Ayşe'nin babası ve ağabeyi alışverişe gitmiş, annesi camları silerken Ayşe de halıları süpürmüştü. Ev mis gibi temizlik kokuyordu. Herkes çok yorulmuştu ama bayram temizliğini ve alışverişini bitirdikleri için mutluydular.
- B) Bir gün önceden alınan süslerle sınıf süslendi, Atatürk köşesi hazırlandı. Öğrenciler okuyacakları şiirlerin ve marşların son provalarını yaptılar. Herkes törene heyecanla hazırlandı. Okulda millî bayram coşkusu yaşanıyordu.
- C) Bayramdan bir gün önce bayram alışverişine çıktık. Biz çocuklara yeni giysiler alındı. Eve gelecek misafirler için de kahve, kolonya alındı. Annem tüm işleri ve alışverişini bitirince çok sevindi.
- D) Bayram için evde tatlılar yapıldı. Elif annesiyle birlikte baklava açtı. Hamurla oynamak çok hoşuna gitti. Tatlılar fırından çıkınca evi güzel bir koku sardı. Küçük yaşlardan beri Elif, bayram hazırlıklarını heyecanla beklerdi.

7. Zeynep yaz sıcaklığında dondurma aldı. Hava çok sıcaktı, dondurma hemen eridi. Zeynep hızla yemeye çalıştı ama eli yapış yapış oldu. Yine de çok keyif aldı.

Bu metindeki olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeynep'in dondurmasının erimesi
B) Zeynep'in okula gitmesi
C) Dondurmanın yere düşmesi
D) Dondurmanın dolaba konması

8.

“Yine köyde uzun, bol yıldızlı bir gecedeyiz.” cümlesinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisi belirtilmiştir?

- A) Mekân–Kişiler
B) Zaman–Olay
C) Kişiler–Olay
D) Zaman–Mekân

9.

Selçuk Pisa'da Şaşırıyor

Selçuk, yaz tatilinde İtalya'ya gitti. Pisa Kulesi'ni görmek için sabırsızlanıyordu. Kuleyi ilk gördüğünde şaşkınlıkla gözlerini açtı: "Bu kule nasıl böyle eğri duruyor ama yine de yıkılmıyor?" diye sordu. Rehber gülümseyerek anlattı. Selçuk, bu ilginç yapının önünde eğilerek komik bir fotoğraf çektirdi. İtalya'yı da Pisa'yı da çok beğendi. Pisa, onun için unutulmaz bir yer oldu.

Japon Turist Abu Dabi'de

Takeshi adında bir Japon turist, Abu Dabi'ye ilk kez gelmişti. Özellikle Capital Gate adlı eğik kuleyi görmek istiyordu. Kule, Pisa'dan bile daha eğikti ama bu yapaydı. Şehri modern bulsa da, gökdelenlerin çokluğu gözünü yordu. "Her şey fazla büyük ve gösterişli." diye düşündü. Takeshi, geleneksel mimariyi sevdiği için Abu Dabi'yi çok beğenmedi ama kuleyi ilginç buldu.

Bu iki metnin hikâye unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İki metinde de aynı zaman unsuru kullanılmıştır.
- B) Her iki metnin kahramanı aynıdır.
- C) İki metinde de mekân olarak eğik kulelerin olduğu şehirler seçilmiştir.
- D) Her iki metnin olayının sonu aynıdır.

Olayların Oluş Sırası

Tüm olay ve durumlar bir zaman sürecinde yaşanır. Yaşanan olay ve durumların daha iyi anlaşılabilmesi için belli bir sıra ile anlatılması ya da yazılması gerekmektedir. Bu sisteme **olayların oluş sırası** denir.

Bekçi Nasrettin Hoca'ya "Hocam ne arıyorsun?" diye sormuş. Nasrettin Hoca "Uykum kaçtı onu arıyorum." diye cevap vermiş. Nasrettin Hoca bir gece köyün sokaklarında yürüyormuş.

Bu fıkra olayların oluş sırasına göre anlatılmamıştır. Bu nedenle de bir anlam çıkaramamaktayız. Şimdi cümleleri olayların oluş sırasına göre sıralayalım.

Nasrettin Hoca bir gece köyün sokaklarında yürüyormuş. Bekçi, Nasrettin Hoca'ya "Hocam ne arıyorsun, diye sormuş. Nasrettin Hoca "Uykum kaçtı onu arıyorum." diye cevap vermiş.

Görüldüğü gibi olaylar oluş sırasına göre yazıldığında metin bir anlam kazanmaktadır.

Olayları oluş sırasına göre anlatırken ilk önce, önce, sonra, daha sonra, en sonunda gibi sıralama ifadeleri kullanabiliriz.

Örnek: Önce limonları yıkadım. Sonra kabuklarını rendeledim. Daha sonra rendelediğim kabukları kek hamuruna kattım. En sonunda keki fırına verdim.

1.**PATİ KAYBOLDU**

Evimizin kedisi Pati bir saattir ortada yok. Aramadığımız yer kalmadı. Pati'nin huyudur. Kapı açıldığında hemen dışarı kaçar. Ama bahçeden dışarı çıkmaz. Evin dışındaki hayatı bilmez. Çünkü yirmi iki günlük bir bebekken geldi evimize.

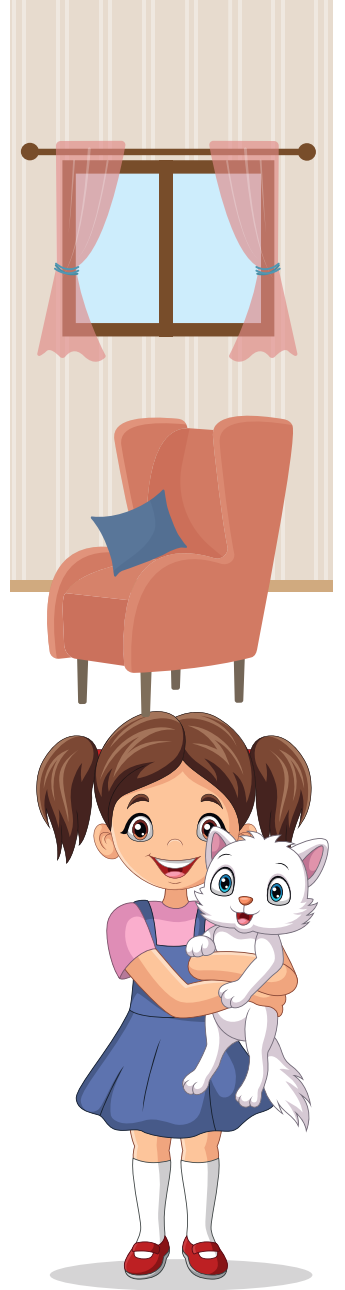
Bütün aile gün boyunca sokaklarda Pati'yi aradık. Hiçbir yerde yoktu. Resmini koyduğumuz afişleri her yere astık. Sosyal medyada paylaştık. Afişe yazdığımız telefon numarasına birkaç kez arama geldi. Ama "Bulduk." sözünü duyamadık. O gece hiçbirimiz uyumadık.

Sabah kahvaltıdan sonra dağılıp aramaya karar verdik. Biz hazırlanırken telefon çaldı. Babamın konuşmasından birinin resimdeki kediye benzeyen bir kedi bulunduğunu ve onun Pati olabileceğini anladık. Verilen adres çok uzak bir semtti. Buraya tek başına gelmiş olamazdı. Adreste verilen evin kapısını çaldık. Kapıyı bir kadın açtı. Babam kendisini tanıttı. Kedimizi bulan Derya Hanım bizi eve davet etti. Çünkü bulunduğu kedi evin bir yerine saklanmıştı ve çıkmıyordu. Annem, bana "Sen seslen." dedi.

Benim seslenmemle Pati koltuğun altından ok gibi fırladı. Kucağıma koştu. Annem, babam ve ben gözyaşlarımızı tutamıyorduk.

Derya Hanım, Pati'yi sokakta gençlerin elinden aldığını anlattı. Pati, kucaklarında onlara saldırıyor, tırmalıyormuş. Derya Hanım kedinin onların olmadığını anlamış. Ellerinden alıp sosyal medyada kayıp kedi sayfalarına bakmış. Oradan ulaşmış bize. Pati'yi alıp eve döndük. Eve girer girmez babamla paylaştıkları koltuğa gidip yattı. Bu maceradan bir ders çıkarıp çıkarmadığını önümüzdeki günlerde görecektik.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metindeki olayların oluş sırası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Olay, Pati'nin doğduktan sonra eve gelmesiyle başlıyor.
- B) Derya Hanım, önce sosyal medyada Pati'nin resimlerini görüyor sonra Pati'ye rastlıyor.
- C) Pati'nin koltuğun altından görünmesinden sonra çocuk Pati'ye sesleniyor.
- D) Aile önce afişleri asıyor, sosyal medyada yayın yapıyor, en sonunda sabah kahvaltısından sonra telefon geliyor.

1. Aşağıda bir kekin yapım aşamaları görsellerle verilmiştir.

Kekin yapım aşamalarının oluş sırasına göre dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

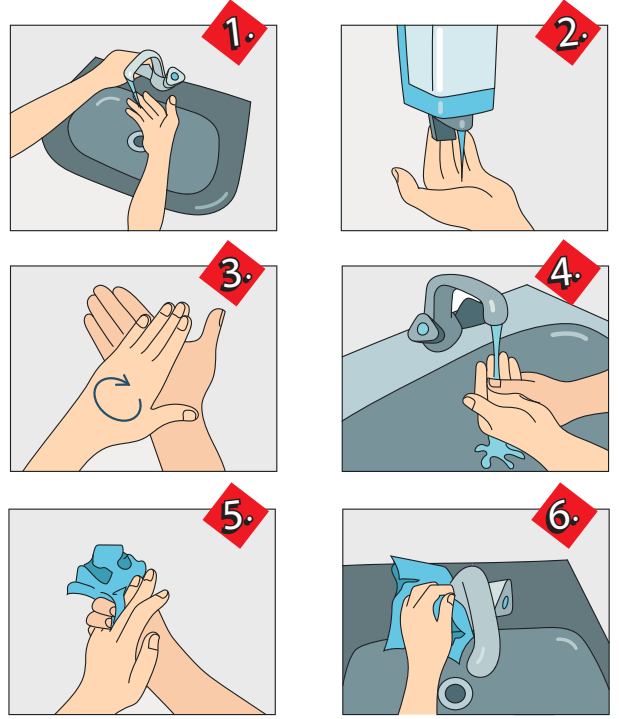
- A) 1-5-4-2-3 B) 2-4-3-1-5
C) 2-3-1-5-4 D) 1-3-4-5-2

2. 1. Doktor elindeki aletle sırtımı dinledi.
2. Sabah uyandığımda kendimi kötü hissediyordum.
3. Randevu alıp annemle birlikte doktora gittik.
4. Neyse ki tüm tahlillerim temiz çıktı.
5. Üşütmüş olabileceğimi söyledi.
6. Ciğer filmi çektirmemizi istedi.

Numaralanmış ifadelerin anlamlı bir metin oluşturabilmesi için cümlelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-3-1-5-6-4
B) 5-2-1-4-3-3-6
C) 6-1-2-5-4-3
D) 1-6-3-2-4-5

3.

1. Ellerinizi musluktan akan su ile ıslatınız.
2. Sıvı sabunu elinize dökünüz.
3. Ellerinizi sabundan arındırmak için tekrar suya tutunuz.
4. Sabunu ellerinizi birbirine sürterek köpürtünüz.
5. Ellerinizi kâğıt havlu ile durulayınız.
6. Ellerinizi kuruladığınız kâğıt havlu yardımıyla musluğu kapatınız.

Numaralanmış görselleri tanımlayan cümlelerden hangi ikisi yer değiştirirse sıralama doğru olur?

- A) 1 ve 2 B) 3 ve 4
C) 4 ve 5 D) 5 ve 6

4.

- 1 "Hayırdır hocam ne yapacaksın gözlüğü?" der.
- 2 "Rüyamı daha net görmek için istiyorum." der.
- 3 Hoca, karısının sorusunu şöyle cevaplar:
- 4 Bir gece Nasrettin Hoca karısını uyandırır.
- 5 "Hanım şu gözlüğümü ver, takıp yatacağım." der.
- 6 Karısı gözlüğü verir ama sebebini de sorar.

Numaralanmış Nasrettin Hoca fıkrası cümlelerinin olayların oluşuna göre sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-3-4-6-5-1
- B) 4-5-6-1-3-2
- C) 6-1-2-3-4-5
- D) 1-4-3-2-6-5

5.

- Sinem'in canı yeşil çay içmek istedi.
1. En sevdiği kupayı raftan aldı.
 2. Minik poşetli yeşil çayı kavanozdan aldı.
 3. Yeşil çay poşetini ipi dışarıda kalacak şekilde kupaya koydu.
 - 4- Kupaya kaşığın ucuyla şeker koydu.
 5. Şekeri erimesi için karıştırdı.
 6. Isınan suyu kupaya doldurdu.

Afiyetle içti.

Yukarıdaki işlemin hangi iki aşaması yer değiştirirse sıralama doğru olur?

- A) 1 ve 2
- B) 2 ve 3
- C) 4 ve 5
- D) 5 ve 6

6.

1. Dolaştıktan sonra okul kitapları bölümüne geçtim.
2. Okuldan çıktıktan sonra kitapçıya gittim.
3. Okul kitaplarını aldıktan sonra romanları incelemeye başladım.
4. Kitapçada tüm bölümleri dolaştım.

Numaralanmış cümlelerin olayların oluş sırasına göre doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-3-2-1
- B) 2-1-3-4
- C) 2-4-1-3
- D) 4-1-3-2

1. Aşağıda Postacı oyununun nasıl oynandığı numaralanarak verilmiştir.

1. Bu oyun için 5-6 arkadaş bulmalısın. Önce ebe seçimi yapmalısın. Seçilen ebenin adı bundan sonra "postacı" olacak.
2. Daha sonra genişçe bir alana çıkın ve postacıyı oyuncuların ortasına alın. Sonra bu oyuncular buldukları noktaya, içlerine girebilecekleri büyüklükte küçük bir daire çizsin. Bu daireler artık oyunun kalesidir.
3. İstanbul, İzmir, Ankara veya istediğiniz başka illerin adı tercih edilebilir. Sonra oyuncular bu dairelerin içine girsin. Oyunun başlaması için postacı, tüm dairelere eşit uzaklıkta ortada dursun ve oyunculardan biri postacıya sorsun: "Postacı bugün nereye mektup var?"
4. Postacı daire içinde yazılan illerden olmak şartıyla mesela, "İstanbul-İzmir var!" derse ismini söylediği iller hızlı bir şekilde birbiriyle yer değiştirsin. Onlar hızlı bir şekilde yer değiştirirken postacı boşalan kalelerden birine girerse ebe olmaktan kurtulur.

"Şimdi de yere çizilen her daireye yani kaleye bir ilin ismini verin." cümlesi metinde numaralanmış bölümlerden hangisinin başına getirilebilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- 2.
1. Sonra limonların suyunu sık.
 2. Üzerine soğuk su dök ve nane dallarını ekle. İşte, limonatan hazır!
 3. Limon kabuğu, limon suyu ve balı bir kaba al. Buzdolabında 1 gece bekle.
 4. Limonları yıka ve kabuklarını rendelemek için bir büyüğünden yardım al.
 5. Ertesi gün, bu malzemeleri tel süzgeçten geçir.

Karışık hâlde verilen limonata yapım aşamalarının doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-5-3-4-1 B) 5-4-3-1-2 C) 4-5-2-3-1 D) 4-1-3-5-2

3.

1. Doğradığınız patatesleri 1 kaşık un ve tuzla karıştırınız.
2. Kabukları soyunuz.
3. Patatesleri bir servis tabağına delikli bir süzgeçle alınız.
4. Patatesleri yıkayınız.
5. Yağ, tavaya koyup kızdırınız.
6. İnce ince doğrayınız.
7. Patatesleri kızgın yağa atılan patatesleri altın sarısı olana kadar kızartınız.

Patates kızartma yönergesinde numaralanmış ifadelerin oluş sırasına göre doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) 5-4-3-7-6-2-1

B) 2-3-4-5-1-6-7

C) 4-5-6-3-2-1-7

D) 4-2-6-1-5-7-3

4.

1. Havada çok fazla su buharı biriktiğinde bulutlar oluşur.
2. Bulutlara su damlacıkları eklenmeye devam eder.
3. Sonra yükselen hava soğumaya başlar ve yoğunlaşır.
4. İşte o zaman bulutlar, bu damlalarını taşıyamaz ve yağmur yağar.
5. Sıcak ve nemli hava gökyüzüne doğru yükselir.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir metin oluşturabilmesi için doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 5-3-4-2-1

B) 2-5-1-3-4

C) 1-5-2-4-3

D) 5-3-1-2-4

5.

Gazete ve dergilerden hoşunuza giden fotoğrafları kesin. Hayvan, araba, uçak, bitki veya insan fotoğrafları olabilir. Kestiğiniz fotoğrafları beyaz kâğıdın üzerine dağınık bir şekilde teker teker yapıştırın. Renkli kalemlerle bu fotoğrafların etrafına yazılar yazabilirsiniz veya fotoğrafları değiştirebilirsiniz. Örneğin fotoğraftaki insanlardan birine komik bir bıyık çizebilirsiniz. Geldik işin en eğlenceli kısmına. Sulu boya ile fotoğrafların etrafını ve üzerlerini rengârenk boyayın. Şimdi biraz kurummasını bekleyin.

Bu metinde anlatılan etkinliği yapan öğrencilerin etkinlikte kullandıkları malzemeler aşağıdakilerin hangisinde doğru sıra ile verilmiştir?

A)

MALZEMELER

- ★ Rengârenk sulu boyalar
- ★ Çeşitli dergi ve gazeteler
- ★ Kâğıt makası
- ★ Tutkal veya herhangi bir kâğıt yapıştırıcısı
- ★ Renkli kalemler
- ★ Büyük bir resim kâğıdı

B)

MALZEMELER

- ★ Renkli kalemler
- ★ Büyük bir resim kâğıdı
- ★ Rengârenk sulu boyalar
- ★ Çeşitli dergi ve gazeteler
- ★ Kâğıt makası
- ★ Tutkal veya herhangi bir kâğıt yapıştırıcısı

C)

MALZEMELER

- ★ Çeşitli dergi ve gazeteler
- ★ Kâğıt makası
- ★ Tutkal veya herhangi bir kâğıt yapıştırıcısı
- ★ Büyük bir resim kâğıdı
- ★ Renkli kalemler
- ★ Rengârenk sulu boyalar

D)

MALZEMELER

- ★ Çeşitli dergi ve gazeteler
- ★ Kâğıt makası
- ★ Rengârenk sulu boyalar
- ★ Tutkal veya herhangi bir kâğıt yapıştırıcısı
- ★ Renkli kalemler
- ★ Büyük bir resim kâğıdı

- 6.
1. Uzun zamandır çok üzgündüm.
 2. Hiçbir işe yaramamak beni çok üzüyordu.
 3. Bir gün ustam beni karanlık dolabın içinden çıkardı.
 4. Ben siyah bir boyayım.
 5. Mermerin üzerine alıp suyla karıştırarak bir el taşı ile ezmeye başladı.
 6. Çünkü dolabın içinde yalnız başıma duruyordum.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir metin oluşturabilmesi için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) 6-4-3-5-2-1 B) 5-2-3-4-1-6
C) 1-6-3-2-4-5 D) 4-1-6-2-3-5

7.

1. Çocuklar bu gölün etrafında oynamayı çok severlermiş.
2. Balıklar demişken, bunlar öyle balıklarmış ki dünyanın başka hiçbir yerinde bulunmazlarmış.
3. Zamanın birinde gölüyle ve bu gölde yaşayan balıklarıyla ün salmış bir köy varmış.
4. Bu köyün tam ortasında yemyeşil sularıyla âdeta bir zümrüt gibi parlayan büyükçe bir göl bulunurmuş.
5. Çünkü bu berrak suyun içinde hem yüzen balıkları hem de kendilerini seyredelermiş.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir metin oluşturabilmesi için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) 5-3-2-1-4 B) 3-1-2-4-5
C) 3-4-1-5-2 D) 2-3-4-5-1

Atasözleri

Atalarımızın uzun denemelere dayanan tecrübelerini, düşünce ya da öğüt olarak ifade eden ve kalıplaşmış biçimleri bulunan, herkesçe benimsenmiş özlü sözlere **atasözü** denir.

Atasözleri genellikle bir, en fazla iki cümleden oluşur. Bütün duygu ve düşünceler bu tek cümleye sığdırılır.

Örnek: Evdeki hesap çarşıya uymaz.
Ayağını yorganına göre uzat.

Bu cümleler kişiden kişiye değişmez. Halkın ortak malıdır ve herkes tarafından aynı biçimde söylenir.

Örnek: "Damlaya damlaya göl olur." atasözü yıllardan beri bu şekilde söylenmiştir. Bu sözü "Damlaya damlaya deniz olur." şeklinde söyleyemeyiz.

Bazı atasözleri gerçek anlamlarıyla kullanılırken bazı atasözleri ise mecaz anlamlıdır.

Gerçek Anlamlı Atasözleri:

Dost kötü günde belli olur.

Mecaz Anlamlı Atasözleri:

Rüzgâr eken fırtına biçer.

1.**İKİZİM NEDEN BÖYLE?**

Eliz ve Beliz ikiz kardeşler. Aslında ikiz kardeşlerin birbirine benzemesi gerekir, değil mi? Hayır bizim ikizlerimiz birbirine taban tabana zıtlardır. İkizlerin fiziksel özellikleri birbirine hiç benzemediği gibi huyu suyu da farklıdır. Beliz çok tertipli ve düzenlidir. Eliz ise çok dağınıktır. Bu sebepten dolayı sık sık tartışırlar.

Eliz hastalığı sebebiyle okula gidememişti. Beliz okula gidip döndü. İkiziyle ortak kullandıkları odaya girdiğinde küçük bir şok yaşadı.

- Eliz, bu odayı sen mi bu hâle getirdin?
- Sence bu odayı başkası bu kadar dağıtabilir mi?
- Eliz bir de sıkılmadan itiraf mı ediyorsun?
- Neden sıkılmam gerektiğini söyler misin?
- “Aslan yattığı yerden belli olur.” diye bir söz var, duydun mu?

Eliz yattığı yerden gülümseyerek,

- Evet, bak ben de aslanlar gibi yatmıyor muyum?
- Yok Eliz, bu böyle olmayacak. Annemlerle konuşup odalarımızı ayıralım mı? Sen de odanda istediğin gibi yaşar gidersin böylece.

Eliz işin ciddiyetini anlayınca hemen yattığı yerden fırladı. Çünkü ikisi bebekliklerinden beri aynı odada kalıyorlardı. Aksini Eliz asla düşünemezdi.

- Yok yok, hiç gerek yok. Bak şimdi iki dakikada odamızı mis gibi yapıyorum. Sonra da annemin yaptığı kekten getireceğim ve tertemiz odamızda yiyeceğiz. Sen hiç üzülme ikizim.

Beliz gülümsedi.

- Bundan sonra da hep tertipli olacaksın ama söz mü?
- Söz hem de izci sözü.

Beliz yine ikizine kıyamadı ve kardeşine odayı temizlemesine yardım etti.

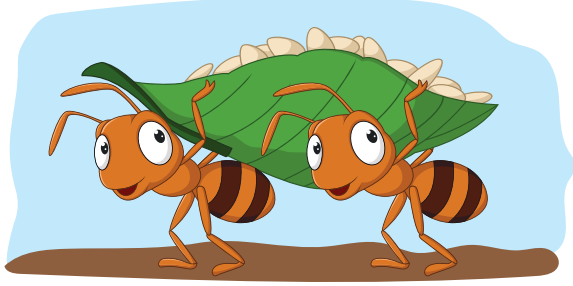
Tanca GÜLTEKİN

Bu metinde kullanılan atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acısı henüz taze olan bir kimsenin üzüntüsü, birtakım söz ve davranışlarla artırılmamalıdır.
- B) Bir kimsenin oturduğu yerin durumu, onun kişiliğini belli eder.
- C) Elinde fırsat varken geleceğini sağlamaya gayret göstermeyip eğlenceye, keyfe dalan kimse sonunda aç kalır ve perişan olur.
- D) Bir kimse başka bir kimseyi ancak bir kez aldatabilir, diğeri bir daha aldatmasına izin vermez.

1.

“Bir elin nesi var iki elin sesi var.” atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşleri başarabilmek için başkalarıyla iş birliği yapılmalıdır.
- B) Büyük zorluklar uğraşmadan atlatılmaz.
- C) Güzel işler her zaman çok çalışma ile başılır.
- D) Yabancı bir kişiden yardım beklenmez.

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi sağlıkla ilgilidir?

- A) Sakla samanı gelir zamanı.
- B) Ayağını yorganına göre uzat.
- C) Damlaya damlaya göl olur.
- D) İşleyen demir pas tutmaz.

3. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi tasarrufla ilgilidir?

- A) İşten artmaz dışten artar.
- B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
- C) Herkes kendi aklını beğenir.
- D) Kalp kalbe karşıdır.

4.

Dağ dumansız insan hatasız olmaz.

Bu atasözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kimseye hakaret etmek, ağır sözler söylemek doğru değildir, o da ağır sözlerle karşılık verir.
- B) Başladığın bir işte her zaman güçlüklerle karşılaşacağını varsay ki sonunda hayal kırıklığına uğrama.
- C) İyilik eden kimseye zamanı geldiğinde başkaları da iyilik eder.
- D) Hata yapmak normaldir, her insan hata yapabilir.

5.

Henüz elde olmayan bir nesnenin alımı, satımı üzerinde konuşulmaz.

Anlamı verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derdi veren devasını da verir.
- B) Deniz kenarında dalga eksik olmaz.
- C) Denizdeki balığın pazarlığı olmaz.
- D) Dikensiz gül olmaz.

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “El kazaniyla aş kaynamaz.” atasözüyle aynı anlamdadır?

- A) Aş taşınca kepçeye paha biçilmez.
- B) Taşıma suyla değirmen dönmez.
- C) Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun .
- D) Arpa eken buğday biçmez.

7.

1. Akıl akıldan üstündür.
2. Bir göplükte iki horoz ötmez.
3. Bin bilsen de bir bilene danış.
4. Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri “Bir insan bir şeyi ne kadar iyi bilirse bilsin, gene de onu kendisinden daha iyi bilen bulunabilir.” anlamına gelmektedir?

- A) 1 ve 3
- B) 1 ve 4
- C) 2 ve 3
- D) 3 ve 4

8. 1. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır.

2. Davetsiz gelen döşeksiz oturur.
3. Ne ekersen onu biçersin.
4. Çanağa ne doğrarsan kaşığında o çıkar.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri aynı anlama gelmektedir?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 4
- C) 2 ve 3
- D) 3 ve 4

9.

Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.

Bu atasözü ile aynı anlama gelmeyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üzüm üzümüne baka baka kararır.
- B) Körle yatan şaşk kalkar.
- C) Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
- D) Karga ile gezen çöplüğe konar.

10. “Sağ elinin verdiği sol elin görmesin.”

Bu atasözü aşağıdakilerden hangisi ile ilgili durumlarda söylenir?

- A) Tasarruf
- B) Sağlık
- C) Yardım
- D) Eğitim

11. Mart ayını, bahar ayı diye önemsemeyip gerekli yakacağı hazırlayanlar şiddetli soğuklarda ellerine geçen her şeyi yakmak zorunda kalırlar.

Açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mart çıkmadıkça dert bitmezmiş.
- B) Mart ayı dert ayıdır.
- C) Mart dokuzunda çıra yak, bağ buda.
- D) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

1. **1** Dost başa düşman ayağa bakar. **a** Yabancılar bizi mutlu edecek sözleri söylerken yakınlarımız gerçekleri çekinmeden söylerler.
- 2** Dost dostun ayıbını yüzüne söyler. **b** Dost olan kimsenin söylediği söz, acı da olsa insanın iyiliği içindir.
- 3** Dost ağlatır, düşman güldürür. **c** İyi bir görüntü verebilmek için her zaman temiz giyinip kuşanmak gereklidir.
- 4** Dost acı söyler. **d** Gerçek dost uyarmak, kusurun düzeltilmesini sağlamak amacıyla ayıbını yüzüne söyler.

Atasözleri ile anlamlarının doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

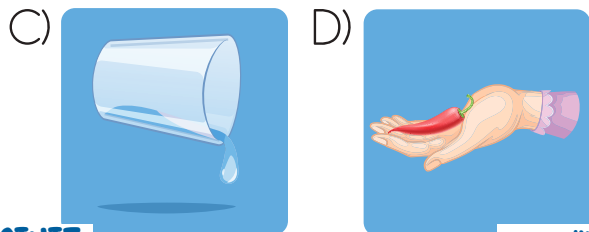
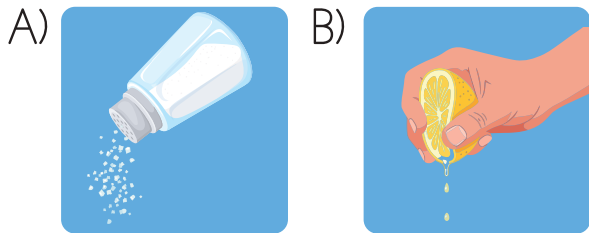
A) 1c, 2d, 3b, 4a

B) 1d, 2a, 3b, 4c

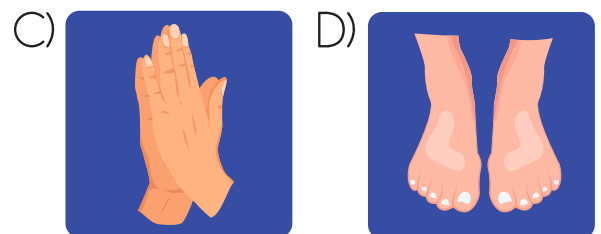
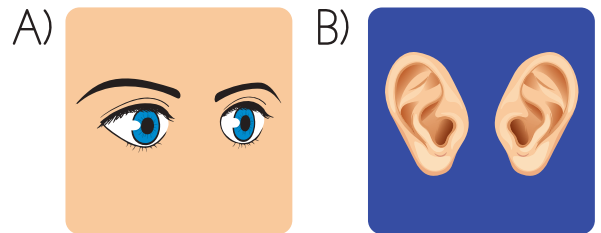
C) 1c, 2d, 3a, 4b

D) 1b, 2d, 3a, 4c

2. "Acısı henüz taze olan bir kimsenin üzüntüsü, birtakım söz ve davranışlarla artırılmamalıdır." anlamına gelen "Açık yaraya _____ ekilmez." atasözünde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin ismi yazılmalıdır?

3. "Bir işte düşüncesizce davranan kişi her türlü olumsuz sonuca katlanır." anlamına gelen "Akılsız başın cezasını _____ çeker." atasözünde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin ismi yazılmalıdır?

4. Aşağıdaki görsellerde yer alan cümleler atasözleri ile açıklanmıştır.

KENDİNİ KONTROL ETMEYİ ÖĞREN

1. İki dinle
bir söyle.

Konuşmadan
önce **dinle**.

Tepki vermeden
önce **düşün**.

2. Aklına geleni
işleme her ağacı
taşlama.

3. Ummadığın
taş baş yarar.

Eleştirmeden
önce **bekle**.

Vazgeçmeden
tekrar dene.

4. Azimle yürüyen
dağları aşar.

Buna göre numaralanmış atasözlerinden hangisi eşleştirilen görselle ilişkilendirilemez?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

5.

Çalışarak kazandığımız para,
dar zamanımızda bizi sıkıntıdan
kurtarır.

Açıklaması verilen atasözü aşağı-
dakilerden hangisidir?

A) Altın yere düşmekle pul olmaz.

B) Ak akçe kara gün içindir.

C) Al elmaya taş atan çok olur.

D) Altın eşik gümüş eşiğe muhtaç
olur.

6.

“Ava giden avlanır.” atasözünün
anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir acıyı onu çekenden başkası
tam anlayamaz veya aynı ölçü-
de üzülemez.

B) Bir işe gereken özen gösterildi-
ğinde olumlu sonuçlar alınır.

C) Çıkarını başkalarına zarar ver-
mekte arayan kimse, o zarara
kendisi uğrar.

D) Masrafsız ve emeksiz elde edi-
len şeyler insana hoş gelir.

7. Aşağıdaki tabloda, görselde yer alan eş sesli sözcüklerin her iki anlamıyla birer atasözü verilirken bir tanesinde hata yapılmıştır.

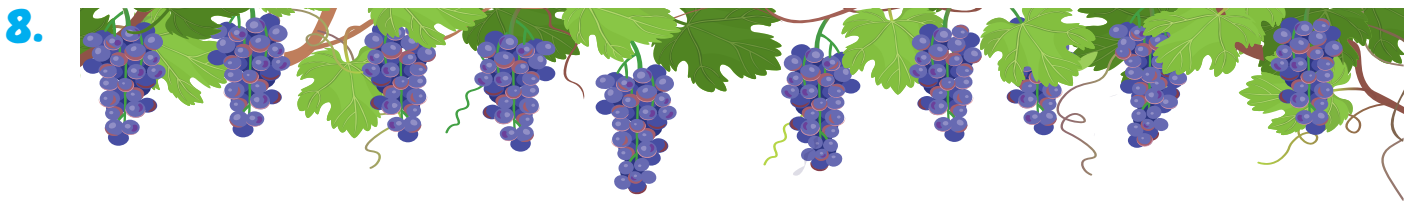

Sözcüğün ilk anlamı
Gülü seven dikenine katlanır.
Yavaş atın tekmesi sert olur.
Düşenin dostu olmaz.
Kırk gün bindir bir gün indir senden kötüsü olmaz.

Sözcüğün ikinci anlamı
Son gülen iyi güler.
At, adımına göre değil adamına göre yürür.
Korkulu düş görmektense uyanık kalmak iyidir.
Bir söylersen bin dinle.

Buna göre hatalı olan atasözü yerine aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

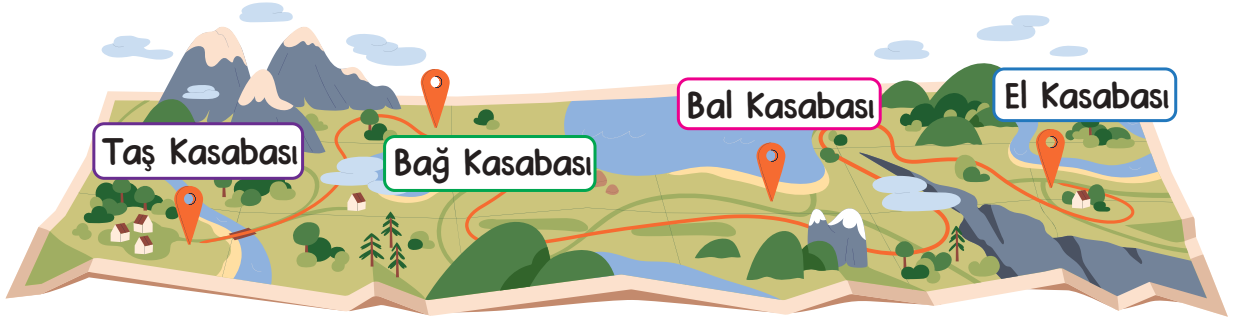
- A) Bülbül güle, karga çöplüğe götürür.
- B) Sana taş atana sen gül at.
- C) Gelin ata binmiş ya nasip demiş.
- D) Bin kere düş, bin kere kalk.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi görselle ilişkilendirilebilir?

- A) Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.
- B) Bir fincan kahvenin kırk yıl hatrı vardır.
- C) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.
- D) Bir çöplükte iki horoz ötmez.

9. Aşağıdaki tabloda her kasabaya ait bir atasözü verilmiştir. Kasabaların ismi, ait olan atasözlerinin içinde geçmektedir.

Atasözleri	Anlamları
Bir elin nesi var, iki elin sesi var.	Bir insan bir şeyi ne kadar iyi bilirse bilsin, gene de onu kendisinden daha iyi bilen bulunabilir.
Bal tutan parmağını yalar.	Başkalarına güzel şeyler dağıtmakla görevli olan kimse, dağıttığından az çok kendisi de yararlanır.
Bağa bak, üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.	Kişi, karşılık beklediği işten istediğini alabilmek için gereken harcamaları yapmalıdır.
Altın yerde paslanmaz, taş yağmurdan ıslanmaz.	Değerli kişi veya nesnelere, ne türlü uygunsuz koşullar içinde bulunurlarsa bulunsunlar değerlerini ve niteliklerini yitirmezler.

Buna göre anlamı yanlış verilen atasözünü hangi kasabaya aittir?

- A) El Kasabası B) Bal Kasabası C) Bağ Kasabası D) Taş Kasabası

10. Mert ve babası köye gidiyorlardı. Köyün girişinde bir çeşme gördüler ve durdular. Babası ve Mert kana kana su içtiler çeşmeden. Köy meydanında bir kalabalık vardı. Meydana geldiklerinde köy halkı onlara "Hoş geldiniz." dedi. İki komşu tarlaya giren tavuklar nedeniyle tartışıyorlardı. Babası, - - - dedi.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa Mert'in babası bir atasözünü söylemiş olur?

- A) Olmaz beyler, size hiç yakışıyor mu?
 B) Ayıp değil mi arkadaşlar, siz komşusunuz.
 C) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
 D) Bu işi tatlıya bağlayalım, sarılıp öpüşün.

Deyimler

Anlatıma akıcılık, çekicilik katan, çoğunun gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan, söz topluluklarına **deyim** denir.

“Göz atmak, içi yanmak, kafası karışmak” gibi gerçek anlamından sıyrılarak ayrı bir anlamda kullanılan ifadeler birer deyimdir.

Birkaç cümleyle açıklaması yapılabilen pek çok durum, deyimler kullanılarak iki üç sözcükle anlatılabilir.

Örnek: “Bir işin olacağını veya olduğunu hiçbir belirtiyeye dayanmadan “önceden sezilmek, malum olmak.” durumu sadece “içine doğmak” deymiyle anlatılabilir.

1.**BİLİME İNAN**

Can ve babası günler öncesinden hazırlıklara başlamışlardı. Pazar günü deniz kıyısındaki kayalıklara gidecekler ve balık tutacaklardı. Babası depodan balık oltalarını çıkarmıştı. Cuma günü gidip balıklara yem almışlardı. Babası “Yem olarak yapay balık alalım.” dese de Can “Palamut etle beslenen balık. Gerçek balık etinden yapılan yem alalım.” diye ısrar etmişti. En sonunda ikisinden de alarak olayı tatlıya bağlamışlardı.

Cumartesi akşamı babası Can’a seslendi. Can odasından çıkarak babasının yanına gitti. Babası ve annesi hava durumunu izliyorlardı. Babası yarın havanın yağışlı olacağını söyledi. Hava durumunda gösterilen sembol sağanak yağış sembolüydü.

Can “Babacığım bugün hava günlük güneşlikti. Bence yarın da öyle olacak.” dedi. Babası ne söylediye ne yaptıysa Can’ı ikna edemedi. Çünkü Can, bu kadar güzel bir havanın ertesi gün sağanak yağışa dönüşeceğine inanmamıştı.

Ertesi sabah erkenden kalkıp kahvaltılarını yaptılar. Arabaya binerken Can babasına, “Bak babacığım havada tek bir bulut bile yok.” dedi.

Babası “Tüm uyarılara rağmen balığa çıktığımızı göre aklımızı peynir ekmekle yemiş olmalıyız.” dese de Can’ı vazgeçiremedi. Kayalıkların üzerinden oltalarını attıklarında yağmur çiselemeye başladı. Sonrasında hava fırtınaya döndü. Can ve babası kayalıklardan inip arabalarına gidene kadar akla karayı seçtiler. Arabaya bindiklerinde Can hâlâ “Biraz beklesek hava açacaktı.” diye ısrar ediyordu.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metinde geçen aşağıdaki ifadelerden hangisi deyim değildir?

A) Akla karayı seçmek

B) Olayı tatlıya bağlamak

C) Depodan çıkarmak

D) Aklını peynir ekmekle yemek

1. "Açlıktan midesinde eziklik duymak" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçi yanmak
- B) İçi kazınmak
- C) İçi parçalanmak
- D) İçi almamak

2. "Oyuncak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim olarak kullanılmıştır?

- A) Koca adam çoluk çocuğun elinde oyuncak oldu.
- B) Oyuncak yapımında kullanılan malzemelerin sağlığa uygunluğu test edilmeli.
- C) Ablasının her defasında oyuncaklarını toplaması ona da iyi bir örnek oldu.
- D) En sevdiği mağazalar her yaşa hitap eden oyuncakları satan dükkânlardı.

3. "Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açık kapı bırakmak
- B) Açıkça söylemek
- C) Açığa vurmak
- D) Açık kalpli

4. "Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı ve ikbal ışığısınız. Memleketi asıl ışığa boğacak olan sizsiniz. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışın. Sizlerden çok şey bekliyoruz."

Atatürk'ün sözlerinde "aydınlatmak" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçük beyler
- B) Işığa boğmak
- C) Önemli olmak
- D) Değerli olmak

5. "Yüzmek" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bir deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Her sabah bir saat yüzerek formunu koruyor.
- B) Bu denizde yüzebilmek hem cesaret hem de deneyim gerektirir.
- C) Yazar, ilk yüzmeye deneyimini Adana'nın kanallarında yaşamıştı.
- D) Babası para içinde yüzerken onun yaşadığı sefalet ne kadar acınası bir durumdur.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kırmak” sözcüğü “Kalbimi o kadar kırdı ki onu affetmem.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Biraz zorlayınca fiyatı yarıya kırdı.
- B) Esat Çavuş, karşısındakini korkmadan kıran zalim bir adamdı.
- C) Ben baklava hamurunu açarken o da seri bir şekilde cevizleri kırıyordu.
- D) Direksiyonu tam sola kırsa de kazanın önüne geçemedi.

7.

Acele ediyorsun. En kötüsünü düşün, bekle sabret. Hele bir iş ortaya çıksın ona göre davran. Sen _____

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi yazılırsa cümle “Gerektiğinden çok önce veya henüz ortada hiçbir şey yokken hazırlanmaya kalkışmak” anlamına gelir?

- A) buluttan nem kapıyorsun.
- B) canını dişine takıyorsun.
- C) dereyi görmeden paçaları sıvıyorsun.
- D) bindiğin dalı kesiyorsun.

8. Göğsüm kabarıp, ağlamak gelir içimden

Üzerinde dolaşırken bu toprağın

İşte burası benim derim
Bu memleket , cennet vatan...

Anarım her anımda

Canlı başla çalışan oğullarımızı

kızlarımızı.

Tanca GÜLTEKİN

Şiirde altı çizili ifadelerden hangileri deyimdir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve IV

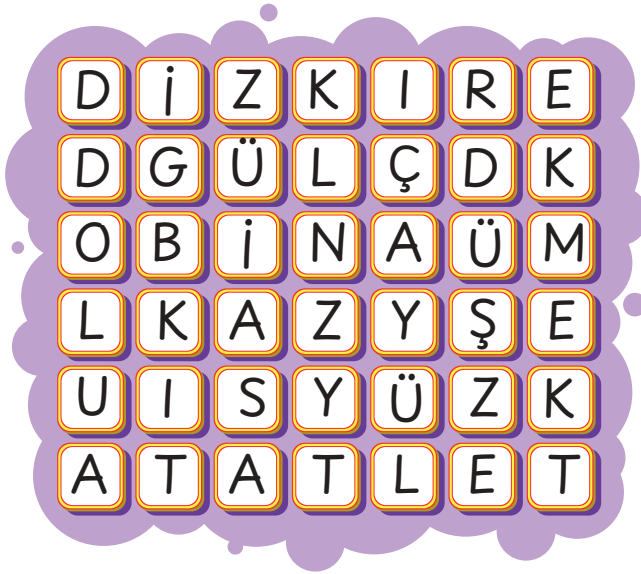
9. Köyün halkı (1) evlerini barklarını bırakıp gitti. Çünkü (2) bir anda köyü sel aldı. (3) Oldu bittiye getirilip eşyalar kamyonlara yüklendi. Bütün bunlar (4) birkaç günde gerçekleşti.

Bu metinde altı çizili ifadelerden hangisi deyimdir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

1. Aşağıdaki bulmacada eş sesli sözcükler yer almaktadır.

Buna göre aşağıdaki deyimlerden hangisinde bulmacada yer alan eş sesli sözcüklerden biri yer almamaktadır?

- A) Kaz gelecek yerden tavuk esirgememek
- B) Yüzünde güller açmak
- C) Yağmurdan kaçıp doluya tutulma
- D) Ocağına düşmek

2. “Parmagını bile kıpırdatmamak” deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir iş için hiçbir davranışta bulunmamak
- B) Birşeyi beğenmediğini, küçümsemediğini belli etmek
- C) Güç bir duruma düşerek ne yapacağını bilememek
- D) Korkudan veya utançtan yüzünün rengi değişmek, sıkılmak

3. “Belli etmeden iş çevirmek, ortalığı karıştırmak” anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saman altından su yürütmek
- B) Sırta kadem basmak
- C) Sırtı yere gelmemek
- D) Son kozunu oynamak

4.

Bir adamın bahçesinde, yan yana dikilen iki limon ağacı vardı. Mayıs ayı sonlarında açan limon çiçekleri, apartmanlara hapsedilmiş insanlara baharın geldiğini müjdelerdi.

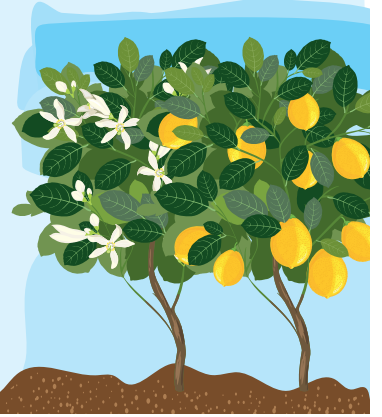
Ancak limon ağaçlarından biri, diğerinden cılız ve şekilsizdi. Adam bahçeye her çıkışında (1) sevinci kursağında kalırdı. Bu yüzden büyük ağaç her fırsatta onu (2) küçümser ve hor görürdü.

Günün birinde esen sert bir poyraz, bir grup çiçek tohumunu adamın bahçesine uçurdu. Uçan tohumlar, limon ağaçlarının yanına gelerek onların altında yeşermek için izin istedi.

Büyük ağaç, iyice kasılarak:

—Böyle bir şey asla olamaz. Bizler kuru kalmayı pek sevmeyiz. Eğer dibimde çoğalırsanız, suyu emip beni (3) iğne ipliğe çevirir, kurutursunuz.

Aslında büyük ağacın çekindiği başka bir şey daha vardı. Çiçekler rengârenk açtıklarında, limon ağacının sarıya çalan beyaz çiçeklerini (4) gölgeleyecek, kendisi sönük kalacak ve bahçe sahibinin gözündeki değeri azalacaktı.

Bu metindeki altı çizili deyimlerden hangisi açıklaması ile birlikte verilmemiştir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

5.

“Suya sabuna dokunmamak” deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temiz olmamak, kirli birisi olmak
- B) İnsanları kullanmak için kurnazlık yapmak
- C) Herhangi bir şeyi çok beğenmek.
- D) Sakıncalı konulara karışmamak, tarafsız kalmak

6.

“Saati saatine uymamak” deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Durumu, huyu sık sık değişmek
- B) Her yere geç kalmak
- C) Etrafına uyum sağlayamamak
- D) Çok geçimsiz olmak

7.

“Üzüntülü veya kötü bir olay karşısında birdenbire büyük bir sıkıntı duymak” anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

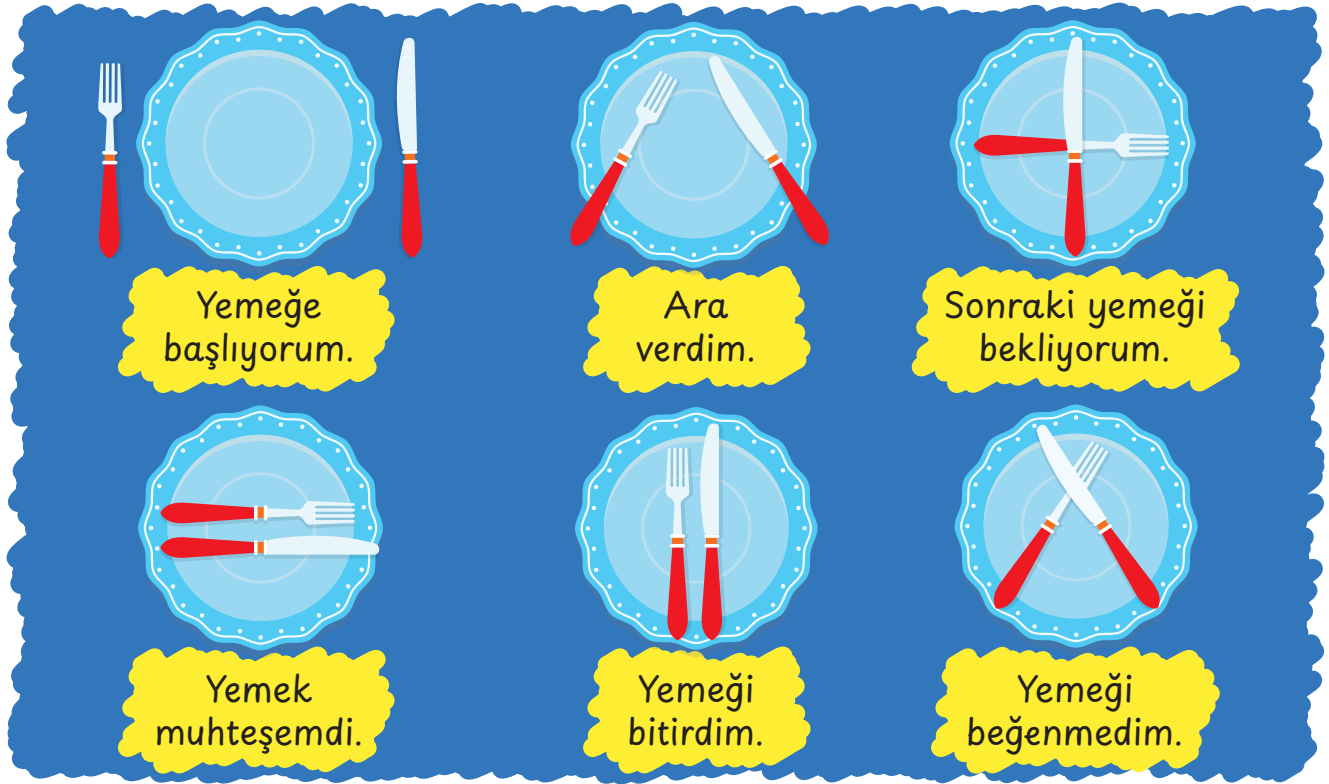
- A) Tepesinden kaynar sular dökülmek
- B) Tereciye tere satmak
- C) Tilki uykusuna yatmak
- D) Toz kondurmamak

8.

“Önemsiz bir olayı büyütme” anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pot kırmak
- B) Kalıptan kalıba girmek
- C) Pireyi deve yapmak
- D) Kan beynine sıçramak

9. Aşağıda yemek yiyenlerin çatal kaşığı koyma şekillerinin anlamları verilmiştir.

Neslihan Hanım ile arkadaşı Meltem Hanım restoranda yemeklerini bitirmiş sohbet etmektedir.

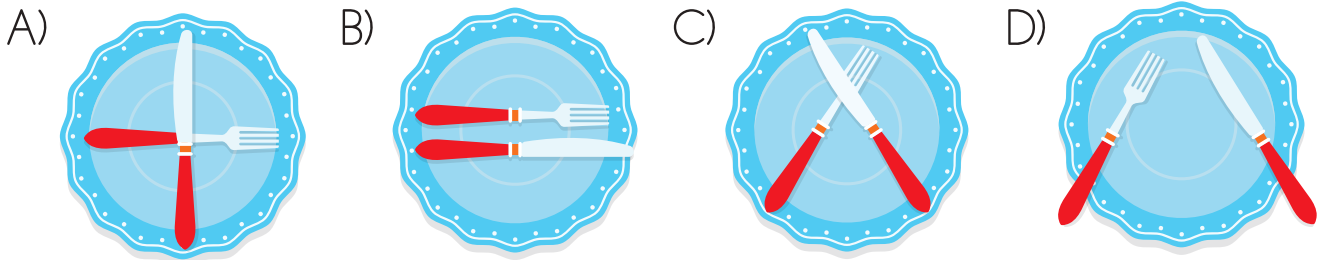
Meltem Hanım: İyi ki yemeğe geldik. Açlıktan midem sırtıma yapıştı. Alışverişe devam edebilecek gibi değildim. Ayaklarımıza da kara sular indi.

Neslihan Hanım: Evet iyi yaptık. Yemeği beğendin mi?

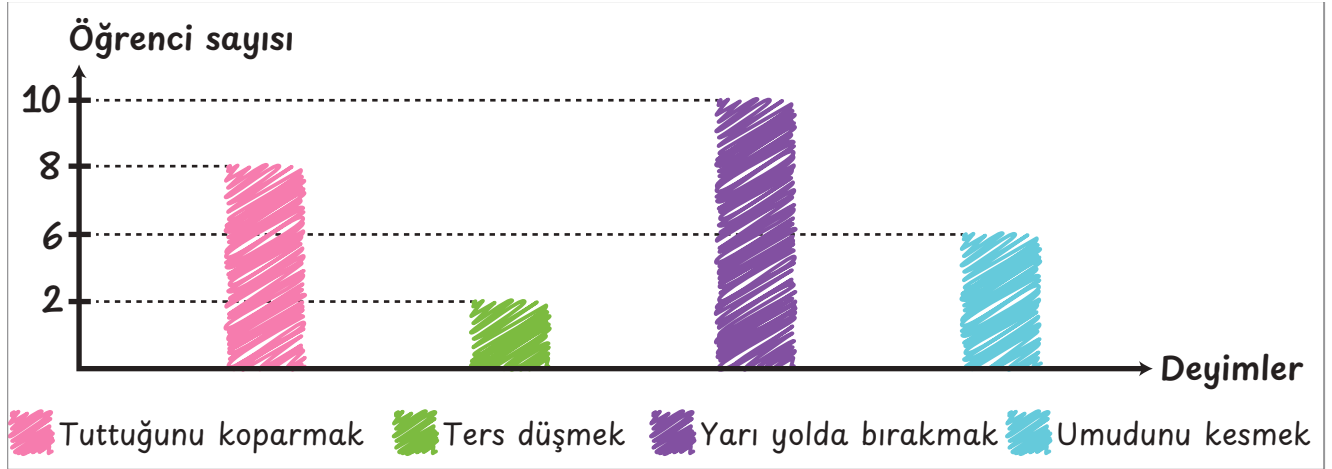
Meltem Hanım: Baksana parmaklarımı bile yedim.

Neslihan Hanım: O zaman kalkıp taban tepmeye devam edelim.

Meltem Hanım ve Neslihan Hanım'ın konuşmalarında kullandığı deyimlere göre yemek sonrası çatal kaşıklarını tabaklarına görsellerdeki şekillerden hangisi gibi bırakmış olabilir?

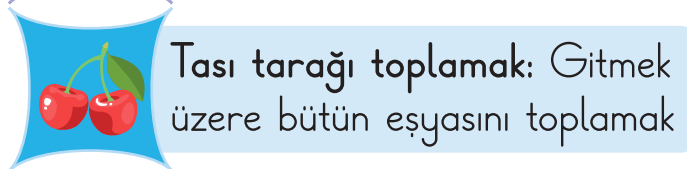
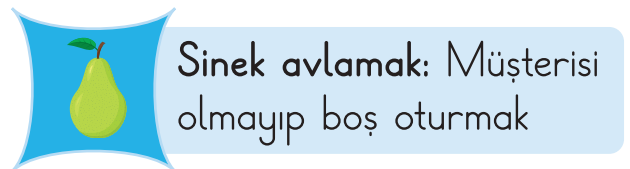
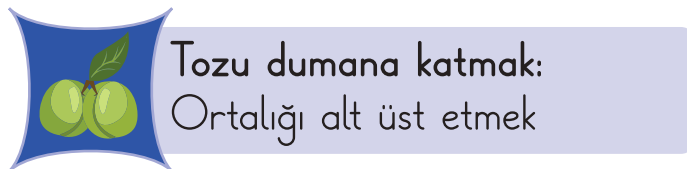
10. 4/A sınıfında öğretmen, öğrencilere dört deyim vermiş ve bu deyimlerle cümle kurmalarını istemiştir. Öğrencilerin cümle kurdukları deyimleri kullanma grafiği yukarıdaki gibidir.

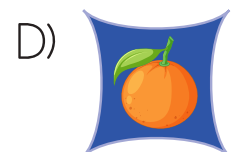
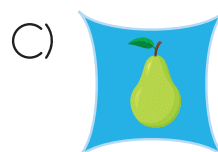
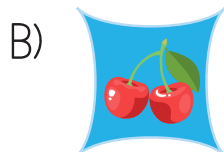
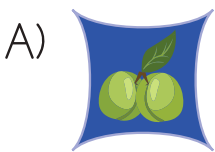
Grafiğe göre aşağıdakilerin hangisinde en fazla ve en az kullanılan deyimlerin anlamları verilmiştir?

- A) Becerikli olmak, giriştiği her işte başarı sağlamak – Yapılan yardımı sonuna kadar sürdürmemek.
- B) Aykırı durumda olmak, karşıt olmak – Becerikli olmak, giriştiği her işte başarı sağlamak
- C) Bir işin olmayacağını kabullenmek – Aykırı durumda olmak, karşıt olmak
- D) Yapılan yardımı sonuna kadar sürdürmemek. – Aykırı durumda olmak, karşıt olmak

11.

Yukarıda meyveler ile gösterilen deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

Neden-Sonuç (Sebeup-Sonuç) Cümleleri

Neden-sonuç cümleleri, çıkarım yapma cümleleridir. Çıkarım yapma, nesnel bir neticeden hareketle öznel sonuçlara varabilmektir.

Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere **neden-sonuç** cümleleri denir.

Neden-sonuç cümlelerinde, cümlenin iş ve oluş bildiren sözcüklerine yani cümlenin yüklemine "**Niçin? Neden?**" soruları sorulduğunda bu sorular cevapsız kalmamalıdır.

Neden-sonuç cümleleri, genellikle iki bölümden oluşur. Birinci bölüm neden, ikinci bölüm sonuç bildirir.

Neden-sonuç cümleleri "**için, diye, -den ötürü, -den dolayı, -diğinden**" sözcük ve ekleriyle kurulur.

1.

SORUMSUZLUK

Sınıfta sunum yapılacaktı. Bunun için beş grup oluşturuldu. Gruplar okul sonrası buluşup sunum konularına çalışıyorlardı. Yalnız Hande sunumu çok da ciddiye almıyordu. Ya buluşmaya geç geliyor ya da erkenden çıkıp gidiyordu. Grubun diğer üyeleri onu birkaç kez uyardılar. Arkadaşları sunumda başarısız olmamak için yapmamaları gereken bir şey yaptılar. Hande'nin sunumunu da hazırlayıp verdiler. Ondan rica ettiler. "Bari bu konuşma metnini ezberle." dediler. Hande çok sevindi. "Tamam, ben kendim hazırlanırım." dedi.

Hafta başında sunumun yapılacağı ders başladı. Önce Ömer çıktı kürsüye. Arkadaşlarına sunumu nasıl yapacaklarını anlattı ve ilk olarak Hande'yi davet etti. Hande elinde bir kâğıtla çıktı. Kâğıt arkadaşlarının ona çalışsın diye verdiği metnin olduğu kâğıttı. Hande sunum boyunca kâğıda bakarak konuştu. Sınıftakilerle göz göze bile gelemedi. Çünkü kâğıttan gözünü ayırdığında ne diyeceğini bilemiyordu. Zorlukla sunumunu tamamladı. Ter içinde kalmıştı. Diğer arkadaşları sunumlarını yaptılar. Çok da başarılı oldular ama mutsuzlardı. Hande'nin hazırlıksız gelmiş olması onların sunumunun başarısını gölgelemişti. Dersten sonra öğretmen onları

yanına çağırdı. Hande'ye yaptığı ne kadar yanlış olduğunu anlattı. Diğerlerine ise üzülmemelerini, herkesin notunun kendi çabası kadar değerlendirileceğini ve Hande dışında herkesin notunun tam olacağını söyledi. Hande'ye dönüp "Bu olaydan çıkardığın dersi güzel bir şekilde yazarsan senin notun da tekrar değerlendirmeye alınacak." dedi.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metin ile ilgili,

- I. Sınıftakilerle göz göze bile gelemedi çünkü kâğıttan gözünü ayırdığında ne diyeceğini bilemiyordu.
- II. Gruplar okul sonrası buluşup sunum konularına çalışıyorlardı.
- III. Arkadaşları sunumda başarısız olmamak için yapmamaları gereken bir şey yaptılar.
- IV. Hande hazırlıksız geldiği için onların sunumu da başarısız olmuştu.

cümlelerinden hangisi neden-sonuç cümlesi değildir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir neden-sonuç cümlesidir?

- A) Sınava çalışmadığından dolayı düşük not aldı.
- B) Matematik sınavım Türkçe sınavımdan iyi geçti.
- C) Bu yıl tatil planımızı mayıs ayında yapmaya başladık.
- D) Önce Mersin'e ardından Adana'ya gittik.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olay sebebiyle birlikte verilmiştir?

- A) Arkadaşına gelemeyeceğini haber verdi.
- B) Dün misafiri geldiği için bugün burada bulunamadı.
- C) Yazı Antalya'da geçirip kışın Ankara'ya döndü.
- D) Kardeşine eve geç geleceğini haber verdi.

3. Kardeşi, parktaki çocukların en küçüğü

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa cümle sebep-sonuç cümlesi olur?

- A) olduğundan ona özenli davranıyorlar.
- B) ama en yaramazıydı.
- C) olan Tuna'yı çok severdi.
- D) salıncaktan inince binecekti.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Sesini her duymak istediğinde telefonu uzatıp "Ara." derdi.
- B) Gözleri uzaklara dalınca babasını özlediğini anlardık.
- C) Oda çok karanlık olduğundan eşyalara çarparak ilerliyordu.
- D) Bazen de her sestem, her fısıltıdan rahatsız olurdu.

5. (1) Bisikletle gezerken yokuşta frenim patladı. (2) Of, binmez olsaydım. (3) Düştüğüm için elim ayağım hep yara oldu. (4) Neyse ki çabuk iyileştim.

Metinde numaralanan cümlelerden hangisi neden-sonuç cümlesidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. 1 Gürültüsünden, tantanasından bıktığımız için kırk yıllık semtimizden taşındık.

2 Grip aşısı olmadığımdan ocak ayının başında hasta oldum.

3 Emir tüm günü kütüphanede geçirdiğinden dolayı akşam çok aç geldi.

4 Senin sorununun ne olduğunu biliyorum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sebep-sonuç anlamı bulunmamaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

(1) Çocuğun bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı gelişimine oyunun katkısı büyüktür. (2) Oyun, çocuğun, fiziki gelişimini, dil, zihin ve sosyal gelişimlerini sağladığı için günümüzde oyunun önemi daha da artmıştır. (3) Çocuk oyun oynarken koşar, sıçrar, tırmanır, sürünür, kayar ve bütün vücut kaslarını çalıştırır. (4) El becerini gerektiren oyunlarla parmak ve el kaslarını güçlendirir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisinde neden-sonuç anlamı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

1. Aslında çok da değişik değildi yaşadıklarım.
2. Her insan gibi doğup büyümüşüm.
3. Hayatım da öyle çok inişli çıkışlı değildi, bu dünyaya gelmişim, hatta geçiyordum.
4. Anılarımı hatıra defterinde topladığım için herkes öğrendi hayatımı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç anlamı vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

9.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Borulardan su sızdığı için tesisat ustası çağırılmak zorunda kalmışlar.
- B) Çünkü maçta tribünde gözüm seni aradı ama göremedim.
- C) İlk kez bu kadar yoğun bir trafiğe çıktığından dolayı çok terdirgindi.
- D) Başında dolanan sivrisinek nedeniyle sabaha kadar uyuyamamış.

10.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Atatürk eğitime çok önem verdiği için en köklü devrim bu alanda olmuştur.
- B) Atatürk, başkent olarak seçtiği Ankara'da yoktan bir şehir var etmiştir.
- C) Atatürk, savaş ortamında bile kitap okumayı ihmal etmemiştir.
- D) Atatürk Cumhuriyet yönetiminin en iyi yönetim şekli olduğunu biliyordu.

1.

Annem sosis ve salam gibi işlenmiş ürünlere karşı ol-
sa da bazen ye-
meme izin verir.

Makarnaların hep-
sini çok severim ama
favorim çubuk ma-
karnadır.

Yoğurtlu mantı
yerken tüm su-
ratım yoğurt
olmuş.

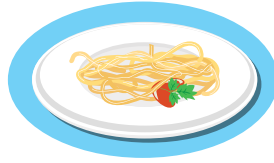
Yumurta sevme-
diğim için omletli
kahvaltımı bitire-
medim.

Görselde sebep-sonuç cümlesi kuran çocuğun yediği yemek aşağıdakilerden hangisidir?

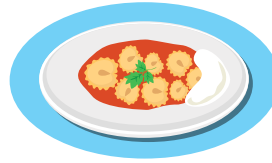
A)

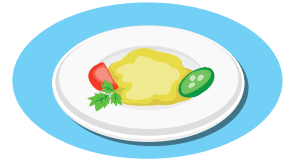
B)

C)

D)

2. “Yağmur yağdığı için yollar kay-
ganlaştı.” cümlesi için aşağıdaki çı-
karımlardan hangisi doğrudur?

- A) Yolların kayganlaşması, yağmu-
run sonucudur.
B) Yağmurun dinmesi, yolların kay-
ganlaşmasına sebep oldu.
C) Yollar kayganlaştığı için yağmur
başladı.
D) Kaygan yollara yağmur yağdı.

3. I. Hava soğudu.
II. İnsanlar kalın giysiler giyiyor.
III. Öğle yemeği saati yaklaşıyor.
IV. Öğrenciler okul kantinine gidi-
yor.

Numaralanmış cümleler neden-so-
nuç cümlesi oluşturulacak şekil-
de eşleştirildiğinde aşağıdakilerden
hangisi doğru olur?

- A) I-III, II-IV B) IV-II, III-I
C) I-II, III-IV D) IV-III, II-I

4. Aşağıdaki görselde organlar kendilerini tanıtan konuşmalar yapmıştır.

Beyin

"HER ŞEYİN FARKINDAYIM!"

Vücudu yönetmek benim görevim. Sinir hücrelerine kimyasallar yollarım. Bunlar benim mesajlarım gibidir. Çevrede olup biten olayların hepsini bilirim. Bilgiyi toplar ve depolarım.

Mide

"YEMEK HAZIR!"

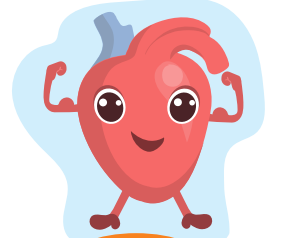
İçimde asitli bir sıvı oluşturduğumdan dolayı, yediğin yiyecekleri tıpkı bir mikser gibi parçalarım. Sonra da bu besinleri bağırsaklara yollarım.

Karaciğer

"ÇÖPLERİ TOPLARIM!"

Vücutta bulunan zehirli maddelerin yani toksinlerin atılmasına yardım ederim. Ayrıca bazı vitaminleri depolayıp saklarım. Belki bir gün ihtiyacın olur.

Kalp

"RİTİMİ TUTTURDUM!"

Hareket etmeyi çok severim. Hareket ederken de vücuttaki kanı hiç durmadan pompalarım. Kirlı kanı temizlerim. Temiz kanı tekrar vücuda gönderirim.

Bu konuşmalarda sebep-sonuç cümlesi kuran organın vücuttaki görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vücudu yönetmek
B) Vücudu toksinlerden arıtmak
C) Yiyecekleri öğütmek
D) Kan pompalamak

5.

SAPADERE KANYONU

(1) Alanya'ya yaz aylarında gelseydik muhteşem plajlarında denize girebilirdik. (2) Ama mevsim buna uygun olmadığı için deniz girmek yerine Sapadere Kanyonu'na gitmeyi tercih ettik. (3) Ben buradaki küçük şelaleye bayıldım. (4) Eğer bu taraflara yolun düşerse bu doğal güzelliği keşfetmeni tavsiye ederim.

Numaralanmış cümlelerden hangisi sebep-sonuç cümlesidir?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

6.

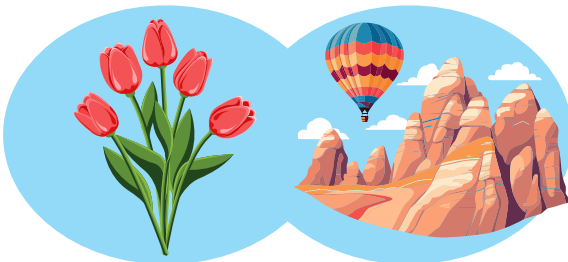
YURTTA BARIŞ DÜNYADA BARIŞ

Ülkeleri ayıran dikenli teller yok olsa derim
 Tüm dünya kardeş olsa
 Kilt giysek İskoçya'da, sariler kuşansak Hindistan'da
 Haskiler çekse kızaklarımızı günlerce güneş batmayan Finlandiya'da
 Polonyalı kardeşim bana bigos pişirse ben de ona zeytinyağlı sarmalar
 İspanya'da boğa yarışları varmış, bir de flemenkolar,
 Tüm dünyada barış olduğu için kalktı telli sınırlar
 Mısır'a da gitsek Nil Nehrine, ne ilginçtir piramitler ve sonsuz kumlar
 Meksika'da taco yesek ve siesta yapsak tam da öğle vakti
 Akşam İtalya'dayız pizza ve canım spagetti
 Çin Seddi'ni yürüsek bir uçtan öbür uca
 Lale ve değirmen desem
 Elbette Hollanda gelir akla
 Hindistan da Tac Mahal, Ürdün'de Pera Antik Kenti
 Kapadokya'ya gittiysen şimdi rotan Yeni Delhi
 Sevgi, hoşgörü ve kardeşlik insanın özüdür
 "Yurtta barış dünyada barış" atamın sözüdür

Tanca GÜLTEKİN

"Yurtta Barış Dünyada Barış" şiirinde yer alan sebep-sonuç cümlesinden bir önce ve bir sonraki mısralarda sözü edilen ülkeleri anlatan görseller aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A)

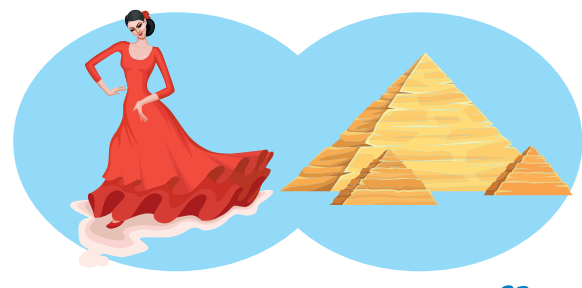
B)

C)

D)

7. Aşağıdaki cümleler sebep ve sonuç ifadeleri olarak bölünmüştür. Sebep ifadelerinin başında bazı meyvelerin adı yazmaktadır.

elma Yumuşak konuştuğu için

--- yaşlılığı rahat geçti.

kiraz Az yediğimden dolayı

--- borçlanmadan araba aldı.

çilek Başarmak istediğinden dolayı

--- midem rahat etti.

üzüm Düzenli birikim yaptığı için

--- herkes onu sevdi.

kavun Hoşgörülü davranışlarından dolayı

--- kimse kırılmadı.

incir Gençliğinde parasını akılcıca harcadığı için --- sabırla çalıştı.

* Sebep-sonuç ifadelerini eşleştirelim.

* Sebep ifadelerinin yanındaki meyve adlarını sonuç ifadelerinin başına yazalım.

Buna göre noktalı yerlere yazılan meyvelerin yukarıdan aşağı sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

Karşılaştırma Cümleleri

İki kavramın birbiriyle karşılaştırıldığı durumları anlatan cümlelerdir. Benzerlik, farklılık veya üstünlük gibi değişik durumları ifade eden cümlelere **karşılaştırma cümleleri** denir.

Karşılaştırma cümlelerinde kıyaslama yapılırken **"gibi, kadar, en, daha, çok, göre, fazla"** gibi karşılaştırma sözcükleri kullanılır.

Örnek: "Miraç'ın boyu Hilal'den daha uzundur." Bu cümle bir karşılaştırma cümlesidir. İki çocuk boy yönünden karşılaştırılmış, karşılaştırma yapılırken de "daha" ifadesi kullanılmıştır.

1.

İGUANA

(I) İguanalar, Madagaskar, Galahagos Adaları ve Fiji'de yaşayan birkaç tür dışında tümüyle Amerika kıtasında dağılmıştır. Kertenkele, bukalemun ve varanlarla akraba olan ilginç görüntülü sürüngenlerdir.

(II) İguanagiller adıyla kalabalık bir familya oluşturan 300'ü aşkın iguana türü vardır. Bu türlerden bazılarının uzunluğu birkaç cm'yi geçmezken bazılarınıninki neredeyse 2 metreye yaklaşır.

(III) Türlerinden bir bölümü; sırtlarından yele gibi boydan boya uzanan saçaklı deri çıkıntıları, kamçıyı andıran uzun kuyrukları ve gerdanlarından torba gibi sarkan gevşek deri parçalarıyla tarih öncesi çağların dinazorlarını andırır. İguanalar, dinozorlardan farklı olarak hepsi zararsız hayvanlardır.

(IV) İguanaların çoğu yeşildir. İguanaların en önemli özelliği renk değiştirebilmeleridir. Türlerinin büyük bir bölümü ağaçlarda yaşamaya uyarlanmıştır. Genellikle yaprak ve meyveyle beslenir. Ayrıca böcekleri, küçük memelileri ve kuşları yerler.

Bu metnin hangi paragraflarında yer alan altı çizili ifadeler bir karşılaştırma cümlesidir?

A) I ve III

B) I ve IV

C) II ve III

D) II ve IV

1. Aşağıdakilerden hangisi bir karşılaştırma cümlesidir?
- A) Öğretmenler gününün yaklaşması genç öğretmeni heyecanlandırıyor.
- B) Sonunda doğru kararı vermen tüm aileni çok mutlu etti.
- C) Telefonu kırıldığı için günlerce kimseyle görüşemedi.
- D) Okula erken yaşta başladığı için uyum konusunda Ersin'den daha fazla zorlandı.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir karşılaştırma cümlesidir?
- A) Ecrin, okula gitmek için yarım saatten fazla yol yürüyor.
- B) Sivas'tan gelen yavru kangal bir ay içinde kocaman oldu.
- C) Annem de kitap okumayı sever ama babam tam bir kitap kurdudur.
- D) Ali, sınıfa ilk geldiğinde arkadaşlarıyla hemen iletişim kurmuştu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki durum arasında karşılaştırma yapılmıştır?
- A) "Gazi" sözünü duyduğumuzda ilk aklımıza gelen Mustafa Kemal'dir.
- B) Dünyamız her yıl bir önceki yıla göre daha sıcak oluyor.
- C) Sinemaya gelen her filmi izler, yorumlarını bir deftere not alırdı.
- D) Bahçede kurulu salıncakta mutlulukla sallanıyordu.

4.

(I) Adam atının üzerinde yanında köpeğiyle bir köye vardı. (II) Vardığı yer için "cennet gibi bir yer" dedi. (III) Köpeğine dönüp "Bizim topraklardan daha serin ve sulak buralar, değil mi Dost?" diye seslendi. (IV) Köpek söyleneni onaylarcasına havladı uzun uzun.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi karşılaştırma cümlesidir?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

(I) 20. yüzyıl bilim ve teknolojinin akıl almaz bir hızla ilerlediği, alışkanlıkların ve değerlerin hızla değiştiği bir yüzyıldı. (II) Ne var ki içinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, 20. yüzyıldan çok daha hızlı. (III) Bilim ve teknolojideki gelişmeler her geçen gün geçmiş yıllara göre daha da hızlanıyor. (IV) Doğayla ve çevremizle olan ilişkilerimiz hızla değişiyor; bunlarla birlikte yaşam tarzımız, alışkanlıklarımız, bakış açılarımız da farklılaşıyor...

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangileri karşılaştırma cümleleridir?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi karşılaştırma cümlesidir?

- A) Cep telefonlarının sayısı beş milyara ulaştı.
B) İnsanlar yaklaşık 50 yıldır Dünya'nın çevresine uydular yerleştiriyor.
C) 2010 yılı Dünya Biyoçeşitlilik Yılı olarak ilan edildi.
D) Ekonomik egemenlik de ulusal egemenlik kadar önemli ve zorunludur.

7.

(I) İklim değişimi, küresel ısınma şekliyle son yıllarda hemen her gün karşımıza çıkan bir konu. (II) İklim bilimcilerin yaptığı gözlemlere göre son yüzyılda yeryüzünün sıcaklığı öncekinden 0,5 ile 0,9 derece arasında yükselmiş. (III) Bilim insanlarının açıklamalarına göre Dünya iklimi giderek ısınıyor. (IV) İnsanın buna, yani dünya ikliminin değişiyor olduğuna inanması gerçekten zor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi karşılaştırma cümlesidir?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) Dünya'nın çeşitli bölgelerinde ve değişik zamanlarda insanların büyük, çok büyük kayalardan yaptıkları anıtlara "megalit" denir.
B) Megalitler şimdiki anıtlardan onlarca ton daha ağırdır.
C) Yüksekliklerine bakacak olursak on metreyi geçenleri bile vardır.
D) Çoğunlukla Cilalı Taş Devri'nde ya da Yeni Taş Devri'nde yapılmışlardır.

1.

1. Fark ettin mi gölgemizin boyu. gün içinde sürekli değişmekte. Peki, sürekli boyu değişen gölgemiz nasıl oluşur? Haydi bir gözlem yapalım.
2. Güneşi çok iyi gören düz toprak bir zemin üzerine, yaklaşık 30 cm boyunda bir çubuğu dik olarak yerleştirelim.
3. Sabah erkenden ilk gölgemizi ölçelim. Bir yere kaydedelim. Gölgenin yerini işaretleyelim.
4. Öğle vaktine kadar bunu birkaç kez yapalım. Kayıtları tutalım. İşaretlerimizi koyalım.
5. Öğle vakti yine ölçelim. Güneş batımına kadar bunu birkaç kez daha yapalım.
6. Bu işaretler sayesinde gölge boyunun nasıl değiştiğini artık daha rahat görebilirsin.
7. Sen de fark ettin mi? Güneş'in doğuşundan öğle vaktine kadar gölgenin boyu kısaldı. Öğle vakti ise öğleden önceye göre daha kısa oldu. Öğleden sonra ise gölgenin boyu Güneş'in batımına kadar tekrar uzayarak büyüdü.

Bu deneyin kaçınıcı aşaması anlatılırken bir karşılaştırma cümlesi kurulmuştur?

A) 1

B) 3

C) 5

D) 7

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılırken abartılı bir anlatım kullanılmıştır?

A) Bu kedi diğerlerinden daha fazla tüy döküyor.

B) Bugün en sıcak günlerden biri.

C) Bu çocuk dünyadaki en zeki insan olabilir!

D) Kalemliğim daha renkli desenlere sahip.

3. "Derya, matematikte Zeynep'ten daha başarılıdır." cümlesiyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

A) Cümlede karşılaştırma yapılmamıştır.

B) Derya ve Zeynep aynı seviyededir.

C) Bu cümlede nesnel karşılaştırılmıştır.

D) Başarı bakımından iki kişi karşılaştırılmıştır.

4. **daha** **bulmaca** **zordu** **çözdüğüm**
bugün **dün** **çözdüğümden**

Karışık verilen sözcüklerden oluşturulabilecek anlamlı ve kurallı cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Cümlede yer yönünden karşılaştırma yapılmıştır.
 B) Cümlede zaman yönünden karşılaştırma yapılmıştır.
 C) Cümlede zorluk yönünden karşılaştırma yapılmıştır.
 D) Cümlede renk yönünden karşılaştırma yapılmıştır.
5. Ayça, sınavdan 85 almasına rağmen üzgündü çünkü en yakın arkadaşı İlayda'nın notu 92'ydi ve sınıfın en yüksek notunu o almıştı.

Bu cümleye göre aşağıdakilerden hangisi doğru bir karşılaştırmadır?

- A) Ayça, İlayda'dan daha başarılıdır çünkü notu daha yüksektir.
 B) İlayda, Ayça ile aynı notu almıştır ama sevinmemiştir.
 C) Ayça, İlayda'dan düşük not almıştır ama daha mutludur.
 D) İlayda, Ayça'dan daha yüksek not almıştır ve sınıf birincisidir.

6. "Kardeşim benden daha uzun, annem ablamdan daha uzun, ablam benden daha kısa, ailemizden uzun olan kişi babam, en kısa olan kişi annemdir." cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ailenin en kısa kişisi abladır.
 B) Ailenin en uzun kişisi annedir.
 C) Cümleyi kuran kişi kardeşinden kısa ablasından uzundur.
 D) Babasından sonra en uzun kişi kardeşidir.

7. "Alihan, ödevini bitirdikten sonra kardeşine yardım etti çünkü kardeşinin matematik konusunda ondan daha çok zorlandığını biliyordu."

Bu cümleye göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Alihan, kardeşinden daha çok zorlanıyor.
 B) Kardeşi, Alihan'dan daha başarılı.
 C) Kardeşi, matematikte Alihan'a göre daha çok zorlanıyor.
 D) Alihan, matematikte zorlandığı kadar diğer derslerde zorlanmıyor.

8.

ÖZNEL YARGILI CÜMLELER: Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelerdir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye göre değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz.

Örnek: Mavi en güzel renktir.

Yukarıdaki cümle, söyleyenin düşüncesini yansıtmaktadır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki varlık öznel bir özellik açısından karşılaştırılmıştır?

- A) Rus edebiyatı, Fransız edebiyatından daha iç karartıcı ve daha sıkıcıdır.
- B) Victor Hugo'nun roman, şiir, tiyatro ve deneme gibi çeşitli türlerde eserleri vardır.
- C) Balzac'ın ilk romanı, 1829 yılında yayımlanan "Les Chouans" adlı eserdir.
- D) Dostoyevski, 1821'de Moskova'da doğmuş, 9 Şubat 1881'de Saint-Peterburg'ta ölmüştür.

9.

MAVİ AYAKLI SÜMSÜK KUŞU

1 80 cm boyunda, yaklaşık iki kilo, kanatlarının uçları siyah, vücudu ve başı bembeyaz bir kuşum. Ben hem denizlerde yüzebilirim hem de havada uçabilirim.

2 Ayaklarımızın rengi, bizim en büyük özelliğimiz. Yumurtadan ilk çıktığımızda ayaklarımız koyu mavi olur. Büyüdükçe mavi renk de açılmaya başlar. Böylece ailede kim daha büyük, kim daha küçük anlayabiliriz. Aramızda kalsın, mesela benim ayaklarım, babamın ayaklarının mavisinden daha koyu bir mavi, yani lacivert gibi..

3 Su kenarında yaşamayı seviyoruz. Tropikal denizler, kutupsal ya da ılıman denizlere göre bizim yaşamamız için oldukça uygun.

4 Benim ailem azıcık kalabalık. Biz büyük aileler olarak yaşarız. Her ailede yaklaşık 200 bin mavi ayaklı sümsük kuşu vardır.

Bu metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1. bölümünde dişi ve erkek sümsük kuşları boy olarak karşılaştırılmıştır.
- B) 2. bölümünde yavru ve babası karşılaştırılmıştır.
- C) 3. bölümünde denizlerin yaşam alanı olarak yaşanabilirliği karşılaştırılmıştır.
- D) 4. bölümünde karşılaştırma ifadesi yoktur.

10. Harf ve sayıların kesiştiği harflere göre kodlamalar oluşturulmuştur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
A	B	İ	R	V	A	R	S	E	R	T	Ş	L	A	R	Y	U	I	O	O	P	Ğ	Ü	İ	Ş	L	K	J	H
B	H	G	F	D	S	M	A	Z	N	C	A	V	B	M	A	S	N	M	Ö	Ç	L	C	B	R	T	Y	U	I
C	P	Ğ	Ü	A	S	İ	Ş	B	İ	D	B	F	G	H	J	A	K	L	Ş	İ	Z	D	C	V	B	N	M	O
D	L	F	E	R	T	B	Ğ	S	R	C	E	Y	V	B	N	L	L	A	R	Z	B	R	T	F	G	H	J	M
E	F	G	H	J	F	G	H	J	Y	K	J	İ	P	Ğ	Ü	A	S	H	U	G	F	P	Ğ	Ü	A	S	D	S
F	H	J	P	Ğ	Ü	A	S	C	O	B	R	D	M	B	R	T	U	K	Y	T	Y	U	I	O	Y	E	R	T
G	G	G	H	J	Z	K	C	V	K	M	U	Ş	B	N	M	Ö	M	İ	Ş	L	K	J	H	G	F	D	S	A
H	G	F	P	Ğ	Ü	A	H	E	G	F	P	Ğ	Ü	A	A	Z	U	F	G	H	J	T	R	A	M	A	V	D
I	S	P	Ğ	Ü	A	S	L	K	F	G	H	J	Ş	T	G	O	P	Ğ	Ü	A	S	D	H	V	S	N	G	H
J	L	Ş	L	K	J	H	G	F	P	Ğ	Ü	A	S	F	E	D	E	R	T	D	S	A	A	Z	E	L	A	R
K	D	F	G	B	Ü	Ğ	P	O	I	F	G	H	J	U	L	İ	R	P	E	R	T	Y	K	T	R	E	Z	İ
L	F	G	H	J	F	G	H	J	P	Ğ	Ü	A	S	Ç	Ö	M	N	B	V	D	A	N	K	E	R	T	S	
M	Ç	B	R	T	C	F	Z	N	B	S	A	A	G	E	R	T	A	S	A	D	R	D	R	E	T	S	Ç	T
N	Z	J	C	V	B	N	M	S	Ö	Ç	Ş	N	A	M	A	I	U	Y	L	L	A	T	R	E	E	İ	O	B
O	A	S	D	F	G	H	J	E	F	G	H	J	K	L	R	Y	P	Ğ	Ü	A	S	T	D	G	R	Ç	U	R
Ö	Ş	D	R	T	V	G	B	Ç	P	Ğ	İ	A	S	B	H	A	K	İ	G	N	A	H	Z	E	Ü	B	R	T

Buna göre kodlamalarla oluşturulan aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) A5-O14-K28 I1-J27-L19-M11-F1 A8-A9-G9-F26-M8 J4-E25-I7-Ö17-K24-A17
- B) Ö7-B27 K26-A25-B6-O1 Ö11-A3-K28
- C) N5-A16 G1-H5-B17 K1-H13-N6-L21-K19-N12 A 17-D1-K9-O13
- D) N5-K14 O4-N26-L23-C23-H6-N6 I8-C6-F27-N16-J4

Benzetme Cümleleri

Benzetme, bir varlığın ya da olayın, başka bir varlık ya da olayla ortak yönleri (benzerlikleri) dikkate alınarak karşılaştırılmasıdır.

Amaç; anlatımı daha etkili, canlı ve zengin hâle getirmektir. İki varlık veya kavram karşılaştırılır. Aralarında benzerlik bulunur. Genellikle "**gibi, kadar, sanki, adeta, tıpkı**" gibi benzetme ifadeleri kullanılır. Benzetme yapılan cümle, okuyucunun gözünde daha canlı bir imge oluşturur. Cümlede bir benzeyen bir de kendisine benzetilen kavramlar bulunmalıdır.

Örnek: "O, aslan gibi cesur bir adamdı." cümlesinde adam, cesaret yönüyle aslana benzetilmiş.

"Sesin su gibi berrak." cümlesinde ses, berraklık yönüyle suya benzetilmiş.

Her karşılaştırma benzetme değildir. Benzetmede bir özellik yönünden benzerlik aranır.

Örnek: "Ümit, Bartu'dan daha hızlı koşar."

Bu bir karşılaştırmadır ama benzetme değildir.

BİLGE'NİN RÜYASI

(1) Soğuk mu soğuktu, hava buz gibiydi. Bilge, yatağına yatmış, penceresinin perdesini sonuna kadar açmıştı. (2) Gökyüzündeki ay, gümüş bir tepsiyi andırıyordu. Bilge, hayranlıkla gökyüzünden düşen karları seyrediyordu. (3) Kar tanelerinin her biri dans eden bir balerin gibiydi. "Nereden geliyorsunuz?" diye fısıldadı kar tanelerine. Acaba bir ülkeniz var mı? Varsa ülkenizin kralı, kraliçesi, prensesi var mı? "Keşke prensesiniz ben olsam." deyiverdi seslice. Gülümsedi, kendini kar prensesi olarak karın hep yağdığı uçsuz bucaksız (4) pamuk öbeklerini andıran bembeyaz bir ülkede hayal etti. Bunları düşünürken de uyuyp kaldı.

Rüyasında tam da hayal ettiği ülkede bir prenses olduğunu gördü. Üzerinde mavi, yerlere kadar uzanan bir elbise vardı.

(5) Boynuna taktığı pelerini ile bir kuğu gibiydi.

Başında elbisesiyle aynı renkte tacı vardı. Karların ortasında mutlulukla dans ediyordu. Bilge uyandı. Sabah olmuştu. Akşam açık bıraktığı perdeden içeri güneş ışığı dolmuştu.

Dün gece yağan kar güzeldi ama bugün

(6) güneş, altın gibi parlıyordu. Yatağından fırlayıp güzel havanın tadını çıkarmalıydı.

Tanca GÜLTEKİN

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bu metinde aşağıdaki benzetmelerden hangisi yapılmamıştır?

- A) Ülke, kristal küreye benzetilmiştir.
- B) Ay, gümüş bir tepsiye benzetilmiştir.
- C) Havanın soğukluğu, buza benzetilmiştir.
- D) Güneş, altına benzetilmiştir.

2. Altı çizili ifadelerin hangilerinde cansız bir varlık canlı bir varlığa, benzetilmiştir?

- A) 1 ve 4
- B) 2 ve 4
- C) 3 ve 5
- D) 4 ve 6

1. Nesrin, sınavdan düşük not alınca taş gibi suskunlaştı.

Bu cümle için "Nesrin neye ve niçin benzetilmiştir?" sorusunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok sevindiği için taşa benzetilmiştir.
- B) Konuşamadığı için suskun bir taşa benzetilmiştir.
- C) Sessiz kaldığı için bir kitaba benzetilmiştir.
- D) Çok ağladığı için buluta benzetilmiştir.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi benzetme cümlesidir?

- A) Saçları uzun, parlak ve bakımlıydı.
- B) Saçlarını ördü ve bir toka ile topladı.
- C) Saçları koyun yünü gibi karışıktı.
- D) Saç bandını saçına özenle taktı

3. "Kızın gözleri gökyüzü kadar maviydi." Cümlesinde benzetme anlamı hangi sözcükte sağlanmıştır?

- A) Gözleri
- B) Gökyüzü
- C) Kadar
- D) Mavi

4. Yağmur damlaları camın üstünde inci taneleri gibi parlıyordu.

Bu ifade ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yağmurun şiddetli yağması camın kırılmasına benzetilmiştir.
- B) Camın üzerine dökülen inci taneleri yağmur damlalarına benzetilmiştir.
- C) Yağmur tanecikleri parlaklık yönüyle incilere benzetilmiştir.
- D) Damlaların büyüklüğünden kırılan cam parçaları inciye benzetilmiştir.

5. Düşüncelerim bazen gökyüzünde uçan balonlar gibi dağılır.

Bu cümle için benzeyen ve benzetilen unsurlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Benzeyen: Düşünceler
Benzetilen: Gökyüzü
- B) Benzeyen: Düşünceler
Benzetilen: Balonlar
- C) Benzeyen: Gökyüzü
Benzetilen: Düşünceler
- D) Benzeyen: Balonlar
Benzetilen: Gökyüzü

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çalışkanlık” ile başka bir varlık arasında benzetme yapılmıştır?

- A) Kardeşim bir kuş gibi gökyüzünde süzülüyordu.
- B) Bu öğrenci karınca gibi hiç durmadan çalışır.
- C) Ayşe'nin sesi güçlü bir çan gibi yankılandı.
- D) Parktaki çocuklar kelebek gibi kanatlandılar.

7. “Çocuğun gözleri, gece gökyüzündeki yıldızlar gibiydi.” cümlesinde benzetilen unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuğun gözleri
- B) Gece
- C) Yıldızlar
- D) Gözleri ve yıldızlar

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir benzetme ifadesi kullanmadan benzetme anlamı sağlanmıştır?

- A) Emir, bir aslan gibi cesurdu.
- B) Bu kız, kalem kadar ince.
- C) Babam, çınar ağacı kadar dayanıklıdır.
- D) O, tam bir kedi; sessiz ve dikkatli.

9. Aşağıdakilerden hangisi benzetme cümlesi değildir?

- A) Evi merkezden oldukça uzaktaydı.
- B) Kalem ok gibi sivriydi.
- C) Erkek kardeşi aslan gibi.
- D) O, doğuştan bir yıldız gibiydi.

10. Aşağıdakilerden hangisi benzetme cümlesidir?

- A) Onun hikâyelerini dinlemeyi çok seviyorum.
- B) Yavuz işten çıkar çıkmaz işe koşar.
- C) Onu dinlemek akan bir nehri seyretmek gibidir.
- D) Minicik kalbi, bu heyecana zor dayandı.

11.

Bazı cümlelerde benzetme iki unsur arasındaki benzerliği kuran sözcükler yardımıyla sağlanır.

Buna göre “Ağabeyim, dev gibi bir adamdı.” cümlesinde benzetme anlamı aşağıdaki sözcüklerin hangisiyle sağlanmıştır?

- A) Dev
- B) Gibi
- C) Adamdı
- D) Ağabeyim

1. BAHAR TAZELİĞİ

Mevsim ilkbahar, aylardan nisan... Bahçedeki meyve ağaçlarının hepsi çiçek açtı. Kocakarı soğukları bitti. Çiçeklenme zamanı geldi. Geçen ay, kaplumbağalar kış uykusundan uyanmıştı. Bu ay serçeler yavrular. İpek böcekleri de yumurtlar.

YAZIN SICAĞI

Hava çok sıcak! Arılar bal yapıyor artık. Kirazlar ağaçlarda kırmızı alevler gibi yanıyor. Bütün yemişler oldu. Okullar kapandı tüm çocuklar sokaklarda neşeyle oyun oynuyor.

SONBAHAR YAĞMURLARI

Hava soğumaya başladı. Artık yağmurlar yağmaya başlar. Zaten ağaçlar da yapraklarını döktü. "Doğanın kendini yenilemesi gerek! Ama merak etme daha pastırma sıcakları var!" hem ne derler "diğerleri mevsim ama sonbahar doğanın sanatıdır."

KIŞIN KARI

Üzerimde beş kat kıyafet var ama ben tir tir titriyorum. "karakış" gelmiş! Bence bunun adı "dondurucu kış" olmalı. Ama neyse ki kar yağdı. Biz de bahçede kardan adam yaptık. Burnuna da bir havuç kondurduk.

Bu metinde altı çizili ifadelerden benzetme anlamı olanın bulunduğu mevsim ilişkilendirilebilir?

A)

B)

C)

D)

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde benzetme amacıyla kullanılan bir söz yoktur?

- A) O, sabah güneşi gibi etrafına neşe saçardı.
- B) Bu kedi, tavşan gibi korkaktır.
- C) Onun sesi yumuşacık bir kadife gibidir.
- D) Bugün okuldan eve yürüyerek geldim.

3. "Annesi, son derece sinirliken bir anda küçük kızını görünce buz gibi eridi." cümlesinde "buz gibi eridi" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Annesi çok üşüdü.
- B) Annesi hemen sinirlendi.
- C) Annesi yumuşadı, sevgiyle doldu.
- D) Annesi dondu, hareketsiz kaldı.

4.

1 Boynuzları çizerek başlayalım.

2 Boynuzların hemen altına kulakları ekleyelim.

3 Yüzü ve boynunu basit hareketlerle tamamlayalım.

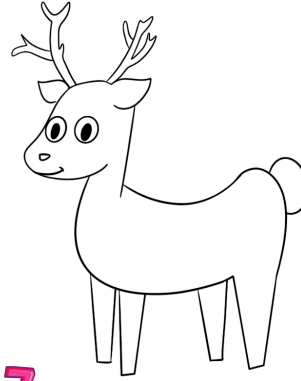
4 Sırt için yay gibi bir çizgi çizelim.

5 Top gibi bir kuyruğu olmadan olmaz.

6 Boru gibi bacakaları çizmek en kolay.

7 Gözler ve dudakları eklediğimizde ifade hazır.

8 İşte karşında bir geyik.

Görselde numaralanan ifadelerin hangilerinde benzetme anlamı vardır?

A) 1-3-6

B) 2-5-7

C) 4-5-6

D) 1-6-7

5. "Zihni, bir labirent gibiydi; içine giren kaybolurdu." cümlesinde zihin hangi özelliğiyle labirente benzetilmiştir?

- A) Zihnin unutkan olması
- B) Zihnin karmaşık olması
- C) Zihnin eğlenceli olması
- D) Zihnin boş olması

6. Aşağıdakilerden hangisi benzetme cümlesi değildir?

- A) Çocuk rüzgar gibi hızlı koşuyordu.
- B) Kedinin tüyleri pamuk gibi yumuşaktı.
- C) Bulunduğu yeri güneş gibi ısıtan bir gülüşü vardı.
- D) Ödevlerini bitirir bitirmez parka gitti.

7. HAYDİ EGZERSİZ YAP!

Hareket etmek, sana en sevdiğin yiyeceği yemek kadar mutluluk verir.

KELEBEK OTURUŞU

Yerde bağdaş kur, ellerini de ön tarafında birleştir. Sırtın da mümkün olduğunca dik olsun. Tıpkı bir kelebeğe benzedin.

FLAMİNGO POZU

Ellerini koltuk altına doğru kıvr. Tek ayağını da diğer ayağının dizine yasla. Şimdi bir süre dengede kalmaya çalış.

ÖRÜMCEK ADIMI

Ellerini yere koy, dizlerini ve dirseklerini de hiç bükme. Şimdi ellerinin ve ayaklarının üzerinde bu şekilde emeklemeye çalış.

KURBAĞA SIÇRAYIŞI

Tıpkı bir kurbağa gibi önce yere çömel. Sonra da tüm kuvvetinle havaya sıçra!

İçinde benzetme cümleleri olan egzersiz hareketleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelebek oturuşu – Kurbağa sıçrayışı
- B) Flamingo pozu – Kelebek oturuşu
- C) Flamingo pozu – Örümcek adımı
- D) Örümcek adımı – Kurbağa sıçrayışı

8. BU DİŞ MACUNU ÇOK GARİP

1. İnsanlık tarihinde ilk diş macunu, eski Mısırlılar tarafından bulundu. Mısırlılar, öğütülmüş sünger taşlarını ve sirkeyi karıştırarak ağızlarında çalkalıyorlardı.
2. Bu karışıma zamanla öküz toynağı, çam ağacı reçinesi ve yumurta kabuğu gibi garip malzemeler de eklediler. Bu malzemelerin hepsi ezilerek birbiriyle karıştırılıyor. Sonra ortaya çok değişik bir diş macunu çıkıyor. Bu diş macununun tadı, sanki yanmış lastik ve sirke karışımı gibiydi.
3. Eski Romalılar ise bal, tuz ve cam tozundan yapılmış bir diş macunu kullandılar.
4. Geçmişte insanlar, dişlerini gerçekten elleriyle fırçalıyorlardı. Ya da "misvak" adı verilen bir ağaç dalını kullanıyorlardı. Misvak, Arabistan'da yetişen erâk ağacından yapılıyordu.

Numaralanmış metinde benzetme yapılan cümlenin bulunduğu bölümde aşağıdaki malzemelerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Öğütülmüş sünger ve sirke
- B) Öküz toynağı, çam reçinesi, yumurta kabuğu
- C) Bal tuz ve cam tozu
- D) Misvak

9.

FISTIK

Gaziantep deyince hemen aklına Antep fıstığı geldi değil mi? Ülkemizde en çok Şanlıurfa şehrinde yetiştirilmesine rağmen ismini Antep'ten alıyor. Çünkü ilk fıstık işletmeleri burada açıldı. Sağlığımıza da çok faydası olan Antep fıstığı en lezzetli kuruyemişlerden biridir. Sana da tavsiye ederim.

ZEUGMA ANTİK KENTİ

Zeugma antik kenti, bundan binlerce yıl önce Büyük İskender tarafından kuruldu. Daha sonra Roma İmparatorluğu hâkimiyetine giren kent hızla büyüdü. Halk çok zenginleşti. Bu gücü göstermek için de inşa ettikleri saray gibi gösterişli yapılarda mozaikleri kullandılar. 1700 yıl sonra bu muhteşem mozaikler, Zeugma Müzesinde sergileniyor.

ÇİNGENE KIZI

Zeugma Müzesi'nde, antik kente ait bir villanın yemek odasının tabanında çok özel bir mozaik bulunmuş. Bu mozaığın adı "Çingene Kızı". Kulaklarındaki iç içe geçmiş iri halkalı küpeleri sebebiyle bu ismi almış olmalı! Kim olduğu tam olarak bilinmiyor ama tam bir çingene kızı gibi şatafatlı görünüyor. Gaziantep'in simgesi hâline gelen "Çingene Kızı" görenleri büyülemeye devam ediyor.

PANORAMA MÜZESİ

Antepliler, Kurtuluş Savaşı sırasında şehirlerini işgalcilere karşı aslan gibi cesaret göstererek savundular. İşte bu yüzden şehir, "Gazi" ünvanını aldı. Eğer sen de bu kahramanlık hikâyelerine tanık olmak istersen Gaziantep'te Kahramanlık Panorama Müzesi'ni ziyaret edebilirsin.

Gaziantep şehrini tanıtan metinde, benzetme cümleleri kullanılmayan bölümü aşağıdaki görsellerden hangisi ile ilişkilendirebilir?

A)

B)

C)

D)

Örneklendirme Cümleleri

Bir düşünceyi daha iyi anlatmak, açıklamak veya inandırıcı kılmak için örnek verilen cümlelere **örneklendirme cümlesi** denir.

Örneklendirme İfadeleri

- Bir düşünceyi açıklamak için kullanılır.
- “Örneğin, örnek olarak, mesela, gibi, özellikle, söz gelimi” gibi kelimelerle başlar.
- Genellemeden sonra örnekler verilir.

Örneklendirme Cümleleri Örnekleri:

- ★ Düzenli kitap okuyan öğrenciler daha başarılı olur. Örneğin Ayşe ve Mehmet her gün kitap okur ve derslerinde çok başarılıdır.
- ★ Sağlıklı olmak için spor yapmalıyız. Mesela yürüyüş yapmak, yüzmek ve bisiklete binmek çok faydalıdır.
- ★ Hayvanları korumalıyız. Özellikle sokak kedileri ve köpekleri için kapı önlerine mama ve su koyabiliriz.
- ★ Doğayı korumak hepimizin görevidir. Söz gelimi çöp atmamak, geri dönüşüm yapmak bu görevlerden bazılarıdır.

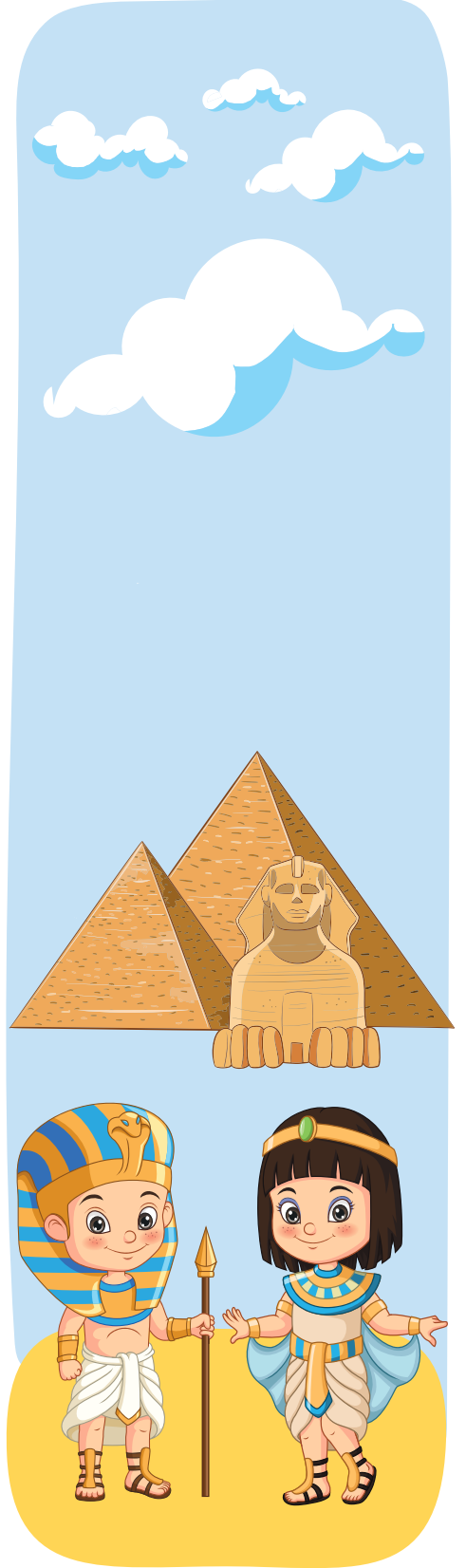

1.

PIRAMİTLERİN GİZEMİ

Mano ve Eru Mısırlı iki çocuk. (1) Bütün dünyanın tartıştığı Mısır'daki piramitlerin sırrını sınıfta kendi aralarında konuşuyorlardı. Mano gazetede okumuştur. Okuduklarını Eru'ya anlattı. (2) Gazete haberine göre bugüne kadar bu gizemle ilgili pek çok teori ortaya atılmıştı. Örneğin "uzaylı yardımı" ya da dev yaratıklar bu teorilerdendi. Ama "gerçek detaylar", piramitlerin yapımında üst düzey sorumluluk almış "Merer" isimli bir Mısırlının günlüklerinde ortaya çıkmıştı. (3) Bu 3 bin yıllık günlüklere göre tam 2 buçuk tonluk dev kireç taşı ve granit blokların, Nil Nehri üzerinden tahta sandallarla piramidin yapıldığı bölgeye taşınmıştı. Sandallar iplerle birbirine bağlanırken, eski Mısırlı mühendisler de geçiş için Nil kıyısındaki bir limandan piramidin inşa edileceği Gize'ye doğru kanal açmıştı. Eru, Mano'yu şaşkınlıkla dinliyordu. "Yaa, bu duyduklarım benim hoşuma gitmedi." dedi. Bu kez şaşırma sırası Mano'daydı. "Neden gizemin çözülmesi hoşuna gitmedi?" dedi. Eru mutsuz bir ifadeyle, "Bazı şeyler gizemiyle güzeldir. Çocukluğumuzdan beri dinlediğimiz, okuduğumuz öyküleri, masalları bir düşünsene... Hayallerimizin bile üstünde kurgular dinledik bu konuyla ilgili. Ben şimdi gerçeği duyunca üzüldüm. (4) Bunları duyacağıma kulaktan kulağa fısıldanan öyküleri dinlemeyi tercih ederdim, mesela o gökten inen taşlar, nefesle oluşan kum fırtınaları..." diye cevap verdi.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangileri örneklendirme cümlesidir?

A) 1 ve 2

B) 1 ve 4

C) 2 ve 3

D) 2 ve 4

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örneklendirme yapılmıştır?

- A) Kitap okumak, kelime dağarcığını geliştirir.
- B) Bugün hava çok rüzgârlıydı.
- C) Spor yapmak sağlıklıdır, örneğin yürüyüş, yüzme ve bisiklet sürmek.
- D) Bu sabah okula geç kaldım.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örneklendirme yapılmamıştır?

- A) Hayvanları çok severim; kedi, köpek, kuş fark etmez.
- B) Birçok spor dalını denedim: basketbol, voleybol, masa tenisi.
- C) Ders çalışırken farklı yöntemler kullandım: zihin haritası çizmek, not almak gibi.
- D) Yaz tatilinde memlekete gittik.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir düşünceyi örnekle desteklemektedir?

- A) Bu yıl kış erken geldi.
- B) Yaz tatili çok keyifli geçti.
- C) Teknoloji eğitimi önemlidir; örneğin, çocuklar kodlama öğrenerek problem çözme becerisi kazanır.
- D) Kitapçıdan birkaç dergi aldım.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi örneklendirme cümlesi değildir?

- A) Spor yapmak vücuda faydalıdır; mesela yüzme, kas gelişimini destekler.
- B) Tatlıları çok severim; baklava, kadayıf, sütlaç gibi.
- C) Kültürel geziler çok eğitici; tarih bilgisini artırır.
- D) Çevre kirliliği her yeri etkiler; mesela denizler, ormanlar ve şehirler.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisi örneklendirme cümlesidir?

- A) Arkadaşlarım arasında en çok Selin'i severim.
- B) Fen bilimlerinde başarılı öğrenciler var; Sude, Kemal, Nazlı gibi.
- C) Kalemliğimde çok kalem var.
- D) Kış gelince denize girmeyi özleyorum.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi örneklendirme cümlesidir?

- A) Sınıf çok sessizdi, sanki kimse yok gibiydi.
- B) Yazmayı seviyorum; şiir, hikâye, günlük gibi türlerde yazılar yazıyorum.
- C) Bugün pazardan elma aldık.
- D) Öğretmen sınıfa yeni konuyu anlattı.

- 7.** Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bir düşünceyi örnek vererek destekleme amacı taşır?
- A) Bu kitap çok sıkıcıydı.
B) Yeni arkadaşlar edinmek önemlidir.
C) Bilgisayar oyunları bazen eğitici-
dir; örneğin satranç benzeri stra-
teji oyunları düşünmeyi geliştirir.
D) Sabahları kahvaltı yapmadan
okula gidiyorum.
- 8.** Aşağıdakilerden hangisi bir görüşü
örnekle pekiştirme amacıyla yazıl-
mıştır?
- A) Eve gelir gelmez yattım çünkü
bugün okulda çok yoruldu.
B) Sağlıklı beslenmek vücut için fay-
dalıdır; örneğin sebze ve meyve
yemek başışıklığı güçlendirir.
C) Dışarısı oldukça soğuk o neden-
le kimse yok sokakta.
D) Sınıfımız çok kalabalık olduğu
için ikişerli oturuyoruz.
- 9.** Aşağıdaki cümlelerin hangisi ör-
neklendirme cümlesidir?
- A) Hızlı koşmam sayesinde otobüse
yetişebildim.
B) Bilim insanları meraklıdır; örne-
ğin Edison ve Einstein yeni şey-
ler keşfetmek için çok çalışmıştır.
C) Odanın dağınıklığını gören an-
nem çok söylendi.
D) Film öyle uzundu ki yarısında
uyudum.
- 10.** Aşağıdaki cümlelerin hangisi ör-
neklendirme cümlesidir?
- A) Yeni ayakkabılar aldım.
B) Bugün sinemaya gittik.
C) Müzik türleri çok çeşitlidir; ör-
neğin klasik, caz, rock ve pop
müzik gibi.
D) Kitapçıdan defter aldım.
- 11.** Aşağıdaki cümlelerden hangisi ör-
neklendirme cümlesi değildir?
- A) Ders çalışırken farklı yollar kul-
lanırım; örneğin, not almak, tek-
rar yapmak ve soru çözmek.
B) Türk mutfağı çok zengindir; ke-
bap, dolma, börek gibi lezzet-
lerle oldukça çeşitlidir.
C) Bugün öğle yemeğinde sadece
çorba içtim.
D) Kütüphaneler sessiz ortamlar-
dır; örneğin okul kütüphanesi ve
halk kütüphanesi.
- 12.** Aşağıdaki cümlelerden hangisi ör-
neklendirme amacıyla kurulmuştur?
- A) Kitap okumak, kelime dağarcığı-
mızı geliştirir.
B) Ders çalışmak, başarılı olmanın
temelidir.
C) Özellikle roman, hikâye ve şiir
gibi türler en çok okunan yazı
türlerindedir.
D) Kardeşim ders çalışırken sessiz
oluyorum.

1. CÜMLEDE DÜŞÜNCEYİ SOMUTLAŞTIRMAK

Cümlede düşünceyi somutlaştırmak, soyut (yani elle tutulup gözle görülmeyen) bir düşünceyi, örnekler veya somut olaylar kullanarak daha anlaşılır, gözle görülebilir hâle getirmek demektir.

Soyut Düşünce: Yardımlaşma çok önemlidir.

Bu cümle doğru ama soyut bir ifadedir. Ne zaman, nasıl, kimlerle yardımlaşılır belli değil.

Somutlaştırılmış Hâli: Yardımlaşma çok önemlidir; örneğin yaşlı birine yolun karşısına geçerken yardım etmek büyük bir iyiliktir.

Burada “yaşlı birine yardım etmek” ifadesiyle soyut “yardımlaşma” kavramı somutlaştırılmış, yani gözle görülebilir hâle getirilmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde cümlede düşünceyi somutlaştırmak amacıyla örnekler verilmiştir?

- A) Tatilde bol bol kitap okudum, yüzdüm, spor yaptım.
- B) Tiyatro izlemek, sinemaya gitmek, kutu oyunları oynamak çok eğlencelidir.
- C) Öğretmenimiz Türkçe, matematik, sosyal bilgiler kitaplarından ödev verdi.
- D) Bu yaz birçok kitap okudum; mesela Şeker Portakalı, Küçük Prens, Martı gibi eserler.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örneklendirme yapılmamıştır?

- A) Yazın serinlemek için dondurma, limonata gibi şeyler tüketilir.
- B) Sporda başarılı olmak için antrenman yapmak gerekir.
- C) Evcil hayvanlar, kedi ve köpek gibi hayvanlardır.
- D) Taşıtlar arasında araba, otobüs, uçak sayılabilir.

3. Canlılar, çevreye uyum sağlamak için bazı özellikler geliştirir. Örneğin kutup ayılarının kalın kürkü onları soğuktan korur.

Bu metinde örneklendirme hangi amaçla yapılmıştır?

- A) Tanım yapmak
- B) Karşılaştırma yapmak
- C) Verilen bilgiyi açıklamak
- D) Anlamını değiştirmek

4. **1** Köpekler, sahiplerine çok sadıktır. Köpekler yüzlerce komutu öğrenebilirler. Örneğin "Topu getir, pati ver!" gibi komutlar onlar için çok kolaydır. Bir köpek, iki yaşındaki bir çocuk kadar zekidir.
- 2** Bir köpeğin kuyruğunu kovalamasının bir çok sebebi olabilir; örneğin merak, egzersiz, heyecan veya pire...
- 3** Köpekler insanlardan bin kat daha iyi koku alırlar. Dört kat da daha iyi duyarlar. Köpekler sadece patilerinden ve burunlarından terlerler.
- 4** İnsanlarda dört, köpeklerde ise on üç farklı kan grubu vardır. Çikolata köpekler için çok zararlıdır.

Bu metinde örneklendirme cümleleri numaralanmış bölümlerin hangilerinde yer almaktadır?

- A) 1 ve 2 B) 2 ve 3 C) 3 ve 4 D) 1 ve 4

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen bilgi örneklendirme ile desteklenmiştir?

- A) Spor yapmak sadece beden değil ruh sağlığımız için de önemlidir.
- B) Tiyatro; edebiyatın en derin, en uçsuz bucaksız türüdür.
- C) Sağlıklı beslenmek için gıdalarımıza dikkat etmeli özellikle et, meyve ve sebze tüketmeliyiz.
- D) Yazar, eserinde insan ilişkilerine ve toplumsal çatışmalara değinmiş.

6. Hayvanlar farklı şekillerde iletişim kurarlar. Mesela bazı kuşlar öterek, köpekler havlayarak, kediler miyavlayarak kendilerini ifade eder.

Bu cümlede örneklendirme hangi konuyu açıklamak için kullanılmıştır?

- A) Hayvanların türlerini
- B) Hayvanların beslenmesini
- C) Hayvanların iletişim kurma yollarını
- D) Hayvanların yuvalarını

7.

JÜPİTER'Lİ BİLGİLER

Jüpiter, en erken keşfedilen gezegenlerden biridir. Üzerindeki ilk araştırmaları bundan 400 yıl önce, teleskopu kullanarak gökyüzünü inceleyen İtalyan astronom Galileo (Galilei) yapmıştır. Bu dönemde Galileo, Dünya'nın uydusu Ay gibi, Jüpiter'in de 4 tane uydusu olduğunu keşfetmiştir. Örneğin Europa, Ganymede, Io ve Callisto bu ilk keşfedilen uydulardandır. Günümüzde ise Jüpiter'in tam 63 tane uydusu olduğu bilinmektedir. Bunların bazıları oldukça küçüktür ve ancak güçlü teleskoplarla fark edilebilir.

Jüpiter'in yapısı gazlardan oluştuğu için ona aynı zamanda "gaz devi" de denir. Gezegenin büyük kısmı hidrojen ve helyum gazlarından meydana gelmiştir. Bu gazların oluşturduğu manyetik alan o kadar güçlüdür ki bir insan Jüpiter'de bir saniye bile yaşayamaz.

Jüpiter, Güneş sistemindeki en büyük gezegen olmasının yanında kırmızı lekesi, güçlü fırtınaları ve devasa büyüklüğüyle de dikkat çeker. Kırmızı leke, yüzlerce yıldır süren dev bir fırtınadır ve Dünya'dan bile büyüktür.

Metinde geçen aşağıdaki cümlelerden hangisi örneklendirme amacıyla yazılmıştır?

- A) Jüpiter, en erken keşfedilen gezegenlerden biridir.
- B) Bir insan Jüpiter'de bir saniye bile yaşayamaz.
- C) Kırmızı leke, Jüpiter'deki büyük fırtınalardan biridir.
- D) Europa, Ganymede, Io ve Callisto bu ilk keşfedilen uydulardandır.

8. DOĞADA KENDİNİ KORUMA YOLLARI

Hayvanlar doğada hayatta kalabilmek için çeşitli yollarla kendilerini korurlar.

Saklanma ya da saldırma: Örneğin, bukalemun renk değiştirerek düşmanlarından saklanır. Kirpi, kendini tehlikede hissettiğinde vücudundaki dikenleri kabartır. Kaplumbağalar, tehlike anında sert kabuklarının içine çekilir.

Kaçma: Bazı hayvanlar ise kaçmayı tercih eder. Mesela, tavşan tehlike anında hızla koşarak uzaklaşır. Bu yöntemler, onların hayatta kalma şansını artırır.

Hayvanların doğada kalma yöntemleri iki ana gruba ayrılmıştır. Bu gruplardaki hayvanlara da örnekler verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki hayvanlardan hangisi örneklendirme yapılırken diğerlerinden farklı grupta ele alınmıştır?

- A) Kirpi
- B) Bukalemun
- C) Kaplumbağa
- D) Tavşan

9. Aşağıda bir oyun numaralanarak verilmiştir.

- 1 Arkadaşlarınla bu oyunu kapalı bir mekân veya sınıfta oynayabilirsin. Dilediğin kadar arkadaşın bu oyuna dâhil olabilir.
- 2 Önce bir masa ya da sıraya çeşitli eşyalar toplayın. Neler mi? Örneğin kalem, silgi, bozuk para, taş parçası, oyuncak gibi küçük eşyalar olabilir. Oyunu zorlaştırmak için fazla eşya toplamanız iyi olacaktır.
- 3 Daha sonra bildiğiniz bir sayısmaca ile ebe seçimini yapın.
- 4 Ebe, dikkatle toplanan eşyaları incelesin. Hangi eşyaların masada olduğunu aklında tutmaya çalışsın.
- 5 Sonra ebeyi dışarıya çıkarın.
- 6 Ebe dışarıya çıkınca siz de eşyalardan birini saklayın. Diğer eşyaları da karıştırın. Ebe geldiğinde biraz akli karışsın.
- 7 Sonra ebeyi içeriye alın ve ondan hangi eşyanın saklanmış olduğunu bulmasını isteyin. Kendisine çok güvenen arkadaşlarınız varsa oyunu daha da zorlaştırabilirsiniz.
- 8 Örneğin farklı renkte kalem, boya, kalemıraş olabilir. Bu da oyunu biraz daha zorlaştıracaktır.

Bu oyunun yönergesinde kullanılan iki örneklendirme cümlesinde ortak bir nesnenin adı kullanılmıştır.

Bu nesnenin adı aşağıdaki şiirlerin hangisinde vardır?

A) Gökyüzünün süsü sensin
Al bayrağım, can bayrağım
Gözyaşıyla ıslanmıştır
Benim bu vatan toprağım

B) Dünyayı sığdırmışlar
Bir küçücük kutuya
İzlemeden yatamamış
Tüm insanlar uykuya

C) Kalem yazmış, dil söylemiş
Türkçeyi kullanarak
Hizmet vermiş bu dile
Nice şair, yazarlar

D) Fırın içinde kürek
Bak bunu bilmen gerek
Yüz üstünde iki nokta
Onlarla görünür dünya

Gerçek ve Hayalî Unsurlar

Gerçek ve Hayalî Unsurlar: Bir metinde günlük yaşamdan alınan olaylar işlenirken gerçek (hakiki) unsurlardan faydalanılabileceği gibi, hayal gücüne dayalı kurgusal (hayalî) unsurlar da kullanılabilir.

Gerçek Unsurlar (Gerçeklik): Gözlemlenebilen, yaşanmış veya yaşanabilecek olayları, kişiler ya da durumları ifade eder. Bunlar hayatın içinden alınmıştır ve mantık çerçevesine uygundur. **Özellikleri:** Gerçek hayatta var olan olay, kişi, zaman veya yer anlatılır. Gözlem ve deneyle doğrulanabilir. Anlatılanlar mantıklı ve mümkündür. Genellikle haber yazıları, biyografi, gezi yazısı, günlük, anı gibi türlerde daha çok yer alır. **Örnek:** "Ali sabah saat yedide uyanıp okula gitti. Öğretmeni ona yeni kitaplar getirdi."

Hayalî Unsurlar (Hayal Gücü/Kurgu): Hayalî unsurlar, yazarın hayal gücüyle yarattığı, gerçek hayatta var olmayan veya olması mümkün olmayan kişi, yer ya da olaylardır. **Özellikleri:** Gerçeklikten uzak, tamamen hayal ürünüdür. Genellikle olağanüstü olaylar ve varlıklar içerir. Masal, hikâye, roman, fantastik edebiyat, bilim kurgu gibi türlerde sıkça yer alır. Okuyucunun hayal gücünü geliştirir.

Örnek: Ayşe, gökyüzündeki pembe ejderhaya binip yıldızların arasından geçti.

Bu cümledeki ejderha ve yıldızların arasında uçmak gibi unsurlar hayal ürünüdür.

! Bazı metinlerde gerçek ve hayalî unsurlar birlikte yer alabilir. Yazar, yaşanabilir bir olay içine hayal gücünü katarak anlatımı daha ilgi çekici hâle getirir.

Örnek: "Kitaptaki sözcükler birbiriyle konuşmaya başlamışlar."

1.**DOSTLUK**

Hovado bir devdi. Annesi babası da devdi. Hovado'nun ülkesi devler ülkesiydi. Ülkede iklim değişti, yağmurlar kesildi, ürünler yetişmez oldu. Sonra kıtlık oldu ülkede. Devler dünyanın dört bir tarafına dağıldı. Hovado, annesi ve babası yemyeşil bir ülkeye geldiler. Burası akarsular, şelaleler, geniş ovaların olduğu bir ülkedir. Hovado ve ailesi kendilerine kayalıklarda bir ev yaptılar. Ülkenin halkı önce bu kocaman vücutlu yaratıkları istemedi. Korktular birkaç metrelik devlerden. Yemek yiyebilecekleri yerlere giden yolları kapattılar. Su kaynaklarının önüne setler yaptılar. Korkmasalar onları kollarından tuttıkları gibi evlerinden atacaktı. Hovado ve ailesi çok mutsuzdu. Komşularıyla barış içerisinde yaşamak istiyorlardı. Bir öğleden sonra gökyüzü birden karardı. Dev bir kuş alçaldı ve kabile başkanının oğlunu gagasıyla yakalayıp geri havalandı. Hovado'nun babası kayaları titreterek koşup kuşu kuyruğundan yakaladı. Gagasından çocuğu aldı. Kuşa bir yumruk attı. Kuş şaşkına dönerek kaçtı. Başkan, olayı duyunca Hovado ve ailesine kapılarını açtı. Bu olay sonsuz bir dostluğun başlangıcı oldu.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metinden alınmış cümlelerden hangisi hayalî unsurlar içermemektedir?

- A) Ülkede iklim değişti, yağmurlar kesildi, ürünler yetişmez oldu.
- B) Dünyanın dört bir tarafına dağıldı devler.
- C) Dev bir kuş alçaldı ve kabile başkanının oğlunu gagasıyla yakalayıp geri havalandı.
- D) Hovado'nun babası kayaları titreterek koşup kuşu kuyruğundan yakaladı.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi gerçek bir unsura örnektir?

- A) Kedi sabah pencerenin önünde yatıyordu.
- B) Can, sihirli bir değnekle uçarak ormana gitti.
- C) Masal kahramanı dev, köyü yerle bir etti.
- D) Kırmızı ejderha ateş püskürterek geldi.

2. Aşağıdakilerden hangisi hayalî bir olaydır?

- A) Ece sabah kahvaltısını yaptı.
- B) Öğrenciler teneffüste top oynadı.
- C) Bir tavşan çocuklara masal anlattı.
- D) Ayşe ödevini okulda öğretmenine verdi.

3. Dişi yerinden çıkan Pırıl o gece dişi perisini bekledi.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Sadece gerçek unsurlar
- B) Sadece bilimsel bilgiler
- C) Sadece hayalî unsurlar
- D) Gerçek ve hayalî unsurlar

4. Aşağıdakilerden hangisi gerçek ve hayalî unsurların birlikte kullanıldığı bir cümledir?

- A) Parkta yürüyüş yaparken arkadaşımı gördüm.
- B) Sihirli halıya binip bulutların üzerine çıktım.
- C) Kitapçıdan yeni kitap aldım.
- D) Okul çıkışı eve dönerken gökten altın yağdı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek unsurlar ağır basmaktadır?

- A) Canavardan kaçarken uçarak kurtuldum.
- B) Okul gezisinde tarihî bir müzeyi ziyaret ettik.
- C) Ay'da yaşayan tavşanlarla tanıştım.
- D) Dev kuş, Zeynep'i sırtına alıp uçurdu.

6. Babamla birlikte pazara gittik. Sebze ve meyve aldık.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hayalî unsurlar vardır.
- B) Gerçek bir olay anlatılmıştır.
- C) Bilim kurgu örneğidir.
- D) Masal metnidir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hayalî bir varlık yer almaktadır?
- A) Öğrenciler okulun bahçesinde toplandı.
- B) Güneş artık yavaş yavaş batıyordu.
- C) Uçan inek şehrin üstünden geçerek insanlara el salladı.
- D) Annem akşam yemeğine tarhana çorbası yaptı.
8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek unsurlar kullanılmıştır?
- A) Uzay gemisine binip bir dakikada başka gezegenlere yolculuk ettik.
- B) Ali, sabah kahvaltı yaptıktan sonra okula gitti.
- C) Mete okuluna uçan bir arabayla gitti.
- D) Filmden sonra arkadaşlarımızla karşıdaki gezegene uçtuk.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisi tamamen hayal ürünü bir anlatımdır?
- A) Babamla birlikte balık tutarken çok eğlendik.
- B) Kardeşim okuldan gelince hemen bilgisayarda oyun oynadı.
- C) Zaman makinesiyle geleceğe gidip uçan arabaları gördük.
- D) Bugün okulda matematik sınavı olduk.
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek bir durumdan söz edilmiştir?
- A) Arda, kitapçıdan yeni kitaplar aldı.
- B) Sihirli bir değnekle tüm şehir uyutuldu.
- C) Yağmur yağarken gökten şekerde yağdı.
- D) Öğretmen tahtaya konan periyeye gülümsedi.
11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçeklik duygusu en fazla hissedilir?
- A) Ay'ın üzerinde gizli bir şehir kuruldu.
- B) Murat, sabah sekizde kalktı ve dişlerini fırçaladı.
- C) O vakitlerde işlerine uçan halılarla gidermiş.
- D) Sihirli iksir tüm hastalıkları iyileştirebiliyormuş.
12. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?
- A) Hayalî unsurlar, sadece masal türündeki eserlerde kullanılır.
- B) Gerçek unsurlar, günlük yaşamdan geçer.
- C) Bir metinde gerçek ve hayalî unsurlar birlikte bulunabilir.
- D) Hayalî unsurlar, yazarın hayal gücüne dayanır.

1.**GÖKKUŞAĞI ORMANI**

Gökkuşığı ormanı gözlerden uzak bir orman. Henüz insanların keşfetmediği bir doğal güzellik. Orada yaşayanlar, bu durumdan son derece hoşnut. Dışardan gelen tehlikelerden uzak güvenli ve sakin bir yaşam sürüyorlar. Sakin mi dedim ben? Yanlış söyledim. Hiç de sakin bir yaşam sürmüyorlar. Aksine kendi içlerinde son derece hareketli bir yaşam sürüyorlar. Mutlaka her gün bir olay oluyor onları oyalayacak. Bir gün huysuz, geçimsiz, aksi aslan biriyle kavga ediyor; diğer bir gün korkak ve çekingen tavşan birinden korkmuş oluyor. Sadece bu da değil. Sinsi, çıkarıcı, aç gözlü tilki her gün yeni yeni dolaplar çeviriyor. Hepsi de bu olayları gidip akıllı, ileri görüşlü ve her zaman sakin kalabilen baykuşa anlatıyorlar. Onlar anlatmasa da zaten neşeli ve dedikoducu güvercin sadece eğlenmek ve anlatırken gülmek için olayları hemen baykuşa aktarıyor. Kimseyle derdini paylaşmayan bir tek ceylan var. Ceylan hep öyledir zaten, içine kapanıktır. Çok fazla konuşmayı sevmez ve çok kırıkandır.

Bu metinde anlatılanlardan hangisi hayal ürünü değildir?

- A) Tilkinin her gün yeni dolaplar çevirmesi
- B) Baykuşun sakin ve sağduyulu olabilmesi
- C) Ormanın gözlerden uzak bir yerde olması
- D) Ceylanın konuşmayı sevmemesi

- 2.** I. Masal kahramanları Güneş ve ay ile konuşabilir.
II. İnsanlar okula yürüyerek gider.
III. Balıklar denizde yaşar.
IV. Keloğlan devler ülkesinde yaşıyor.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifadeler vardır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

- 3.** I. Ay Dede çocuklara gülümseyerek masal anlatır.
II. Güneş sabahları doğudan doğar.
III. Kışın bazı yerlerde kar yağar.
IV. Periler ormanda şarkı söyler.

Hayal ürünü ifadelerin olduğu cümleler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I ve II
- D) III ve IV

4.

Kerem, odasındaki loş ışığın altında matematik ödevini bitirmeye çalışıyordu. Dışarıda hafif bir yağmur çiseliyor, damlalar cama tıklar tıklar vuruyordu. Kerem, zor bir çarpma işleminde takılıp kalmıştı. Alnını kaşdı ve derin bir nefes aldı. Tam o sırada elindeki sarı kurşun kalem, bir anda parmaklarının arasından sıyrılıp masanın üzerine atladı. Kalem, belini esneterek Kerem'e, "Of! Başım döndü artık! Beni o kadar hızlı çeviriyorsun ki midem bulandı, biraz mola verelim!" diye cırladı. Kerem korkudan sandalyesine yapıştı. O daha ne olduğunu anlamadan kalem kutusundaki silgi de dışarı fırladı. Silgi, öfkeli bir şekilde, "Kalem haklı! Beni de sürekli deftere sürtüp duruyorsun, her yerim toz içinde kaldı!" diyerek söze karıştı. Kerem şaşkınlıkla onlara bakarken, defterdeki 3 ve 5 rakamları el ele tutuşup sayfanın kenarından aşağıya, masanın üzerine paraşütle atlar gibi süzüldüler. Tam o anda odanın kapısı gıcirtıyla açıldı ve annesi elinde bir bardak ılık sütle içeri girdi. "Oğlum, biraz ara verip sütünü içmek ister misin?" dedi. O an kalem, silgi ve rakamlar cansız birer eşya gibi oldukları yere yığıldılar.

- I. Dışarıda yağmurun yağması ve Kerem'in matematik ödevi yapması, gerçek unsurlardır.
- II. Kurşun kalemin belini esnetip başının döndüğünü söylemesi hayalî, bir unsurdur.
- III. Silginin kalem kutusundan fırlayıp toz yutmaktan şikâyet etmesi gerçek bir unsurdur.
- IV. Defterdeki rakamların el ele tutuşup masaya atlaması hayalî bir unsurdur.

Yukarıdaki metinle ilgili yapılan tespitlerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I, II ve IV C) II ve III D) III ve IV

5.

- I. Ağaçların yaprakları sonbaharda sararır.
- II. Tavşan konuşarak çocuklara yol gösterdi.
- III. Kaplumbağa masal kahramanıyla yarış yaptı.
- IV. Uçaklar gökyüzünde yolculuk yapar.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifadeler vardır?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

6.

- I. Kediler süt içer.
- II. Ejderhalar, ateş püskürterek gökyüzünde uçar.
- III. Çocuklar, parka oyun oynamaya gider.
- IV. Kuyruklu yıldız, dilekleri gerçekleştirebilir.

Hayal ürünü ifadeler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I ve III B) II ve III
C) II ve IV D) III ve IV

7.

(1) Zamanın birinde bir padişah varmış. (2) Padişah o kadar iyi yürekli, o kadar merhametli bir padişahmış ki ülkesinde herkes onu çok sever ve sayarmış. (3) Padişahın bir özelliği varmış. (4) Bu özelliğini halk da bilirmiş. (5) Padişah gece olunca kuş olup uçabiliyormuş. (6) Ülkesinin üzerinde uçarken evlerin içine bakarmış. (7) O evlerde kimin bir sıkıntısı varsa ertesi gün güvercinlerine haber verir o evdeki sıkıntıyı çözürmüş. (8) Halk öyle mutlu yaşarmış ki bu ülkede padişah her şeye yetiştiğinden kimsenin bir derdi yokmuş. (9) Padişah bir gün hastalanmış. (10) Hekimler saraya akın etmiş. (11) Padişahın derdini bulmuşlar ama dermanını bulmak zormuş. (12) Çünkü padişahı seven yüz bin kişinin bir damla kanını padişaha aynı anda vermesi gerekiyormuş. (13) Bunu duyan halk saraya akın etmiş. (14) Güvercinler insanların kanlarından bir damlacık almışlar. (15) Padişahı tedavi edilince, ülkede günler süren şenlikler yapılmış.

Bu metinde numaralanmış cümleler gerçek ve hayalî unsurlar olarak ayrıldığında aşağıdaki tablolardan hangisi doğru olur?

A)	Gerçek unsurlar
1, 2, 3, 8, 9,
10, 11, 12, 14	Hayalî unsurlar
4, 5, 6, 7,
13, 15	B)	Gerçek unsurlar
4, 5, 6, 7,
13, 15	Hayalî unsurlar
1, 2, 3, 8, 9,
10, 11, 12, 14
C)	Gerçek unsurlar
1, 2, 3, 4, 5,
6, 7, 15	Hayalî unsurlar
8, 9, 10, 11,
12, 13, 14	D)	Gerçek unsurlar
1, 2, 3, 4, 8, 9, 10,
11, 13, 14, 15	Hayalî unsurlar
5, 6, 7, 12,
14

8.

Keloğlan sihirli kılıçla ejderhayı yendi.

Güneş, buluta gülümserken Ay'a kaşını çattı.

Ayı Bobo ve ailesi ormanda şarkı söyledi.

Çocuklar bahçede oynarken top yola kaçtı.

Hayalî unsurların bulunduğu kutuları pembeye, gerçek unsurların bulunduğu kutuları maviye boyadığımızda oluşan şekil aşağıdakilerden hangisidir?

A)		B)	
C)		D)	

9.

Suat'ın okuduğu hikâye kitabında noktalama işaretleri kendi aralarında lider seçmeye karar vermiş. Nokta demiş "Ben olmazsam olmaz." Virgül demiş "Ben olmazsam kimse okuduğunu anlamaz." Soru işareti "Ben hem sizden güzelim hem de en gerekli eleman benim." demiş. Kısa çizgi, kesme işareti, ünlem işareti derken bir kavgadır kopmuş.

Herkes kendisinin ne kadar önemli ve olmazsa olmaz olduğunu anlatmaya çalışmış. Sonra aralarında bir karar almışlar.

1

2

Suat'ın açtığı sayfadan her bir noktalama işareti sırayla yok olacakmış. Suat hangisinin yokluğunu daha fazla hissederse o noktalama işareti başkan seçilecekmış. Uyku saati yaklaşmış. Suat, kardeşi Fuat'ı öpmüş. Anne ve babasına "İyi geceler." demiş. Dişlerini fırçalamış. Pijamalarını giymiş. Kitabını alıp yatağına yatmış.

Okumayı bıraktığı yere kitap ayracı koyduğu için hemen kaldığı sayfayı bulmuş. O sayfayı açmış. Açtığı sayfada bir gariplik olduğunu fark etmiş. Noktalama işaretleri yokmuş. Noktalar kaybolduğu için cümlelerin bitip bitmediğini anlamıyormuş. Soru işaretleri kaybolduğu için cümle de soru sorulduğunu anlamamış. Ünlemler kaybolduğu için öyküde duygu kalmamış. Suat ne yapacağını bilememiş. Okuduğu öyküden zevk almadığı gibi hiçbir şey de anlamamış.

3

4

Suat, babasına seslenmiş. "Babacığım!" Babası salondan Suat'ın sesini duyup yanına gelirken işaretler de kendi aralarında konuşuyormuş.

Nokta "Arkadaşlar ben şunu anladım ki her birimiz çok değerliyiz. Bir tanemiz bile olmazsa olmuyor. O nedenle lider seçmeyelim. Bir meclis kuralım." demiş. İşaretler bunu kabul etmiş. O arada Suat, babasına göstermek için tekrar sayfayı açmış. Bir de ne görsün? Bütün işaretler yerli yerinde. Suat, "Çok uykum gelmiş olmalı ki az önce gözlerim beni yanılttı." demiş. Kitabı kapatmış. Derin bir uykuya dalmış.

"Noktalama İşaretleri" adlı öykü numaralanarak bölümlere ayrılmıştır.

Buna göre numaralanmış bölümlerin hangisindeki cümlelerin tümü hayalîdir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

5N1K

Olayları ya da konuları anlamak ve anlatmak için kullanılan bir yöntemdir. "5N1K, Ne, Nerede, Ne zaman, Nasıl, Neden, Kim" sorularının baş harflerinden gelir.

Ne?

Olayın, durumun ya da konunun ne olduğunu anlatır.

"Ne oldu?" sorusuna cevap arar. **Örnek:** Dün okulda ne oldu?

— Okulda yangın tatbikatı yapıldı.

Nerede?

Olayın nerede gerçekleştiğini belirtir. "Nerede oldu?" sorusuna cevap verir. **Örnek:** Tatbikat nerede yapıldı?

— Okulun bahçesinde.

Ne zaman?

Olayın zamanını bildirir. "Ne zaman oldu?" sorusunun yanıtıdır.

Örnek: Tatbikat ne zaman yapıldı?

— Dün sabah.

Nasıl?

Olayın nasıl gerçekleştiğini açıklar. "Nasıl oldu?" sorusuna yanıt verir. **Örnek:** Tatbikat nasıl yapıldı?

— Tatbikat kontrollü bir şekilde gerçekleştirildi.

Neden?

Olayın sebebini belirtir. "Neden oldu?" sorusunun cevabıdır. **Örnek:** Tatbikat neden yapıldı?

— Yangına karşı hazırlıklı olmak için.

6. Kim?

Olayın kahramanlarını, kişilerini anlatır. "Kim yaptı?" sorusuna cevap arar.

Örnek: Tatbikatı kim yaptı? — Öğrenciler ve öğretmenler.

YARDIMLAŞMA

Sıcak, güneşli bir pazar sabahıydı. Sokağımıza bir kamyon park etti. Seslere bütün mahalle uyandı. Herkes camlara koştu. Seksen yaşlarında bir amca ve aynı yaşlardaki eşi, camlara çıkanlara seslenip sürekli özür diliyorlardı. Babam merak etti. Giyinip aşağı indi. On dakika sonra yanında yaşlı amca ve teyzeyle eve geri geldi. Teyze ve amca bizim apartmandaki boş daireye taşınıyorlarmış. Nakliye firması eşyaları apartmanın önüne koyup gideceklerini söylemiş. Babam “Çocuklarınız ya da bir akrabanız yok mu?” diye sordu. İki de başlarını öne eğdi. Üç çocukları olduğunu ama hepsinin şehir dışında yaşadığını söylediler. Babam “Ben size iki tane güçlü kuvvetli kişiler bulacağım. Onlar büyük eşyaları taşıırken biz de kalanları taşıyacağız.” dedi. Babamın çağırdığı adamlar geldi. Bir yandan da annem, ben ve kardeşim küçük eşyaları taşımaya başladık. Bizi gören mahalleli de yardıma koştu. İki saat içinde her şey eve yerleşmiş oldu. Yaşlı çift binlerce kez teşekkür ettiler. Biz de onlara bize birlik ve beraberlik duygusunu yaşattıkları için teşekkür ettik.

Tanca GÜLTEKİN

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Olay ne zaman gerçekleşmiş?

A) Bir kış günü

B) Bir pazar sabahı

C) Güneşli bir öğleden sonra

D) Akşamüzeri

2. Aile, yaşlı çifti nerede misafir etmiş?

A) Yazlıklarında

B) Evlerinde

C) Balkonlarında

D) Lokantada

1.

"Okulda dün _ _ _ _ yarışması yapıldı."

Bu cümlede boş bırakılan yere yazılabilecek sözcükler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Ne? B) Kim?
C) Nerede? D) Ne zaman?

2.

Yiğit ile arkadaşları akşamki futbol maçını evde bir şeyler yiyerek izledi.

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Nasıl? B) Niçin?
C) Nerede? D) Ne zaman?

3.

23 Nisan kutlamaları _ _ _ _ yapılır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki sorulardan hangisine verilebilecek bir cevap getirilemez?

- A) Nerede? B) Ne zaman?
C) Niçin? D) Kim?

4.

Deprem tatbikatında öğrenciler binayı _ _ _ _ terk ettiler.

Bu cümlede boş bırakılan yere yazılacak sözcük için dört öğrenci aşağıdaki cevapları vermişlerdir.

- Ali** telaşsız ve düzenli
Suna koşarak bağırarak
Banu birkaç dakika içinde
Can siren çalınca

Buna göre cevapların hangi soruya ait olduğu aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) **Ali** ve **Suna**: Nasıl?
Banu ve **Can**: Ne zaman?
B) **Banu** ve **Can**: Nerede?
Ali ve **Suna**: Ne zaman?
C) **Ali** ve **Banu**: Nasıl?
Suna ve **Can**: Ne zaman?
D) **Ali** ve **Can**: Ne?
Suna ve **Banu**: Nerede?

5.

Açık hava tiyatrosunda oynanacak oyun iptal edildi.

Bu cümleye sorulacak "neden" sorusuna alınabilecek mantıklı cevap aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Sahne ışıkları yandı.
B) Yağmur başladı.
C) Seyirciler salona girdi.
D) Biletler satıldı.

6.

Okulun bahçesinde dün sabah koşu yarışı yapıldı. Yarışmayı Ali kazandı. Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne?
- B) Nerede?
- C) Ne zaman?
- D) Neden?

7.

Geçen hafta kasabada bilim şenliği düzenlendi. Öğrenciler kendi projelerini sergilediler. Elif'in rüzgâr enerjisiyle çalışan maketi çok ilgi gördü. Kerem ise su arıtma düzeneğini tanıttı. Jüri, projeleri değerlendirip en yaratıcı çalışmayı seçti. Şenlik sonunda herkes ödül almaya da deneyim kazandı.

Aşağıdaki sorulardan hangisi metinde altı çizili sözcüklerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Kim? B) Ne zaman?
- C) Ne? D) Nerede?

8.

Nasrettin Hoca dalgın dalgın yürüyormuş.

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Nasıl? B) Nerede?
- C) Ne zaman? D) Ne?

9.

Selin, hafta sonu annesi ile birlikte pazara giderek taze sebze meyve aldı.

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kim? B) Ne zaman?
- C) Niçin? D) Ne?

10.

Okullardaki bilgisayar laboratuvarlarının sayısı gün geçtikçe hızlanarak artmaktadır.

Bu cümlede aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Nasıl? B) Kim
- C) Nerede? D) Ne?

1. Aşağıdaki tabloda verilen sebep ifadeleri, sonuç ifadeleri ile anlamlı ve kurallı cümleler oluşturacak şekilde birleştirilecektir.

Sebep	Sonuç
Kenan hastalandı.	Anahtar içeride kaldı.
Çocuk karnesini aldı.	İşe gelmedi.
Kapı kilitlendi.	Annesi sevindi.

Buna göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı, oluşan cümlelerde bulunmamaktadır?

- A) Ne? B) Niçin? C) Nasıl? D) Nerede?

2.

(1) Meltem aklına getirmemeye çalışıyordu ama başaramıyordu. (2) İş yerinde sorun çıkmıştı. (3) Bütün suç Meltem'e yıkılmıştı (4) Derdini anlatmaya çalıştı, uğraştı ama bir türlü başaramadı (5) Haluk'la, Cengiz'le ayrı ayrı konuştu ama hepsi ona suçlu bir insana bakar gibi bakıyordu.

Bu metinde "nerede" sorusunun cevabı numaralanmış cümlelerin hangisindedir?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

3. Merdivenleri hızlıca inip balkondan aşağı düşürdüğü kutuyu yerden aldı. Kutuya igne, düğme, iplik ve ıvır zıvırları geri doldurdu.

Bu metindeki altı çizili ifade aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Kim? B) Nerede?
C) Ne? D) Ne zaman?

4. "Mavi, kısa paçalı, düğmeli bir pantolon istiyorum."

Bu cümledeki altı çizili sözcükler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Niçin? B) Nerede?
C) Ne zaman? D) Nasıl?

5. Aşağıdaki atasözlerine sorulan sorulardan hangisinin cevabı atasözünün içinde vardır?

A)

Yedi kez düş.
Sekiz kez ayağa kalk...
Japon Atasözü

Niçin?

B)

Sevginin kuvvetli olduğu
yerde kusurlar zayıflar.
Danimarka Atasözü

Nerede?

C)

Atı nasıl süreceğinizi bilmek
yetmez. Nasıl düşeceğinizi de
bilmelisiniz.
Meksika Atasözü

Ne zaman?

D)

Geçmiş için şapkamızı çıkartalım;
ama gelecek için ceketimizi
çıkartmalıyız.
Amerikan Atasözü

Nasıl?

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "nasıl" sorusunun cevabı yoktur?

- A) Havanın cuma ve cumartesi günleri sıcak olması bekleniyor.
B) Kazazede, hemşirenin elini çarızca tuttu.
C) Evden dışarıya ekşi, dayanılmaz bir koku taşıyordu.
D) Ordu'ya giderken Kırıkkale ve Çorum'dan geçtik.

7. Yarın ödev yapmak için kütüphanede arkadaşım ile buluşacağım.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne zaman? B) Niçin?
C) Nerede? D) Nasıl?

8. (1) Rusya'nın Kamçatka yarımadasındaki bir köyde, buz parçası üzerinde 700 kilometre sürüklendiği tahmin edilen bir kutup ayısı bulundu. (2) Sürüklenirken yön duygusunu kaybettiği belirtilen hayvanın, bu hafta sonunda uyuşturularak helikopterle geldiği yer olan Çukotka'ya götürülmesi planlanıyor. (3) Sosyal medyada paylaşılan bir videoda Tiliciki adlı köyde yiyecek arayan bitap durumdaki hayvanın, insanların arasından geçtiği görülüyor. (4) Siberian Times gazetesi, Umka adı verilen ayıya hem köylülerin hem de bölgedeki polisin yardım ettiğini yazdı.

Bu metinde numaralanan cümlelerin hangilerinde "nerede" sorusunun cevabı vardır?

- A) 1 ve 3 B) 2 ve 3
C) 2 ve 4 D) 1 ve 2

9. Kasabanın küçük kütüphanesi, yıllardır neredeyse kimsenin uğramadığı (1) sessiz bir yerdi. (2) Raflarda tozlanmış kitaplar, kapıları gıcırdayan dolaplar vardı. Bir gün, 4. sınıf öğrencisi Duru, ödevi için kitap aramak üzere buraya geldi. Önce (3) istediği kitabı bulamadı. Sonra, arka rafların arasında, kapağı solmuş eski bir defter dikkatini çekti.

Defteri açınca, içinde (4) "Geleceğin Günlüğü" yazdığını gördü. Sayfaları çevirdikçe defterin yıllar önce bu kasabada yaşamış bir kız çocuğuna ait günlük defteri olduğunu fark etti. Günlükte, kızın (5) her gün kütüphaneye gelip saatlerce okuduğu yazıyordu. Duru, günlüğü okumaya devam ettikçe kendini o kızın yerine koymaya başladı. Günlüğün sonunda şu cümle vardı: "Kitaplar sayesinde hayallerim büyüdü, geleceğim şekillendi." Bu sözler Duru'yu derinden etkiledi. (6) Okuldan çıktıktan sonra kütüphaneye gidip (7) yeni kitaplar okumaya başladı.

1 numaralı altı çizili ifade "nasıl sorusunun cevabıdır.

Can

2, 4 ve 7 numaralı altı çizili ifadeler "ne" sorusunun cevabıdır.

Canan

3 numaralı altı çizili ifade "kim" sorusunun cevabıdır.

Cem

5 ve 6 numaralı altı çizili ifadeler "ne zaman" sorusunun cevabıdır.

Cemile

Metinde numaralanmış ifadelerle göre hangi çocuğun verdiği bilgi yanlıştır?

A) Can

B) Canan

C) Cem

D) Cemile

10.

Aynı bahçede yaşayan birbirinden güzel güller güzelliklerinden söz edip birbirleriyle yarışıyorlardı. En gösterişli yaz gülü burnunu kıvırdı konuşulanlara:

— Gereksiz tartışıyorsunuz. Bir bana bakın bir de kendinize...

Oradan yediveren lafa atladı:

— Biz bakıyoruz zaten. Kendini çok beğeniyorsun ama senede bir açarsın o da kokmaz bile. Diğerleri de yedivereni desteklediler.

Yaz gülü bozuldu bu sözlere. Her bir yaprağı ayrı titredi.

Toparlayınca kendini:

—Senin yedi tanen benim kadife kırmızı bir yaprağım etmez deyiverdi.

Bahçedeki bütün güller hep bir ağızdan:

— Aaaaa! Dediler ayıplayarak.

Bahçe kapısı aralandı o vakit. Bahçıvanın önce şapkası, ardından kafası, en sonra da bedeni görüldü. Elinde bahçe makası vardı. Ya gülleri budayacak ya da büyükhanım için birkaç demet gül kesecekti. Güller aralarındaki kavgayı unuttular hemencecik. Çünkü canlarının derdine düştüler.

Metinde altı çizili ifadeleri karşılayan sorular aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ne, kim, nerede, ne zaman, nasıl, niçin?
- B) Nasıl, kim, ne, nerede, ne zaman, niçin?
- C) Nerede, kim, nasıl, niçin, ne, ne zaman?
- D) Nerede, kim, ne zaman, nasıl, ne, niçin?

Metinle İlgili Soruları Cevaplama

Günümüzde okumanın, bilgiye ulaşma yolları içerisinde önemli bir yeri olduğu bilinmektedir. Bireylerden iyi birer okuyucu olmaları ve okuduklarını anlama becerisine sahip olmaları beklenir.

Okuduğu bir metin üzerinde sistemli ve verimli bir şekilde düşünebilmek, okuduklarını önceki bilgileriyle sentezleyip yeni çıkarımlara varabilmek, olayları tüm yönleriyle değerlendirebilmek için her şeyden önce iyi bir okuyucu olmak gerekmektedir.

İyi bir okuyucu anlama - kavrama - sorgulama becerilerine sahiptir. Bunların yanı sıra anlatılanlarla ilişki kurabilir, metne dair soruları cevaplayabilir. Okurken üst düzey düşünme becerilerini ve yaratıcılık yetisini harekete geçirebilir.

Okuma - anlama soruları, bize duygu ve düşüncemizi rahatça ifade etme becerisini kazandırır. Okuma eyleminde hayal gücünü de çalıştırarak özgün fikirler ortaya koyma sürecinde bir altyapı oluşturulmasını sağlar. Bu açıdan bakıldığında okuma becerisinin geliştirilmesi düşüncelerini ifade edebilme becerisi de sağlar.

KAYIPLARIN EN ACISI

Herkesin hayatta kayıpları vardır. Bu kayıpların en acısı da arkadaşlarımızı kaybetmektir. O nedenle size anlatacağım anımı hatırladıkça hala üzülürüm. İlkokuldaydık. Üç kız arkadaş Melek, ben ve Sanem birbirimizden hiç ayrılmazdık. Melek, beni ve Sanem'i teneffüste yanına çağırdı. "Sizinle önemli bir şey konuşacağım." dedi. Teneffüste kantinin arkasındaki banklara oturduk. Melek, sıkıntılı görünüyordu. Melek yutkundtu. Derin bir nefes aldı. "Dün annemle babam konuşurlarken duydum. Biz bu şehirden taşınacakmışız." dedi. Dediği anda da gözünden yaşlar akmaya başladı.. "Canım, emin misin doğru duyduğuna?" diye sordum.

Melek başını evet dercesine aşağı yukarı salladı. O anda Sanem bir kahkaha attı. "Bu muydu derdin?" dedi Melek'e. "Ne güzel işte! Yeni şehir, yeni bir okul, yeni arkadaşlar. Çok şanslısın." dedi gülerek. Melek'in sözlerini duyunca istemeden ya da belki düşünmeden ben de gülmüştüm. Melek "Sizi benim arkadaşım zannedyordum ve gidişime üzüleceğinizi zannetmişim ama bu kadar sevindiğinize göre ben de sizden ayrılacağıma boşuna üzülmişüm." dedi. O günden sonra da okul kapanana kadar bir daha bizimle konuşmadı. Hatta giderken veda bile etmedi.

Tanca Gültekin

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Metne göre kayıpların en acısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkadaşlarımızı kaybetmek B) Akrabalarımızı kaybetmek
C) Komşularımızı kaybetmek D) Kuzenlerimizi kaybetmek

2. Melek'in arkadaşlarına küsme sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyuna almamaları B) Yanlarına çağırılmamaları
C) Üzüntüsünü paylaşmamaları D) Öğretmene şikâyet etmeleri

OKULDA İLK GÜN

Her sabah gözümü açtığımda kendime "Günaydın." derim. Aynanın karşısına geçer en güzel gülüşümle aynadaki yüze gülümserim. Bugün de öyle yaptım. Zaten mutlu uyandım. Çünkü 4. sınıfa başlıyordum. Heyacandan servis aracından bile minik keçi yavrusu gibi hoplaya zıplaya indim. Arkadaşlarımla kavuşmamız görülmeye değerdi. Hani spor yaparsınız da diliniz damağınıza yapışır sonra suya kavuşursunuz ya... İşte hissettiğim tas-tamam böyle bir duyguydu.

KÖYLÜ MİLLETİN EFENDİSİDİR!

Bir gece beraber oturuyorduk. Yanımızda Siirt milletvekili Mahmut Soydan, Macaristan elçimiz Ruşen Eşref Ünaydın vardı. Atatürk, ertesi gün Büyük Millet Meclisinde okuyacağı söylevi hazırlıyordu. Mahmut ile Ruşen Eşref not tutuyorlardı. Atatürk bana döndü ve dedi ki:

—“Bu memleketin efendisi kimdir?”

Düşündüm. Karşılığı o verdi:

—“Türk köylüsüdür.” dedi. Devam etti:

—“Türk köylüsü 'Efendi' yerine getirilmedikçe memleket ve millet yükselmez...”

→ 3 ve 4. soruları metne göre cevaplayalım.

→ 1 ve 2. soruları metne göre cevaplayalım.

1. Aşağıdakilerden hangisi metinde kullanılan bir selamlama ifadesidir?

- A) Sabah B) Günaydın
C) Kavuşma D) Hissetme

2. Aşağıdakilerden hangisi metindeki çocuğun yaşadığı duygular arasında sayılamaz?

- A) Özlem B) Heyecan
C) Merak D) Mutluluk

3. Metinde geçen “Söylev” sözcüğünün anlamı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gazete yazısı B) Hikâye
C) Konuşma D) Şiir

4. Atatürk'ün “milletin efendisi” olarak nitelendirdiği aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Tarım B) Hayvancılık
C) Balıkçılık D) Sanayi

KAPADOKYA

Kapadokya; Türkiye'nin Orta Anadolu Bölgesi'nde yer alan, doğal zenginlikleriyle ünlü bir bölgedir. İç Anadolu Bölgesi'nin doğusunda, Nevşehir, Aksaray, Niğde, Kayseri ve Kırşehir illerini kapsayan bu bölge, benzersiz kaya oluşumları ve peri bacalarıyla dikkat çeker. Kapadokya, Anadolu'nun volkanik dağlarından olan Erciyes, Hasan dağı ve Göllüdağ'ın çevresinde şekillenmiştir. Bu dağlardan akan lavlar ve kül zamanla kaya tabakalarının oluşmasına neden olmuştur. Bu bölge; kuru iklimi, sıcak yazları ve soğuk kışları ile tipik bir kara iklimine sahiptir.

→ 5 ve 6. soruları metne göre cevaplayalım.

5. Metinde Kapadokya ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?
- A) Tarihçesine B) Yer şekillerine
C) İklimine D) Komşularına
6. Metinden aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?
- A) Anadolu'da volkanik dağlar vardır.
B) Kapadokya, bölgenin turizm merkezidir.
C) Peri bacaları, ülkemizde sadece bu bölgede vardır.
D) Kapadokya'da maden yatakları bulunur.

MESLEKLER

İnsanlar tarih boyunca toplu hâlde yaşamak zorunda kalmışlardır. Bu durum, bazı temel ihtiyaçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Barınma, beslenme, güvenlik ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlar zamanla çeşitli mesleklerin doğmasına yol açmıştır. Örneğin, yiyecek üretimi için çiftçiler, barınma için inşaat ustaları, ulaşım için hayvan yetiştiricileri ya da arabacılar ortaya çıkmıştır. Her birey kendi alanında çalışarak hem topluma katkı sağlamış hem de geçimini sağlamıştır. Böylece iş bölümü doğmuş ve insanlar arası dayanışma artmıştır.

→ 7 ve 8. soruları metne göre cevaplayalım.

7. Metne göre mesleklerin ortaya çıkmasının temel nedeni nedir?
- A) Toplu yaşama isteği
B) Para kazanma arzusu
C) Zorunlu ihtiyaçlar
D) Dayanışma duygusu
8. Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?
- A) Meslekler nasıl ortaya çıkmıştır?
B) Meslekler her toplumda aynı mıdır?
C) Temel ihtiyaçlar nelerdir?
D) Yiyecek üretimi yapan meslek grubuna verilen isim nedir?

1. Mektup, insanlık tarihinin en eski iletişim araçlarından biridir. Yazının icadından sonra insanlar, birbirlerine haber göndermek ve duygularını ifade etmek için mektuplar yazmaya başlamıştır. İlk mektuplar, kil tabletler üzerine yazılmış ve çoğunlukla resmî ya da ticari içerikler taşımıştır. Zamanla kâğıdın kullanımı yaygınlaşınca mektup yazmak daha kolay ve yaygın bir hâle gelmiştir. Özellikle Orta Çağ'dan itibaren mektuplar, sadece bilgi vermek için değil, aynı zamanda duygusal bağ kurmak için de kullanılmıştır. 19. yüzyılda posta sistemlerinin gelişmesiyle mektuplar, çok uzak mesafelere daha hızlı ulaşabilmiştir. Günümüzde dijital iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla mektup kullanımı azalsa da yazılı iletişimin duygusal ve kişisel yönü nedeniyle mektup hâlâ özel bir yere sahiptir.

Mektubun tarihsel gelişimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İlk mektuplar resmî ve ticari amaçlarla yazılmıştır.
B) Posta sistemleri sayesinde mektuplar daha hızlı ulaşmaya başlamıştır.
C) Mektup, günümüzde en çok kullanılan iletişim aracıdır.
D) Mektup, zamanla duygusal bağ kurmak için de kullanılmaya başlanmıştır.
2. "Martı Jonathan Livingston, sıradan bir martı gibi yaşamayı reddetti. Onun tek amacı, uçmak ve uçmanın sınırlarını keşfetmektir. Diğer martılar ise sadece yemek bulmayı, sürüyle birlikte uçmayı ve günü geçirmeyi yeterli buluyorlardı. Jonathan'ın düşündüğü tek şey; nasıl daha hızlı, nasıl daha yükseğe uçabileceği, gökyüzünde nasıl daha özgür olabileceğiydi."

(Richard Bach - Martı)

Jonathan Livingston ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Diğer martılarla birlikte yaşamayı seven, topluma uyum sağlamak isteyen bir martıdır.
B) Uçmayı ve sınırlarını keşfetmeyi hedefleyen, özgür ruhlu bir martıdır.
C) Sadece yemek bulmaya ve güvenli bir yaşam sürmeye odaklanmış bir martıdır.
D) Kendi alanında başarılı olmayı isteyen ancak başkalarına karşı ilgisiz olan bir martıdır.

3. Arkeoloji alanında hava fotoğrafçılığı, yüksekten çekilen görüntülerle eski yerleşim yerlerini incelemeye yarar. Uçak, dron ya da helikopterle çekilen fotoğraflar, toprak altındaki yapıları farklı renk ve şekillerde gösterir. Bu sayede araştırmacılar, kazıya başlamadan önce alanı daha iyi planlar. Böylece inceleme süresi kısalır. Hava fotoğrafları, büyük bölgeleri kısa sürede inceleme fırsatı sağlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi hava fotoğrafçılığının arkeologlara sağladığı bir fayda olarak kabul edilebilir?

- A) Fotoğrafların renklerinin çok canlı olması
- B) Araştırmacıların kazı alanını inceleme süresinin kısalması
- C) Kazı araçlarına ihtiyaç duyulmaması
- D) Eski eşyaların kendiliğinden ortaya çıkması

4. Üniversitelerdeki dağcılık kulüpleri, doğa sporlarına ilgi duyan öğrenciler için önemli bir sosyal ve sportif platform sunar. Bu kulüpler, öğrencilerin doğayla iç içe olmalarını, fiziksel olarak aktif kalmalarını ve streslerini atmalarını sağlar. Üniversite dağcılık kulüpleri genellikle yürüyüş, kampçılık, kaya tırmanışı ve kış tırmanışı gibi etkinlikler düzenler. Ekip çalışması, liderlik ve sorumluluk gibi beceriler de bu kulüpler aracılığıyla pekiştirilir. Üstelik kulüpler, farklı fakültelerden gelen öğrencilerin kaynaşmasına ve üniversite yaşamına daha kolay uyum sağlamalarına da katkıda bulunur. Hem fiziksel sağlığı destekleyen hem de kişisel gelişimi teşvik eden bu kulüpler, öğrencilerin üniversite yıllarını daha verimli ve anlamlı geçirmelerine olanak tanır.

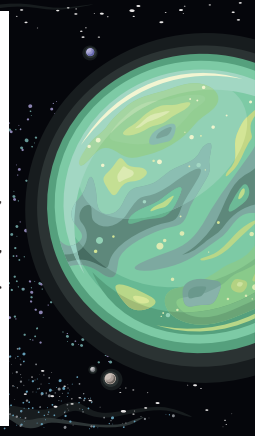
Aşağıdakilerden hangisi üniversite dağcılık kulüplerinin sağladığı katkılardan biri değildir?

- A) Öğrencilerin ders başarısını arttırır.
- B) Öğrencilere doğa ile iç içe etkinlikler sunar.
- C) Kişisel gelişime ve sorumluluk duygusuna katkı sağlar.
- D) Farklı bölümlerden öğrencilerin kaynaşmasına yardımcı olur.

5.

TİTAN'A TAŞINABİLİRİZ

Satürn gezegeninin uydularından biri olan Titan'da yaşayabilir miyiz? Bilim insanları öyle olacağını düşünüyorlar. Çünkü uygun koşullarla, bir insan kolonisine ev sahipliği yapmaya uygun görünüyor. Satürn'ün keşif aracı Cassini'nin bulgularına göre, gezegende sıvı hâlde metan var. Yani Titan'da göl var ama suyla değil, metanla dolu. Bu da insanlar için bir enerji kaynağı demek.

Titan uydusu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Titan, Jüpiter gezegeninin uydusudur.
- B) Bilim adamları, Titan'da yaşam olabileceğini düşünmektedir.
- C) Titan'ın gölleri su ile doludur.
- D) Titan'da göl yoktur.

6.

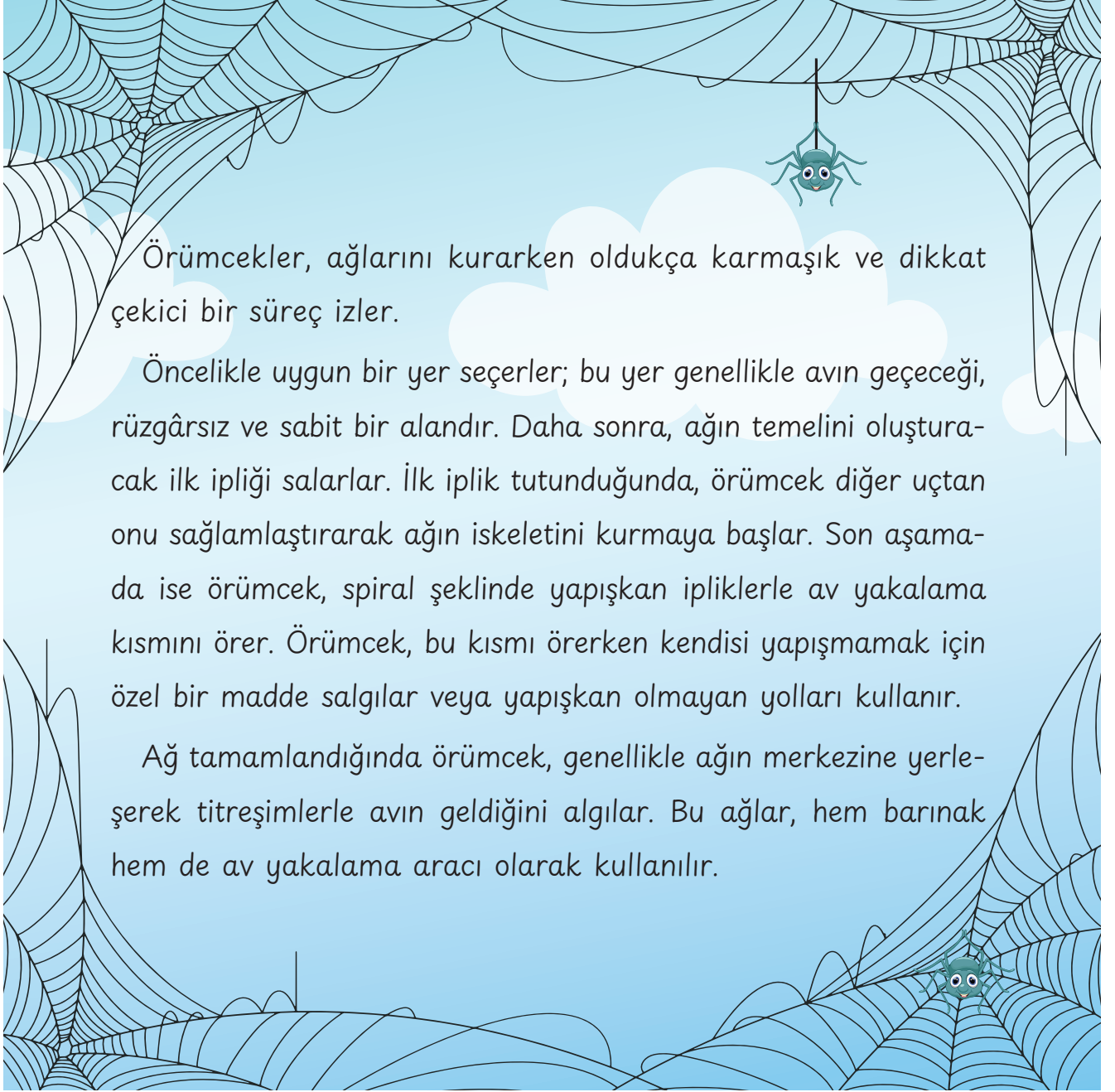
KAR TANELERİ

Yeryüzünden buharlaşan su bir süre atmosferde kaldıktan sonra yine yeryüzüne yağış olarak döner. Yağışlar, yağmur şeklinde olduğu gibi kar ya da dolu şeklinde de olabilir. Kar yağışındaki kar tanelerinin her biri diğerlerinden farklıdır. Ancak hepsinin ortak yanı altıgen buz kristallerinden oluşmalarıdır. Hava sıcaklığı suyun donma derecesinin altına düşer. Havadaki nemin ve su buharının donması sonucunda da kar tanelerini oluşur. Eğer yeryüzündeki sıcaklık donma derecesinin üzerindeyse o zaman kar yağışı da karla karışık yağmura döner.

Kar tanelerinin oluşumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Buharlaşan su tekrar yeryüzüne döner.
- B) Hava sıcaklığı donma derecesinin altına düşerse kar yağışı olur.
- C) Kar tanelerinin her birinin şekli farklıdır.
- D) Yeryüzündeki sıcaklık donma derecesinin üstündeyse kar yağışı doluya döner.

7.

Örümcekler, ağlarını kurarken oldukça karmaşık ve dikkat çekici bir süreç izler.

Öncelikle uygun bir yer seçerler; bu yer genellikle avın geçeceği, rüzgârsız ve sabit bir alandır. Daha sonra, ağın temelini oluşturacak ilk ipliği salarlar. İlk iplik tutunduğunda, örümcek diğer uçtan onu sağlamlaştırarak ağın iskeletini kurmaya başlar. Son aşamada ise örümcek, spiral şeklinde yapışkan ipliklerle av yakalama kısmını örür. Örümcek, bu kısmı örerken kendisi yapışmamak için özel bir madde salgılar veya yapışkan olmayan yolları kullanır.

Ağ tamamlandığında örümcek, genellikle ağın merkezine yerleşerek titreşimlerle avın geldiğini algılar. Bu ağlar, hem barınak hem de av yakalama aracı olarak kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisi örümceklerin ağ kurma süreciyle ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Ağ kurarken genellikle rüzgârsız bölgeleri tercih ederler.
- B) Yapışkan iplikleri örerken kendileri de bu ipliklere yapışırlar.
- C) Ağ kurma işlemi belirli bir sıraya göre ilerler.
- D) Ağı hem avlanma hem de barınma amacıyla kullanırlar.

Metnin Konusu - Metnin Ana Fikri

Metnin Konusu: Bir metinde üzerinde durulan kavramlar, metnin konusunu verir. Metnin konusunu bulmak için yapılması gereken, verilen metni yorumlayarak anlatılanı kısaca ifade etmektir. Bunun için "Bu metin neyi anlatıyor?" sorusu sorulur ve sorunun cevabı aranır. Alınan cevap metnin konusu olacaktır.

Örnek: Beden dili, insanların duygu ve düşüncelerini sözcüklere ihtiyaç duymadan ifade etmelerini sağlar. Göz teması, duruş, jest ve mimikler iletişimin temel unsurlarıdır. Beden dili, sözlü iletişimi destekleyen güçlü bir araçtır.

Bu metnin konusunu bulmak için "Bu metnin neyi anlatıyor?" sorusunu sorduğumuzda cevabımız "beden dili" olacaktır. Dolayısıyla bu metnin konusu, beden dilidir.

Metnin Ana Fikri (Ana Düşüncesi): Bir cümlede asıl anlatılmak istenen fikir veya cümlede verilmek istenen mesaja "ana fikir" denir.

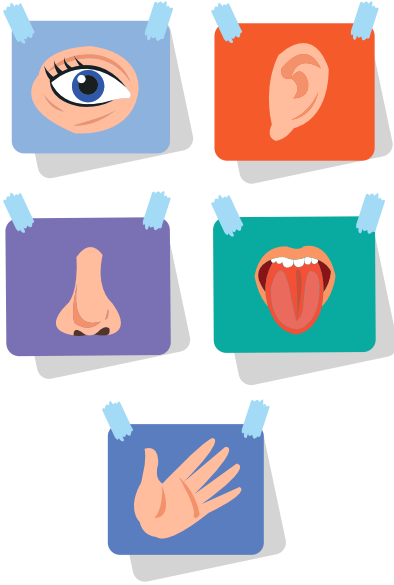
Örnek: Çok okuyan bir kişinin, farklı yazarların anlatım biçimlerini, kelime dağarcığını ve düşünce yapılarını tanıdıkça zihninde yeni ufuklar açılır. Bu birikim, zamanla yazma isteğini artırarak kişiyi yazmaya yönlendirir.

Bu metnin ana düşüncesini bulmak için metni yorumladığımızda "Çok okuyan kişide bir süre sonra yazma eğilimi görülebilir." sonucuna varabiliriz.

1.

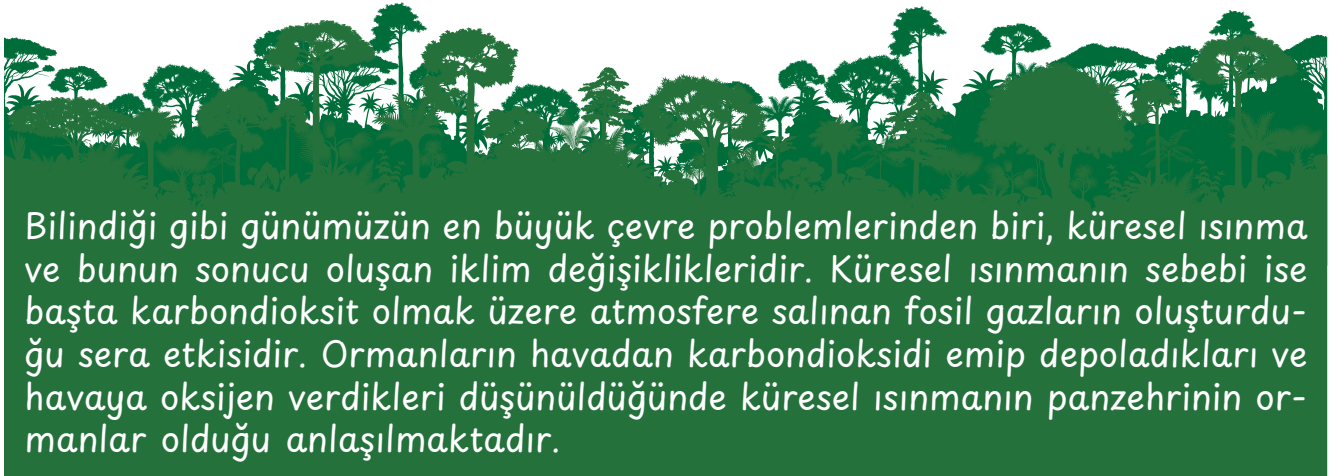

Duyu organlarımız, çevremizde olan biteni anlamamıza yardım eder. Gözlerimizle görür, kulaklarımızla işitir, derimizle dokunur ve dilimizle tat alırız. Gözlem yaparken çoğu zaman görme duyumuzu kullanarak işe başlarız. Ama başka duyarlarımız da bize çevreyle ilgili ilk haberleri verebilir. Duyduğumuz bir sesin kuş sesi olduğunu anlayıp bu kuşu görmek için çabaladığımız çok olmuştur. Bir başka zaman da biz fark etmeden bacaklarımıza dokunan tüylü canlının ne olduğunu anlamak için hemen başımızı eğip onu görmeye çalışırız. Duyularımız, karşılaştığımız nesnelere tanımamızı ve olayları algılamamızı sağlar.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözlem
- B) Olayları algılama
- C) Duyu organlarımız
- D) Çevre

2.

Bilindiği gibi günümüzün en büyük çevre problemlerinden biri, küresel ısınma ve bunun sonucu oluşan iklim değişiklikleridir. Küresel ısınmanın sebebi ise başta karbondioksit olmak üzere atmosfere salınan fosil gazların oluşturduğu sera etkisidir. Ormanların havadan karbondioksidi emip depoladıkları ve havaya oksijen verdikleri düşünüldüğünde küresel ısınmanın panzehrinin ormanlar olduğu anlaşılmaktadır.

Bu metnin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ormanlar iklim üzerinde olumlu etki yapar.
- B) Ormanlar; yaban hayatı, av hayvanları ve diğer canlılar için barınaktır.
- C) Ormanlar havayı temizler, gürültüyü önler.
- D) Ormanlar doğal güzellikleri ile insanlar için eğlenme ve dinlenme imkânı sağlar.

1. Çoban Yıldızı ile Kutup Yıldızı aynı değildir. Çoban Yıldızı, Venüs gezegenidir ve sabah akşam görünür. Kutup Yıldızı ise gerçek bir yıldızdır, her zaman kuzeyi gösterir. Yön bulmada en çok kullanılan yıldızlardan biri Kutup Yıldızı'dır.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldızlardan yararlanarak yönler bulunabilir.
- B) Gezegenler ile yıldızlar birbirine karıştırılabilir.
- C) Çoban Yıldızı ile Kutup Yıldızı farklı gök cisimleridir ve birbirleriyle karıştırılmamalıdır.
- D) Kutup Yıldızı geceleri, Çoban Yıldızı gündüzleri görünür.

2. Tarihte bilinen Oğuz boyları, Oğuz Kağan Destanı ve Dede Korkut Hikâyeleri'nde geçmektedir. Bu boyların sayısı 24'tür. Her biri kendi damgasına ve simgesine sahiptir. Bu boylar, Türk tarihini şekillendirmiştir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oğuz boylarının sayısı ve önemi
- B) Oğuz Kağan Destanı'nın önemi
- C) Türk mitolojisinde hayvan sembolleri
- D) Eski Türklerde savaş yöntemleri

3. Anaokulunda okuma yazma öğretmek bazı çocuklar için erken olabilir. Bu durum, oyuna ve sosyal gelişime ayrılacak zamanı kısıtlayabilir. Ancak meraklı çocuklar için uygun yöntemlerle destek verildiğinde faydalı olabilir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her çocuk okuma yazmayı aynı yaşta öğrenmelidir.
- B) Anaokulunda okuma yazma öğretimi, çocuğun hazır oluşuna göre fayda sağlayabilir.
- C) Okuma yazma öğretimi sadece ilkokulda yapılmalıdır.
- D) Anaokulunda oyun oynamak okuma yazmadan daha önemlidir.

4. Yavru kurt, izci teşkilatına katılan küçük yaştaki çocuklara verilen isimdir. İzcilikte; doğayı tanıma, yardımlaşma ve sorumluluk alma gibi değerler kazandırılır. Yavru kurt olmak için bir izci grubunda eğitim almak gerekir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurtların doğadaki yaşamı
- B) İzci kampında yapılan etkinlikler
- C) Çocuklar için doğa yürüyüşü kuralları
- D) Yavru kurtun ne anlama geldiği ve nasıl olunduğu

5. Sultan papağanı, sevimli ve evcilleştirilebilen bir kuş türüdür. Renkli tüyleri ve taklit yeteneğiyle dikkat çeker. İlgi ve sevgiye ihtiyaç duyar. Evde beslenmesi kolaydır ama düzenli bakım ister.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evde kuş beslemenin zorlukları
- B) Sultan papağanının özellikleri
- C) Kuşların doğadaki yaşamı
- D) Papağan türleri arasındaki farklar

6.

Oyuncak tahta at, atın küçültülmüş hâli olarak çocuklar için yapılırdı. Hem eğlence hem öğrenme aracı olan bu oyuncak, geçmişteki savaş ve efsaneleri çocuklara tanıtır, hayal gücünü geliştirirdi.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyuncak tahta at ve tarihî anlamı
- B) Çocuklar için eğitici oyuncaklar
- C) Tarihî savaş araçlarının yapımı
- D) Tahta oyuncakların yapım teknikleri

7.

Su, canlıların yaşaması için vazgeçilmezdir. Bitkiler, hayvanlar ve insanlar su sayesinde hayatta kalır. Su, temiz ve tasarruflu kullanıldığında yaşamın devamı sağlanır. Bu nedenle suyu korumak hepimizin görevidir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su kaynaklarının kullanımı
- B) Bitkilerin su ihtiyacı
- C) İnsanların su tüketim alışkanlıkları
- D) Suyun yaşam için önemi ve korunması

8.

Geleneklerimiz, geçmişten bugüne taşıdığımız değerlerdir. Aile bağlarını güçlendirir, kültürümüzü yaşatır. Bayramlar, kutlamalar ve el sanatları gibi uygulamalar, toplumda birlik ve beraberliği sağlar. İnsanlara ait olma duygusu kazandırır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel etkinliklerin çeşitleri
- B) Aile içi iletişim sorunları
- C) Geleneklerin önemi
- D) Bayram kutlamalarının tarihçesi

1.

Okçuluk, Türk milletinin tarih boyunca en önemli savaş sanatlarından biri olmuştur. Orta Asya'dan başlayarak Osmanlı dönemine kadar Türkler, ok ve yayı ustalıklı kullanmışlardır. Bu spor sadece savaşlarda değil, aynı zamanda tören ve eğitimlerde de önemli yer tutmuştur. Günümüzde geleneksel sporlardan biri olarak yaşatılan okçuluk, gençlere geçmişini tanıtmak ve millî değerleri aktarmak açısından büyük önem taşımaktadır. Türk kültürünün ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okçuluk, sadece savaşlarda kullanılan bir yöntemdir.
- B) Günümüzde okçuluk sporu ilgi görmemektedir.
- C) Okçuluk, fiziksel gücü geliştiren bir etkinliktir.
- D) Okçuluk, Türkler için tarihî ve kültürel değeri olan önemli bir spordur.

2.

Matbaanın icadı, insanlık tarihinde büyük bir dönüm noktasıdır. Kitapların çoğaltılması kolaylaşmış, bilgiye erişim hızlanmıştır. Özellikle Avrupa'da bilim, sanat ve eğitim alanlarında büyük gelişmeler yaşanmıştır. Bu icat sayesinde düşünceler daha geniş kitlelere ulaşmış, okuma yazma oranı artmıştır. Matbaa, kültürel ve toplumsal değişimlere öncülük etmiştir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitapların tarihsel gelişimi
- B) Matbaanın icadıyla yaşanan değişimler
- C) Avrupa'daki bilimsel gelişmeler
- D) Eğitimde teknolojinin önemi

3.

Dünya, kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru sürekli döner. Yaklaşık yirmi dört saatte tam bir turunu tamamlar. Bu hareket, gündüz ve gece oluşumunu sağlar. Yerel saat farkları, bu dönüşe bağlı olarak ortaya çıkar. Ayrıca eksen eğikliği mevsimlerin etkisini belirlerken, dönme hızı ve yörüngesel konum mevsimsel sıcaklık değişimlerini etkilemektedir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gündüz ve gece oluşumunun önemi
- B) Dünya'nın dolanma hareketi
- C) Dünya'nın kendi eksenini etrafında hareketi
- D) Mevsim değişimlerinin nedenleri

4. Okulun bahçesinde öğrenciler her teneffüste bir araya gelip çeşitli oyunlar oynar. Bu oyunlar, hem arkadaşlık bağlarını güçlendirir hem de çocukların enerjilerini atmasına yardımcı olur. Özellikle takım hâlinde oynanan oyunlar, paylaşmayı ve birlikte hareket etmeyi öğretir. Bu yüzden teneffüsler, öğrenciler için hem eğlenceli hem de öğretici zamanlardır.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teneffüslerde sadece spor yapmak gerekir.
B) Okul bahçesinin geniş olması oyunları kolaylaştırır.
C) Teneffüslerde oynanan oyunlar çocuklara önemli kazanımlar sağlar.
D) Öğrenciler teneffüslerde zamanlarını boşa harcar.

5. Fatih, genç yaşına rağmen büyük bir hedef belirleyerek İstanbul'u fethetmeye karar verdi. Bu zorlu görev için yıllarca hazırlandı, bilim insanlarından ders aldı, ordusunu güçlendirdi. İstanbul'un fethi, sadece askerî bir zafer değil, inanç ve iradenin de gücünü kanıtlayan tarihî bir başarıdır. Onun başarısı, azim ve kararlılıkla büyük işler başarılabilceğini kanıtlamaktadır.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih, eğitim hayatında bile fetih için çalıştı.
B) İstanbul'un fethini askerî disiplin getirmiştir.
C) Orta Çağ'daki liderlik anlayışı fetihler üzerinedir.
D) Azim ve kararlılıkla büyük işler başarılabilir.

6. Hava balonunun icadı, insanlık tarihinde önemli bir buluş olarak kabul edilir. 18. yüzyılda Montgolfier kardeşler tarafından geliştirilen bu araç, insanın ilk kez gökyüzüne çıkmasını sağladı. O dönemde büyük ilgi gören hava balonu, bilimsel araştırmalara da katkıda bulundu. Hava balonu, havacılığın gelişmesinde ilk adımlardan biri olmuştur.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava balonunun icadı önemli bir buluştur.
B) Hava balonları günümüzde sadece turistik amaçla kullanılır.
C) Montgolfier kardeşler havacılığı başlatmıştır.
D) Hava balonları ile bilimsel çalışmalar yapılabilir.

7. Eskiden çocuklar, yatmadan önce anlatılan “Keloğlan” veya “Sindirella” masallarına hayran kalırlardı. Oysa günümüzde durum çok farklı. Akıllı telefonlar, tabletler ve hızlı değişen dijital oyunlar, çocukların ilgisini hızla ele geçiriyor. Artık uzun, sakin ve hayal gücüne dayalı masallar, macera dolu kısa video oyunlarının ve sosyal medyanın parlayan dünyası karşısında eskisi gibi heyecan verici olmaktan çıktı.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günümüz teknolojisinin etkisiyle masalların çocuklar için çekiciliğini yitirdiği
- B) Keloğlan masallarının diğer masallara göre daha çok sevildiği
- C) Çocukların daha fazla kitap okumaya teşvik edilmesi gerektiği
- D) Tablet ve telefonların uyumadan önce kullanılmaması gerektiği

8.

Çocuklarda el yazısının güzel olması hem okuma hem de yazma becerilerini olumlu etkiler. Güzel yazı yazmak zamanla gelişen bir yetenektir. Bu nedenle çocukların düzenli olarak yazı alıştırmaları yapması önemlidir. El kaslarının gelişmesi, harflerin doğru biçimde yazılması ve yazıya karşı olumlu tutum kazanmaları için bolca pratik gereklidir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) El yazısı, dijital çağda önemini yitirmiştir.
- B) Güzel yazı sadece yetenekle kazanılır.
- C) Güzel el yazısının okuma ve yazma becerileri üzerinde olumlu etkisi vardır bu yüzden geliştirilmelidir.
- D) Okuma becerisi, yazmadan önce gelişmelidir.

9. Doğu Anadolu’da kışlar oldukça sert ve uzun geçer. Kar yağışı fazladır ve hava sıcaklığı sık sık sıfırın altına düşer. Bu nedenle ulaşım ve günlük yaşam zaman zaman zorlaşır. Bölge halkı kışa hazırlıklı olur, evlerini ve hayvanlarını korumak için önlemler alır. Bu bölgede ısınma ihtiyacı da büyük önem taşır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye’de görülen iklim çeşitleri
- B) Kış aylarında alınması gereken önlemler
- C) Kar yağışının hayatımıza etkisi
- D) Doğu Anadolu’da kış mevsiminin özellikleri

10.

Kedi otu, tıbbi ve aromatik bitkiler arasında yer alır. Özellikle kökü, sakinleştirici etkisiyle bilinir ve uyku sorunlarında doğal bir çözüm olarak kullanılır. Çay ya da kapsül şeklinde tüketilebilir. Sinir sistemini yatıştırıcı etkisi sayesinde stres ve kaygıyı azaltmada da faydalıdır. Adını, kedilerin bu otun kokusuna olan ilgisinden almıştır. Doğal bir rahatlatıcı olan bu bitki, uzun yıllardır alternatif tıpta önemli bir yere sahiptir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitkisel tedavi yöntemleri B) Kedi otunun özellikleri ve faydaları
C) Uyku problemlerinin nedenleri D) Kedilerin hoşlandığı kokular

11.

- (1) Yürüyüş yapmak, hem beden hem de ruh sağlığı için oldukça faydalıdır.
(2) Düzenli yapılan yürüyüşler kalp sağlığını korur, kilo kontrolüne yardımcı olur ve bağışıklık sistemini güçlendirir. (3) Aynı zamanda stresi azaltır, zihni rahatlatır.
(4) Her yaşta insanın kolayca yapabileceği bir egzersiz türüdür.

Bu metnin ana düşüncesi metnin kaçınıcı cümlesinde yer almaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12.

“Pinokyo gibi burnu uzamak” deyimini, yalan söyleyen kişileri anlatmak için kullanılır. Bu deyim, ünlü çocuk hikâyesi Pinokyo’dan gelir. Pinokyo her yalan söylediğinde burnu uzamaktadır. Günlük hayatta bu deyim, birinin doğruyu söylemediğini ima etmek için esprili bir şekilde kullanılır. Yalan söylemenin hoş karşılanmadığını anlatan bir ifadedir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pinokyo adlı masal kahramanının özellikleri
B) Yalan söylemenin toplumdaki yeri
C) “Pinokyo gibi burnu uzamak” deyiminin anlamı ve kullanımı
D) Çocuklara dürüstlük eğitimi verme yöntemleri

Şiirin Konusu

Şiirin konusu: Şiirde sözü edilen, anlatılan temaya "konu" denir. Her eserin bir yazılış amacı, iletmek istediği bir mesaj vardır. Bir şiirde yoğun olarak işlenen duygular ve hayaller şiirin konusunu oluşturur. Şiirin konusunu bulmak için "Bu şiir neyden söz ediyor?" sorusu sorulur.

Örnek: Okul bizim yuvamız,
Bilim, bilgi orada
Her yıl buluşuyoruz
Biz bu eşsiz yuvada

"Bu şiir neyden söz ediyor?" sorusunu sorduğumuzda cevabımız "Okuldan söz ediyor." olacaktır. Dolayısıyla bu şiirin konusu "okul"dur.

Şiirin ana duygusu: Şairin duygu, düşünce veya hayalinin somut olarak isimlendirilmesidir. Şiirin ana duygusu sevgi, özlem, yalnızlık, mutluluk, öfke, huzur gibi duygular olabilir.

Örnek: Burnumda tüter dağların
Üzüm taşan o bağların
Yolum gözler kardaşlarım
Memleketimi özledim.

Bu şiiri okuduğumuzda şiirin ana duygusunun şairin memleketini özlemesi olduğunu görüyoruz. O nedenle bu şiirin ana duygusu "özlem"dir.

SONSUZ KASIM

Bir kasım sabahıydı, rüzgâr nefesini tuttu,
Yelkovan yoruldu o an, akrep matem tuttu.
Dolmabahçe'den yükselen o derin, sessiz uğultu,
Milyonların kalbine saplanan en ağır hüzüdü.

Toprak üşüse de bağrımız hasretinle yangın yeri,
Sığmadı mermer taşlara o eşsiz mavi gözleri.
Bedenin göçüp gidecekti elbet bu dünya fani,
Fikirlerinle aydınlanır hâlâ vatanın her yeri.

Bayraklar yarıya indi, dağlar selam durdu,
Bir ulus yokluğunda bile, varlığını sende buldu.
Sanma ki bu veda, bir sonun başlangıcı oldu,
Sen ölmedin Atam, sadece zaman sonsuzluk oldu.

Tanca GÜLTEKİN

→ 1 ve 2. soruları şiire göre cevaplayalım.

1. Şiirin konusu aşağıdaki önemli tarihlerden hangisidir?

- A) 10 Kasım B) 23 Nisan C) 29 Ekim D) 19 Mayıs

2. Şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan sevgisi
B) Atatürk'ü kaybetmenin üzüntüsü
C) Aile özlemi
D) Atatürk'e duyulan hayranlık

1. Annem başımın tacı,
Babam ağacın gövdesi,
Kardeşlerim de var benim,
Ailem en kıymetlilerim.
Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aile B) Baba
C) Kardeş D) Anne

2.

Ne güzeldir bakışın
Saçımızı okşayışın
Sen sınıfa girince
Dağılır sınıfa ışığın.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sevgi
B) Okul sevgisi
C) Anne özlemi
D) Öğretmen sevgisi

3. Bilgi senin içinde
Elimdesin her zaman
Dünyayı tanırım ben
Seni okuduğum zaman
Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilgi B) Okul
C) Kitap D) Dünya

4. Sulu sulu yiyelim
Güzel olur yemesi
Dilim dilim dilimle
Dışı yeşil içi al
İstersen çatal kullan
İstemezsen elinle al

Bu şiirin konusu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiirin konusu olan varlık alınıp satılabilir.
B) Şiirin konusu olan varlık toprak altından çıkarılır.
C) Şiirin konusu olan varlık ülkemizde bulunur.
D) Şiirin konusu olan varlık çekirdeklidir.

5. Filizlerim verirken sürgün
Bir acı hissettim tam ciğerimde
Gövdeme indi balta demiri
Görmedin mi ey zalim
Dallarımdaki meyvelerimi
Oduncu yararken kabuklarımı
Gözümün önüne geldi
Dallarıma kurduğu salıncaklar
O zaman çocuktular, ufaktılar.
Şimdi büyüdükleri ormanlara
Kıyanlardan oldular.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mutluluk B) Sevinç
C) Öfke D) Şaşkınlık

6.

Çocuğum ben güzelim
Güzellik benim adım
Bazen mavi bir göğüm
Bazen kırmızı uçurtma
Güzel olan ne varsa
Hepsi benim
Şu yeşil ördek bile
Benim sudaki hâlim

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk
C) Kardeş

- B) Anne
D) Büyüme

7.

Ben bu köyün en ulu ağacıyım.
Gördüklerimi bir şu şehrin kalesi
Bir de şu köprü hatırlar.
Dallarımın altında gölgelendi
Nice beyler sultanlar.
Geçti gitti hepsi en güzel hatıralar
Andıkça o günleri kale ağlar,
Ben ağlarım, köprü ağlar.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdaki-
lerden hangisidir?

- A) Geçmişe özlem
B) Umutsuzluk
C) Yaşama sevinci
D) Gelecek kaygısı

8.

Bilim bir hazinedir
En karanlık dehlizde
Bulmak için aramak gerek
Olsa bile o Çin'de

Bu şiirin konusu için aşağıdakiler-
den hangisi söylenemez?

- A) Şiirin konusu bilimin önemidir.
B) Şiirin konusu ilim sahibi olmak
için zahmete girmek gerektiğidir.
C) Şiirin konusu herkesin bilim in-
sanı olabileceğidir.
D) Şiirin konusu Peygamberimiz
(sav)'in "İlim Çin'de de olsa
talip olunuz." hadis-i şerifidir.

1.

Her şey seninle güzel benim güzel arkadaşım,
Ağlanacak omzum, kötü günde yoldaşım,
Çocukluğum, gençliğim en güzel anılarım,
Kabuk tutmuş yaralarımı bilen tek gönüldaşım,
Resimlerde bile hep yan yana olduğum,
Ağrıyan başımı dizlerine koyduğum,
Nice günler biriksin hep böyle yan yana,
Her dakikam helaldir dostluktan anlayana.

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Korku
B) Merak
C) Sevgi
D) Özlem

2.

Çeşmelerden bal akan
Kuzusu masum bakan
Çimeni bile gül kokan
Benim canım vatanım
Kurda kuşa yem etmeyiz
Uğruna bin can veririz
Bayrak inmez biz biliriz
Benim canım vatanım

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

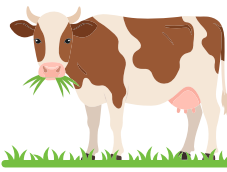

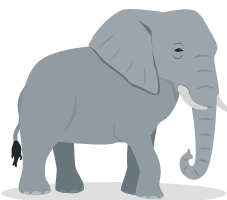

- A) Vatan sevgisi
B) Bayrak sevgisi
C) Doğa sevgisi
D) İnsan sevgisi

3.

Ağır işlerde çalışamam çok narindir
bedenim
Hafif olmalı işim kırılır inci dişim
Geceleri uyuyup gündüzleri yatarım
Ancak peynir yemeğe yatağımdan
kalkarım

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirin konusu aşağıdaki hayvanlardan hangisi olabilir?

- A) B)
C) D)

4.

Kömür gözlü kuzusu
Miskin sokak kedisi
Sürü bekleyen çomarı
Gel gez sen buraları

Yıldızlar daha parlaktır
Yapraklar sabah ıslaktır
Ihlamurlar iç ısıtır
Bu köy ömrünü uzatır.

Aşağıdaki şiirlerden hangisinin ana duygusu bu şiirle aynı değildir?

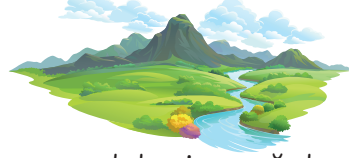
A)

Gözecik köyüm benim
Ihlamur kokuludur
Bağ bahçe gözümde tüter
Sincaplar dallarda gezer
Dağlarda mantarları
Yerde çam kozalağı
Özlerim burnumda tüter
Tertemiz orman havası

Tanca GÜLTEKİN

B)

Benim memleketim soğuk,
ayazdır
Toprağı kırmızı, taşı karadır
Kızı Dicle Nehri, oğlu Fırat'tır
Kışın dağlarının tepesi beyazdır
Karacadağ gölgesinde huzurla yatar
Engin denizlere uzaktan bakar
Göbeklitepe cana heyecan katar
Uzaktaysan özletir benim
memleketim

Tanca GÜLTEKİN

C)

Kokar burcu burcu güller
Öter dallarda bülbüller
Açar menekşe sümbüller
Ne güzeldir Türkiyemiz

Uzakta hasret çekeriz
"Ah vatan!" diye inleriz
Koşarak sana geliriz
Ne güzeldir Türkiyemiz

D)

Gözüm görmez kötülüğü
Ben iyiden beslenirim
Arkadaş, dost, yaren, sırdaş
Hepsini kardeş bilirim.

Dünya gelip geçtiğimiz bir han
Yolcuyuz biz geçen yoldan
İyilik yap güzel davran
Budur senden geriye kalan.

Tanca GÜLTEKİN

5.

Türkçesi varken kullanma
Başka dilden sözcükler
Senin dilin çok zengin
Ataların üzülrler

Yazmış, söylemiş yıllarca
Türkçeyi kullanarak
Hizmet vermiş bu dile
Nice şair, yazarlar

Dilinle gurur duy
Ana dilin kutsaldır
Yabancı sözcükleri
Artık sen de rafa kaldır

Atamızın ilk işi
Dil kurumu kurmak olmuş
Sen de diline sahip çık
Sadece Türkçe konuş

Tanca Gültekin

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Atatürk

B) Türk dili

C) Türkiye

D) Dünya dilleri

6.

Ağız içinde kürek
Bak bunu bilmen gerek
Yüz üstünde iki nokta
Onlarla görünür dünya

Başa yapışık
Sapsız kaşık
Duymak istersen her şeyi
Aman açık olsun açık

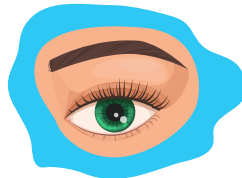
Güneşte kararır,
Ateşte kızarır
Düşünün haydi çocuklar
Neye yarar bu sayılanlar?

Konusu "duyu organlarımız" olan bu şiirde söz edilmeyen duyu organı aşağıdakilerden hangisidir?

A)

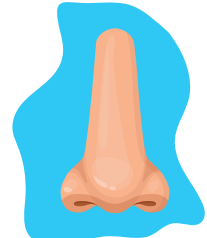
B)

C)

D)

7.

Benim minik kardeşim artık beni tanıyor
Beni gördüğü zaman gülmeye başlıyor.
O dünyaya geleli, güneş başka parlıyor
Sabah gözümü açınca aklıma o geliyor.

Hayatım boyunca sana hep yol göstereceğim.
Aile, okul, vatan, bayrak sana öğreteceğim.
Annemin ve babamın en güzel armağanı.
Seni çok seveceğim sen de çok sev ablanı.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aile

B) Vatan

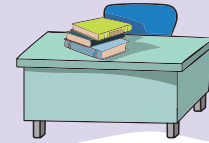
C) Kardeş

D) Baba

8.

Öğretti öğretmenim eş anlamlı sözcükleri
Biraz kafam karıştı ak ile beyaz aynı mı?
Eş anlam ne demek verebilir misin örnek?
Aynı anlama mı gelir kalp, gönül ve de yürek.

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eş anlamlı
sözcükler

B) Zıt anlamlı
sözcükler

C) Eş sesli
sözcükler

D) Noktalama
işaretleri

Metinde Başlık

Her esere bir ad verildiği gibi her metne de bir ad verilmelidir. Nasıl ki her varlığı tanıtan bir ismi varsa her metni tanıtan da bir başlığı vardır. Bir metne başlık verilirken dikkat edilmesi gereken önemli noktalar bulunur.

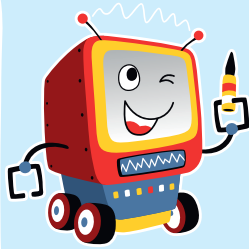
- ✓ En önemlisi metinle başlığın uyum içinde olmasıdır.
- ✓ Başlığa bakınca metin, metne bakınca başlık akla gelmelidir.
- ✓ Başlığı okuyan bir okuyucu, içeriği tahmin edebilmelidir.
- ✓ Başlığın ilgi ve dikkat çekici olması başlıkta aranacak diğer özelliktir.

Başlık yazımında dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da başlığın metnin türüne uygun olmasıdır. Bir düşünce yazısının, bir romanın veya bir şiirin başlığı aynı mantıkla yazılmamalıdır. Başlıklar kısa ve öz olmalıdır. Uzun başlıklardan mümkün olduğunca kaçınmak gerekir. Başlık mümkün olduğunca metnin ana düşüncesini sezdirmelidir.

Örnek: Bir avcı kuş yakalamak için kocaman bir ağ ördü. Bu ağla beraber göl kıyısına gitti. Bir süre sonra bir kuş sürüsü ağa düştü. Avcı sevindi. Ama sevinci kısa sürdü. Kuşlar çok sayıdaydı. Onlar havalanınca avcı da ağla beraber havalanmıştı. Bir süre uçtuktan sonra kolu yoruldu. Kendini bırakıverdi.

Bu metne bir başlık koymamız gerekirse hem dikkat çekici, hem de içeriğe uygun olarak "Ava giden avlanır" diyebiliriz.

1.

Robotlar günümüzde otomobil üretmekten çim biçmeye kadar pek çok işte kullanılabilir. Ancak robotların resim yapması pek rastlanan bir durum değil. Almanya'dan bir grup araştırmacı resim yapan bir robot geliştirmiş. Bu robot, karşısına bir model oturduğunda onu fark ediyor ve modelin portresini çizmeye başlıyor. Bunun için önce kamerası aracılığıyla modelin fotoğrafını çekiyor, sonra kalemiyle önündeki tuvale çizim yapmaya başlıyor. Yaklaşık on dakika içinde portreyi tamamlıyor. Robot bunları, çektiği fotoğraftaki açık ve koyu renk alanları bilgisayar komutlarına dönüştüren özel bir yazılım sayesinde başarıyor.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Resim Sanatı

B) Robot Model

C) Ressam Robot

D) Portre

2.

Yakın zamana kadar boa yılanlarının suyu ağızlarındaki küçük bir delikten sanki pipetle çekmiş gibi içtikleri biliniyordu. Ancak yeni bir araştırmanın sonuçları bu hayvanların yalnızca bu şekilde su içmediklerini ortaya koydu. Öyle ki bu yılanların alt çenelerinde bulunan deri kıvrımları tıpkı bir sünger gibi suyu çekiyor. Sonra da bu kıvrımların bulunduğu bölgedeki kas hareketleri sayesinde su mideye aktarılıyor.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yılanlar Nasıl Su İçer?

B) Yılanların Çenesi

C) Sünger Yılanlar

D) Yılan Derisi

1.

İnsanlar adına fizik dememiş olsa da yüzyıllardır fizikle uğraşılıyor. Tekerleği icat eden ya da kanoyu ilk yapan da fizik kurallarını kullanıyordu. Fizik olmasaydı günlük hayatımızda pek çok icat keşfedilmemiş olurdu.

Bu metne aşağıdaki başlıklardan hangisi gelemez?

- A) Fizik Her Yerde
- B) Fizik Olmasaydı
- C) Bilim İnsanları
- D) Fizik ve İcatlar

2.

Yeryüzündeki bütün sular yaklaşık 1.4 milyar metreküptür. Dünyadaki suların yüzde doksan yedisi okyanuslarda toplanmıştır yani tuzlu sudur. Tatlı suyun oranı ise yüzde üçtür. Yüzde otuzu da yer altı suyudur. Yüzeyde kalan tatlı su oranı ancak yüzde bir buçuktur.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su Döngüsü ve Önemi
- B) Suyun Katı, Sıvı ve Gaz Hâli
- C) Dünyadaki Su Kaynaklarının Dağılımı
- D) Tatlı Suların Arıtılması

3.

Demokritus adlı Yunan felsefeci atom sözcüğünü yaklaşık 2500 yıl önce buldu. Maddelerin artık daha fazla bölünemeyecek kadar küçük bir parçacığa ulaşınca dek bölünebileceği fikrini ortaya attı. Bu parçacıklara eski Yunancada "bölünemez" anlamına gelen atom adını verdi.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atomun Kısa Tarihi
- B) Atomun Günlük Hayattaki Kullanım Alanları
- C) Atomun Özellikleri
- D) Modern Kimya Laboratuvarları

4.

Depremlerin büyük bölümünün başlangıç noktası yani merkezi yerin 80 kilometre altına kadar olan kesimde bulunur. 20. yüzyılda yaşanmış en şiddetli deprem 22 Mayıs 1960'ta Şili'de meydana gelen 9.5 büyüklüğündeki depremdir. Dünyadaki depremler genellikle yarım dakika sürerken Ay depremleri 10 dk. bile sürebilir.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deprem Çantasında Neler Olmalı?
- B) Deprem Sonrası Yapılması Gerekenler
- C) Depremin İnsan Psikolojisine Etkisi
- D) Dünyada ve Uzayda Depremler

5. Bitkiler, taşların üzerinde yetişen yosunlardan devasa ağaçlara kadar Dünya'nın her yanına dağılmışlardır. Karalardaki biyoçeşitlilik de neredeyse tümüyle bitkilere dayanır. Bitkilerin çeşitliliği bütün hayvan gruplarının da çeşitliliğini sağlar. Karalardaki canlı türleri okyanuslardakinin yaklaşık beş katıdır. Bitkiler yeryüzünde en az 440 milyon yıldır vardır. Dünyadaki yaşamın temeli, bitkilerin güneş ışığından besin elde etmelerine ve atık olarak da oksijen üretmelerine dayanır.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki ve Hayvanların Farkları
B) Okyanuslardaki Canlı Çeşitliliği
C) Bitkilerin Yaşam İçin Önemi
D) Dünya'nın Oluşum Süreci

6. Sami Bey sessiz sakin bir adamdı. Eşi dört kızı ve bir oğlu ile yaşadığı bu konak, Sami Bey'in paşa dedesinden kalmıştı. Boğazı tepeden gören bir yerdeydi. Sami Bey de bu konak kadar değerli ve güngörmüş biriydi. Keza eşi Billur Hanım'ın asaleti, geldiği ailesinin aynası olarak kilometrelerce öteden seçilirdi. Konağın alıcısı, taliplisi pek çoktu.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sami Bey ve Konağı
B) Osmanlı Döneminde Saray Yaşamı
C) İstanbul'da Mimarinin Gelişimi
D) Geleneksel Türk Konakları

7. Köpüren coşkun deniz
Ne ara büyüdük biz
Hepimiz bir kelebeğiz
Hemen geçmesin bu çağlar

Geçiyor, tutulmuyor
Akıp kayıp gidiyor
Sonra anlaşılıyor
Hemen geçmesin bu çağlar

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğanın Coşkusu
B) Ailenin Kıymeti
C) Coşkun Çocuk
D) Geçip Giden Gençlik

1.

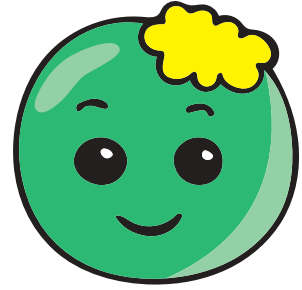
(1) İlk resmî olimpiyat oyunları MÖ 776'da düzenlenmiştir. Başlangıçta yalnızca stade denilen koşu yarışması yapıyordu. Koşu pisti 190 metreydi. (2) Basketbol başlangıçta futbol topu ve şeftali sepetiyle oynanıyordu. 1936 senesinde olimpiyat oyunları arasına alındı. (3) "Citius, altius, fortius" Türkçede "daha hızlı, daha yükseğe, daha güçlü" anlamına gelir. Bu slogan, 1924'teki Paris Olimpiyat Oyunlarından beri kullanılmaktadır.

Bu metinde numaralanmış bölümlerin her birine ayrı bir başlık yazılsa aşağıdaki başlıklardan hangisi dışarıda kalır?

- A) Olimpiyat Sloganının Anlamı
- B) Basketbolun Olimpiyatlara Girişi
- C) Olimpiyatlarda Kazanılan Madalyalar
- D) Olimpiyatların Başlangıcı

2.

Tamamlanmışsa eğer, cümlenin sonuna gelirim.
Kambersiz düğün olmaz, ben cümlenin kamberiyim.
Görevim önemli, işaretlerin komutanıyım.
Benden sonra gelir diğer arkadaşlarım.
En sevdiğim görevim, inci dedirtmek
Birinci, ikinci, üçüncü diye sıralayıveririm.
Tanca GÜLTEKİN

Bu şiire gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Noktalama İşaretleri
- B) Virgöl
- C) Nokta
- D) Rakamlar ve Sayılar

3.

Fransız heykeltıraş Auguste Rodin'in ünlü heykeli düşünen adamın neden düşünceli olduğunu merak ediyor musunuz? Rodin, bu heykeli yaparken 700 yıl önce yaşamış şair Dante'nin "İlahi Komedi" adlı eserini düşündüğünü söylemiştir.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünen Adam'ın Sırrı
- B) Dante'nin Hayatı
- C) Ünlü Fransız Ressamlar
- D) Heykeller Nasıl Yapılır?

4.

Başlangıç

Oyun bizim neşemiz

Oyuncaklar arkadaşımız

Oyunsuz yapamayız

Balonlar hayallerimiz

Çocuk demek oyun demek

Bir tren bulduk mu biz

Oyunsuz biz solarız

Çin'e kadar gideriz.

Yukarıdaki şiire en uygun başlığı bulmak için "L" harfinden başlayarak aşağıdaki kodlamaları takip edelim. Kodlamadaki her kutu başlığın bir harfini temsil ediyor. Kodlamaları her seferinde kaldığımız yerden devam ederek takip edelim ve başlığı oluşturalım.

3 →	10 →	3 ←	8 ←
-----	------	-----	-----

10 →	1 ↑	7 ←
------	-----	-----

2 ←	1 ↓	1 ↑	1 ←	1 ↓	8 →	1 ↑	3 →
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kodlamaların oluşturduğu sözcükler bu şiire en uygun başlığı verecektir.

Buna göre şiire gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) OYUN VE OYUNCAK

B) OYUNSUZ OLMAZ

C) OYUN VE ÇOCUK

D) OYNAMAYI SEVERİM

5.

Posta, telefon, telgraf
İletişim araçları
Onlar olmasa eğer,
Unuturuz arkadaşları

Tren, araba, otobüs,
Ulaşım araçları,
Gezmek için dünyayı,
Seç vapuru, uçağı.

Teknoloji olmasaydı,
Hayat ne zor olurdu.
Mucitler olmasaydı,
Buluşlar son bulurdu.

Bu şiire gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) İletişim Araçları

B) Ulaşım Araçları

C) Mucitler

D) Teknoloji Her Yerde

6.

Lale, soğanlı bir süs bitkisidir. İlkbaharda açar. Renkleri çok çeşitlidir. Özellikle kırmızı, sarı ve beyaz laleler çok sevilir. Bahçeleri süsler.

Kırların Narin Kırmızısı

Gelincik kırmızı renkli, ince saplı, narin bir kır çiçeğidir. Genellikle tarlalarda ve yol kenarlarında görülür. Baharda açar, görüntüsüyle dikkat çeker.

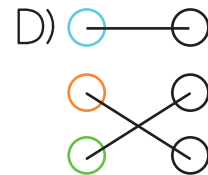
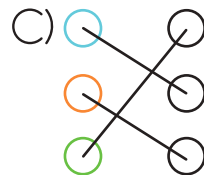
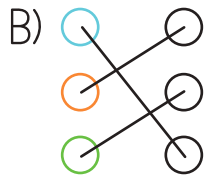
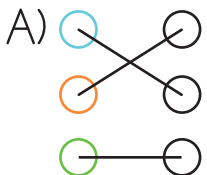
Sevginin Simgesi

Gül, güzel kokulu ve renkli çiçekleriyle bilinen süs bitkisidir. Bahçelerde yetişir. Kırmızı, beyaz, pembe gibi renkleri vardır. Sevgiyi ve güzelliği simgeler.

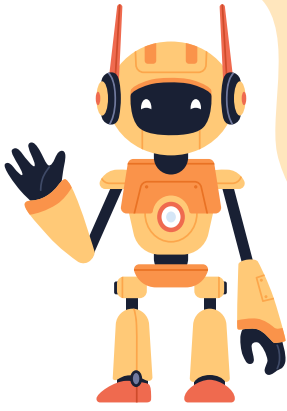

Renkli Bir Bahar Güzelliği

Verilen metinler, onlara en uygun başlıklarla eşleştirildiğinde aşağıdaki şekillerden hangisi oluşur?

7.

Kızlar Roberta'yla tanıştı. "Roberta" Bu hem bir robotun hem de robotla ilgili bir projenin adı.

Almanya'da gerçekleştirilen ve ünü ülke sınırlarını aşan bu proje yalnızca kızlar için!

Projeye katılan kız öğrenciler, Roberta adlı robotu programlayarak robotları ve yazılım dünyasını keşfediyorlar. Bu amaçla ülkenin çeşitli yerlerinde 22 merkez kurulmuş. Okullarda da çeşitli programlar yürütülüyor. Öğrenciler Roberta'ya dans etmeyi ya da bir arama-kurtarma operasyonu yürütmeyi öğretiyorlar. Roberta ekipleri, robotlarla ilgili çeşitli yarışmalara da katılıyorlar.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kızlar Robotları Keşfediyor B) Robot Program Nasıl Çalışır?
C) Okullarda Teknoloji D) Yeni Yüzyıl Teknolojisi

8.

Beş yaşındaki Yang Yang adlı çocuk ile Xiao Qiang adlı beyaz balinanın dostluğu bundan bir yıl önce başladı. Çocuk, ailesiyle birlikte Çin'in doğusundaki Shandong eyaletinde bulunan hayvanat bahçesini ziyaret etmiş. Beyaz balina ile orada tanışmış. Onunla yüzmek istemiş. Özel izinlerle onu eğitmeye başlamış. Şimdi ikisi olimpiyatlarda yapacakları özel gösteriye hazırlanıyorlar.

Bu metne gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minik Yüzücü B) Balina Okyanuslarda
C) Minik Balina Eğitici D) Havuzda Eğlence

Giriş - Gelişme - Sonuç

Bir metin; düşünceyi düzenli, anlaşılır ve bütünlük içinde aktarmak için yazılır. Metinler genellikle giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur.

Giriş Bölümü: Metnin ilk bölümüdür. Konuyu tanıtır, okuyucuya hangi düşünce üzerinde durulacağını gösterir. Genellikle kısa ve açık olur.

Amaç: Konuyu belirlemek, merak uyandırmaktır. Genelde tek cümleden oluşan giriş bölümünde parçada anlatılacak konu verilir.

Gelişme Bölümü: Metnin en geniş bölümüdür. Konu ayrıntılarıyla işlenir; örnekler, karşılaştırmalar, açıklamalar yapılır. Düşünceyi destekleyici cümleler yer alır. Gelişme bölümünde düşüncelerin daha açık bir hâl alması adına öyküleme, betimleme, tanık gösterme, açıklama ve karşılaştırma gibi düşünceyi geliştirme yolları ve anlatım tekniklerinden faydalanılır. Giriş bölümünde ortaya konan düşünce gelişme bölümünde takip edilir, desteklenir ya da ispatlanır.

Sonuç Bölümü: Metnin son bölümüdür. Anlatılan düşünce toparlanır, çıkarım yapılır. Okuyucunun zihninde kalıcı bir etki bırakılır. Sonuç bölümünde konunun bitirilir. Fakat bu bitirme aslında verilen bilginin veya ana fikrin temelidir.

1.

Yeryüzünün en ferah, en yeşil, en serin ormanlarından birinde tam elli yıldır yaşayan bir meşe ağacı varmış. Bu meşe ağacının yavru palamutları, gün boyu birbirleriyle oyunlar oynar, şarkılar söyler, dans ederlermiş. Yeryüzünün en ferah, en yeşil, en serin ormanı yavru palamutların kahkahalarıyla çınlar, hayat enerjisini onların gürültüsünden almış.

Bu paragraf bir metnin hangi bölümünden alınmış olabilir?

- A) Giriş B) Gelişme C) Çözüm D) Sonuç

2.

Karınca: “Ne gökyüzündeki yıldızlar, ne etrafında gördüğün bu ağaçlar, ne de yağmur damlaları... Hiçbiri babana duyduğun sevgiyi anlatmaya yetmez. Gönlün, bunların hepsinden daha büyük, daha geniş, daha zengin...” Kıvırcık Saçlı Köstebek, karıncanın söylediklerinden çok etkilenmiş, gözleri dolmuş. Anlamış ki günlerdir gönlündeki sevgiyi ölçmenin imkânı olmadığı için kıvranıp durmuş. Karıncaya hiçbir şey söyleyemeden hemen yola koyulmuş. Yuvarlanmış, yuvarlanmış, yuvarlanmış... Artık babası Neşeli Köstebek’e söyleyecek bir cevabı varmış...

Bu paragraf bir metnin hangi bölümünden alınmış olabilir?

- A) Giriş B) Gelişme C) Düğüm D) Sonuç

1.

Kitaplar, insanın hayal gücünü geliştirir. Okudukça yeni dünyalar keşfeder, farklı insanlarla tanışırız. Ayrıca bilgi biriktirir, düşünme yeteneğimizi güçlendiririz. Sonuç olarak kitap okumak hem eğlenceli hem de öğretici bir alışkanlıktır.

Bu metnin sonuç bölümü aşağıdaki cümlelerden hangisidir?

- A) Kitaplar, insanın hayal gücünü geliştirir.
- B) Okudukça yeni dünyalar keşfederiz.
- C) Ayrıca bilgi biriktiririz.
- D) Kitap okumak hem eğlenceli hem de öğretici bir alışkanlıktır.

2.

Sabah erkenden kalkmak bazen zor gelebilir. Ancak erken kalkma, günün verimli geçmesini sağlar. Derslere daha dikkatli girilir, oyunlara daha çok zaman kalır. Böylece her işte başarılı olunur.

Bu metnin gelişme bölümü hangi cümle ile başlamıştır?

- A) Oyunlara daha çok zaman kalır.
- B) Sabah erkenden kalkmak bazen zor gelebilir.
- C) Ancak erken kalkmak günün verimli geçmesini sağlar.
- D) Böylece her işte başarılı olunur.

3.

Arkadaşlık, hayatımızın önemli bir parçasıdır. Birlikte oynar, sevinçlerimizi ve üzüntülerimizi paylaşırız. Zor zamanlarda yanımızda olan dostlarımız, bizi yalnız hissettirmez. İşte bu nedenle arkadaşlık, yaşamı güzelleştiren en değerli bağlardan biridir.

Bu metnin giriş bölümü aşağıdaki cümlelerden hangisidir?

- A) Birlikte oynarız.
- B) Arkadaşlık, hayatımızın önemli bir parçasıdır.
- C) Dostlarımız bizi yalnız hissettirmez.
- D) Arkadaşlık yaşamı güzelleştirir.

4.

Doğa, insana huzur verir. Ormanda yürüyüş yaparken kuş seslerini dinlemek ruhumuzu dinlendirir. Çiçeklerin renkleri gözlerimizi şenlendirir. Bu yüzden doğayı korumak, aslında kendimizi korumaktır.

Bu metinle ilgili,

- I. İlk cümle giriş bölümüdür.
- II. Çiçeklerle ilgili cümle gelişme bölümündedir.
- III. Doğayı korumak gerektiği sonucu çıkarılır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Spor yapmak sağlığı korur. Düzenli yapılan spor, kaslarımızı ve kemiklerimizi güçlendirir. Ayrıca enerjimizi doğru kullanmamıza yardım eder. Sonuç olarak, spor hem bedenimize hem de ruhumuza iyi gelir.

Bu metinle ilgili,

- I. İlk cümle, metnin giriş bölümüdür.
- II. Sporun faydaları gelişme bölümünde anlatılmıştır.
- III. Sonuç bölümünde yeni bir konuya geçilmiştir.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III

6.

Bilim insanları, yeni bilgileri ortaya çıkarmak için çalışır. Onlar araştırmalar yapar, deneyler uygular ve sonuçları paylaşır. Böylece insanlık pek çok konuda ilerleme kaydeder. — — — —, bilim toplumu daha ileriye taşır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa metnin sonuç bölümüne uygun olur?

- A) Örneğin müzik dinlemek
B) Kısacası
C) Ama yine de
D) Aslında kitaplar

7.

Paylaşmak insan ilişkilerini güçlendirir. Örneğin bir ekmeği ikiye bölüp arkadaşınla yemek, mutluluğu artırır. Oyuncaklarını paylaşmak da dostluğu pekiştirir. Bu nedenle paylaşmak, insanı değerli kılar.

Bu metinle ilgili,

- I. Gelişme bölümünde örnekler verilmiştir.
- II. Sonuç bölümünde paylaşmanın önemi vurgulanmıştır.
- III. Giriş bölümünde paylaşmanın faydaları sıralanmıştır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

8.

Hayvanlar doğanın dengesinde büyük rol oynar. Arılar çiçekleri tozlaştırır. Kuşlar tohum taşır. İnsanların görevi ise hayvanları korumaktır. — — — —, doğa dengesini bozar.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa metnin sonuç bölümüne uygun olur?

- A) Hayvanların yok olması
B) Ev hayvanları
C) Hayvan türleri
D) Evcil hayvanlar

- 1.
- 1 Mardin'de gerçekleştirilen bir arkeolojik çalışma sırasında günümüzden binlerce yıl önce yapılmış bir oyuncak araba bulundu.
 - 2 Pişmiş kilden yapılmış olan bu oyuncağın, MÖ 5500-3000 yılları arasına ait olduğu belirlendi. Arkeologlar, bunun bugüne kadar bulunan en eski oyuncak olabileceğini belirtiyorlar.
 - 3 Aynı çalışma sırasında günümüzden 2800 yıl önce hazırlanmış bir tapu belgesi de bulunmuş. Bir meyve bahçesine ait olan bu tapu belgesi, bir kil tabletin üzerine Asur yazısıyla yazılmış.
 - 4 Bu belgenin şimdiye kadar bulunmuş en eski tapu belgesi olduğu belirtiliyor.
 - 5 Bu buluntular arkeoloji dünyasında fazlasıyla heyecan yarattı.

Numaralanmış bölümlerden hangileri metnin gelişme bölümüne aittir?

- A) 1, 2 ve 3 B) 2 ve 3 C) 2, 3 ve 4 D) 3, 4 ve 5

2. Teknoloji hayatımızı kolaylaştırır. Telefonlar, bilgisayarlar, robotlar bize hız kazandırır. Ancak bu aletlerin aşırı kullanımı insanlara zarar verebilir. İnsanların teknolojiyle sağlıklı bir ilişki kurması gerekir. ----, dengeli kullanım mutluluk getirir.

Bu metinde boş bırakılan yere hangisi yazılırsa metnin sonuç bölümüne uygun olur?

- A) Böylece B) Fakat
C) Çünkü D) Eğer

3.

Sabır, insanların hedeflerine ulaşmasında önemli bir değerdir. Zorluklarla karşılaşıldığında hemen vazgeçmek yerine sabırlı davranmak başarıyı getirir. Tarihte birçok bilim insanı, sabırlı çalışmaları sayesinde büyük buluşlar yapmıştır.

Bu metnin sonuç bölümünde aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Sabır başarının anahtarıdır.
B) Bilim insanları çalışkan kişilerdir.
C) Zorluklar bazen çok yorucudur.
D) Tarihte birçok insan yaşamıştır.

4.

BUZ CANLILARI

Buz örtüsünün üzerinde yaşamını sürdüren pek çok canlı var. Bu canlıların bu şartlara nasıl uyum sağladığına bir bakalım mı?

Bunlardan en iyi bildiklerimizden biri penguenlerdir. Güney Kutup Bölgesi'nde birçok penguen türü yaşar. Sık, kısa tüyleri soğuktan korunmalarını sağlar. Ayrıca tüylerinin arasında kalan hava da onları soğuktan korur. Buz örtüsü bazı fok türlerine de ev sahipliği yapar. Onları soğuktan koruyan en önemli özellikleri de derilerinin altındaki yağ tabakasıdır.

Buz örtüsünde görülen diğer bir hayvan da kutup ayısıdır. Kutup ayıları, Kuzey Kutup Bölgesi'nde ve çevresinde yaşar. Foklarla ve balıklarla beslenirler. Bu nedenle buzlu sularda çok zaman geçirirler. Onları soğuktan korumaya yarayan pek çok özellikleri vardır. Örneğin derilerinin altındaki yağ tabakası ve kalın kürkleri. Kutup ayılarının tüyleri saydamdır. Bu tüyler minik borucuklara benzer; içleri havayla doludur. Tüylerinin içindeki bu hava da soğuktan korunmalarına yardımcı olur. Derileri dıştan belli olmasa da siyah renktedir. Bu siyah renk sayesinde derileri güneş ışınlarını soğurur. Bu da vücut sıcaklıklarının korunmasına yardımcı olur.

Bizler bu soğukta nasıl yaşanılır diye düşünebiliriz. Ama örneklerden de görüldüğü gibi yaşanan yerin doğası her canlıya uygun elbiseler diyor.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Metnin giriş bölümünün ikinci cümlesi bir soru cümlesidir.
- B) Metnin gelişme bölümünde sadece penguenler ve fok türlerinden söz edilmiştir.
- C) Gelişme bölümünün son cümlesi vücut sıcaklığını korumayla ilgilidir.
- D) Metnin sonuç bölümü ile giriş bölümünün cümle sayısı aynıdır.

5.

Geri dönüşüm, çevreyi korumak için çok önemlidir. Cam, plastik ve kâğıt atıklar tekrar kullanılabilir. Böylece hem doğa temiz kalır hem de kaynaklar tükenmez.

Metinde giriş, gelişme ve sonuç bölümleri birer cümleden oluşmaktadır.

Buna göre gelişme bölümünde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Plastik
- B) Metal
- C) Cam
- D) Kâğıt

6.

Müzik, insanların duygularını ifade etmesine yardım eder. Sevdiğimiz bir şarkıyı dinlediğimizde moralimiz düzelir, bazen de sakin melodilerle huzur buluruz. Millî marşlar, insanlara birlik ve cesaret duygusu verir. Bayramlarda ya da özel günlerde söylenen şarkılar, insanların aynı duyguda buluşmasını sağlar. İnsanlık tarihi boyunca müzik, toplulukları bir araya getiren güçlü bir araç olmuştur.

Sonuç olarak, müzik hem bireylerin ruhunu besleyen hem de toplumları kaynaştıran evrensel bir dildir.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Giriş bölümünde konuya dair örnekler verilmiştir.
- B) Gelişme bölümünde müziğin etkileri örneklerle açıklanmıştır.
- C) Metnin kullanılan sözcük sayısı yönünden en kısa bölümü giriş bölümüdür.
- D) Sonuç bölümünde anlatılanlar toparlanarak müziğin toplumsal önemi vurgulanmıştır.

7.

Bir ortamdaki tüm sesler o ortamın ses atmosferini oluşturur.

Ses atmosferi, akustik ekoloji adlı bilim dalının konularından biridir. Akustik ekoloji, canlıların buldukları çevreyle ilişkisini ses açısından ele alır. Örneğin, bir ortamdaki seslerin insanlar üzerindeki, insan kaynaklı seslerin de doğal yaşam üzerindeki etkilerini inceler. Peki akustik ekoloji alanında çalışan araştırmacılar hangi konuları inceler? Bu konulardan biri, geçmiş uygarlıklar zamanındaki ses atmosferlerinin nasıl olduğuyla ilgilidir. Akustik ekoloji alanındaki araştırmalar iklim değişikliğine ilişkin bilgiler de sağlayabilir.

Sonuç olarak tüm bu araştırmalarla kentlerde ya da doğada olsun, ses atmosferinin insanlara ve canlılara etkileri konusunda pek çok bilgi elde edilir.

Bu metnin gelişme bölümünde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Bir ortamın ses atmosferini neler oluşturur?
- B) Ses atmosferi hangi bilim dalının konularından biridir?
- C) Araştırmalarla kentlerde ya da doğada ses atmosferinin insanlara ve canlılara etkileri konusunda bilgi edinilebilir mi?
- D) Otomobillerin ve elektronik aygıtların çıkardığı sesler ses atmosferini etkiler mi?

8.

Mert ve ailesi bu yaz tatinde çok eğlendiler. İlk kez gittikleri – – – –'na bir dahaki yaz yine gitmeye karar verdiler.

Aşağıda 5 farklı metnin giriş ve gelişme bölümlerinden alınmış cümleler verilmiştir. Giriş bölümlerinden alınmış cümlelerin üzerindeki harf veya heceyi aynı metnin gelişme bölümüne ait olabilecek cümlelerin üstündeki noktalı yere yazarak eşleştirelim.

a

Bir bebek doğduğunda
300 kemiği vardır.

da

Ağırlıksız ortamda yaşamak
astronotların omurgalarının
uzamasına yol açar.

kib

Kutup ayılarının koku alma
yeteneği oldukça gelişmiştir.

sı

Farklı yaşam alanları olan
hayvanların hareket hızları
aynı olabilir.

ris

Bazı denizlerde tuz oranı
çok fazladır.

Bu sayede avlarının kokusunu
32 km öteden duyabilir.

Dünyanın en tuzlu denizi, Akdeniz'dir.

Büyüdükçe bazı kemikler birbirine kay-
nar ve sonunda kemik sayısı 206'ya
düşer.

Uzun süre uzay istasyonunda kalan
astronotların boyu 5 cm kadar uza-
yabilir. Dünya'ya döndüklerinde eski
boylarına dönmeleri biraz ağırlı olur.

En hızlı deniz hayvanı olan yelkenbalığı
ile en hızlı kara hayvanı olan çitanın
hızları yaklaşık aynıdır: saatte 110 km.

Gelişme bölümünden alınmış cümlelerin üzerine yazılan harf ve heceleri yukarı-
dan aşağıya doğru okuduğumuzda Mert ve ailesinin gittiği yerin adı oluşacaktır.

Buna göre Mert ve ailesi tatillerini aşağıdaki yerlerden hangisinde geçirmiştir?

A) Muğla

B) Ayvalık

C) Kıbrıs Adası

D) İzmir

Metin Tamamlama

Metin Tamamlama Nedir?

Metin tamamlama, yarım bırakılmış bir metni anlam bütünlüğünü bozmadan, uygun bir cümle veya düşünceyle tamamlamadır. Metin sorularında amaç, eksik bırakılan kısmı mantıklı ve uyumlu şekilde tamamlamaktır.

Metin Tamamlama Çeşitleri

Metin tamamlama soruları genellikle üç farklı biçimde karşımıza çıkar:

- ★ Metnin ilk cümlesi verilir, devamını biz getiririz.
- ★ Metnin ortası verilir, başı veya sonu tamamlanır.
- ★ Metnin giriş ve gelişmesi vardır, biz uygun sonuç cümlesini buluruz.

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar:

Anlam Bütünlüğü: Cümle, metnin genel konusuna uygun olmalıdır.

Konu Tutarlılığı: Farklı bir konuya geçilmemelidir.

Dil ve Üslup Uygunluğu: Metnin üslubuna uygun cümle seçilmelidir.

Bağlantı Unsurları: "Bu nedenle, oysa, çünkü, ayrıca" gibi bağlaçlar doğru kullanılmalıdır.

Giriş-Gelişme-Sonuç Mantığı: Eksik kısım, metnin yapısına uygun olmalıdır.

1.**LEYLA'NIN UNUTKANLIĞI**

Leyla Uzakdoğu sporlarına merak sardı. Judo kursuna kaydolmak için spor salonuna gitti. Salona gittiğinde çok mutlu oldu. İki ayrı judo salonunda farklı yaşlardan çocuklar çalışıyordu. Üzerlerinde rengârenk jimnastik kıyafetleriyle çiçek bahçesi gibi görünüyordular. Salonu gezerken çocuklardan bazıları Leyla'nın yanına gelerek "Hoş geldiniz." dediler. Çocuklardan birisi onların okulundandı. Çok sevindi Leyla'yı görünce. Evleri birbirine yakın olduğundan birlikte gider geliriz, diye konuştular. Sonra kayıt formu doldurmak için görevliyle birlikte kayıt ofisine geçtiler. Görevli, form kâğıdını verdi. "Bütün bilgileri tam olarak doldurmanızı rica ediyorum" dedi. Leyla da görevliden bir kalem istedi. Formu doldurmak için kimlik belgesine ihtiyacı vardı. Belgesini çıkararak aile ve nüfus bilgilerini doldurdu. Sağlık ile ilgili bilgileri de doldurdu. Kayıttan sonra hastaneden sağlık belgesi de alması gerekecekti. Kayıt formunu doldurduktan sonra görevliye teslim etti. Görevli o sırada telefonda konuşuyordu.

"Ben gidebilir miyim?" diye sordu. Görevli eliyle telefonun ahizesini kapatarak - Sınıfın tam açılma tarihi belli değil. Yeterli sayıya ulaşınca sizi arayacağız, dedi.

Leyla günlerce telefon bekledi. On beş gün geçtikten sonra tekrar salona gitti. Görevliyle konuşunca büyük bir hayal kırıklığı yaşadı. Çünkü kendisine verilen formun sadece ön yüzünü doldurmuştu. Ama telefon ve adres bilgileri arka sayfadaydı. O nedenle Leyla'ya ulaşamamışlardı. Yeni sınıf açılalı bir hafta olmuştu ve yer kalmamıştı. Leyla - - - - Çünkü yeni bir grup için üç ay beklemesi gerekecekti.

Tanca GÜLTEKİN

Aşağıdakilerden hangisi metinde noktalı yerlere gelecek ifadelerden biri değildir?

A) çok üzüldü.

B) yıkıldı.

C) sevinçten havalara uçtu.

D) çöktü.

1.

“Ormanlar, dünyamızın akciğerleri olarak bilinir. Çünkü fotosentez yaparak havaya oksijen bırakırlar. Ayrıca ...”

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) şehirlerin kalabalığından uzaklaştırıp sessizliğiyle insanlara huzur verir.
- B) insanların her gün işe gitmesine yardımcı olur.
- C) yeni teknolojik araçların gelişmesini sağlar.
- D) trafik sorununu tamamen ortadan kaldırır.

2.

Dengeli beslenme, vücudun ihtiyaç duyduğu tüm vitamin ve mineralleri almasını sağlar. Böylece ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) insanlar düzenli olarak uyumaktan vazgeçer.
- B) çocuklar sadece bilgisayar oyunlarına yönelir.
- C) bireyler daha sağlıklı ve enerjik bir yaşam sürdürebilir.
- D) spor yapmak gereksiz bir uğraş hâline gelir.

3.

Gelişen teknoloji sayesinde insanlar bilgiye çok daha hızlı ulaşabiliyor. Ancak ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) insanlar günümüzde hiç araştırma yapma gereği duymuyor.
- B) herkesin kitap okuma alışkanlığı daha da artıyor.
- C) eski dönemlerde iletişim çok daha kolay sağlanıyordu.
- D) bu durum bazen bilgi kirliliğine ve yanlış yönlendirmelere yol açabiliyor.

4.

“Spor yapmak, vücut sağlığını korumakla kalmaz; aynı zamanda ...”

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) insanın dikkatini dağıtır ve derslerde başarısız olmasına neden olur.
- B) bireyin disiplin kazanmasına ve zamanını verimli kullanmasına yardımcı olur.
- C) kişiyi sosyal hayattan tamamen koparır.
- D) yalnızca kas gücünü artırır, ruh sağlığına faydası olmaz.

5. Kitaplar, insanlara yeni dünyaların kapılarını aralar. Her kitap farklı bir yolculuk sunar ve okuyucuya yeni bakış açıları kazandırır. Ayrıca ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) kitap okuyan insanlar hayal güçlerini geliştirir, empati kurma becerilerini artırır.
- B) kitaplar yalnızca derslerde başarılı olmak için faydalıdır.
- C) kitap okuyan insanlar diğerlerinden uzaklaşır ve yalnız bir hayat sürer.
- D) kitapların eğitici yönü vardır ancak zaman kaybına yol açar.

6. Günümüzde büyük şehirlerde yaşayanların en büyük sorunlarından biri trafiktir. Sabah ve akşam saatlerinde yollar tıkanır, insanlar saatlerce beklemek zorunda kalır. Bu nedenle ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) insanlar trafiği sevdiği için özellikle kalabalık saatlerde yola çıkar.
- B) toplu taşıma araçlarını kullanmak, trafiğin yükünü azaltır.
- C) trafik sorununu çözmek için bir çözüm yolu bulunmamaktadır.
- D) herkesin özel araç kullanması şehirlerde trafiği rahatlatır.

7. Çevre kirliliği gün geçtikçe artmaktadır. Fabrika atıkları, plastik çöpler ve bilinçsiz tüketim doğaya büyük zarar vermektedir. Eğer ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) doğaya zarar vermek, insan sağlığı üzerinde olumsuz bir etki bırakmaz.
- B) çevre kirliliği artsa bile doğa kendiliğinden temizlenir.
- C) insanlar geri dönüşüme önem vermezse, gelecek nesillere yaşanacak bir dünya bırakmak zorlaşır.
- D) çevre kirliliğini azaltmak için çöp atmak en doğru çözümdür.

8. Sosyal kulüplerde görev almak ...

Bu metin aşağıdaki ifadelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) kişinin zaman kaybına sebep olur.
- B) Bireyin çevresinden kopmasına sebep olur.
- C) kişinin diğer işlerine zaman ayıramaması demektir.
- D) kişinin sorumluluk sahibi olmasını sağlar ve kişiyi sosyalleştirir.

1.

Bundan 65 milyon yıl önce, ortalıkta birbirinden ilginç yüzlerce türü dolaşan dinazorlar yeryüzünün hakimiydi. Ama uzaydan gelip dünyaya çarpan devasa bir gök taşı hem Dünya'yı hem de dinazorların düzenini altüst etti...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) Körfeze düşen 10 km çaplı gök taşı 170 km çaplı bir krater oluşturdu.
- B) Bu çarpmanın neden olduğu dev tsunami dalgaları, gaz ve toz bulutlarının Güneş ışınlarını engellemesine neden oldu.
- C) Sonraki yüzyıllar yiyecekleri biten dinazorların da soyunun tükenmesine sahne oldu.
- D) Astronotlar gibi bir zıplayışta çok yükseklere çıkabilirdiniz!

2.

Anne ve babamızla aramızdaki en büyük fark nedir, diye sorulsa hepimizin aklına ilk gelen "yaşlarının büyük olması" yanıtıdır. Onlarla aramızda genelde 20, 30 yaş kadar fark var, diyebiliriz. Peki, ya hep duyduğumuz "kuşak farkı" tam olarak nedir? Sözlük "kuşak" kavramını, "yaklaşık aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın koşullarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu" olarak tanımlamış...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Bir şeylerle uğraşmayınca zaman ne kadar da çabuk geçiyor.
- B) Bizimkiler geçen yıl yaz tatilinin bir haftasını Alaçatı'da geçirmeye karar vermişlerdi.
- C) Bir kere kuşaklarımızın adları bile varmış, örneğin 1965-1979 arasında doğanların yer aldığı kuşak "X kuşağı" imiş.
- D) Rüzgâr sörfüyle denize ilk adım attığımda bana her şey oyun gibi geldi.

3.

Nisan demek, bahar demektir. Soğukların iyice azaldığı güneşli, güzel günlerin sayısının arttığı aydır nisan. Bu ayda havalar ısınmaya, yağmurlar yağmaya ve doğa canlanmaya başlar. Tabii ki bu ayın ülkemizde, özellikle de biz çocuklar açısından bambaşka bir anlamı daha vardır...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Nisan ayında doğa uyanır, ağaçlar çiçek açar, kuşlar öter, her yer renklenir, güzellik artar.
- B) Nisan yağmurları toprağı besler, yeşillikler büyür, çiçekler açar, baharın coşkusu her yana yayılır.
- C) Nisan ayında hava ısınır, insanlar dışarı çıkar, parklar dolup taşar, mutluluk yüzlere yansır.
- D) 23 Nisan'da, dünyada benzeri olmayan çocuk bayramını ülkemizde kutlarız.

4.

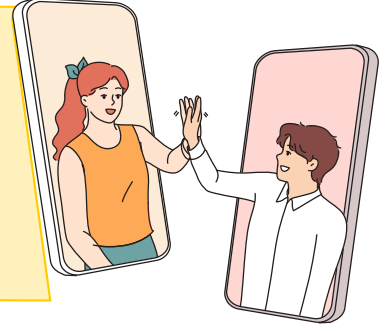
Masa, kapı, bardak, tabak, kalem, bozuk para diye listeyi uzatabiliriz. Aslında ritim tutmak ve müzikal sesler çıkarmak için kelimenin tam anlamıyla "elimizin altında" hep bir şeyler var. İnsanların farklı ülkelerde bambaşka müzik aletleri çaldıklarını düşündünüz mü hiç?...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) Yağmur çubuğu Latin müziğinin vazgeçilmez çalgılarından. Sesi çok tanıdık. Çünkü huzur dolu yağmur damlalarının ve akan suyun çıkardığı sesler çıkar.
- B) Dijiridu bin yıllık geçmişiyle ilk nefesli çalgılardan biridir. Aborijinlerin yani Avustralya yerlilerinin geleneksel bir çalgıdır.
- C) Afrika kıtasının insanları, renkli el sanatlarıyla tanınırlar.
- D) Anavatani Zimbabve olan kalimba çalgısını günümüzde profesyonel müzisyenler de kullanıyor.

5. Teknoloji hayatımızı kolaylaştıran en önemli unsurlardan biridir. İnsanlar iletişim kurarken artık telefon ve interneti tercih etmektedir. Eğitimde kullanılan akıllı tahtalar ve bilgisayarlar öğrenmeyi hızlandırmaktadır. Ancak ...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) teknolojiyi bilinçsiz kullanmak, dikkat dağınıklığına ve zaman kaybına yol açabilir.
 B) teknoloji insanlara hiçbir fayda sağlamaz, sadece zarar verir.
 C) akıllı telefon kullanımı eğitimde başarıyı tamamen ortadan kaldırır.
 D) teknoloji sadece eğlence amacıyla kullanılır, hayatın başka alanında etkisi yoktur.

6. Sağlıklı yaşamın temelinde düzenli beslenme ve spor yer alır. Vücudun ihtiyacı olan vitamin ve mineraller alınmadığında birçok hastalık ortaya çıkar. Spor yapmayan kişilerde ise tembellik ve yorgunluk hissi artar. Bu nedene ...

Bu metin aşağıdaki çocuklardan hangisinin cümlesiyle tamamlanabilir?

- A) sağlıklı olmak için hastalandığımızda ilaç kullanmak yeterlidir.
 B) spor yapmak insan sağlığına zarar verir, bu yüzden yapılmamalıdır.
 C) insanlar sağlıklı bir hayat için hem doğru beslenmeye hem de düzenli spora önem vermelidir.
 D) beslenmenin sağlıkla hiçbir ilişkisi yoktur, yalnızca keyif için yapılır.

7.

Artık akıllı telefonlarla, tabletlerle ya da bilgisayarın başında herhangi bir sosyal medya sitesinde iletişim kurmak için kendimizi sözcüklerle sınırlamak zorunda değiliz. Hatta aynı dili konuşmadığımız arkadaşlarımıza bile duygularımızı istediğimiz gibi anlatabiliyoruz. Çünkü emojilerle tek bir sözcük bile kullanmadan iletişim kurmak mümkün. Üstelik çok da eğlenceli! Ancak iki-üç cümle kurarak anlatabileceğimiz bir durumu ya da duyguyu bir emoji simgesi ne de güzel anlatıyor. Tam içimizden geçtiği gibi. Adı emoji olmasa da ...

Bu paragraf aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) her tarihte ve kültürde insanların simgelerle iletişim kurduğunu görürüz.
- B) Anadolu'daki dokunan halılarda bile bazı simgeler yer almış, zaman içinde onlara gizli anlamlar yüklenmiştir.
- C) neşemizi ya da sıkıntımızı kendi yüzümüzde oluşturup çektiğimiz özçekimlerle aktarıyoruz arkadaşlarımıza.
- D) bugün birçok yerde emojiler ile karşılaştırılan Mısır hiyeroglifleri de ilk emojilere örnek verilebilir.

8.

Yıl, 1878. Thomas Edison (hani ampulün de mucidi olan ünlü bilim insanı), üzerinde huniye benzeyen ilginç bir boru olan kocaman bir kutuyla ortaya çıkıverdi. Fonograf adını verdiği bu araç, sesleri kaydeden ve sonra yeniden çalabilen ilk aygıttı. Sonraki yıllarda sesin kalitesini artıran yeni bir aygıt geliştirildi: Gramofon. Plak adı verilen diskleri çalan gramofonu, eğer şanslıysanız, bazı evlerde görmüş olabilirsiniz...

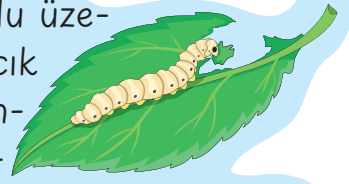

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Çünkü gramofon dedenizin bile çocukluk yıllarında kullanılan bir alettir.
- B) Anadolu'da yapılan müziğin genel adı türküdür.
- C) 1800'lü yıllarda çok sesli müzik öne çıkmıştır.
- D) Böylece insanların bin yıldır müzik yaptığı tahmin ediliyor.

9. Yüzyıllar boyunca Uzakdoğu'dan Avrupa'ya İpek Yolu üzerinden taşınan pahalı bir kumaş türüdür ipek... Yumuşacık dokusu, koku tutmaması ve alerji yapmaması onu zenginlerin, hatta kralların, şahların, padişahların gözdesi yapmıştır. Bu kumaşın ham maddesini üreten ipek böcekleri de özenle yetiştirilmektedir. Bakın, bu ilginç hayvanlar bu işi nasıl yapıyorlar?...

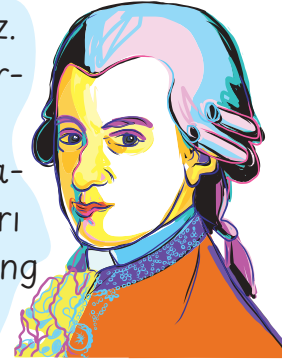

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Kendine life benzeyen bir dokudan koza örerek üretim yapar.
- B) Evin içine kolayca girer ve yemek kokularına yönelir.
- C) Bu çalışkan canlı çiçeklerden topladığı özlerle bal yapar.
- D) Geceleri ortaya çıkar ve karanlık köşelerde hareket eder.

10. Wolfgang Amadeus Mozart. Bu ismi duymamış olamazsınız. Çünkü o, klasik müziğin belki de en ünlü ismi. 1756'da Avusturya'da doğmuş ve daha küçük bir çocukken ünlenmiş.

Yanlış okumadınız, bir çocukken! Her şey bir piyanonun başında başlamış. Yedi yaşındaki ablası Maria Anna'ya babaları Leopold Mozart müzik dersleri verirken üç yaşındaki Wolfgang onları dinlemeyi çok seviyormuş...

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Bu gezilerde gördükleri ilgi Mozart kardeşleri, özellikle de küçük Wolfgang'ı biraz şımartmıştı.
- B) Mozart'ın doğup büyüdüğü kent olan Salzburg'da bir heykeli var.
- C) Dört yaşına geldiğinde Wolfgang babasının çaldığı bir parçayı aksamadan tekrar edince, babası onun bir dâhi olduğundan emin olmuş.
- D) Bunun üzerine dört yıl sürecek büyük bir yurtdışı turuna çıktılar.

11.

Bir kış günüydü. Hem de çok zorlu, çetin ve sert bir kış günüydü. Kasabanın en yaşlıları bile uzun hayatlarında böyle bir kışı yaşamadıklarını anlatıyorlardı. Yağan kar pencerelerin hizasına kadar yükselmişti. Evlerin kapıları biriken karlar yüzünden açılmıyordu. Kar günlerdir durmaksızın yağıyordu. Pamuk öbekleri gibi kucak kucak kar gökyüzünden dünyaya hediye gibi iniyordu...

Bu metin aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) Mehmet, bu günler süren kar esaretinden artık sıkılmıştı.
- B) Yaklaşık 15 dakika sonra denize paraşütle iniş yaptı.
- C) Uzay turisti uzaya gitmeden önce çeşitli eğitimlerden geçirildi.
- D) Onarımların ardından ancak ilkbaharda yeniden başlayabilecekti.

12.

İstanbul, Newyork, Tokyo!...
Bunlar dünyanın en kalabalık kentlerinden bazıları. Yeryüzünün bazı bölgelerinde başka bölgelere göre çok daha fazla sayıda insan yaşıyor. Çünkü insanlar çeşitli nedenlerle buraları tercih ediyor. Öyle görünüyor ki sadece insanlar değil, okyanuslarda yaşayan canlılar da bazı bölgeleri ötekilere tercih ediyor...

Bu metin aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Okyanuslar Dünya yüzeyinin büyük bir bölümünü kaplar.
- B) İnsanlar en güzel tatillerini deniz kenarlarında geçirir.
- C) Hem insanların hem de okyanus canlılarının yaşamak için tercih ettiği bölgelere "sıcak nokta" deniyor.
- D) Okyanuslar, iklimi dengeliyor ve su döngüsünde önemli rol oynuyor.

Paragraf Oluşturma

Paragraf, bir düşünceyi ya da olayı birkaç cümle ile anlatan yazı bölümüdür. Paragrafın başında büyük harf kullanılır ve diğer satırlardan biraz içeriden başlanır. Her paragrafın tek bir ana düşüncesi vardır. Yani paragrafın bütün cümleleri aynı konu etrafında birleşir. Bir metin 3 bölümden oluşur. Bölümler paragraflarla ayrılır. Bu bölümlere metnimiz öyküleyici metin ise "serim, düşüm, çözüm"; bilgilendirici metin ise "giriş, gelişme, sonuç bölümleri" denir.

Parçalara ayrılmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluştururken şu noktalara dikkat edilir:

- 1. Konu Birliği:** Paragraftaki cümleler aynı konudan bahsetmelidir.
- 2. Giriş Cümlesi:** Paragraf her zaman konuyu tanıtan genel bir cümle ile başlamalıdır. Bu cümlede genellikle açıklama yapılmaz, sadece konu tanıtılır.
- 3. Gelişme Cümleleri:** Konu hakkında örnekler ve ayrıntılar veren cümleler olmalıdır. Bu cümleler giriş cümlesini destekler.
- 4. Sonuç Cümlesi:** Paragrafı toparlayan ve ana düşünceyi vurgulayan bir cümle ile bitirilmelidir.
- 5. Cümleler Arasında Bağlantı:** Cümleler arasında mantıklı bir sıra olmalıdır. Paragraf oluşturulurken "Önce neden—sonra sonuç" ya da "önce genel—sonra özel" şeklinde ilerlenir.

1.

Şu elimde tuttuğum rüzgâr gülü, anlatmaya yetiyor olmalı her şeyi. Bak şimdi bir rüzgâr çıkacak ve fir fir nasıl da dönme-ye başlayacak. Renkler birbirine karışacak ve ben uçup gideceğim o rüzgârın peşine takılıp.

Bak, bir misket yuvarlıyorum şu yokuştan aşağı. Dünya bir miskete sığmış yuvarlanıp gidiyor sanki... Kim tutar artık beni, bırakıyorum yokuş yoldan aşağıya kendimi. Sen de katılır mısın?

.....

Durma, sokağa çık benimle! Sek sek oynayalım, ip atlayalım, çember çevirelim. Parmağımıza uç uç böceği konsun, kibrit kutularından yaptığımız trenler çuf çuf lasın, ceviz kabuklarından yaptığımız gemiler macera için hazırlansın! Çocuğum ben! Her şeyi oyuna çevirmenin gizli kahramanıyım! Oyun oynama hakkım var. Şimdi ve daima...

Sen de bir çocuksun. Senin de bu hakların var.

Çimlere yat, topaç çevir, uçurtma uçur, misket yuvarla. Hatta bir ıslık çalıp çağırmalısın babanı da. Çünkü babaların da bizimle oyun oynamaya hakkı var.

Bu metinde noktalı bölüme getirilebilecek en uygun ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kolay gelsin.
- B) O hâlde haydi!
- C) Güzel günler dilerim.
- D) Kendilerine dikkat ederler.

1.

(1) Dünya, Güneş'in etrafında dolanarak mevsimlerin oluşmasını sağlar. (2) Güneş sisteminde Güneş, gezegenler, uydular ve gök cisimleri bulunur. (3) Bu gezegenlerden biri de Dünya'dır. (4) Güneş, sistemin merkezinde yer alır.

Bu cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-4-3-1 B) 1-2-4-3
C) 4-2-1-3 D) 3-1-2-4

2.

(1) Ders başladıktan sonra okul müdürümüz yanında bizim yaşlarımızda bir çocukla geldi. (2) Yıllar süren dostluk işte o zaman başladı. (3) Teneffüs bitmiş ,ders başlamış bizler sıralarımıza oturmuştuk. (4) Müdürümüz çocuğu tanışırken çocukla göz göze gelip karşılıklı gülümsedik. Bu cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-3-4-2 B) 4-2-3-1
C) 3-1-4-2 D) 2-4-1-3

3.

- ① Volkan patlamaları sırasında lav, kül ve gazlar yeryüzüne çıkar.
② Magma tabakası ise bir baca gibi olan volkanlardan yeryüzüne çıkar ki buna da volkan patlaması denir.
③ Bu olay, çevrede büyük hasarlara yol açabilir.
④ Yerin derinliklerinde bulunan erimiş kayaya "magma" denir.

Bu cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-4-1-3 B) 4-2-1-3
C) 2-1-4-3 D) 1-3-2-4

4.

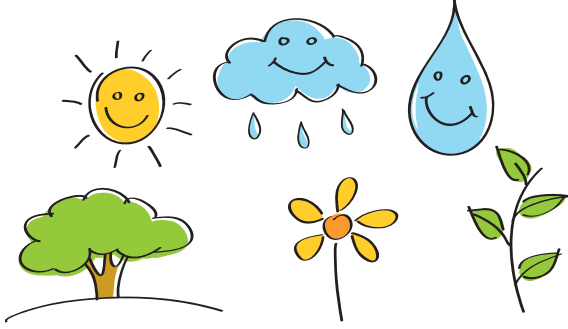
- ① Bir devrenin oluşturulabilmesi için de ampul, pil ve iletken teller gerekir.
② Elektrik enerjisinin kullanılması için devreler kurulmalıdır.
③ Anahtar kapatıldığında ise ampul ışık verir.
④ Pil, elektrik enerjisini sağlar.

Bu cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-2-3-4 B) 2-4-1-3
C) 4-1-2-3 D) 2-1-4-3

5.

1 Su buharı atmosferde yükselir ve bulutları oluşturur. Bulutlar yeterince yoğunlaştığında yağmur, kar veya dolu şeklinde yeryüzüne geri döner. Bu olaya "yağış" denir.

2 Yeryüzüne düşen yağış sularının bir kısmı yer altına süzülerek yer altı sularını oluşturur. Bir kısmı ise göl, deniz ve akarsulara karışarak yeniden buharlaşmaya katılır. Böylece suyun döngüsü sürekli hâle gelir.

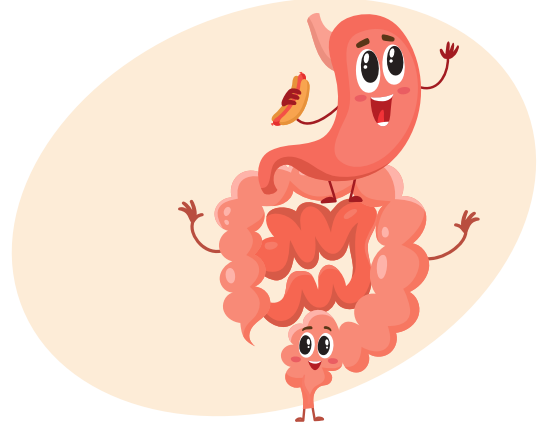
3 Su döngüsü, doğadaki suyun hareketini anlatan bir süreçtir. Güneşin etkisiyle deniz, göl ve akarsulardaki sular buharlaşır. Buharlaşan su havaya karışır.

4 Su döngüsü ise canlıların yaşamı için çok önemlidir. Çünkü bu süreç sayesinde tatlı su kaynakları sürekli yenilenir. Ayrıca iklimin dengede kalmasına da katkı sağlar.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3-1-2-4 B) 1-3-4-2
C) 4-2-1-3 D) 2-3-1-4

6.

1 Sindirim sisteminin en önemli organlarından biri ince bağırsaktır. Burada besinler parçalanarak kana geçer. Böylece vücut enerjisini ve yapı taşlarını kazanır.

2 Sindirim ağızda başlar. Dişler ve tükürük yardımıyla yiyecekler küçük parçalara ayrılır. Bu parçalanma besinlerin mideye daha kolay gitmesini sağlar.

3 Mideye gelen besinler asitler ve enzimlerle karıştırılır. Bu süreçte besinler yarı sıvı hâle gelir. Ardından ince bağırsağa doğru ilerler.

4 Sindirim, yiyeceklerin vücudun kullanabileceği hâle getirilmesidir. Bu olay sayesinde vücut enerji üretir ve gelişimini sürdürür. Sindirimin belli adımları vardır.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-3-1-4 B) 4-2-3-1
C) 1-2-3-4 D) 3-4-1-2

1. Aşağıdaki metinde paragrafların yeri karışık olarak verilmiştir.

Satrançta başarı için taşların değerini bilmek ve stratejik hamlelerle puan üstünlüğünü korumak gerekmektedir. Bu, oyunun kazananını belirler.

Satranç, yüzyıllardır oynanan strateji oyunudur. Her taşın kendine özgü hareketi vardır. Oyunda hamlelerin önemi oldukça büyüktür.

Satrançta her taşın hareket yeteneği ve gücü farklıdır. Bu nedenle oyuncunun aldığı her taşta karşılık kazandığı puan da farklıdır. Oyunu kimin kazandığı, çoğunlukla oyuncuların puanlarının toplamına göre belirlenir. Alınan taşların puanları şu şekildedir: piyon 1 puan, at 3 puan, fil 3 puan, kale 5 puan, vezir 9 puan. Şah alınamaz; yalnızca mat edilir yani esir düşer.

Paragrafları anlamlı bir bütün olacak şekilde sıraladığımızda oluşan metin ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Giriş bölümünde satrançla ilgili genel bilgi verilmiştir.
B) Gelişme bölümünde taşların hareketleri ve her taşın kazandırdığı puanlardan söz edilmiştir.
C) Gelişme bölümünde satranç oyununun tarihçesinden söz edilmiştir.
D) Sonuç bölümünde taşların değerini bilmenin öneminden söz edilmiştir.

2. ① Pablo Picasso, 20. yüzyılın en ünlü ressamlarından biridir. Kübizm akımının öncüsü olarak tanınır.
② "Guernica" onun en ünlü tablolarından biridir. Bu eserinde savaşın acılarını yansıtmıştır.
③ Picasso, resmin yanı sıra heykel ve seramik alanında da çalışmalar yapmıştır. Böylece sanatın farklı alanlarında iz bırakmıştır.
④ Onun eserleri bugün dünyanın birçok müzesinde sergilenmektedir. Sanat tarihine damga vurmuştur.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-2-3-4 B) 4-2-1-3 C) 2-1-3-4 D) 3-1-2-4

3. ① Muhsin Ertuğrul, Türk tiyatrosunun en önemli isimlerinden biridir. Hem oyunculuk hem de yönetmenlik yapmıştır.
- ② Tiyatronun halk arasında yaygınlaşmasına büyük katkı sağlamıştır. Ayrıca sinema alanında da önemli çalışmalar yapmıştır.
- ③ Onun sayesinde Türkiye’de modern tiyatro gelişmiştir. Tiyatro salonları daha çok insan tarafından ilgi görmüştür.
- ④ Bu nedenle Muhsin Ertuğrul, Türk tiyatrosunun kurucularından biri kabul edilir. Sanat hayatı boyunca pek çok öğrenci yetiştirmiştir.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-2-3-4 B) 2-1-3-4 C) 4-3-2-1 D) 3-1-2-4

4. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerden yeni bir metne başlama cümlesi olamayacak olanlarını bulalım.

ar Eskiden, daha cep telefonları ve tablet bilgisayarlar yokken yani, insanların nereye yazdığını hiç düşündünüz mü?

may Bunun için size güzel de bir örnek verelim.

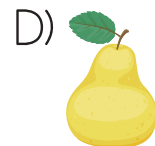
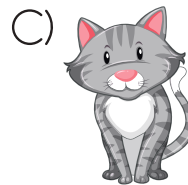
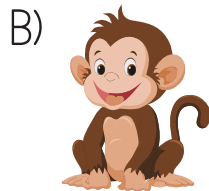
mut Gelmiş geçmiş en çok satan roman Don Kişot’tur. 500 milyon adet satılmıştır.

ke İnsanın bugünkü uygarlığını üzerine kurduğu şey, bilgi ve deneyim birikimidir.

di Hiç gelmeyecek sandığınız yaz tatili sonunda geldi.

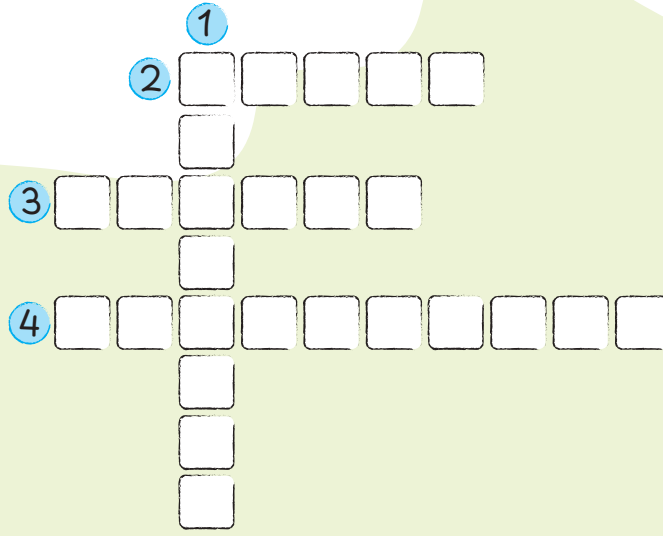
mun Ama yine de bunlar bir çocuk kütüphanesinin yerini tutmaz.

Buna göre bu cümlelerin başındaki kutucuklarda yazan heceleri birleştirdiğimizde oluşan sözcük aşağıdakilerden hangisinin adıdır?

1.

- 1 İstanbul'un bir futbol takımımıza da adını veren semti.
- 2 İki kara arasındaki dar deniz
- 3 Yapımı devam eden bina
- 4 Bilimsel kazı

Bulmacayı ipuçlarından yararlanarak doldurduğunuzda bulduğunuz sözcüklerle oluşturulan paragraf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılan yeni araştırmalarla özel bir molekül keşfedilmiş. Vücuda gönderildiği anda hastalığın nerede olduğunu ve ne hastalığı olduğunu bulabiliyor.
- B) Bazı insanlar iğne olmaktan korkuyorlar. Bu nedenle bilim insanları "aşı bandı" yöntemini geliştirdiler. Bandın yapışkan yüzeyinde derinin içine giren ufak tüylü iğneler var. Bunlar o kadar minik ki deriye temas ettiklerinde hiç hissedilmiyor.
- C) Bir süredir İstanbul'un Beşiktaş semtinde metro inşaatı yapılıyor. Geçenlerde inşaat yapımı durduruldu. Çünkü inşaatın altından tam 6 bin yıl öncesinden kalmış arkeolojik kalıntılar çıktı! İstanbul Boğazi'nde bundan tam 6 bin yıl önce nasıl bir hayat vardı?
- D) Bazı evcil olmayan hayvanların senin kıyafetine dikkat ettiğini biliyor muydun? Örneğin, kendi renkleri arasında mavi ve beyaz olan kuşlar. Eğer onların karşısına o renk tişörtlerle çıkarsan sana yaklaşmayı isteyebilir veya senin onlara yaklaşmana izin verebilirlermiş.

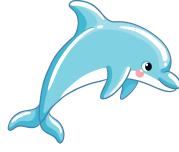
2. 1. Son olarak kuyruğundan çenesinin altına kadar bir yay çiziyoruz.
 2. Sırtındaki yüzgeç bittiyse şimdi de karnındaki yüzgeci çizelim.
 3. Göz bebeğinde bir pırıltı var fark ettin mi?
 4. Kafayı bitirdikten sonra çok benzer hareketlerle ağız ve sırtındaki yüzgeci de bitti. Daha sonra göz yuvarlağı, göz bebeği ve kuyruğu da
 5. Önce iki basit hareketle gövdesini oluşturuyoruz. Bir elips ve yan yatmış bir dondurma külahı.

Numaralanmış cümleleri oluş sırasına göre sıralayıp anlamlı bir paragraf oluşturalım. Buna göre bu paragrafta çizim aşamaları verilen görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

3. 1. Uzaya gönderilen uydular, hava tahminlerinin yapılmasına yardımcı olur. Ayrıca bu uydular, iletişim alanında da çok önemli görevler üstlenir.
 2. Teknoloji geliştikçe insanlar gökyüzünü daha yakından inceleme imkânı bulmuştur. Özellikle teleskoplar ve uydular bu konuda çok işe yaramaktadır.
 3. Bu gelişmeler sayesinde bilim insanları dünya dışı yaşam olasılığını da araştırmaktadır. Bilim insanları ileri düzeyde araştırmalar yaparak farklı gezegenlerde yaşam izleri aramaktadır.
 4. Bu incelemeler sonucunda gök cisimlerinin yapısı, hareketleri ve özellikleri hakkında çok daha fazla bilgi edinilmiştir. İnsanlık uzayı daha iyi anlamaya başlamıştır.

Numaralanmış paragrafların anlamlı bir metin oluşturması için önce gökyüzünü daha yakından incelemenin gelişimini anlatan paragraf, sonra bu incelemelerden elde edilen bilgilerin bulunduğu paragraf, ardından uyduların kullanım alanlarından söz eden paragraf, son olarak bilim insanlarının yaptığı ileri araştırmaları anlatan paragraf sıralanmalıdır.

Buna göre paragrafların doğru sırası aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2-4-1-3

B) 4-1-2-3

C) 2-3-1-4

D) 3-2-4-1

4. En içte yer alan çekirdek, demir ve nikel gibi ağır elementlerden oluşur.
- 1 Çekirdek, Dünya'nın manyetik alanını oluşturan yapıdır. Ayrıca çok yüksek sıcaklıklara sahiptir.
 - 2 Dünya, dıştan içe doğru kabuk, manto ve çekirdek katmanlarından oluşur. Bu katmanlar, Dünya'nın yapısını anlamamız açısından çok önemlidir. Her katmanın farklı özellikleri vardır.
 - 3 Kabuk, üzerinde yaşadığımız en ince tabakadır. Kıtaldan ve okyanus tabanlarından meydana gelir. Kalınlığı yer yer değişiklik gösterebilir.
 - 4 Kabuk ile çekirdek arasında bulunan manto ise yarı akışkan bir yapıya sahiptir. Bu tabaka, levha hareketlerinin ve depremlerin oluşmasında önemli rol oynar.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3-2-1-4 B) 2-4-1-3 C) 2-3-4-1 D) 4-3-2-1

5. 1 Onun eserleri Türk tiyatrosunun gelişimine büyük katkı sağlamıştır. Bugün hâlâ sahnelenmeye devam etmektedir.
- 2 Bu tiyatro oyunlarından en bilineni "Keşanlı Ali Destanı"dır. Bu eser, halk tiyatrosu ile modern tiyatroyu birleştiren önemli bir yapıttır.
- 3 Yazar, sadece Keşanlı Ali Destanında değil, tüm eserlerinde toplum sorunlarına dikkat çekmiştir.
- 4 Haldun Taner, Türk edebiyatı ve tiyatrosunun önemli yazarlarından. Hem hikâyeleri özellikle tiyatro oyunları ile tanınır.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-1-2-3 B) 4-2-3-1 C) 2-1-3-4 D) 3-1-2-4

6.

- 1 Bugün onun eserleri milyonlarca turist tarafından ziyaret edilmektedir. Sanatıyla insanlık tarihine yön vermiştir.
- 2 "Mona Lisa" ve "Son Akşam Yemeği" en bilinen tablolarıdır. Bu eserler dünya çapında büyük üne sahiptir.
- 3 Da Vinci aynı zamanda mühendislik, anatomi ve mimarlık alanında da çalışmalar yapmıştır. Bu özellikleriyle gerçek bir "Rönesans insanı" olarak tanımlanır.
- 4 Leonardo da Vinci, Rönesans döneminin en önemli sanatçılarından biridir. Hem ressam hem de bilim insanıdır.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-2-3-1 B) 1-3-2-4 C) 2-1-3-4 D) 3-2-1-4

7.

- 1 Mikroskop, çıplak gözle göremediğimiz küçük yapıları incelemek için geliştirilmiştir. Özellikle hücrelerin ve mikroorganizmaların görülmesini sağlar. Böylece bilim insanları canlıları daha iyi tanır.
- 2 Zamanla daha gelişmiş mikroskoplar icat edilmiştir. Elektron mikroskopları sayesinde hücrelerin en küçük ayrıntıları bile incelenebilir. Bu, bilime çok büyük katkı sağlamıştır.
- 3 Mikroskop kullanılırken örnek genellikle cam bir lam üzerine konur. Daha sonra bu lam mikroskopun sahne kısmına yerleştirilir. Merceklerden bakılarak görüntü büyütülür.
- 4 İlk mikroskoplar 17. yüzyılda yapılmıştır. Bu icat, bilim tarihinde yeni bir çağ açmıştır. Çünkü insanlar mikroskop sayesinde gözle görülemeyen dünyayı keşfetmeye başlamıştır.

Bu paragrafların anlamlı bir bütün oluşturması için doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-1-3-2 B) 1-3-2-4 C) 4-2-1-3 D) 1-4-2-3

Hikâye - Masal - Fabl

Metinler, duygu ve düşüncelerimizi yazıyla ifade etmemizi sağlar. Metin türlerine hikâye, masal, fabl, anı, günlük ve şiir örnek verilebilir.

Hikâye (Öykü): Hikâye, gerçek hayatta yaşanabilecek ya da hayal ürünü bir olayı; yer, zaman, kişi ve olay örgüsü unsurlarını kullanarak anlatan kısa yazılardır.

Hikâyenin Özellikleri: Kısa bir yazı türüdür. Bir olay, durum ya da yaşantı anlatılır. Kahramanlar (kişiler), yer ve zaman bellidir. Olaylar genellikle günlük hayatta karşılaşılabileceğimiz türdendir. Anlatım sade ve anlaşılırdır. Serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.

Masal: Olağanüstü olayların ve kahramanların yer aldığı, genellikle hayal ürünü olan kısa anlatılardır. Çoğu masal, çocuklara ders vermek ve eğlendirmek amacıyla anlatılır.

Masalın Özellikleri: Tamamen hayal ürünü olaylara yer verilir. Kahramanlar çoğu zaman olağanüstü özelliklere sahiptir. Yer ve zaman belli değildir; genellikle "evvel zaman içinde" diye başlar. İyiler hep ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır. Masalların sonunda genellikle bir öğüt (ders) verilir.

Fabl: İnsan dışındaki varlıkların (hayvanlar, bitkiler, eşyalar) konuşturularak bir olay içinde gösterildiği, sonunda ders veren kısa hikâyelere denir.

Fablların Özellikleri: Kahramanlar genellikle hayvanlar, bitkiler veya cansız varlıklardır. Bu kahramanlar insanlar gibi konuşur, düşünür, davranır. Kısa ve öğretici metinlerdir. Olayların sonunda mutlaka bir öğüt (ders, mesaj) verilir. İyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.

1.

HIÇKIRIK

Güzel mi güzel bir prenses varmış. Prensesin büyük bir derdi varmış. Prenses gülemiyormuş. Ne zaman gülmek istese gözünden inci gibi yaşlar dökülüyormuş. Bütün ülke, prensesi güldürmek için seferber olmuş. Ama kimse başaramıyormuş. Prenses gülmeyi çok özlemiş. Bazen arkadaşlarını topluyor komik şeyler anlatıyor ve onlar gülerken gülmeye çalışıyormuş. Ama bir türlü başaramıyormuş. Yağmurlu, yağışlı, iç sıkıcı bir günde çok sıkılmış. Babasının yanına gitmiş. Babası bütün yardımcılarını toplamış önemli bir konuyu konuşuyormuş. Odayı görebileceği bir tülün arkasına geçmiş. Toplantıyı seyretmeye başlamış. Toplantıda kendi yaşlarında bir prens varmış. Prensin ilk toplantısıymış bu. Çok heyecanlı ve acelemiş. Kral ona bir soru sormuş. Prensi heyecandan hiçkirik tutmuş. Kral soruyor, prens hiçkırıyormuş. Prens kan ter içinde kalmış. Bu böyle sürüp giderken prensin hâlini gören ve hiçkiriklerini duyan prenses kahkahalarla gülmeye başlamış. Prenses kendini durduramıyormuş. Tam susuyormuş, prens hiçkırınca prenses yine başlıyormuş gülmeye. Kral kızının güldüğü duyunca yanına gelmiş. Arkasından da bütün yardımcıları dolmuş odaya. Aralarında prens de varmış. Prens, prensesi gördüğü an hiçkiriği kesilse de prensesin kahkahaları devam etmiş. Kral kızını bu prenle evlendirmiş ve o günden sonra saraydan kahkaha sesleri eksik olmamış. Prenle prensesin iki çocukları olmuş. Bir tanesi sürekli hiçkırıyormuş. Diğeri de o hiçkirdikçe gülüyormuş.

Tanca GÜLTEKİN

Bu metin için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Metin bir öyküdür.

B) Metin bir haber yazısıdır.

C) Metin bir fabldır.

D) Metin bir masaldır.

1. Aşağıdakilerden hangisi hikâyenin bir özelliğidir?

- A) Olağanüstü varlıkların anlatılması
- B) Olayların kısa ve gerçek yaşama uygun olması
- C) Hayvanların insanlar gibi konuşması
- D) Yer ve zamanın belirsiz olması

2. “Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde...” gibi kalıplarla başlayan, olağanüstü olayların yer aldığı metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye
- B) Masal
- C) Fabl
- D) Şiir

3. Aşağıdakilerden hangisi fablın özelliği değildir?

- A) Kahramanları genellikle hayvanlar ve bitkilerdir.
- B) Anlatımın sonunda bir ders verilir.
- C) Olaylar uzun ve ayrıntılı şekilde anlatılır.
- D) Kahramanlar insanlar gibi konuşur ve düşünür.

4. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hikâye – Gerçek olabilecek olaylar
- B) Masal – Olağanüstü olaylar
- C) Fabl – Hayvanların konuştuğu öğretici metin
- D) Masal – Her zaman gerçek olaylar

5. Aşağıdakilerden hangisi masalların özelliklerinden biridir?

- A) Kahramanlar her zaman gerçek kişilerdir.
- B) Yer ve zaman genellikle belirsizdir.
- C) Anlatım çok uzun ve ayrıntılıdır.
- D) Hayvanlar, insanlar gibi konuşur.

6. “Tilki ile Karga” adlı eserde, karga peynirini düşürür ve tilki onunla alay eder. Bu olayın sonunda “Büyüklenen insanlar çoğu zaman kaybeder.” mesajı verilir.

Bu metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye
- B) Roman
- C) Masal
- D) Fabl

7. Aşağıdaki metinlerden hangisi bir hikâyeye örnek olabilir?

- A) Devler ülkesinde yaşayan bir çocuğun sihirli taş bulması
- B) Bir öğrencinin okulda yaşadığı bir olayı anlatması
- C) Hayvanların kendi aralarında konuşarak tartışması
- D) Zamanın olmadığı bir yerde perilerin dans etmesi

8. Masalların çoğu “evvel zaman içinde” diye başlar.

Bu durum masalların hangi özelliğini gösterir?

- A) Kahramanların olağanüstü olması
- B) Yer ve zamanın belirsizliği
- C) Masalların öğretici yönü olması
- D) Anlatımın kısa ve öz olması

9. Aşağıdakilerden hangisi fablın amacıdır?

- A) Olağanüstü olaylarla eğlenmek
- B) Günlük olayları sade bir dille aktarmak
- C) İnsanlara ders vermek ve düşündürmek
- D) Kahramanları ve olayları ayrıntılı tanıtmak

10. Bir metinde kahramanlar insanlar değildir. Hayvanlar konuşur, düşünür ve olaylara katılır. Olayın sonunda “Dostlarını küçümseyenler yalnız kalır.” dersi verilir.

Bu metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal
- B) Hikâye
- C) Fabl
- D) Roman

11.

Masallarda iyiler hep kazanır, kötüler ise cezalandırılır.

Bu özellik masalların aşağıdaki yönlerinden hangisini gösterir?

- A) Eğitici-öğretici yönünü
- B) Yer ve zamanın belirsizliğini
- C) Kahramanların olağanüstülüğünü
- D) Anlatımın kısalığını

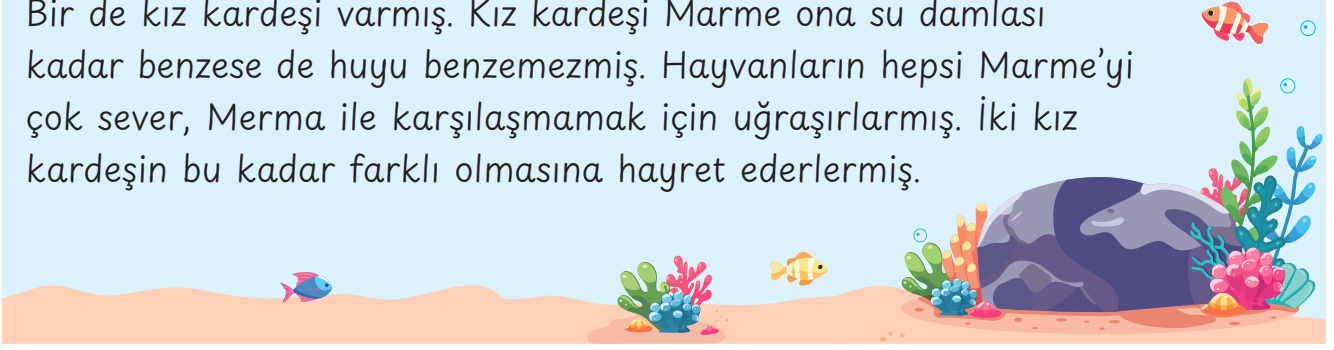
12. Aşağıdakilerden hangisi bir hikâyenin bölümlerinden biri değildir?

- A) Serim
- B) Düğüm
- C) Çözüm
- D) Sonuçlandırma

1.

Merma, gelmiş geçmiş en güzel deniz kıızıymış. Kendi güzelmiş ama huyu o kadar güzel değilmiş. Kibirden kimseler yanına yaklaşamazmış. Kendini o kadar beğenirmiş ki herkesi değersiz bulurmuş. Deniz altında yaşayan cana yakın, sevimli deniz hayvanları Merma'ya yaklaşmak, onunla arkadaş olmak isteseler de başaramazlarmış. Her defasında Merma onların kalbini kırarmış. Bir de kız kardeşi varmış. Kız kardeşi Marme ona su damlası kadar benzese de huyu benzemezmiş. Hayvanların hepsi Marme'yi çok sever, Merma ile karşılaşmamak için uğraşırlarmış. İki kız kardeşin bu kadar farklı olmasına hayret ederlermiş.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabl B) Hikâye C) Masal D) Öykü

2. Bir metinde olaylar gerçek hayatta olabilecek şekilde ve belli bir zaman akışıyla anlatılmıştır. Metin serim, düğüm, çözüm bölümlerine ayrılmıştır. Metinde zaman, mekân ve kişiler belirtilmiştir.

Bu metnin özelliklerine göre türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Masal B) Fabl
C) Hikâye D) Roman

3. - - - - sık sık "bir varmış bir yokmuş" gibi ifadeler kullanılır ve olaylar olağanüstü kahramanlar etrafında gelişir.

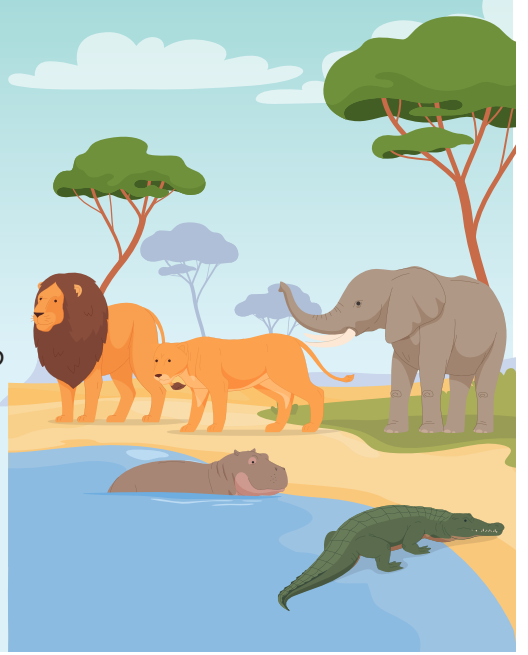
Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Fabllarda
B) Masallarda
C) Şiirlerde
D) Hikâyelerde

4.

Ormandaki hayvanlar bir haber almışlar. Aldıkları haberle moralleri çok bozulmuş. Doğdukları, büyüdükları ormanları açık hayvanat bahçesi olacaktı. Kafalarında bin bir soru varmış. Acaba onları kafese mi koyarlarmış? En çok da aslan üzülmüş bu duruma. Ormanın kralı bir kafese kapatılır mıymış? Kocaman kral, ziyaretçilerin attığı fındık fıstığı mı kapacaktı?

Derken bir gün ormana iş makineleri ve işçiler girmişler. Hayvanlar iş makinelerinin önüne geçmişler. "Burası bizim, sizi sokmayız buraya! Buranın hayvanat bahçesi olmasına izin vermeyiz." demişler.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabl B) Hikâye C) Masal D) Öykü

5. Aşağıdaki metinlerden hangisi fabl türüne örnektir?

- A) Keloğlan, devlerle savaşır ve köyünü kurtarır.
 B) Karınca, çalışkanlığı sayesinde kışın yiyecek bulur, çekirge ise tembelliği yüzünden aç kalır.
 C) İki arkadaş lunaparkta güzel bir gün yaşar.
 D) Pamuk Prenses, yedi cücelerle yaşar ve kötü kraliçeden kurtulur.

6. Aşağıdaki ifadelerden hangisi hikâye, masal ve fabl türleri arasındaki farkları doğru şekilde açıklamaktadır?

- A) Hikâyede olaylar gerçekçidir, masalda olağanüstüdür, fablda hayvanlar konuşturulur.
 B) Masalda olaylar gerçekçidir, fablda olağanüstüdür, hikâyede hayvanlar konuşturulur.
 C) Fablda olaylar kısadır, masalda uzundur, hikâyede kahramanlar sadece insanlar olur.
 D) Hikâyede kahramanlar olağanüstüdür, masalda insanlar gerçekçidir, fablda zaman ve yer bellidir.

7.

YUVASIZ SERÇE

Serçe, kendi yaşadığı orman yanınca yavrularını toplamış ve yeni bir ormana taşınmış. Bir ağaca yuva yapıp yavrularını yerleştirmek istiyormuş.

Elma ağacına gitmiş. “Canım elma ağacı, kuzum elma ağacı, bana dallarında bir yer verir misin?” demiş.

Elma ağacı “Ben dallarımda kimseyi istemem. Yavruların dallarıma zarar verir. Elmalarımı yer.” demiş ve reddetmiş.

Oradan boynu bükük ayrılan anne serçe, armut ağacına gitmiş ve yuva kurmak için bir dal istemiş. Armut ağacı hiddetlenmiş. “Ben izin veremem. Senin yavrularının bütün gün viyaklamasını dinleyemem.” demiş.

Aşağıdaki özelliklerden hangisi verilen metne ait değildir?

- A) Kahramanlar genellikle hayvanlar, bitkiler veya cansız varlıklardır.
- B) Bu kahramanlar insanlar gibi konuşur, düşünür, davranır.
- C) Olaylar genellikle günlük hayatta karşılaşılabileceğimiz türdendir.
- D) İyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.

8.

Prensesin hiç arkadaşı yokmuş. Sarayda hiç yaşıtı olmayan prenses sarayın dışında da kimseyi tanımiyormuş. Bir gece odasının penceresine bir ardıç kuşu konmuş. “Seni sırtıma alıp sarayın dışına çıkarabilirim.” demiş. Prenses sarayın dışındaki insanlarla tanışabileceğini duyunca çok sevinmiş.

Aşağıdaki özelliklerden hangisi verilen metne aittir?

- A) Kısa yazı türüdür.
- B) Tamamen hayal ürünü olaylara yer verilir.
- C) Kahramanlar (kişiler), yer ve zaman bellidir.
- D) Olaylar genellikle günlük hayatta karşılaşılabileceğimiz türdendir.

9.

Ege ve Emir odalarında ders çalışıyordu. Ege 2. sınıfa, Emir ise 4. sınıfa gidiyordu. Ege'nin bir sıkıntısı vardı. Ağabeyinin gözünden kaçmamıştı kardeşinin bu hâli. Ege biraz uğraştıktan sonra,
- Yok, ben bunu bir türlü ezberleyemeyeceğim, dedi.

Ormanlar kralı aslan bir gün öğlen uykusundan acıyla uyanmış. Dişi çok ağrıyormuş. Ormanın bütün hayvanları gelmişler aslanın yanına. Aslan acısından zıp zıp zıplıyormuş. Bir taraftan da "Bana bir dişçi bulun." diye bağıriyormuş. Hayvanlar hemen ormanın dişçisi fareye haber salmışlar. Fare haberi duyunca "Şaka mı yapıyorsunuz?" diye sormuş. "Hayır!" demişler. "Gayet ciddiiz. Aslan ağrıdan duramıyor."

Zamanın birinde dünyanın herhangi bir ülkesinde bir kral yaşamış. Kralın ismi Hovado'ymuş. Bu kral çok iyi bir yöneticiymiş. Harika bir babaymış. Çok iyi bir askermiş. Yüzlerce şiir yazmış bir şairmiş. Attığı ok bir milim şaşmayan bir okçuymuş. Bileğini büken yokmuş. Komşu ülkelerin kralları onu çok kıskanmış. Ama onu yok etmek için yapılan planlar hep boşa çıkarmış. Çünkü onu tanıdıktan sonra ona zarar verebilecek kimse yokmuş.

Kapı çaldı. Kapıyı açtığımda büyükannem ve büyükbabamı gördüm. Kahvaltı yapmak için gelmişlerdi. Onların bize geldiği her gün evimiz şenlenirdi. Onlarla olmak her gün bayram yapmak gibiydi.

Numaralanan metinlerin sırasıyla türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye – masal – fabl – masal
- B) Masal – fabl – hikâye – fabl
- C) Hikâye – fabl – masal – hikâye
- D) Fabl – masal – hikâye – masal

Anı - Günlük - Şiir

Anı (Hatıra): Bir kimsenin başından geçen ya da yaşadığı dönemde tanık olduğu olayları ve durumları konu edinen yazı türüdür. Bu yazı türünün yazılma amaçları arasında; hayat tecrübelerini paylaşmak, olaylara açıklık kazandırmak, unutulmaya yüz tutan toplum değerlerini tanıtmak ve yaşatmak gibi unsurlar vardır.

Günlük (Günce): Bir kişinin yaşadıklarını, duygu ve izlenimlerini, tarih belirterek günü gününe anlatmasıyla oluşan edebî türdür. Günlükler her gün yazıldığı için çoğunlukla kısadır. Bu yazılar yazarın yaşamından izler taşır. Günlükler birinci kişi ağızından yazılır. Günlükte konuşma diline yakın bir dil kullanılır, kısa ve özlü ifadeler yer verilir.

Şiir: Duygu, hayal ve düşüncelerin bir düzene bağlı olarak, çekici bir dil ve ahenkli mısralar içinde aktarılmasıdır. Şiir; imgeye, çağrışımlara ve düşün gücüne dayanarak türetilmektedir. Ahenkli, coşkulu bir söyleyişi vardır.

- Şiiri yazan kişiye **şair** denir.
- Şiirin her bir satırına **mısra** ya da **dize** denir.
- Şiirin her dört dizesi bir **kıta** oluşturur.

1.

Sanırım on yaşlarındaydık. İkimiz Güney ile odamızda ödev yapıyorduk. Öğretmenimiz dijital ortamda bir test paylaşmıştı. Güney ödevini yapmak için bilgisayarı açtığına babamızın bize açtığı e-posta adresine bir posta gönderildiğini görmüştü. Göndereni tanımamıştı. Postada şöyle yazıyordu:

Yeni İleti

isinolsun <is_sende@gmail.com>

Merhabalar.

Size artık ailenizden harçlık almanızı bile gerektirmeyecek büyük bir fırsat sunuyoruz. Yurt dışından getirdiğimiz ürünlerin satıcısı olup çok büyük paralar kazanabilirsiniz. Aşağıdaki hesap numarasına göndereceğiniz 100 TL karşılığında size göndereceğimiz ürünler rahatlıkla sınıf arkadaşlarınıza satabileceğiniz ürünlerdir.

Güney postayı okuyunca çok heyecanlanmış, çok sevinmişti. Ne kadar güzel bir teklifti. Postayı bana okumuştum. Kardeşime "Bu postayı anne babamıza göstermeliyiz." demiştim. Güney karşı çıkmıştı ve ben onu ikna etmeye çalışmışım. Tabii ki onu dinlememiş ve salonda oturan anne babamızın yanına gidip durumu paylaşmışım. Anne ve babamız çok şaşırmış, çok kızmışlardı ve çocuklarının bu dolandırıcılığa alet edilmeye çalışılmasına çok üzölmüşlerdi. Ertesi sabah hep birlikte emniyete ve savcılığa gitmiştik. Savcı, durum anlatılınca hiç şaşırmamıştı. Çünkü önündeki dosyaların yarısı bu şekilde kandırılmış insanların dosyasıydı. Savcı, beni ve kardeşimi akıllıca davrandığımız için tebrik etmişti.

Tanca GÖLTEKİN

Bu metin ile ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?

- A) Metnin türü günlüktür.
- B) Metnin türü anıdır.
- C) Olağanüstü olaylar anlatıldığı için metin masaldır.
- D) Metnin türü şiirdir.

1. İnsanların yaşadığı olayları, aynı gün sıcaklığı sıcaklığına yazdığı yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal B) Günlük
C) Anı D) Hikâye

2. Aşağıdakilerden hangisi günlüğün özelliklerinden biri değildir?

- A) Tarih atılarak yazılır.
B) Yazan kişinin duygu ve düşüncelerini içerir.
C) Yıllar önce yaşanan olaylar anlatılır.
D) İçten ve samimi bir dil kullanılır.

3. Bir kişinin geçmişte yaşadığı olayları üzerinden zaman geçtikten sonra yazmasıyla oluşan tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir B) Roman
C) Anı D) Günlük

4. Aşağıdaki özelliklerden hangisi anı türüne aittir?

- A) Hayal ürünü olaylar anlatılır.
B) Olaylar günlük sırayla yazılır.
C) Şiirsel anlatım mutlaka bulunur.
D) Geçmiş yaşantılar ve deneyimler aktarılır.

5. Duygu ve düşüncelerin ölçülü ya da serbest dizeler hâlinde anlatıldığı edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir B) Günlük
C) Masal D) Anı

6. Aşağıdakilerden hangisi şiir türünün özelliklerinden biridir?

- A) Olayların günlük sırayla aktarılması
B) Coşkulu ve ahenkli söylenmesi
C) Yazarın günlük yaşantısını yazması
D) Geçmiş olayların anlatılması

7. Bugün okuldan çıkınca arkadaşlarımla parkta oynadım. Hava çok güzeldi. Eve döndüğümde anneme olanları anlattım. Bu satırları yazarken hâlâ oyunun neşesini hissediyorum.

Bu metin hangi yazı türüne örnektir?

- A) Anı B) Masal
C) Günlük D) Şiir

8. I. Olayların üzerinden zaman geçtikten sonra yazılır.
II. Yazarın başından geçen gerçek olaylar anlatılır.
III. Günlük dildeki gibi samimi bir üslup kullanılır.
IV. Tarih atılarak yazılır.

Yukarıdakilerden hangileri anı türünün özelliklerindedir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) I, II, III ve IV

9. Ağaçların arasından esen rüzgâr,
Yaprakları dans ettiriyordu.
Güneş ışıkları suya vuruyor
Altın sarısı bir parlak yayılıyordu.
Bu metin aşağıdaki türlerden hangisine örnek olabilir?

- A) Günlük B) Şiir
C) Anı D) Roman

10. I. Yazarın kendi hayatıyla ilgilidir.
II. Yıllar sonra geçmişe kaynak olabilir.
III. Duygular genellikle coşkulu ve ahenkli dile getirilir.
IV. Yaşanmış olaylar anlatılır.
Yukarıdaki bilgilerden hangileri günlük ve anı türü için ortak özelliktir?

- A) Yalnız IV B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve IV

1.

Ben eskiyim sen yeni,
Haydi çabuk bul beni.
Sen zayıfsın ben şişman,
Nasıl zayıf kalır insan?

Sen mutlusun ben üzgün,
Haydi yüzümüz gülsün.
Sen uzakta ben yakın,
Kendini özletme sakın.

Sen alçakta ben yüksek,
Altına bir sandalye çek.
Sen ihtiyar ben ise genç,
Haydi benim bir resmimi çek.

Ben karayım sen beyaz,
Çok güneşlendim bu yaz.
Sen zenginsin ben fakir,
Elim yüzüm oldu kir.

Tanca GÜLTEKİN

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şiirin şairi belli değildir.
- B) Şiir 4 dizeden oluşmuştur.
- C) Şiirin konusu zıt anlamlı sözcüklerdir.
- D) Şiir iki kıtadan oluşmuştur.

2.

Çocukluğumda köyümüzde büyük bir sel felaketi olmuştu. Evler suyla dolmuş, hayvanlarımız zarar görmüştü. O günü hiç unutamıyorum. Yıllar sonra bu satırları yazarken hâlâ gözlerim doluyor.

Bu metin hangi türe örnektir?

- A) Günlük
- B) Şiir
- C) Anı
- D) Masal

3. Aşağıdakilerden hangisi şiirin özelliklerinden biri değildir?

- A) Duygu ve düşünceleri dizeler hâlinde aktarması
- B) Ahenk, ölçü ve uyakla yazılabilmesi
- C) Olayların gün gün yazılması
- D) Hayal gücüne yer verilmesi

4.

SEVGİLİ GÜNLÜK

8 Mart Pazartesi

Bugün okuldan çıktığımda annemin okul kapısında olduğunu gördüm. Onu görünce 1. sınıfta her gün beni almaya geldiği aklıma geldi. Aradan 3 yıl geçmiş ama annemi görünce yine aynı sevinci yaşadım. Annemle beraber semtimizin pazartesi günleri kurulan kapalı pazarına gittik. Pazar gezintilerini çok sevmesem de annemle beraber rengârenk tezgâhları gezmek hoşuma gitti. Sebzeler, meyveler çok tazeydi, çok güzeldi. Annem domates ve elma aldı. Eve gelince ödevlerimi yaptım. Matematik biraz zorladı ama sonunda hepsini çözdüm. Akşam yemeğinde babamla sohbet ettik. Bana küçükken yaşadığı komik bir olayı anlattı. Çok güldük. Bu satırları yazarken içimde güzel bir huzur var. Bugün benim için hem eğlenceli hem de verimli geçti.

Bu metinle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi günlük türünün özelliklerini doğru yansıtır?

- A) Olaylar günü gününe, samimi bir dille yazılmıştır.
- B) Metinde olaylar hayal ürünü kahramanlarla aktarılmıştır.
- C) Yazar, geçmişte yaşadığı olayları uzun yıllar sonra anlatmıştır.
- D) Yazar, duygu ve düşüncelerini ölçülü dizeler hâlinde ifade etmiştir.

5. Bugün lunaparkta renkli ışıklar altında, coşkulu müzik eşliğinde eğlenceli anlar yaşadık, kahkahalarla dolu bir gün geçirdik.

Bu metin hangi yazı türüne örnektir?

- A) Anı
- B) Masal
- C) Günlük
- D) Şiir

6. Aşağıdakilerden hangisi günlüklerin özelliklerinden biridir?

- A) Olaylar yıllar geçtikten sonra yazılır.
- B) Tarih atılarak günü gününe yazılır.
- C) Hayal ürünü olaylar anlatılır.
- D) Duygular ölçüyle dizeler hâlinde verilir.

7. Aşağıdakilerden hangisi şiirin özelliklerinden biridir?

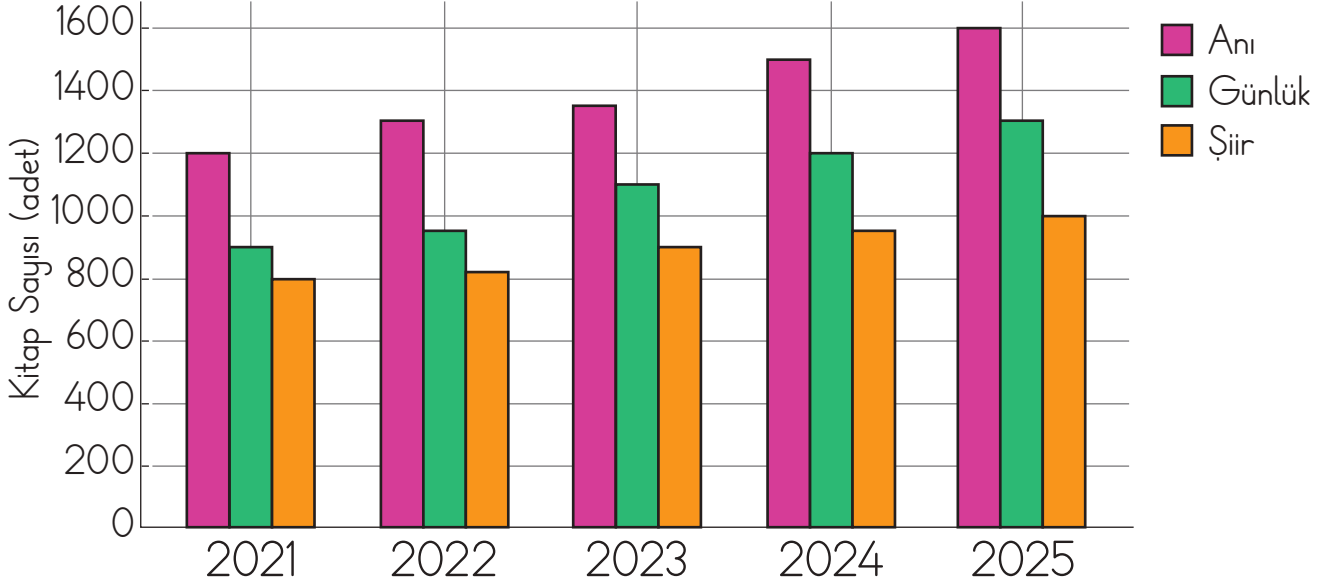
- A) Gün gün yazılması
- B) Olayların kronolojik sırayla anlatılması
- C) Ölçü, uyak ve ahenge yer verilmesi
- D) Yazarın başından geçen gerçek olaylara dayanması

8. Aşağıdakilerden hangisi günlük ve anının ortak özelliklerinden biridir?

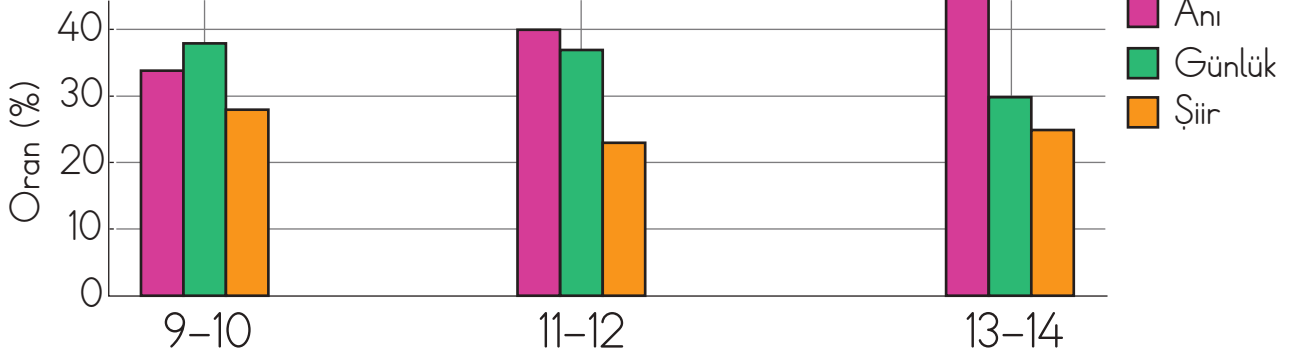
- A) Yazarın kendi hayatıyla ilgili olması
- B) Hayalî olaylara dayanması
- C) Şiirsel bir anlatım içermesi
- D) Yıllar sonra başkası tarafından yazılması

9.

Yıllara Göre Basılan Kitap Sayısı

Yaş Gruplarına Göre Okumayı Sevme

Yukarıda verilen grafiklerde yıllara göre basılan anı, günlük ve şiir kitaplarının basım sayıları ve yaş gruplarına göre okumayı sevme oranları verilmiştir.

Bu grafiklere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) Duyguların coşkulu ve ahenkli olarak anlatıldığı, mısralar hâlinde yazılan metin türünün bulunduğu kitaplar en az sayıda basılan kitap türüdür.
- B) Kişinin yaşadıklarını günü gününe tarih belirterek anlattığı her gün yazılan kısa metin türünün bulunduğu kitapların basım sayısı her yıl artmıştır.
- C) 11 – 12 yaş grubunun en az sevdiği, mısralar hâlinde yazılan metin türüdür.
- D) Bir kişinin başından geçen, yaşadığı döneme tanıklık eden olay ve durumların anlatıldığı metin türünün bulunduğu kitaplar 9–10 yaş grubu için en sevilen kitaplardır.

10.

Sevgili Günlüğüm,

Yarın sınıfımızda Dünya Arkadaşlık Günü'nü kutlayacağız. Aslında 30 Temmuz'da kutlanması gerekiyor ama o tarihte okul kapalı. Öğretmenimiz de bizim belirlediğimiz bir günde kutlamayı önerdi. Biz de 10 Haziran tarihini seçtik. Çünkü kısa bir zaman sonra okullar tatile girecek. Biz uzun bir süre arkadaşlarımızı göremeyeceğiz.

Öğretmenimiz bizden arkadaşlarımız için birer kartpostal hazırlamamızı istedi. Ben sınıfta en yakın olduğum beş arkadaşım için kartpostallar hazırladım. Aslında kırtasiyeden de alabilirdim. Ama kendi elimle hazırladığım bu kartpostallar daha anlamlı olur, diye düşündüm. Onlarla çekilmiş fotoğraflarımı kartpostal kâğıdına çıkarttırdım. Zarfları da kalpli seçtim. Kartpostalların arkasına aynı yazıyı yazmayı düşünüyorum. Şöyle yazacağım:

ARKADAŞLIK

Ne güzel şey arkadaşlık
Aynı yolu beraber yürümek
Yıllar yılı aynı duyguyla
Beraberlik sürdürebilmek

İyi günde kötü günde
Dostunun yanında yürümek
Bir ekmeği bile bölüşüp
Aynı şeylere beraber gülmek.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Metinde şiir ve günlük türlerine ait örnekler vardır.
- B) Hayal ürünü olaylar anlatılır.
- C) Şiir, üç kıtadan oluşmuştur.
- D) Metin anı türüne bir örnektir.

Görsel Yorumlama

Metinleri, olayları ve bilgileri daha anlaşılır hâle getirmek için resim, tablo, grafik, karikatür, afiş, infografik gibi görseller kullanılır. Görseller bize, yazıya ihtiyaç duymadan bilgi verir.

Görselleri Yorumlarken Dikkat Edilecek Noktalar

Görseli dikkatlice incelemeliyiz: "Kimler var?"

Ne yapıyorlar? Nerede geçiyor?" sorularının cevaplarını aramalıyız.

Ayrıntıları dikkatlice incelemeliyiz: Renk, yön, hareket, yüz ifadesi, yazılar ve işaretlere dikkat etmeliyiz.

Görselin amacını ve vermek istediği mesajı anlamaya çalışmalıyız.

"Bu görsel bize ne anlatmak istiyor?" sorusunu sormalı ve görselin konuyla bağlantısını kurmaya çalışmalıyız.

Görsel yorumlama sorularında öncelikle soruyu dikkatle okumalıyız. Soruda "görsele göre", "aşağıdaki görsele" gibi ifadeler varsa cevap görselin içindedir. Görsele olmayan bir bilgiyi tahmin etmeye çalışmamalıyız. Cevabımızın görselle uyumlu olmasına dikkat etmeliyiz.

1. Monet'in tablolarında sıkça gördüğümüz bir özellik, parlak ve canlı renklerin kullanımudur. Özellikle doğa sahnelerinde, bahçe manzaraları ve su kenarları gibi göze çarpan renkler ve ışık oyunlarına odaklanır.

Bu tabloda ise ressam Monet, suyun üstünde açan çiçekleri resmetmiştir. Çiçekler aslında su zambaklarıdır. Ama Monet, sadece bu çiçekleri göstermek için değil; suyun üzerindeki ışığı, gökyüzünün yansımalarını ve doğanın güzelliğini de anlatmak için boyamıştır.

Metinde anlatılan Monet tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

2.

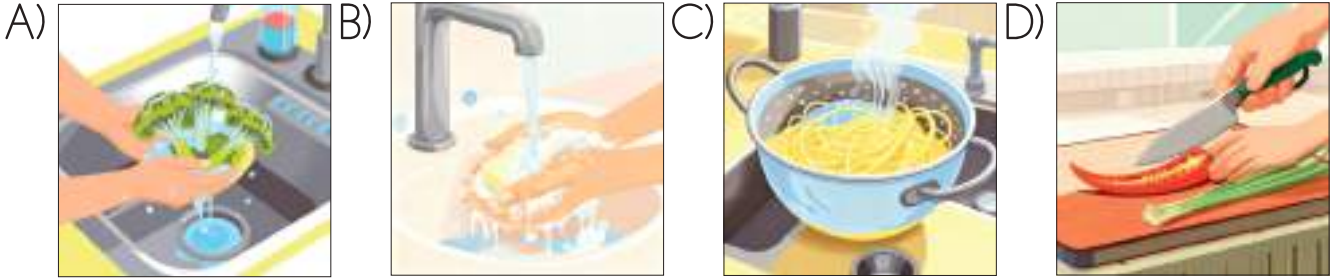
Bu kartpostalı hazırlayan Ege, kartpostalın üzerine aşağıdakilerden hangisini yazmış olamaz?

- A) Anneler Günü'n kutlu olsun.
B) Doğum günün kutlu olsun.
C) Kadınlar Günü'n kutlu olsun.
D) Tıp Bayramı'nı kutlarım.

3. SEBZELİ BROKOLİ SALATASI NASIL YAPILIR?

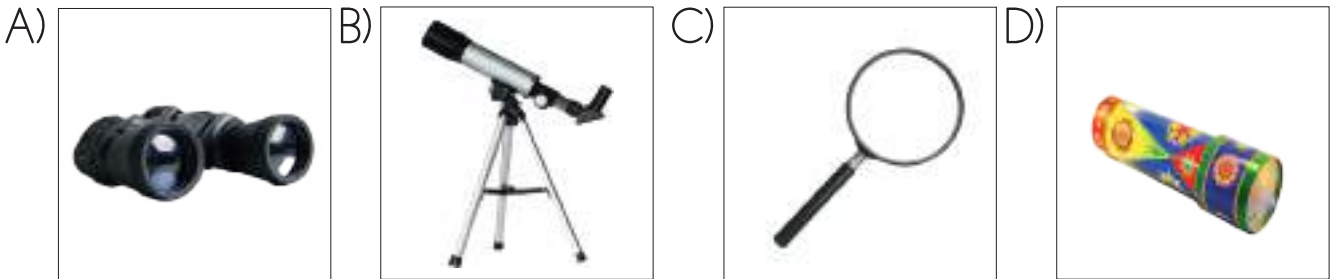
- Ellerin su ve sabunla güzelce yıka. Sonra da kurula.
- Brokolilerin minik ağaçlarını birbirinden ayır. Brokoliyi, yeşil soğanı ve kırmızı biberi güzelce yıka.
- Bir büyüğünden yardım isteyerek brokolileri 4 dakika boyunca bir tencerede haşla. Yeşil soğanları ve kırmızı biberi doğra.
- Tüm malzemeleri karıştır. Zeytinyağı, limon ve biraz da tuz ekle. İşte salatan hazır!

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metindeki yönergelerden herhangi biriyle ilgili değildir?

4. Kaleydoskop nedir?

Kaleydoskopu 1816'da Sir David Brewster icat etmiştir. Diğer adı çiçek dürbünüdür. Dışardan bakarsan ince uzun bir dürbüne benzer. Kaleydoskopun içi siyah veya koyu renge boyalıdır. Dışı genellikle çiçek desenlidir. İçinde kenarları birbirine değecek ve "V" şekli oluşturacak biçimde yerleştirilmiş üç ayna bulunur. Göze tutulan kısmında ufak bir delik, diğer ucunda ise aralarında boşluk olan iki cam vardır. Bu iki cam parçasının içinde renkli boncuklar ve bazen de renkli kâğıtlar veya pullar olur.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi kaleydoskop resmidir?

5.

Van Gölü veya yöresel adıyla Van Denizi, Tatvan ilçesi sınırları içerisinde bulunur. Van Gölü lav set gölüdür. Aktif hâldeki yanardağdan çıkan lavların bir vadiye akıp set oluşturmaları sonucu oluşmuştur.

Van Gölü dünyanın en büyük sodalı gölüdür. Türkiye'nin de en büyük gölüdür. Gölün tuzlu-sodali sularında yaşayabilen fazla canlı türü yoktur. Balık olarak sadece inci kefali yaşar. Göl çok düşük sıcaklıklarda bile donmaz. Gölün su seviyesi iklime bağılı olarak yükselip düşer. Ancak ortalama olarak denizden yüksekliği 1646 metredir.

Van Gölü sahilleri boyunca ve pek çok adada Ermeni Kilisesi ve manastır kalıntıları vardır. En iyi korunmuş onuncu yüzyıldaki Kutsal Haç Kilisesidir. Akdamar Adası'nda yer alır. Kral Gagik Artzruni tarafından 915 ve 921 yılları arasında inşa edilmiştir. Dış duvarlardaki rölyefler hikâyeler sunar.

Gölün doğusunda Akdamar, Çarpanak, Adır ve Kuş adaları bulunur. Van Gölü kıyısındaki iklim diğer yerlere göre daha yumuşaktır.

Bu metinde aşağıdaki görsellerde verilenlerden hangisinden söz edilmemiştir?

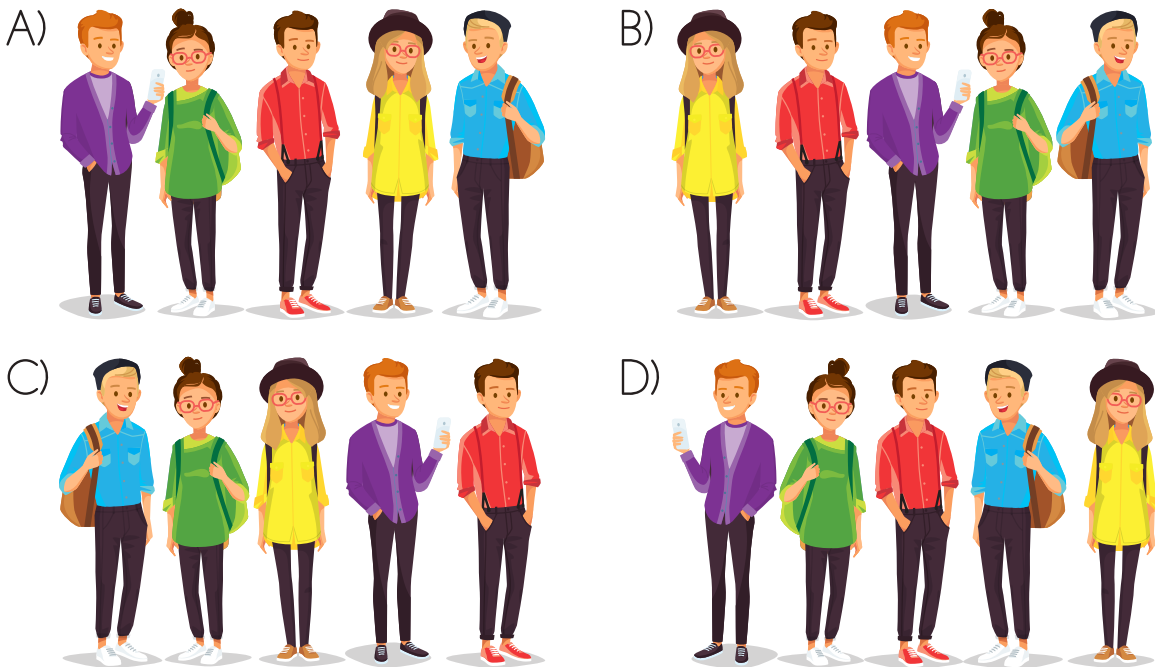
6. Renkler, sadece görsel bir unsur değil, aynı zamanda insanların duygularını, düşüncelerini ve kişilik özelliklerini de yansıtan önemli göstergelerdir. Psikolojide renklerin insanın ruh hâli ve karakteri üzerinde etkili olduğu kabul edilir. “Hangi renk hangi kişiliği temsil ediyor?” sorusunun cevabı ise aşağıda verilmiştir:

- Kırmızı** Enerji, cesaret ve tutkuyu temsil eder. Kırmızıyı seven kişiler genellikle hareketli, öz güveni yüksek ve liderlik özellikleri olan bireylerdir.
- Mavi** Sakinlik, güven ve sadakati ifade eder. Maviyi tercih edenler çoğu zaman huzurlu, sorumluluk sahibi ve mantıklı kişiliklere sahiptir.
- Yeşil** Doğallık, denge ve uyumu simgeler. Yeşili seven kişiler yardımsever, sabırlı ve iç huzuruna önem veren bireylerdir.
- Sarı** Neşe, iyimserlik ve yaratıcılıkla ilişkilidir. Sarıyı sevenler genellikle sosyal, neşeli ve hayata olumlu bakan insanlardır.
- Mor** Asalet, hayal gücü ve duygusallığı temsil eder. Moru tercih eden kişiler, sanatçı ruhlu, duyarlı ve güçlü bir hayal gücüne sahip olurlar.

Bir arkadaş grubunda her biri kendi özelliğine göre bir renk seçip o renk kıyafet giymiştir.

Ediz sanatçı ruhuna, Azra, yardımsever ruhuna, Emir lider ruhuna; Ege sakinliğini, Beyza neşeli kişiliğine uygun kıyafetler giymiş ve fotoğraf çektirmişlerdir.

Yukarıdaki sıralamaya göre beş arkadaşın fotoğrafı aşağıdakilerden hangisidir?

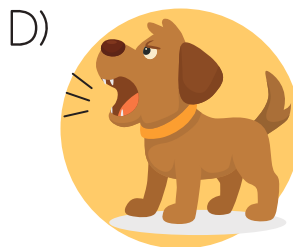
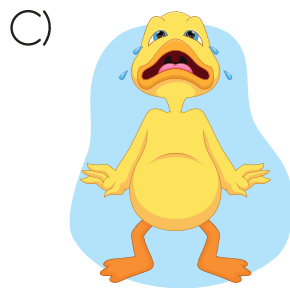
7. 4/A sınıfı aşağıdaki gizli şifreyi oluşturdu ve aralarındaki yazışmaları bu resimli alfabe ile yapıyorlar.

Akşam okul çıkışı için program yapan Tuna, arkadaşlarına nerede buluşacaklarını aşağıdaki şifre ile yazdı.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi çocukların buluşacağı yer ile ilgilidir?

8. Ayla Hanım'a arkadaşı konum gönderip alışverişe çağırdı. "Saat 12.00'de buluşalım." dedi. Ayla Hanım, alışveriş merkezinin önüne geldi. İçeri girdiğinde bir mağazanın anonsunu duydu. Mağazadan alınan ürünlere yüzde elli indirim uygulanacağı duyuruluyordu. Ayla Hanım ve arkadaşı mağazaya girdi. Ayla Hanım kendisine sarı bir çanta aldı. Çantayı hediye paketi yaptırdı ve alışveriş arabasına koydu.

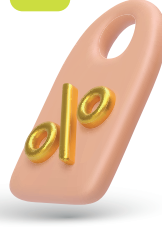
1

2

3

4

5

6

7

8

Bu metinde anlatılan olayı, numaralanmış görseller ile eşleştirdiğimizde olayların oluş sırasına göre görsellerin sıralaması nasıl olur?

A) 8-4-7-6-5-2-3-1

B) 6-5-4-2-7-8-1-3

C) 6-2-5-1-3-7-8-4

D) 4-8-7-5-6-3-2-1

9. Beyza, resimde elini kaldırmıştır. Beyza'nın üzerinde mavi bir kıyafet vardır. Saçı sarı değildir. Saçında 1 tane toka vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Beyza'nın resmidir?

A)

B)

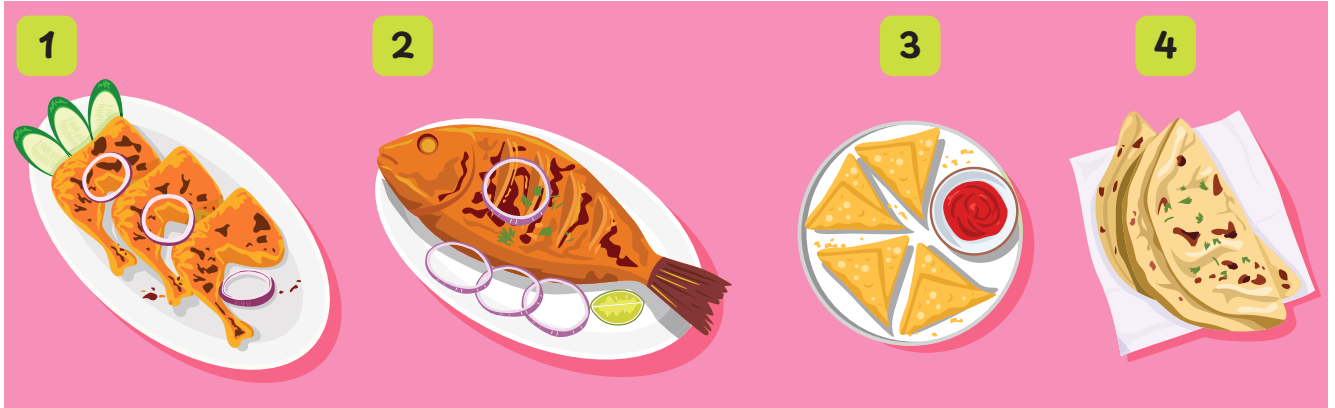
C)

D)

10.

4 arkadaş yemeğe gittiler.

Ümit balık yemedi. Ebru gözleme yemedi. Ege tavuk yemedi. Banu cips ve sos yemedi.

Ümit tavuk yemedi. Ebru cips ve sos yemedi. Ege balık yemedi. Banu gözleme yemedi.

Ümit gözleme yemedi. Ebru balık yemedi. Ege cips ve sos yemedi. Banu tavuk yemedi.

Buna göre 4 arkadaş resimde numaralanmış yiyeceklerden hangisini yemiştir?

A)	Ümit 2	Ebru 4	Ege 1	Banu 3
B)	Ümit 4	Ebru 1	Ege 3	Banu 2
C)	Ümit 3	Ebru 4	Ege 1	Banu 2
D)	Ümit 3	Ebru 1	Ege 4	Banu 2

11.

Safari, gezimizin dördüncü günündeyiz. Harika bir fotoğraf karesi yakaladım. Çölün ortasında bir vahaya rastladık. Minik bir ___ den su içen hayvanlar harika görünüyordu. Her ne kadar dikkatlerini çekmemeye çalışsak da bizi gördüler. ___ kafasını kaldırıp bize baktı. O bize biz de onun kocaman kulaklarına dikkat kesildik. Yanında su içen ___ bizi henüz fark etmemişti. Etrafta ayrıca en fazla göze çarpan leoparlardı. Hiç de saldıracak bir görüntüleri yoktu. Hatta zürafaları kovalamak yerine birbirlerini kovalıyorlardı. Gökyüzündeki ___ ise uçuşları gerçekten görülmeye değerdi.

Aşağıdakilerden hangisi metinde boş bırakılan yerlere yazılamaz?

A) Leyleklerin

B) Zürafa

C) Deniz

D) Fil

1.

Bu infografikte verilen bilgilere göre,

- I. Kahvedeki uyarıcı miktarı çaydaki uyarıcı miktarının iki katıdır.
- II. Araştırma 3000 kişiye aynı sorular sorularak yapılmıştır.
- III. Bilgilerde iki üniversitenin araştırmalarına yer verilmiştir.
- IV. Türk halkı “En çok çay mı kahve mi tüketiyorsunuz?” sorusuna ezici bir çoğunlukla kahve cevabını vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III D) II ve IV

2. Kahramanmaraş merkezli depremler, 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ili etkilemiştir. Depremden en çok etkilenen Kahramanmaraş ve Hatay başta olmak üzere 11 ilde yıkılan ve hasar alan bina sayısı yaklaşık iki yüz bin olarak kayıtlara geçmişti.

Toplam personel sayısı 	Araç 	Hava aracı 	Gemi
121.128	12.244	150	22

BARINMA

Battaniye 1.507.494 Aile yaşam çadırı 137.973

BESLENME

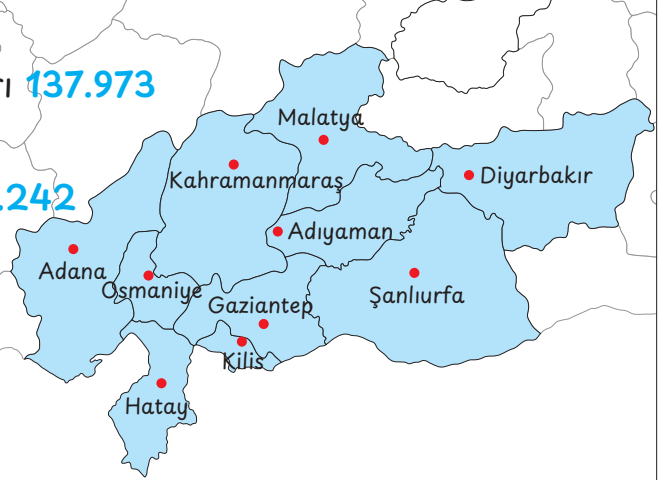
Mobil mutfak 199 Sıcak yemek 5.613.242

Su 5.581.447 İkram aracı 86

Çorba 1.181.172 Ekmek 6.152.274

Mobil fırın 5

Psikososyal destek 1.606 personel

Bu bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Depremler, Türkiye'nin güneydoğusunda geniş bir alanı etkileyerek, Kahramanmaraş, Hatay, Gaziantep, Adıyaman, Malatya, Şanlıurfa, Diyarbakır, Osmaniye, Adana, Kilis illerinde büyük hasara yol açtı.
- B) Deprem bölgesinde yüz yirmi binin üzerinde personel, on iki binin üzerinde araç çeşitli alanlarda görev yaptı. Görev yapan hava araçları ve gemi sayısı ise 172 kadardı.
- C) Kahramanmaraş'ta enkaz kaldırma çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış gibi görünüyor. Yine de şehrin bazı bölgelerinde hala yıkımına başlanamayan ağır hasarlı binalar var.
- D) Bölgede yaşayan kişilere hizmet vermek amacıyla bin altı yüzün üzerinde personel psikodestek için görev aldı.

1.

Bu görsel aşağıdaki bilgilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Belirli bir bölge, şehir, otel ya da yerin turistik yerleri, konaklama tesisleri, yemek seçenekleri ve diğer ilgili ayrıntılar dahil olmak üzere hakkında bilgi sağlayan basılı veya dijital bir yayındır.
- B) Film bileti almak isteyenlerin istedikleri her kanaldan ulaşabilecekleri gişelerimizden en avantajlı sinema bilet fiyatları talep edilebilir.
- C) Konser, tiyatro, sergi gibi kültürel veya sosyal etkinliklerin geniş kitlelere duyurulmasında afişler önemli bir rol oynar. Etkinliğin tarihini, yerini, saatini ve detaylarını şık ve dikkat çekici bir şekilde sunarak ilgiyi artırır.
- D) Bir haritanın üzerindeki semboller, renkler, çizgiler ve işaretler gibi görsel bilgileri yorumlayabilme yeteneğidir.

2.

Bu karikatür aşağıdaki yazarların sözlerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Montaigne: "Kitaplar benim beynim için tek besindir."
- B) Francis Bacon: "Okumak insanı doldurur, konuşmak hazırlar, yazmak ise kesinleştirir."
- C) Victor Hugo: "Kitaplar aklın çocuklarıdır."
- D) Descartes: "İyi kitapları okumak, geçmiş yüzyılların en seçkin insanlarıyla konuşmak gibidir."

→ 1 ve 2. soruları grafiğe göre cevaplayalım.

1. Grafiğe göre izci kampında öğrenciler en çok ve en az hangi işlerde görev almışlar?

- A) Çadır kurmak – ateş yakmak
- B) Odun toplamak – yiyecek hazırlamak
- C) Ateş yakmak – odun toplamak
- D) Çadır kurmak – yiyecek hazırlamak

2. Grafiğe göre izci kampına kaç kişi katılmıştır?

- A) 28
- B) 29
- C) 30
- D) 32

3. Grafiğe göre çadır kurma görevi alan öğrenci sayısı, yiyecek hazırlama görevi alan öğrenci sayısından kaç fazladır?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

4.

Bu sıklık tablosu aşağıdaki metinlerden hangisiyle ilgili olabilir?

- A) Bir araştırmacı bazı hayvanların yaşam sürelerini araştırmıştır. Bu araştırmaya göre baykuşlar 25 yıl, filler 50 yıl, pandalar 20 yıl, eşekler 40 yıl, çitalar 12 yıl yaşıyorlarmış. Çita yavrularında ölüm oranı %90'mış yani doğan 100 çitadan 10 tanesi hayatta kalabiliyormuş.
- B) Ormanın en tatlı geyiği Geyikuro arkadaşlarını doğum gününe davet etti. Geyikuronun annesi doğum günü pastasını hazırlamadan önce doğum gününe katılacak arkadaşlarının sayısını sordu. Geyikuro "Baykuş ve ailesi 18 kişi, çita 24 kişi ile birlikte gelecek, fil ve arkadaşları 20 kişi, eşek 14 kişi ve panda da 12 kişi ile katılacak." diye cevap verdi.
- C) Ormana postacı geldi. Tüm hayvanlar kendilerine gelen mektuplarını aldılar. En fazla mektup eşeğe gönderilmişti. Arkadaşım eşek şarkısını duyan tüm çocuklar eşeğe mektup yazıyordu. Eşek 30, panda 22, fil 16, çita 28, baykuş ise 13 mektup almıştı.
- D) Bugün çok heyecanlı bir olay yaşandı. Aslında heyecan günler öncesinden başlamıştı. Ormanda bir yönetici seçimi yapıldı. En favori aday baykuş idi ama çita onu yendi. En az oy alan aday panda oldu, eşek ise pandadan sadece 3 oy fazla alabildi. Fil ile baykuş arasında ise 5 oyluk bir fark vardı.

1. BÖLÜM - SÖZCÜKTE ANLAM

Zıt (Karşıt) Anamlı Sözcükler

Okuma - Anlama	1. D	2. C				
Test 1	1. B	2. A	3. B	4. B	5. A	6. C
	7. D	8. C	9. D	10. C		
Test 2	1. A	2. D	3. D	4. C	5. B	6. A
	7. B	8. C				

Eş Anamlı Sözcükler

Okuma - Anlama	1. B	2. C	3. C			
Test 1	1. A	2. C	3. D	4. D	5. B	6. D
	7. B	8. B				
Test 2	1. B	2. C	3. C	4. D	5. C	6. A
	7. B	8. B	9. D			

Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler

Okuma - Anlama	1. D	2. A				
Test 1	1. A	2. D	3. A	4. A	5. B	6. B
	7. D	8. D	9. C	10. C		
Test 2	1. B	2. C	3. D	4. C	5. C	6. C
	7. D	8. B	9. D			

Gerçek Anlam - Mecaz Anlam - Terim Anlam

Okuma - Anlama	1. C	2. D				
Test 1	1. B	2. C	3. B	4. D	5. C	6. A
	7. D	8. B				
Test 2	1. D	2. C	3. C	4. A	5. D	6. B
	7. C	8. C	9. B	10. B		

2. BÖLÜM - CÜMLEDE ANLAM

Anamlı ve Kurallı Cümleler

Okuma - Anlama	1. D	2. A				
Test 1	1. D	2. A	3. C	4. C	5. A	6. B
	7. D	8. A	9. C	10. D		
Test 2	1. C	2. B	3. A	4. D	5. B	6. C
	7. D	8. C	9. C			

Hikâye Unsurları

Okuma - Anlama	1. D	2. C				
Test 1	1. C	2. D	3. B	4. B	5. C	6. C
	7. D					
Test 2	1. A	2. C	3. C	4. A	5. D	6. B
	7. A	8. D	9. C			

Olayların Oluş Sırası

Okuma - Anlama	1. D					
Test 1	1. B	2. A	3. B	4. B	5. D	6. C
Test 2	1. C	2. D	3. D	4. D	5. C	6. D
	7. C					

Atasözleri

Okuma - Anlama	1. B					
Test 1	1. A	2. D	3. A	4. D	5. C	6. B
	7. A	8. D	9. C	10. C	11. D	
Test 2	1. C	2. A	3. D	4. C	5. B	6. C
	7. B	8. C	9. A	10. C		

Deyimler

Okuma - Anlama	1. C					
Test 1	1. B	2. A	3. C	4. B	5. D	6. B
	7. C	8. D	9. C			
Test 2	1. D	2. A	3. A	4. A	5. D	6. A
	7. A	8. C	9. B	10. D	11. D	

Neden / Sonuç Cümleleri

Okuma - Anlama	1. B					
Test 1	1. A	2. B	3. A	4. C	5. C	6. D
	7. B	8. D	9. B	10. A		
Test 2	1. D	2. A	3. C	4. C	5. B	6. D
	7. C					

Karşılaştırma Cümleleri

Okuma - Anlama	1. C					
Test 1	1. D	2. C	3. B	4. C	5. C	6. D
	7. B	8. B				
Test 2	1. D	2. C	3. D	4. C	5. D	6. B
	7. C	8. A	9. A	10. C		

Benzetme Cümleleri

Okuma - Anlama	1. A	2. C				
Test 1	1. B	2. C	3. B	4. C	5. B	6. B
	7. C	8. D	9. B	10. C	11. B	
Test 2	1. B	2. D	3. C	4. C	5. B	6. D
	7. A	8. B	9. A			

Örneklendirme Cümleleri

Okuma - Anlama	1. D					
Test 1	1. C	2. D	3. C	4. C	5. B	6. B
	7. C	8. B	9. B	10. C	11. C	12. C
Test 2	1. D	2. B	3. C	4. A	5. C	6. C
	7. D	8. D	9. C			

Gerçek ve Hayalî Unsurlar

Okuma - Anlama	1. A					
Test 1	1. A	2. C	3. D	4. D	5. B	6. B
	7. C	8. C	9. C	10. A	11. B	12. A
Test 2	1. C	2. B	3. A	4. B	5. C	6. C
	7. D	8. D	9. A			

5N1K

Okuma – Anlama	1. B	2. B				
Test 1	1. A	2. B	3. D	4. A	5. B	6. D
	7. B	8. A	9. C	10. B		
Test 2	1. C	2. A	3. C	4. D	5. B	6. D
	7. D	8. A	9. C	10. D		

3. BÖLÜM – PARÇADA ANLAM

Metinle İlgili Soruları Cevaplama

Okuma – Anlama	1. A	2. C				
Test 1	1. B	2. C	3. C	4. D	5. A	6. A
	7. C	8. B				
Test 2	1. C	2. B	3. B	4. A	5. B	6. D
	7. B					

Metnin Konusu – Metnin Ana Fikri

Okuma – Anlama	1. C	2. A				
Test 1	1. C	2. A	3. B	4. D	5. B	6. A
	7. D	8. C				
Test 2	1. D	2. B	3. C	4. C	5. D	6. A
	7. A	8. C	9. D	10. B	11. A	12. C

Şiirin Konusu

Okuma – Anlama	1. A	2. B				
Test 1	1. A	2. D	3. C	4. B	5. C	6. A
	7. A	8. C				
Test 2	1. C	2. A	3. D	4. D	5. B	6. D
	7. C	8. A				

Metinde Başlık

Okuma – Anlama	1. C	2. A				
Test 1	1. C	2. C	3. A	4. D	5. C	6. A
	7. D					
Test 2	1. C	2. C	3. A	4. C	5. D	6. B
	7. A	8. C				

4. BÖLÜM – METNİN BÖLÜMLERİ

Giriş – Gelişme – Sonuç

Okuma – Anlama	1. A	2. D				
Test 1	1. D	2. C	3. B	4. D	5. C	6. B
	7. B	8. A				
Test 2	1. C	2. C	3. A	4. B	5. B	6. A
	7. B	8. C				

Metin Tamamlama

Okuma – Anlama	1. C					
Test 1	1. A	2. C	3. D	4. B	5. A	6. B
	7. C	8. D				
Test 2	1. D	2. C	3. D	4. C	5. A	6. C
	7. C	8. A	9. A	10. C	11. A	12. C

Paragraf Oluşturma

Okuma – Anlama	1. B					
Test 1	1. A	2. C	3. B	4. D	5. A	6. B
Test 2	1. C	2. A	3. A	4. B		
Test 3	1. C	2. B	3. A	4. C	5. B	6. A
	7. D					

Hikâye – Masal – Fabl

Okuma – Anlama	1. D					
Test 1	1. B	2. B	3. C	4. D	5. B	6. D
	7. B	8. B	9. C	10. C	11. A	12. D
Test 2	1. C	2. C	3. B	4. A	5. B	6. A
	7. C	8. B	9. C			

Anı – Günlük – Şiir

Okuma – Anlama	1. B					
Test 1	1. B	2. C	3. C	4. D	5. A	6. B
	7. C	8. A	9. B	10. D		
Test 2	1. C	2. C	3. C	4. A	5. C	6. B
	7. C	8. A	9. D	10. A		

5. BÖLÜM – GÖRSEL OKUMA

Görsel Yorumlama

Test 1	1. B	2. D	3. C	4. D	5. D	6. D
	7. C	8. C	9. B	10. D	11. C	

İnfografik Yorumlama

Test 1	1. D	2. C				
--------	------	------	--	--	--	--

Karikatür ve Afiş

Test 1	1. C	2. A				
--------	------	------	--	--	--	--

Tablo ve Grafik Yorumlama

Test 1	1. D	2. A	3. C	4. D		
--------	------	------	------	------	--	--